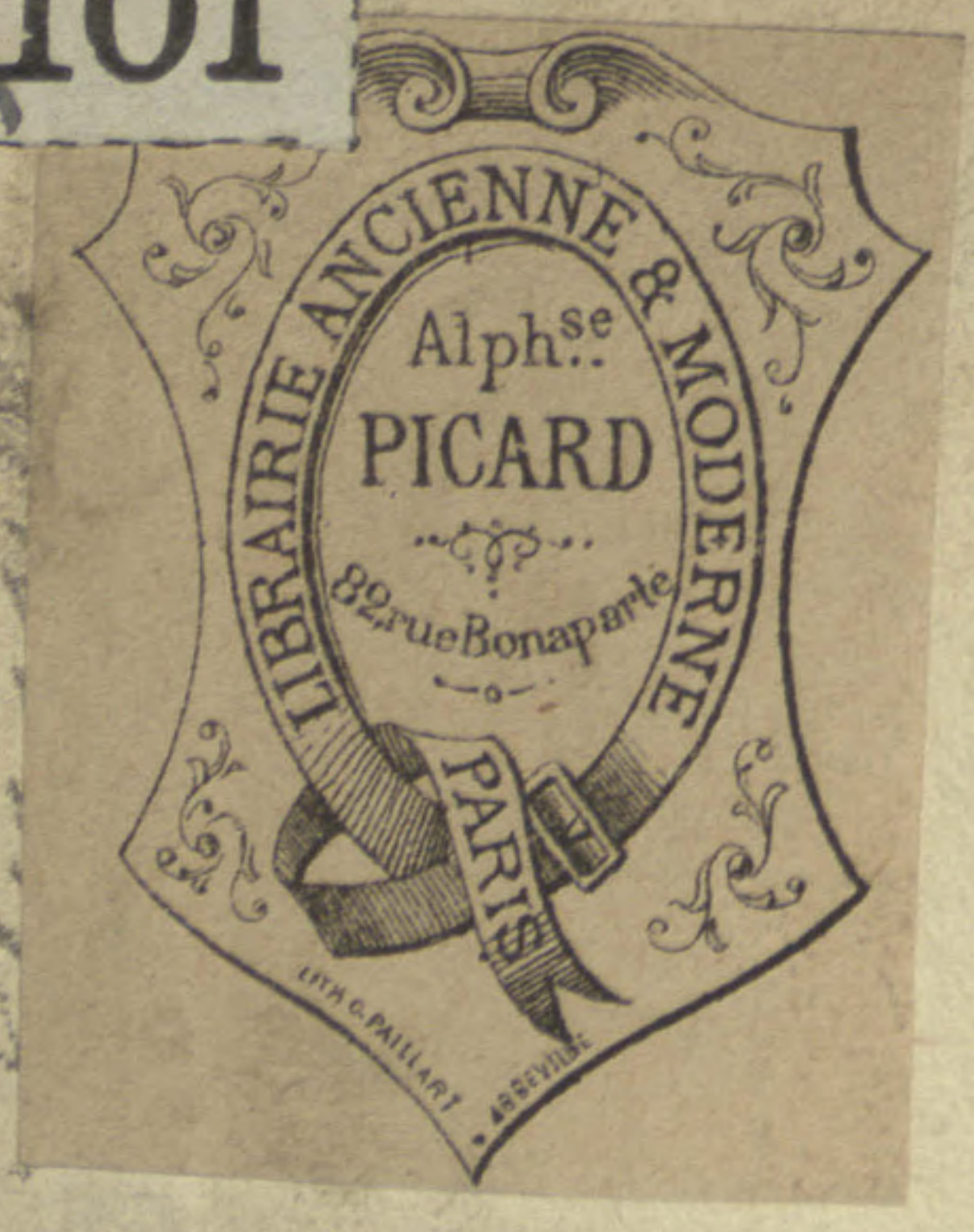

Composita

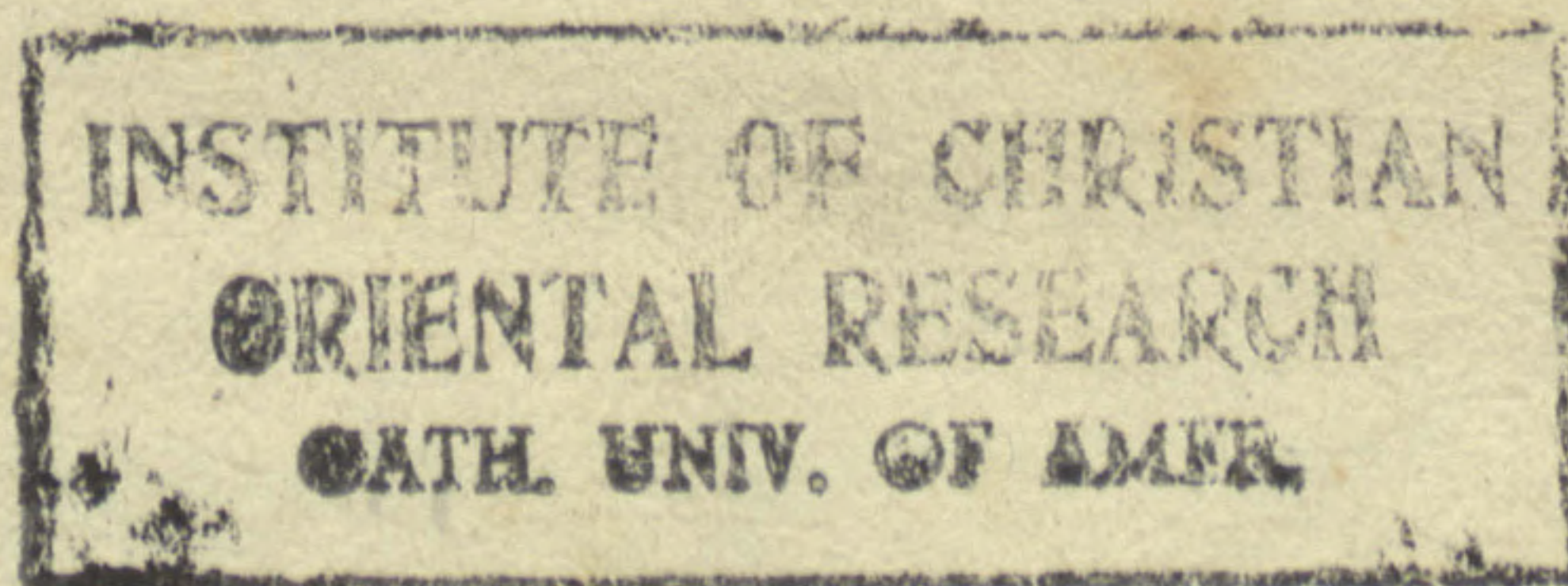
F-3

ICOR

270.61

A844

v. 3

CODEX LITURGICUS ECCLESIAE UNIVERSAE

LIBER TERTIUS

DE CONFIRMATIONE

In quo Confirmationis Ordines omnes antiqui,
ac recentes editi, tum inediti Ecclesiarum
Occidentis & Orientis

NUNC PRIMUM PRODEUNT,

JOSEPH ALOYSIUS ASSEMANUS

*Ad MSS. Vaticanos, aliosque castigavit, recensuit,
Latine convertit, Variantibus Lectionibus,
Prævia Dissertatione atque subjectis
Adnotationibus illustravit.*

ROMÆ, MDCCCL.

APUD ANGELUM ROTILIUM
LINGUARUM ORIENTALIUM TYPOGRAPHUM.

SUPERIORUM FACULTATE.

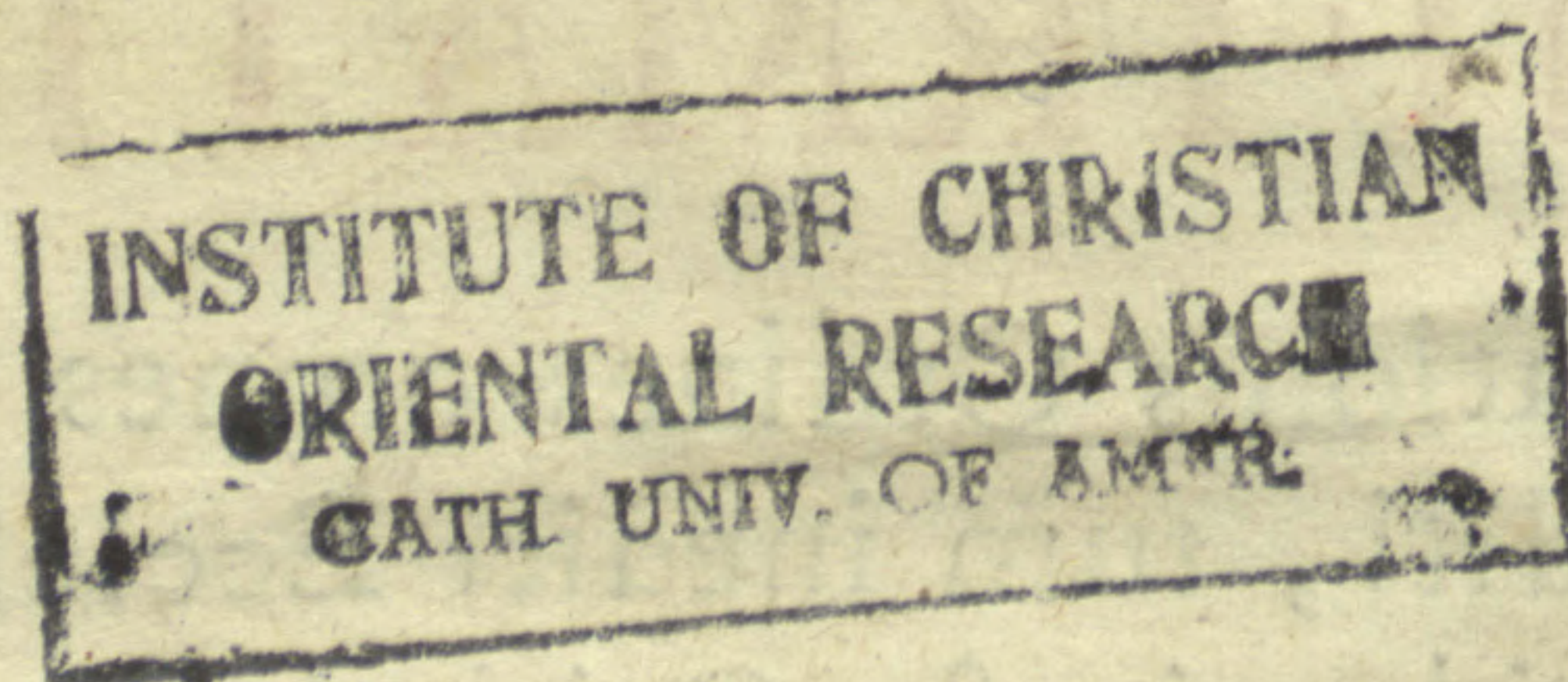
- D SALA TERZA D N° 4

H 101

ICOR

270.61

A844

Illustrissimo ac Reverendissimo Domino

JACOBO MILLO

Protonotario Apostolico & SS^{mi} Domini Nostri
BENEDICTI PP. XIV.

D A T A R I O.

JOSEPH ALOYSIUS ASSEMANUS
FOELICITATEM.

*Q*UOD Tertium hunc
Codicis Liturgici Li-
brum Tibi potissimum, PRÆSUL
AMPLISSIME, offeram, tuoque no-

*mini inscribam , postquam pri-
mum Sanctissimo Domino Nostro
BENEDICTO XIV. (quo Aus-
pice Codex universus prodit) Pon-
tifici Opt. Max., alterum Eñño, ac
Rñño Principi CAROLO VICTORIO
AMEDEO S. R. E. Card. DE LAN-
CEIS nuncupato dedicavi, duo sa-
ne, ingenue fateor, me impellere
videntur momenta. Ac primum
quidem diuturna tuæ planè filia-
lis erga laudatum BENEDI-
CTUM observantiæ cultusque
consuetudo ab ineunte Adolescen-
tia servata, ac vicissim ipsius Pon-
tificis paterna in Te caritas sem-
per rebus ipsis probata; Et mutua
ejusdem Caroli Cardinalis, cui,
quan-*

quantum debeam, satis constat,
Tecum necessitudo ac popularitas:
Alterum vero eximiarum generis
animique tui virtutum pervulga-
ta constansque fama in dies incre-
bescens. Et sane haud aliter fieri
potuit, ut Pontifex post hominum
memoriam sapientissimus, dum in
minoribus esset, Te in suorum stu-
diorum Coadjutorem adsciverit,
nisi iis Te ornatum novisset doti-
bus, quæ jam tum ostendebant, Te
in gravissimis tractandis negotiis
maximo subsidio adjumentoque
aliquando futurum. Conceptam
autem de virtutibus tuis opinio-
nem non modo sustinere sed vince-
re etiam satagens, ita Te gessisti,

*cum Vicarii Generalis partes age-
res primum in Anconitanæ, dein-
de in Bononiensis Ecclesiæ Metro-
politaneæ procuratione tanto sub
Præsule Cardinale, ut omnium
horum ordines adhuc prædicare
non desinant tuam pietatem, sa-
pientiam, morum suavitatem, in-
tegritatem, justitiamque. Porro
harum virtutum lumen inibi velu-
ti in abscondito, & sub modio posi-
tum, ut ab universis videretur, fa-
ctum est, ut BENEDICTO XIV.
ad supremum Sacrosancti Aposto-
latus apicem evecto, Tu quoque
super Candelabrum constitueris.
Itaque Auditor primum Sanctissi-
mi Pontificis renunciatus, atque*
justi-

justitiæ administrandæ, seligendis-
que iis, quibus pastoralis anima-
rum cura demandanda est, præpo-
situs, deinde Sacræ Pœnitentiariæ
Canonista, ac Datarie Apostolicæ
Præfectus pro viribus adniteris,
nullosque refugis labores, ut nemo
a Te læsus discedat, nemo de jure
sibi debito non tributo conquera-
tur, nemo dignus sibi indignos in
Sacerdotiorum collatione prælatos
declamet. Quam vero difficillimum
sit in hac aspera temporum condi-
tione, ut quis fidelis & prudens
tam ardua exequens pro dignitate
& æquitate officia, laudetur, quem-
admodum Tu maximopere com-
mendaris, nemo est, qui non intelli-

gat. Quod cum luce clarius appa-
reat, haud opus esse duco, ut singu-
las egregii animi tui virtutes uni-
versis & in Alma Urbe & alibi
commorantibus satis perspectas
longa oratione percensere ad labo-
rem: nec enim brevis Epistola pa-
titur, nec modestia tua incredibilis
a quo bonoque fert animo. Eapro-
pter Tibi, AMPLISSIME PRÆSUL,
hosce meos qualescumque labores
nuncupans, in simul Deum Opt.
Max. obsecro, ut Te perenni inco-
lunitate, ac prosperitate ad am-
pliora pro Catholica Ecclesia sem-
per obeunda munera servet ac
tueatur.

IMPRIMATUR.

Si videbitur Reverendis. Patri Mag. Sacri Palatii
Apostolici.

F. M. de Rubeis Archiep. Tarfi Vicesger.

APPROBATIONES.

HUic Tomo, qui est tertius Codicis Liturgici
Liber, & complectitur ex ordine Ritus de
Sacramento Confirmationis, eruditus ejus Auctor
D. Joseph Aloysius Assemanus in Archilyceo Ro-
mano Linguarum Orientalium, & Ecclesiasticarum
de Christianorum Sacris Institutionum Professor Ad-
notationes instar Commentariorum, ut alteri præ-
cedenti, suis locis subjecit, atque insuper Præfatio-
nis loco præfixit Dissertationem de eodem Confir-
mationis Sacramento, in qua præcipue ex Rituali-
bus Catholicam veritatem adversus Dallæum con-
firmat. Quapropter Orthodoxum videtur Opus, &
est revera ubique; necnon haud vulgari eruditione
refertum. Hoc est meum de eo judicium, quod
illud typis mandari postulat, si ita videbitur Reve-
rendis. Patri Magistro Sac. Pal. Apost.

Datum Romæ ex Coenobio S. Eusebii die 2.
Junii 1750.

*D. Fridericus de Judice Abbas Cælestinorum
Ordinis S. Benedicti, ac in Romano Archi-
lyceo Sacrorum Dogmatum Professor.*

Reverendiss. P. Mag. Sac. Palat. Apost. manda-
datis obsequutus diligenter perlegi Tertium
Librum *Codici Liturgici Ecclesiae Universae*, qui opera,
& studio Cl. V. Josephi Aloysii Assemani nunc pri-
mum prodit; in eoque nihil deprehendi, quod Fidei
Orthodoxae, aut bonis moribus adverfetur. Quum-
que in hoc libro ritus recenscantur, qui in Sacra-
menti Confirmationis administratione ab universis
Christiani orbis Ecclesiis observantur, vel ex hujus
tantum libri lectione arbitror hæreticorum delira-
menta confodi, qui aut confirmationem ex albo Sa-
cramentorum expungere, aut plura adversus Sacram
Chrismatis unctionem effutire sunt ausi. Quos in
primisque Dallæum Calvinianum eruditus auctor
doctissima etiam Dissertatione perstringit. Atque
ita censeo &c. Romæ 5. Idus Junii 1750.

*Silverius Orbini in Archigymnasio Romanæ
Sapientiae Sacror. Canonum Professor publicus.*

D Emandante Reverendis. P. Josepho Augustino Orsi Sac. Pal. Apost. Magistro Tertium *Liturgici Codicis de Sacramento Confirmationis* Librum a Cl. Viro Josepho Aloysio Alsemano digestum prævia Dissertatione, & variantibus lectionibus illustratum accurate perlegi, quodque Catholicæ veritati, aut bonis moribus adversetur offendi plane nihil. Quare judicium quod in I. & II. Libro de operis hujusce utilitate & eruditissimi Auctoris in vertendis Orientalibus Codicibus fidelitate atque sinceritate tuleram confirmans, dignum censeo ut quantocius publici juris fiat. In quorum fidem Romæ è Pontificio Maronitarum Collegio 6. Kal. Maji 2750.

Simon Verdi Soc. Jesu.

I M P R I M A T U R.

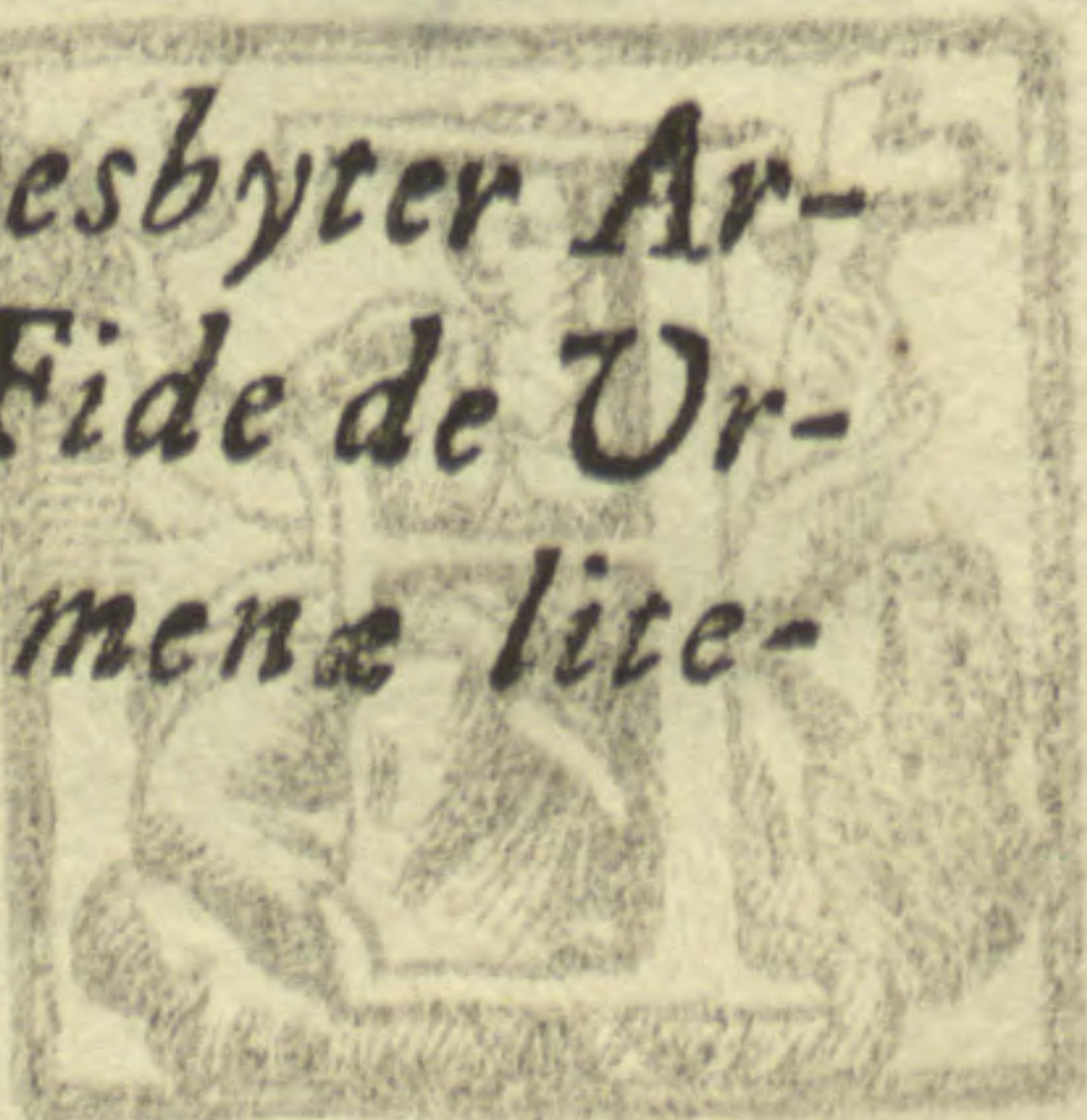
Fr. Josephus Augustinus Orsi Magist. Sac. Palat.
Apostolici Ord. Prædicatorum.

Ordines Confirmationis Ecclesiæ Alexandrinae, quem Cl. Vir Joseph Aloysius Assemanus divulgat cap. 3. attente perlegi, atque exactissimum ac genuinum nostræ Ecclesiæ ritum in eo contineri adfirmo, versionem Latinam consonare Coptico textui fidem facio. Dabam Romæ hac die 21. Maji An. 1750.

Raphael Tukijs Ægyptius Sacerdos, ac Linguae Copticæ in Urbano de Propaganda Fide Collegio Lector.

Ego infra scriptus perlegi Caput IV. Libri Tertii Codicis Liturgici Ecclesiæ Universæ a Cl. V. Josepho Aloysio Assemano editum, in quo maxima cum voluptate Armenum ritum nostrum fideliter, ad curate, atque dilucide expositum, & illustratum offendi. In quorum fidem dabam Romæ 4. Kal. Junias anni Domini 1750. Æræ nostræ autem 1198.

Stephanus Adeodatus Tokatensis Presbyter Armenus, Collegii de Propaganda Fide de Urbe olim Alumnus, & Linguae Armenæ literalis Lector.

JOSEPHI ALOYSII ASSEMANI

A D

Illustriss. & Reverendiss. Dominum D.

C L E M E N T E M

A R G E N V I L L I E R E S

*Sacrosanctæ Lateranen. Basilicæ Canonicum , Sacri
Consistorii Advocatum , Romani Sapientiæ
Archilycei Rectorem Deputatum ,*

E T

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

B E N E D I C T I P P . X I V .

A U D I T O R E M

De Sacramento Confirmationis

D I S S E R T A T I O .

A est, PRÆSUL CLARISSIME, hominis per peccatum Protoplastæ corrupti malignitas, ut inde argumentum impietatis arcescat, unde summa Dei in ipsum Charitas elucet. Id quod potissimum ex hujus tertii Libri argumento perspicuum fit. Enim vero cum Deus Q. M. humanæ infirmitati, ac cœcitati consuluis-

set,

set, Spiritum suum Sanctum Septiformem in confirmatione Neophytis tribuens; tantum Sacramentum homines perversi profanare non erubuerunt, quin & non defuere, qui illud contemserint, & novissimis istis Sæculis, qui ipsum blasphemis peterent verbis.

Et primo, quidem, Simon Magus cum vidisset ad Apostolorum manuum impositionem Spiritum Sanctum delabi super fideles nedum interno gratiæ illapsu, sed & externis, atque extraordinariis suis donis, potestatem talis Sacramenti conferendi pecunia sibi comparare studuit, illum proinde Petrus acri correptione redarguit, quod flocci fecisset tantum donum, illud pecunia emi posse ratus. Donatistæ licet Chrisma adhiberent, eoque suos Neophytos consignarent, ut liquet ex Optato lib. 7. num. 4. pag. 103. nihilominus in execrationem Sacramentorum, quæ extra Ecclesiam suam conferebantur, in Chrisma Catholicorum Sacrilegi fuere, teste Optato Milevitano lib. 2. ubi *immane facinus commissum est, inquit, ut omnia Sacrosancta supramemorati vestri Episcopi violarent, jusserunt Eucharistiam canibus fundi: non sine signo divini judicii. Nam iidem canes accensi rabie, ipsos Dominos suos quasi latrones Sancti Corporis reos, dente vindicæ, tamquam ignotos, & inimicos laniaverunt. Ampullam quoque chrismatis per fenestram ut frangerent, jactaverunt. Et cum casum adjuvaret abjecti, non defuit manus Angelica, quæ Ampullam spiritali subvectione deduceret: projecta casum sentire non potuit, Deo muniente illæsa inter saxa consedit. Novatiani illis, quos baptizabant, Sanctissimum Chrisma non præbebant, quapropter eos, qui ex hac hæresi corpori Ecclesiæ conjunguntur, laudatissimi Patres inungi præceperunt teste Theodoret. lib. 3. hæret. fabul. cap. 5. Porro neglexerunt sacramenti susceptionem, ut sui Magistri Novati, seu Novatiani exemplum imitarentur, nisi me conjectura fallit, qui cum baptizatus fuisset in lecto decumbens ex morbo ubi convaluit, neque reliqua percepit, quæ juxta Ecclesiasti-*

fiasticam regulam percipienda erant ab illis, qui in lecto decumbentes baptizati fuissent, neque ab Episcopo fuerat consignatus ex Euseb. lib. 6. histor. Eccl. cap. 35. Waldenses hæreticos Sacramentum Confirmationis reprobasse affirmant nonnulli e nostris Doctoribus, & Johannes Dallæus Calvinista lib. 3. cap. 17. de Sacram Confirm. Verum ut optime post alios observat cl. Johannes Laurentius Bertil. lib. 32. de Theologicis Disciplinis cap. 1. Waldenses de Ministro potius, quam de existentia hujus Sacramenti hæsitaverunt.

Wiclefus lib. 4. Trialogi asserit hoc Sacramentum non probari ex Scripturis, & quibusdam videri a Diabolo inductam cum ritibus suis confirmationem Episcoporum, sed non constat an Sacramentum ipsum reprobarit.

Primus igitur, qui extra omnem dubitationem, Confirmationem e Sacramentorum albo expunxerit, fuit Martinus Lutherus: hic lib. de captivitate Babylonica confirmationem *ritum quemdam Ecclesiasticum, seu cæremoniam Sacramentalem* esse concedit, esse *Sacramentum* præfracte negat. Luthero adhæsit Philippus Melanchthon, qui in locis communibus opinatus est Confirmationem apud veteres nihil aliud fuisse, quam Catechesim, seu Fidei professionem, qua Fideles ab Infidelibus, & Catholici ab Hæreticis secernebantur, quem ritum olim utilem, modo vero otiosam cæremoniam esse, ait, qualis scilicet in Ecclesia Romana peragitur: eadem Lutherani de Confirmatione opinantur post colloquium Ratisbonense an. 1541., quare hanc cæremoniam hodie retinent, quam ex Kemnitio in examine Concilii Tridentini refert Anonymus continuator Witalii tom. 7. tract. Theologic. part. 1. quæst. 1. art. 1. sect. 1. ubi. *Is omnium accuratissime describit Lutherana Confirmationis ordinem, ac dicit primo, parvulos in infantia baptizatos, cum perveniunt ad annos discretionis debere institui in doctrina Catechismi, & ubi saltem principia didicerint offerri debere Episcopo, qui coram Ecclesia puerum admoneat, quid in Baptismo acceperit,*
quid

quid promiserit &c. secundo debere parvulos publice recitare confessionem Fidei quam didicerint. Tertio debere interrogari de præcipuis Doctrinæ Christianæ capitibus. Quarto debere moneri, ut hac fidei professione ostendant, se dissentire ab omnibus ethnicis, hæreticis, fanaticis, & profanis opinionibus. Quinto debere gravi exhortatione admoneri, ut in pacto baptismi, & professione fidei perseverent. Sexto fieri debere publicam precationem pro illis pueris, ut Deus illos gubernare, & confirmare dignetur in fidei professione; & simul addi posse impositionem manuum.

Non dissimilia de antiquorum Confirmatione tradit, quamvis multa deinde subdat, quæ a Lutheranorum hominum placitis dissentiunt, Joannes Calvinus lib. 4. Instit. cap. 13. *Hic mos, inquit, olim fuit, ut Christianorum liberi postquam adoleverant, coram Episcopo sisterentur ut officium illud implerent, quod ab iis exigebatur, qui se ad baptismum, adulti offerebant. Hi enim inter Catechumenos sedebant, donec rite Fidei mysteriis instituti, poterant Fidei confessionem coram Episcopo, ac populo edere. Qui ergo baptismo initiati erant infantes, quia fidei confessione apud Ecclesiam tunc defuncti non erant, sub fine pueritiæ, aut ineunte adolescentia repræsentabantur iterum a Parentibus, ab Episcopo examinabantur secundum formulam Catechismi, quam tunc habebant certam, & communem; quo autem hæc actio, quæ alioquin gravis, ac sancta merito esse debebat, plus reverentiæ, & dignitatis haberet, cæremonia quoque adhibebatur manuum impositionis. Ita puer ille, fide sua approbata, cum solemni benedictione dimittebatur. Hæc Calvinus, qui §. 7. nostram Confirmationem appellat vacuum & frigidum signum, sicut & §. 13. eam nuncupat abortivam Sacramenti larvam; Ulterius tamen progressus in Antidot. Concil. Trident. ad sess. 7. canon. 1. de Confirmat. Ex eorum, inquit, numero me nequaquam esse profiteor, qui otiosam confirmationis cæremoniam esse putant, qualis sub Papatu Romano observatur, utpote qui eam inter*
maxi-

maxime exitiales Satanae praeſtigias numerem. Calvinò adhæſerunt Calviniſtæ. Sed me tempus deficeret, ſi huiusmodi furfuris hominum aniles fabulas, atque audacia, blaſphæmaque in ſacrum Chriſma, & unctiõnem verba fuſo calamo deſcribere vellem. Horum certe impias, ac falſas, hæreticaſque propoſitiones Tridentina Synodus jam proſtigavit in ſeſſ. 7. canon. 1. de Confirmat. Si quis dixerit Confirmationem Baptizatorum otioſam cæremoniam eſſe, & non potius verum, ac proprium Sacramentum, aut olim nihil aliud fuiſſe, quam Catecheſim quandam, qua adoleſcentiæ proximi Fidei ſuæ rationem coram Eccleſia exponebant: anathema ſit: & canon. 2. Si quis dixerit injurios eſſe Spiritui Sancto, qui ſacro confirmationis Chriſmati virtutem aliquam tribuunt, anathema ſit: & canon. 3. Si quis dixerit ſanctæ confirmationis ordinarium miniſtrum non eſſe ſolum Episcopum, ſed quemvis ſimplicem Sacerdotem: anathema ſit.

Contra Tridentinam definitionem non pauci ex Novatoribus inſurrexere, ac inter cæteros Johannes Dallæus peculiarem diſputationem tribus libris comprehenſam conſcripſit, in quibus confirmationem nonniſi cæremoniam ad baptiſmum pertinentem, & multis ſuperſtitionibus plenam probandum ſuſcepit.

Cæterum non defuere quamplures e noſtris Theologis, qui Catholicum Dogma ab Hæreticorum calumniis vindicarent, & Confirmationem novæ legis Sacramentum eſſe propriè dictum multiplici argumentorum adparatu demonſtrarunt, atque illam creditam ſemper fuiſſe tamquam Sacramentum diſtinctum a Sacramento Baptiſmi clariffimis documentis e ſacris literis, Conciliorum ſanctionibus, & Patrum conſtanti, ac unanimi traditione comprobarunt. Quamobrem actum me agere exiſtimabam, ſi de hoc argumento differerem: hinc contentus eram editione Ordinum, quibus in univerſa, quæ ſub Cælo eſt Eccleſia, Confirmatio adminiſtratur: & jam tertium hunc Codicis mei Li-

c

turgi-

turgici Librum evulgare constitueram, cum imperio Sanctissimi Pontificis, tuæque voluntati obsecundaturus hanc Dissertationem conscribere compulsus illam libro huic præmittere necesse habui, in qua Novatorum errorem Christiana veritate, & livorem caritate dispello. Eam itaque tres in partes distribuo, in quarum priore nonnihil de Liturgiarum authoritate delibare, in altera ex Liturgiis Confirmationem sacramentum esse, & quidem a Baptismo distinctum comprobare, & Christianam doctrinam exhibere, in tertia demum objecta Novatorum diluere decrevi. Patere igitur, Præsul Clarissime, si tuas gravissimas aliquantisper distineam curas, & qua grati animi tui significatione excepisti ac legere non dedignatus fuisti, priores duos Libros, & hunc benigno revolvere oculo dignare, & Dissertationem tuo jussu institutam tuo Patrocinio tuere.

§. I.

De Authoritate Liturgiarum.

JUre fane ac merito Scriptura Sacra summa pollet authoritate; cum enim ea scriptum Dei Verbum contineat, ab illo solo maximam venerationem non excipit, qui vel Deum ignorat, vel fictum obtrudit (reluctante licet conscientia) qui falli, aut fallere possit. Hinc Christus ad Hebreos incredulos: *Scrutamini*, inquiebat, *Scripturas*. Et Apostolus in 2. ad Tim. epist. cap. 3. *Omnis Scriptura, aiebat, divinitus inspirata utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justitia, ut perfectus sit homo Dei ad omne opus bonum instructus.*

Quamvis autem Catholica Dei Ecclesia hæc de Scriptura semper senferit, ac docuerit, attamen hæreticos non esse tam facile admittendos ad disputationem de Scripturis longa didicit experientia, licet isti aliud in ore, aliud in
scri-

scriptis non habeant nisi Scripturam, quod Hæreticorum ingenium suo etiam ævo notavit Tertull. de Præscriptione cap. 15. in hæc verba : *Sed ipsi de Scripturis agunt, & de Scripturis suadent : aliunde scilicet loqui possent de rebus Fidei, nisi ex literis Fidei ? ... Scripturas ostendunt, & hac sua audacia statim quosdam movent ; in ipso verò congressu firmos quidem fatigant, infirmos capiunt, medios cum scrupulo dimittunt.* De Valentinianis agit Septimius, quos cum hæreticos, & veritatis hostes in antecedenti capite pronunciaffet, quidam Catholici hæsitabant, quomodo possent non esse Catholici, qui tam honorifice de Scripturis sentire videbantur. Neque mirum, etenim hæreticorum hunc morem memorat & elucidat Vincentius Lerinensis in Commonitorio : *Ergo secundum Apostoli Pauli magisterium quotiescumque vel Pseudoapostoli, vel Pseudoprophetae, vel Pseudodoctores divinæ legis sententias proferunt, quibus male interpretatis errores suos adstruere conantur, non dubium est, quin Authoris sui callida machinamenta sectentur, quæ ille nunquam profecto comminisceretur, nisi sciret, omnino nullam ad fallendum esse faciliorem viam, quam ut ubi nefarii erroris subinducitur fraudulentia, ibi divinorum verborum prætendatur auctoritas.* Ex Evangeliiis deinde demonstrat, Diabolum ad Christum Dominum tentandum, & fallendum fuisse usum divinis Testimoniis; unde Hieronymus adversus Luciferian.: *Ne sibi blandiantur, inquit, hæretici, si de Scripturarum capitulis videntur sibi affirmare, quod dicunt, cum & Diabolus de Scripturis sit aliqua locutus, & Scripturæ non in legendo consistat, sed in intelligendo.*

Rationes, ob quas cum Hæreticis non sit disputandum de Scripturis Tertull. multis in locis, ac præsertim cap. 17. lib. cit. ita graphice describit: *Ista hæresis non recipit quasdam Scripturas, & si quas recipit, non recipit integras: Adjectionibus, & detractionibus ad dispositionem instituti sui intervertit; etsi aliquatenus integras præstat, nihilominus diversas expositiones commentata convertit. Tantum veritati obstrepit adul-*

adulter sensus, quantum & corruptor stylus. Variæ præsumptiones necessario nolunt agnoscere ea, per quæ revincuntur. His nituntur, quæ ex falso composuerunt, & quæ de antiquitate ceperunt. Quid promovebis, exercitatissime Scripturarum, cum si quid defenderis, negetur: ex diverso, si quid negaveris, defendatur? Et tu quidem nihil perdes, nisi vocem in contentione: nihil consequeris, nisi bilem de blasphematione; Ille vero si quis est (subdit in cap. 18.), cujus causa in congressum descendis Scripturarum, ut eum dubitantem confirmes, ad veritatem, an magis ad hæreses devertet? hoc ipso motus, quod te videat nihil promovisse, æquo gradu negandi, & defendendi diversa parte statutum. Certe de pari altercatione incertior discedet, nesciens quam hæresim judicet. Hæc utique & ipsi habent in nos retorquere. Neesse est enim & illos dicere a nobis potius adulteria Scripturarum, & expositionum mendacia inferri, qui proinde sibi defendant veritatem.

Hinc PP. omnes in Augustini sensum collimant, qui Commentario in Psal. 7. Scripturam & Nobis, & Hæreticis communem arcum asserit, & adjungit. Et ipsi Hæretici ex eodem arcu in Animas, non charitate inflammandas, sed venenis perimendas insiliunt. Quamobrem optime Vincentius non esse solis Sacrarum Scripturarum syllabis fidendum, sed insuper Ecclesiasticam SS. PP. intelligentiam jungendam asserit, & prosequitur: Hic forsitan requirat aliquis, cum sit perfectus Scripturarum Canon, sibi que ad omnia satis, superque sufficiat, quid opus est, ut ei Ecclesiasticæ intelligentiæ jungatur authoritas? quia videlicet Scripturam Sacram pro ipsa sua altitudine non uno, eodemque sensu universi accipiunt, sed ejusdem eloquia aliter, atque aliter, alius, atque alius interpretatur, ut pene quot homines sunt, tot illinc sententiæ erui posse videantur &c. Atque idcirco multum neesse est, propter tantos tam varii erroris anfractus, ut prophetica, & Apostolica interpretationis linea, secundum Ecclesiastici, & Catholici sensus normam dirigatur. Ecclesiæ igitur authori-

tas

tas intercedat oportet, ut de vero, ac genuino Scripturæ sensu constet, ipsi enim competit possessio Scripturarum, quæ illi concreditæ fuere.

Cum enim Fidei doctrinam Christus Dominus a Patre acceptam Apostolis tradidisset, qui de omnibus a Christo plene instructi ad prædicandum omnibus gentibus missi fuerunt; illam Apostoli Ecclesiis, quas condiderunt, tam viva, quod ajunt, voce, quam per epistolas postea communicarunt, & ab Apostolicis matricibus, & originalibus Ecclesiis in alias dimanavit, *quæ licet nullum ex Apostolis, vel Apostolicis Authorem suum proferant*, ut cum Tertull. in c. 32. lib. cit. loquar, *ut multo posteriores, quæ denique quotidie instituuntur; tamen in eadem fide conspirantes non minus Apostolicæ deputantur pro consanguinitate doctrinæ*. Itaque cum Ecclesia ab Apostolis, Apostoli a Christo, Christus a Deo acceperit, omnis doctrina de mendacio præjudicanda est, quæ sapiat contra veritatem Ecclesiarum, ac testimonium veritatis ex communione Ecclesiarum in eadem doctrina desumendum est: non enim potest esse falsum, quod prius traditum fuerit, nec verisimile est, Ecclesias omnes illud docere, quod traditum non acceperint.

Age jam (Tertull. cit. cap. 36.) *qui voles curiositatem melius exercere in negotio salutis tuæ, percurre Ecclesias Apostolicas: & ab illis veritatis testimonium perquire*. Hoc sane maxime in Liturgiis evidentius adparet; cum enim illæ totius quodammodo Ecclesiæ vocem, & testimonium exhibeant, quia ubique cognitæ, & probatæ sunt, & in illis non Episcoporum modo, sed Plebis etiam suffragia continentur, legis vim talem obtinent, qua, si sacras literas excipiamus, major nulla esse potest. Heic audire juvat Cælestinum I. in Epistola ad Galliæ Episcopos Liturgiarum autoritate Pelagianos redarguentem.

Præter, inquit, *Beatissimæ, & Apostolicæ Sedis inviolabiles sanctiones, quibus nos piissimi PP. pestifera novitatis elatio-*

elatione dejecta, & bonæ voluntatis exordia, & incrementa probabilium studiorum, & in eis usque in finem perseverantiam, ad Christi gratiam referre docuerunt, obsecrationum quoque Sacerdotalium Sacramenta respiciamus, quæ ab Apostolis tradita in toto Mundo, atque in omni Catholica Ecclesia uniformiter celebrantur, ut legem credendi lex statuat supplicandi. Cum enim Sanctarum Ecclesiarum Præsules, mandata sibi met legatione fungantur apud divinam Clementiam, humani generis agunt causam, & tota secum Ecclesia congemisciente, postulant, & precantur, ut infidelibus donetur fides: Ut Idololatæ ab impietatis suæ liberentur erroribus, ut Judeis ablato cordis velamine lex veritatis appareat; ut hæretici Catholicæ Fidei perceptione resipiscant &c. Eadem ratione usus est Petrus Diaconus testimonio ex Basilii Liturgia desumpto, ut Remigius Lugdun. De tenenda Verit. Script. p. 216. Trullana Synodus Canon. 32. SS. Basilii, & Jacobi Fratris Domini Liturgiarum autoritate usa est ad Armenos coarguendos, quod aquam e vino Calicis abstulissent; sed Augustinus audiendus est in lib. de bono perseverantiæ: *Prorsus in hac re (cap. 7.) non operosas disputationes expectet Ecclesia, sed attendat quotidianas orationes suas: orat ut increduli credant: orat ut credentes perseverent.* Et cap. 23. *Utinam tardi corde, & infirmi, qui non possunt Scripturas, vel earum expositiones intelligere, sic audirent, vel non audirent in hac quæstione disputationes nostras, ut magis intuerentur orationes suas, quas semper habuit Ecclesia, & habebit ab exordiis suis, donec finiatur hoc sæculum.* Pergit postea ex orationibus Ecclesiæ impugnare Pelagianos; & in Epistola 107. ad Vitalem: *Exerce, inquit, contra orationes Ecclesiæ disputationes tuas, & quando audis Sacerdotem Dei ad Altare exhortantem populum Dei orare pro incredulis, ut eos ad fidem convertat... subsanna pias voces, & dicte non facere, quod hortatur &c.* Mitto alia Augustini loca, in quibus stringit Pelagianos Liturgiarum autoritate. Idipsum urgebat Hieronymus contra Luciferianos ubi cap. 4.

An

An nescis, etiam Ecclesiarum hunc esse morem, ut baptizatis postea manus imponantur, & ita invocetur Spiritus Sanctus? Exigis ubi scriptum sit? in Actis Apostolorum: etiamsi Scripturæ autoritas non subesset, totius Orbis in hac parte consensus instar præcepti obtinet. Neque mirum cum Liturgiæ tabulæ sint publicæ Ecclesiarum, unde Ecclesiæ universæ tum dispersæ, cum congregatæ perpetuum exhibent testimonium.

Unde factum legimus, hæreticos homines cum ab Ecclesiæ dogmatibus recessissent, in Liturgias quædam suæ pravi doctrinæ semina invexisse: id quod facile demonstrari posset percurrendo hæreseon historiam; contra illos verò Ecclesiæ, & PP. insurrexerunt; ac alienas voces inductas demonstrarunt; ab his autem in medium proferendis monumentis abstinere tum, quod in institutionibus meis, atque in subjectis Codici adnotationibus ea profero, cum quod Novatores ipsi satis convicti sint ex proprio facto: ex suis enim Liturgiis ea abarserunt, quæ suis dogmatibus contraria videbantur. Satis enim constat in Liturgiis Ecclesiasticam doctrinam contineri, & quidem simpliciter, ac veraciter propositam: quare Milevitana Synodus seu verius Carthaginensis an. 418. Kalend. Maij celeb. Canon. 8. Pelagianos stringit: *Item placuit, ut quicumque verba ipsa Dominicæ Orationis, ubi dicimus: Dimitte nobis debita nostra, ita volunt a Sanctis dici, ut humiliter, non veraciter hoc dicatur, Anathema sint.* Quod cum Ecclesia de suis Liturgiis sentiret, summam semper curam habuit, ut nonnisi illæ comprobatæ essent. Hinc Carthag. III. Synodus Canon. 23.: *Nemo, edicit, in precibus vel Patrem pro Filio, vel Filium pro Patre nominet; & cum Altari adsistitur, semper ad Patrem dirigatur oratio. Et quicumque preces aliunde describit, non eis utatur, nisi prius eas cum instructioribus fratribus contulerit.* Et Cod. Africani Canon. 3. *Placuit, ut preces, quæ probatæ fuerint in Concilio, sive præfationes, sive commendationes, seu manus*

*nus impositiones, ab omnibus celebrentur; nec aliæ omnino contra fidem proferantur; sed quæcumque a prudentioribus fuerint collectæ, dicantur. Id quod Milevitan. Can. 12. repetitur his verbis. Placuit etiam illud, ut preces, vel orationes, seu Missæ, quæ probatæ fuerint in Concilio, sive præfationes, sive commendationes, seu manus impositiones ab omnibus celebrentur: nec aliæ omnino dicantur in Ecclesia, nisi quæ a prudentioribus tractatæ, vel comprobatæ in Synodo fuerint, ne forte aliquid contra fidem, vel per ignorantiam, vel per minus studium sit compositum. Sed de his alibi: nunc breviter Græcos Expositores horum Canonum collectos a cl. Leone Allatio audire sat sit. Is Dissertatione 2. de Libris Græcorum inserta tom. 5. Bibliothecæ Græcæ Fabricii pag. 157. hæc scribit. Libri in Ecclesia legendi nonnisi approbati, aliasque recepti in Ecclesia esse debent. Preces nonnisi Synodorum calculo comprobatæ. Joannes Zonara in Can. 18. Concilii Laodicensi. Ut in supplicationibus probatæ tantummodo per Synodum preces, rejectis aliis novis, ab omnibus adhibeantur, Carthag. Synod. 23. Canone constitutum est. Idem hoc quoque Canone decretum videtur, ac ne cui scilicet pro arbitrio formulas precum contexere, easque in publicis Conventibus recitare liceat, sed easdem hoc est diuturna consuetudine usurpatas, in quocumque Conventu omnes retineant definitum. Et in Can. 117. Carthaginensem. Preces igitur in Synodo confirmatæ, & a Sapientioribus collectæ, quæcumque demum illæ forent, & quocumque nomine vocarentur, eas, omnibus aliis relictis adhiberi Synodus statuit. Et. His ergo locis omnibus preces jam a Synodo confirmatas adhiberi, novas autem, quæ ab aliquibus contra fidem invehuntur, repudiari omnino jubet. Quæ enim Patrum iudicio non sunt probata, dubia sunt, proindeque ne aliquid a pietate, Fideque alienum contineant: idcirco nova omnia Synodus abrogavit. Theodorus Balsamo in dictum Canonem Laodicenum. Hic quoque Canon veterem inordinatum morem corrigit: quidam enim propter arrogantiam, ut videtur, in Vesper-
tinos*

tinis hymnos preces componentes, eas legebant: & cum reprehenderentur, se nihil absurdum, alienumve facere, nec a Patribus datas orationes dissolvere dicebant: Illæ enim in Nonis fieri jussæ sunt: quæ autem ab ipsis factæ sunt, in Vespertinis hymnis proferuntur. Dicunt ergo Patres, sufficere preces, quæ sunt traditæ & in Nonis, & in Vesperis, & in omnibus ut semel dicam congregationibus, nec licere ei, qui velit, preces componere. Et in Canonem Carthaginensem. Ut est verisimile, quidam Episcopi aggrediebantur dicere preces inusitatas, vel in initiis Glorificationum, vel in Commendationibus, vel in medio, seu etiam tempore manuum impositionis. Hoc ergo vetantes Patres, dicunt, eas solas debere dici preces, quæ prius constitutæ sunt, seu quæ sunt consuetæ. Hoc in Ecclesia Constantinopolitana adeo invaluit, ut diversis Edictis Synodalibus contra eos, qui similia auderent, & pœnis gravissimis cautum sit. Quum enim quæ in Ecclesia recitantur, proponantur Christifidelibus, tamquam res probatissimæ, non cujuscumque voluntati fræna laxanda sunt, sed licentia similia audientium integerrimo plurimorum in Spiritu Sancto congregatorum judicio compefcenda; tunc enim non solum res in illis contentæ, sed verba etiam examinata tutam audientibus exhibebunt doctrinam. Hucusque Allatius. Itaque audiendi non sunt Novatores puerilem suam adversus Liturgiarum auctoritatem nœniam decantantes, quod falsis titulis commendentur, quod interpolatæ sint, quod recentes.

Sed quæ tandem protervia est, reijcere veluti non satis antiquas, quarum nulla tam recens est, quæ non multis sæculis vetustior sit omnibus Novatorum formulis sacrorum celebrandorum seu Liturgicis? Licuisse volunt hominibus privatis, contra leges omnes Ecclesiasticas, milleque & 200. amplius annorum consuetudinem, illas fingere, & refingere, itaut maxima sit inter omnes diversitas, & Orientalibus Christianis ac Occidentis Ecclesiis non licuit preces aliquas pias, & de quarum sententia omnes Ecclesiæ consentirent,

officiis suis inferere, quæ in una, & ultra hominum memoriam antiquissima forma conveniunt? At quodcumque tandem Novatorum sit de Liturgiis judicium, quin ex illis fides Ecclesiarum certo eliciatur, negari non potest, etiamsi nesciatur, a quibus scriptæ sint. Verum ut Lutheranis Helveticis, Anglicanis, Genevensibus Cænæ aliorumque sacrorum celebrandorum formis, non ex Authorum nomine comparatur autoritas ad probandam illorum, qui illis utuntur fidem, sed ex usu, & approbatione, ita de Christianis, maxime Orientalibus Liturgiis statuendum est: cum habeant præterea commendatricem longinqui temporis antiquitatem, quod aliæ non habent.

Orationes porro illæ, ut optime expendit cl. Eusebius Renaudotius tom. 1. Collectionis Liturgiarum Orientis in dissertatione de origine & autoritate Liturgiarum (Eucharistiæ, quæ antonomastice Liturgia dicitur, quamvis nos hoc nomen in amplissima significatione heic accipiamus, ut in generali præfatione monuimus) Orientis, cujus summa capita hic exhibeo, quam perspicue favent Catholicæ Ecclesiæ placitis, vel sola oculari inspectione demonstratur: & quamvis talis orationum perspicuitas non esset, significationem tamen illam determinat disciplinæ ratio, ea, quam Liturgiæ repræsentant, uti alibi plenius differemus. Sed erunt fortassis, qui circa ritus illos litem movebunt, quia sunt Codices antiqui, in quibus non constant: atque adeo veluti recentius introducti, ex quo mutatio doctrinæ invec̃ta est, reiicientur a superciliosis illis Criticis. Verum tamen si Sacramentales Libri veteres, Latini, Græci, & cujuscunque linguae, enucleatam rituum descriptionem non contineant, nam aliunde petebantur, non idcirco novitatis suspicione aspergendi sunt, quasi tunc primum instituta disciplina sit, quando Liturgiis inscribi cæpta est. Multos habemus Codices latinæ Missæ, Alcuini, Amalarii, Walafridis Strabonis, Micrologi, & aliorum, qui de ritibus sacris scripserunt sæculo

culo recentiores, quorum nullus eos ritus repræsentat, quos authores illi accuratissime enumerant. Vetus Græcos observamus, qui solas orationes habent, de ritibus prope nihil: alios qui plura: recentiores qui ritus etiam brevissime connotant. Idem quoque observatur, circa Liturgias Orientales. Nulla inde circa rituum novitatem idonea conjectura duci potest: nam ut Latinos multi data opera ante annos mille, minutatim in libris suis consignaverunt: ita Græcos Germanus Patriarcha, & complures alii. Syros Joannes Maro, & ante sexcentos annos Dionysius Barsalibius, aliique Barsalibio antiquiores; Nestorianos Georgius Arbe-læ, & ante 700. annos Timotheus Catholicus: Copticos designat multis in locis Severus Episcopus Aschmoninensis, & post illum alii multi, eosque Codicibus Liturgicis accom-modavit Gabriel LXXXVIII. Alexandrinorum Jacobitarum Patriarcha. Nemo illorum ritus se novos instituere, aut antiquos reformare professus est, sed unusquisque eos, qui in Ecclesia sua recepti erant, designavit, atque illorum antiquitatem, sola cum omnium Ecclesiarum disciplina conformitas satis demonstrat.

Sed quando tandem, aut quibus autoritatibus probaverunt, etiam qui maxima eruditionis fama inter Novatores floruerunt, novitatem illorum rituum, qui perspicua Orthodoxæ circa Eucharistiam, aliaque Fidei documenta continent, Orientalium præsertim, de quibus ne verbum quidem fecerunt? Neque enim Hospiniani, Molinæi, Plessæi, & aliorum circa sacrorum rituum ab Ethnicis originem ineptias hoc erudito sæculo reponere quisquam aufit: & illa Romanam solam Ecclesiam spectant, non Græcam, vel Orientales, quarum aliqua cum illa commune nihil habent a multis sæculis. Nam si quidquam valeret hæc odiosa comparatio, in rebus indifferentibus locum invenire posset, cum pia veterum Antistitum prudentia superstitiosas varias consuetudines, per ritus innoxios, aboleverit. Sed de disciplinæ Liturgicæ,

gicæ, quæ rubricis, aut ritualibus libris continentur, origine & autoritate alias nobis sermo erit.

Verum, ut mox dicebam, autoritas Liturgiarum non ex titulis, sed ex usu Ecclesiarum repetenda est; sunt enim non unius quantumvis magni Doctoris voces, & verba, sed Ecclesiarum, quæ unanimi consensu eam sacrorum formam, precesque probarunt. Hinc patet, nihil illos agere, quicumque similes Liturgias rejiciendas contendunt, tamquam suppositas Authoribus, quorum nominibus insignitæ sunt: modo illas, Christianis, apud quos reperiuntur, probatas, & usurpatas fuisse constet. Neque recentiorum commenta temporum variis contaminata superstitionibus, sed Apostolicæ sinceritatis monumenta sunt illa, quæ consensu universæ Ecclesiæ præscriptæ videntur. Sed de Liturgiarum titulis alibi.

Quod autem suppositas, fictas, vel adulteratas ajunt Liturgias, docendi sumus, inquiebat Renaudot. cit. dissertat. de Liturgiis Basilii, Marci, aliarumque Græcæ Ecclesiæ origine differens, a quibus, quo sæculo, quo fine fraus illa facta fuerit. Architectos sane fraudis illius ne per obscurissimam quidem conjecturam designare quisquam potest: cum in eam celebrandorum Sacramentorum formam Ecclesiæ omnes consenserint a multis sæculis. Acta aliqua, vel instrumenta fabricare homines ad fallendum parati, possunt, quæ suo tempore in lucem proferantur, & aliquibus fucum faciant, qui suo testimonio alios in errorem inducant. In sacris Officiis, quorum quædam quotidie, quædam statis temporibus celebrantur, & quorum orationes, ritus, ipsa verba, ut plurimum fidelium memoriæ insculpta erant, quisquam ne existimabit introductam fuisse nemine reclamante novam, & erroribus scatentem sacri Officii formam, quæ statim ubique suscepta fuerit, & reliquas omnes, præsertim Apostolicam illam, quam Novatores somniant, abolerit? Quando tandem, quo sæculo tanta mutatio facta est?

Sci-

Scire enim illud debent, qui de ea tam confidenter pronunciant. At unde id habebunt, cum nullus Author Ecclesiasticus, historia nulla rei tam novæ, tam inauditæ mentionem fecerint. Quo fine etiam, & cui bono? An ut superfemeretur zizania in medio sementis Dominicæ, & Evangelica illa Liturgia, de qua nunquam Novatoribus inter se convenit, suffocaretur? Verum cum ea ipsa toto Cœlo ab omnibus aliis differat, Christiani quidem nullo negotio partes Liturgiæ suæ fere omnes Patrum, Conciliorum, & Scriptorum omnium testimoniis ita communiunt, ut nihil suis in Officiis sacris esse constet, quod longo Ecclesiarum usu, priusquam illa scriberentur, & si illa ante Sæculum quintum scripta negemus, confirmatum non fuerit: quod de primitivis suis Officiis Evangelicis, ac Apostolicis Novatores præstare non possunt. Fraudem illam Concilio Ephesino, & Chalcedonensi antiquiorem esse oportuit, cum Nestoriani, & Jacobitæ ab Ecclesia Catholica secedentes eandem Liturgiæ formam fervaverint. Notum est, quot controversiæ etiam in minimis aliquando disciplinæ capitibus exortæ fuerint, quot certamina continua de fide erant inter Orthodoxos, & Etherodoxos, & Orientales inter, ac Occidentales, & inter ejusdem Ecclesiæ membra; omnes tamen tam exacte veteri disciplinæ adhærebant, ut ab ea recedere flagitium existimarent. Quis autem existimabit, in tota sacrorum Officiorum dispositione, adeo negligentes fuisse, ut pro Apostolica illorum celebrandorum forma novam, superstitionem, histrionicam substitui tranquille paterentur? Jacobitas accusavit Isaacus Catholicus Armeniæ, quod novas Liturgias Missæ composuissent, quamvis earum Ordo, & sententiæ receptis inter Orthodoxos conformes essent; & eadem ratione Balsamon Marci, & Jacobi appellatas supprimendas judicavit, quia vulgo receptis non erant omnino similes. Quid futurum fuisset, si illæ cum antiquis commune nihil habuissent?

Hæc cum explorata sint, consequitur plane, has Liturgias

gias nec esse recentes, utpote quæ antecedunt omnes Novatorum Liturgias, neque si recentes sint libri rituales, quidquam elevari auctoritatem Liturgiarum: illi siquidem ex antiquis descripti fuere, ut modo dicebamus. Cæterum de his alibi differam, & consulenda sunt, quæ dixi in Præfatione ad Lectorem in primo Libro. Ut autem hanc concludam partem, Tertullianum describam cap. 28. lib. cit. ubi. *Ecquid verisimile est, ut tot, ac tantæ (Ecclesiæ) in unam fidem erraverint? Nullus inter multos eventus unus est exitus. Variasse debuerat error doctrinæ Ecclesiarum. Cæterum quod apud multos unum invenitur, non est erratum, sed traditum: audeat ergo aliquis dicere illos errasse, qui tradiderunt?*

§. II.

Ecclesiæ Universæ Consensus.

AT quorsum hæc, nisi ut ex Liturgiarum libris Sacramentum Confirmationis contra Novatores demonstrarem? Itaque adfirmo Ecclesias Apostolicas, omnesque Sacramentum proprie dictum Confirmationem agnoscere; omnes namque consentiunt, & conferunt perpetuo, & constanter signum externum practicum augmenti gratiæ in Neophytis. Ita sane credit Ecclesia Occidentalis, ut in Tridentina superius citata Synodo definitum est. Ita Græcanica Ecclesia docuit, quæ dum septem admittit Sacramenta, secundum in unctione Chrismatis constituit; nihil ut advertit cl. Goarius in ore frequentius est Theologis Orthodoxis ejus gentis, & ab Ecclesia Romana alienis, Simeoni Thessalonicensi totis septem libris de Sacramentis, & in libris de Templo, & Altari in initio, Matthæo Blastari in Nomocanone, Hieremiæ Patriarchæ in sua Catholica responsione, Gabrieli Philadelphæ Antistiti, Catumfyrto in Elenchis, Arcudio, Neophyto Rhodino in Synopsi Doctrinæ Christianæ, Cario-

riophyllo, aliisque Græcis Authoribus, quibus unquam propositum fuit, suam de Sacramentorum numero, & ratione fidem vel doctrinam explicare. Eandem Doctrinam Synodus Betlehemitica anno 1672. sub Dositheo Hierosolymitano Patriarcha cap. 15. ita expressit. *Credimus esse in Ecclesia Legis novæ Sacramenta, eaque septem, nec minorem majoremve in Ecclesia Sacramentorum numerum admittimus: siquidem Hæreticorum dementiæ fœtus est alius Sacramentorum numerus quam septenarius. Non enim minus, quam cætera Catholicæ Fidei dogmata, septenarius iste Sacramentorum in Evangelio statuitur numerus, & ex ipso colligitur; ac primo quidem Baptismi Sacramentum Dominus tradidit, quando dixit: Euntes docete omnes Gentes, baptizantes eos &c. Confirmationis vero, seu Balsami sacri, & sancti Chrismatis cum dixit: Vos autem sedete in Civitate Hierusalem, quoadusque induamini virtute ex alto. Hac autem Spiritu Sancto superveniente sunt induti, cujus quidem adventum significat Confirmationis Sacramentum, de quo & Apostolus Cor. cap. 1., & apertius per Dionysium Areopagitam disputavit. Proinde cæcutit Guido Carmelita, dum in Summa Græcos hoc Sacramentum non agnoscere scripsit.*

Græcis consonant Syri tam Heterodoxi, quam Orthodoxi, & horum quidem clarissima Fidei expositio in Synodis suis contenta legitur, tum in antiquis celebratis sub Sergio Patriarcha, cum in novissima an. 1736. celebrata Præsidibus Josepho Gazeno Antiocheno Syrorum Maronitarum Patriarcha, & Josepho Simonio Patruo meo tunc Sedis Apostolicæ Ablegato. De Jacobitis dubium nullum remanet post clara testimonia Doctorum ejus Gentis, quæ in adnotatione subiecta primo Ordini Syrorum innuo. Quotquot enim Syri Scriptores divina mysteria, vel Officia exposuere; sacrum Chrisma Sacramentum profitentur. Quinimo Authores nonnulli eorum, ut Moyſes Barcephæ, & Daniel Monachus apud Assemanum tom. 2. Bibliothecæ pag. 505. Sacramen-
tum

tum Confirmationis plus justo extollentes deprimunt Eucharistiam, quum scribunt, in hac quidem figuram Corporis Christi esse, in Chrismate vero ipsum Spiritum; quem errorem de persona Spiritus in Chrismate Armeni nonnulli tenuere, ut in adnotat. pag. 125. refero. At forte in tantum impegere errorem, quod Patres nonnulli ad exprimendum effectum sacri Chrismatis verbis emphaticis usi fuerint: ita inter cæteros Cyrillus Hierosolym. cathec. 3. ubi: *Vos uncti estis unguento facti participes, & consortes Christi. Cæterum vide ne illud esse putes unguentum tantum; quemadmodum enim Panis Eucharistiæ per Sancti Spiritus invocationem non amplius est Panis communis, sed est Corpus Christi, sic & sanctum hoc Unguentum non amplius est Unguentum nudum, neque commune, postquam jam consecratum est, sed est carisma, quod Christi, & Spiritus Sancti præsentiam efficit.* Etsi autem utrique recedant a communi suæ Ecclesiæ Jacobiticæ scilicet & Armenicæ sententia; nihilominus inde luculenter adparet, quanto in errore versentur, qui Syros, & Armenos hoc Sacramentum non agnoscere scripsere: & sane neque Græci Syris, neque hi Armenis hanc rem objecere. Notum autem est, quantæ controversiæ inter has nationes fuerint exortæ, & quot Armenorum abusus notaverit Trullana Synodus Canon. 22. 23. 56. Canon. autem 81. Antiochenæ Ecclesiæ additionem vel innoxiam, ut suo loco demonstrabo, tryfagio factam: *Qui Crucifixus es pro nobis:* improbat. Et Canon. 69. morem Armeniorum carnes offerentium stringit. Cum itaque Græci in Syris, & Armenis, hæc reprehenderint, tacuissentne, si novam disciplinam, vel doctrinam de Confirmatione tenuissent? Illis exprobrarunt Græci, quod Chrisma non oleo olivarum, sed ex sesamini oleo conficerent, ut patet ex Disputatione Theoriani Manuelis Comneni Imperatoris cum Niersete Armeniorum Patriarcha, & ex Synodo Tarsensi Armenorum. Latini illis objecerunt, quod ex Butiro, non vero Ballamo Chrisma conficerent, ut Gregorius VII. lib. 8.

lib. 8. epist. 1. ad eorum Archiepiscopum Synnadensem ; silentio præteriissent errorem de Sacramento ? Aperta ergo calumnia est Armenos non agnoscere hoc Sacramentum , sicut & Syros .

Idipsum de Alexandrina Ecclesia satis evincitur vel hoc argumento , quod cæteri Orientales errorem illis non obiectarint , uti & in aliis rebus . Celeberrimam tantum Controversiam indicabo , ortam inter Syros Jacobitas , & Ægyptios de Confessionis Sacramento , quod cum Alexandrini Patriarchæ abrogassent , Syri communionem cum illis interrupserunt . Vide Assemani Biblioth. Tom. 2. pag. 366.

Breviter modo de Chaldeis dicam , ac primo quidem Ebediesu Sobensis in libro Margaritæ cap. 7. septem enumerat Sacramenta , & tertio loco ponit Oleum Unctionis , seu Chrisma de quo multa agit cap. 4. Sic & cæteri Authores , de quibus vide Assemani Bibliothecam . Constat itaque Ecclesias omnes Sacramentum Confirmationis agnoscere , & in hac re omnes convenire ; sane in multis non conveniunt , siquidem multi errant , asserendo Sacramentum hoc permanens ; verum cum neque omnes , neque ex propriæ Ecclesiæ sensu loquantur , eorum voces audiendæ non sunt .

Scio Dallæum pluribus in locis , ac maxime lib. 2. a cap. 12. usque ad 19. ita Græcorum Patrum , & Doctorum testimonia commentari , ut de ritu quodam Sacramentali , ac pura Ecclesiastica cœremonia baptismi locutos velit ; verum miror cur , & ex Theologis Latinis , quin & ipso Tridentino Concilio , aliud a pura cœremonia colligi non posse non distitavit , cum verba verbis , sententiæ sententiis consonent . Sed ut magis magisque Christiana doctrina adpareat , Dallæum cæterosque Novatores ad Codicem Liturgicum provo- co , quod mihi erat propositum ; in eo namque Ecclesiarum doctrina simplicibus continetur verbis , ac perspicuis sententiis , & Ecclesiarum testimonium , ac vox auditur .

Apostolicæ itaque Ecclesiæ nedum matrices , sed & reli-

quæ ab Apostolis acceperere hunc ritum externum circa Neophytos celebrandum vel immediate post baptismum, vel aliquanto post tempore, quem in suis publicis tabulis præscriptum ac servandum suis Fidelibus constanter tradidere, ac retinuere. Ritus autem est (ut summam conficiam ex omnibus Ritualibus in hoc libro contentis) talis. Neophyti saltem in fronte consignantur Chrismate, sub certa verborum formula, qua significatur illis conferri gratia singularis Spiritus Sancti, ejusque signaculum, dona, ac pignus unctis tribuuntur. Variant quidem verborum sono formulæ, pro Ecclesiarum, & ordinum varietate, sed præfatam sententiam omnes formulæ in substantia exhibent, ut legenti clarum fiet. Quædam Ecclesiæ Chrisma ex solo oleo conficiunt, ut de Nestorianis cap. 5. adnotavi, aliæ ex pluribus aromatum speciebus, sed fere omnes ex oleo & balsamo. Itaque ex hac varietate (de qua in lib. 12. ubi Chrismatis consecrationem referemus) solum inferri potest, balsami admixtionem non esse de essentia Chrismatis. Quod etsi concederemus, nihil inde contra Catholicum dogma de Sacramento Confirmationis concludent adversarii.

Duplex exsurgit difficultas contra ea, quæ mox dicebam de omnium Ecclesiarum consensu, prima ex ordine 8. in quo desideratur Chrismatis consignatio: altera quod in Gregoriano ordine pag. 2. desideratur nedum consignatio, sed & Chrismatis inunctionis formula, quam Amalarius Fortunatus lib. 1. cap. 27. recitat prætermiſſis verbis *signate & confirmo te* sic: *Oratione expleta facit Crucem cum pollice in Chrismate, in singulorum frontibus ita dicendo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.* Eandem formam referunt Martenio teste lib. 1. de Antiquis Ecclesiæ Ritibus cap. 2. art. 3. num. xi. Vulgatus Alcuinus de divinis Officiis cap. de Sabbatho Sancto, Guillelmus Durandus in suo rationali lib. 6. cap. 84.

Sed neutra ullam vim habet i. in illorum Doctorum nostro-

nostrorum sententia, qui, Chrismationem, eique citatam adnexam formulam non esse sacramenti essentiam, utpote qui eam vel in sola manuum impositione, & oratione *Omnipotens sempiterne Deus* relat. pag. 1. concludi ajunt, vel materiam in Chrismatione, sed formam in sola oratione constituunt. Secundo in aliorum etiam Theologorum doctrina, qui unctionem eique adnexam formulam essentiam Confirmationis ajunt; id quod patet; nam etsi in 8. ordine non legatur unctio præscripta, illa tamen facienda venit ut adnotavi ibid. quod evidenter constat ex oratione citatam formulam *Confirmo te* &c. consequente *Deus qui Apostolis tuis* &c. in qua expresse Chriſmatis unctio & consignatio in fronte facta memoratur. Ad Gregorianum Sacramentarium solet responderi, verba sunt cl. Laurentii Berti cap. 6. *Magnum Gregorium formam Confirmationis subticuisse ob disciplinam Arcani. Et revera de hac eadem forma scripsit Innocentius I. in Epistola ad Decentium cap. 3. verba vero dicere non possum, ne magis prodere videar, quam ad consultationem respondere. Verum ego communi huic responsioni non acquiesco. Etenim occultasse veteres in Epistolis, vulgandisque operibus Sacramentorum nostrorum mysteria, formulamque Confirmationis, recte ex Innocentio aliisque pluribus demonstratum est: Assertum a Schelestrateno, confirmatum a me, probatum Notificatione VI. a Beatissimo Sapientissimoque Pontifice BENEDICTO, a nullo Catholico viro denegatum. At num ob disciplinam Arcani prætermittenda hæc erant in libris Sacramentorum, in scrinio Ecclesiarum occlusis, a sacris dumtaxat Ministris, non a plebe pervolutandis, & ideo hoc nomine Sacramentorum inscriptis, quod Arcana comprehendant? Id ego non assequor, maxime cum vetustissimi omnes Codices Sacramentalium librorum hujusmodi mysteriis pleni sunt, & ipsum Sacramentale Gregorianum contineat verba consecrationis, formam baptismi, consecrationem Presbyterorum, aliaque omnia silentio juxta disciplinam Arcani sepelienda. Illam ergo responsionem (patiatur lector tarditatem ingenii mei) communem*

licet, probatissimamque non adhibebo; Quare ad Gregorianum, quod attinet, dicam aut illum sacramentalis formulæ non meminisse, quoniam hæc non aliud exprimit indicativo modo, quam id, quod continetur deprecativo in extremis orationis verbis, Consigna eos signo Crucis, in vitam propitiatus æternam, quæ verba etiam formulam in memoriam Episcopi poterant revocare; aut forte tunc temporis unctionem peractam fuisse in prolatione eorundem verborum ita, ut forma, quæ modo obtinet, ex deprecativa facta sit; nec tamen utraque retineat in præsentia rationem formæ, quia deprecativa nunc est absque applicatione materiæ, hæc ille, qui antea in propositione prima orationem Omnipotens formam non esse Sacramenti asseruerat, & quartum hoc momentum suæ assertionis profert. Si attente vetustos omnes confirmationis ordines expendamus, in oratione, quæ unctioni præmittitur, nulla alia sunt verba, in quibus possit constitui Sacramenti hujus forma, nisi verba illa deprecatoria, consigna eos signo Crucis Christi in vitam propitiatus æternam: sive jube eos consignari &c. aut verba alia his consimilia (de quibus confer nostrum Codicem) atqui hujusmodi verba referenda sunt ad unctionem Chrismatis nec aliud enunciant modo deprecativo, nisi quod exprimitur indicativo proximis verbis signo te signo Crucis &c. nam Episcopus statim, ac dixit consigna eum &c. intincto pollice perungit Chrismate frontem Confirmandorum dicens, signo te &c. quis non videat coherrentiam, & relationem verborum, haud secus ac in conferendis Sacramentis reliquis? ita sane consecrantes Eucharistiam prius orantes dicimus, ut nobis fiat corpus &c. postea accepto pane, Hoc est &c. & in Absolutione Sacramentali primum, Dominus noster Jesus Christus te absolvat &c. deinde ego te absolvo. Sed quidquid sit de istis quæstionibus, certum est primo Chrismationem diserte nominari in Gregoriano Sacramentario pag. 9. lib. 2. Cod. Liturg. secundo formulam sive indicativam, sive deprecativam adnexam fuisse, quod ex iis liquet, quæ idem Bertus cit. pag. 70. scri-

scribit. *Idem posset* (inquiens) *responderi ad verba Amalarii Fortunati, nisi floruiſſet Sæculo IX., & tempore Gregorii IV. quando forma de qua disputatur, omni procul dubio obtinebat. Respondetur itaque Amalarium ibidem citare ordinem Romanum; nam scribit, dicit Romanus libellus, de quo ſæpe commemoravi: oratione expleta facies Crucem &c.* At in ordine Romano pag. edit. Pariſienſis 83. Romanæ 54. præter ea, quæ Amalarius exſcripſit continetur etiam formula, Confirmo te in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti: *Igitur Amalarius aut erravit, aut contraxit orationem, aut ea exſcripſit ſolummodo, quæ ornare cogitaverat commentario.* Idem de Alcuino, ac Durando dicendum, cum ex Ritualibus illorum Ævis receptis adpareat formula unctiõni adnexa.

Non diſſimilis eſt ratio Euchologii Græci, in quo unctiõnis formula his verbis exprimitur *ſignaculum Doni Spiritus Sancti &c.* Illa enim unum ex ſequentibus ſenſibus habet, ut cl. Goarius advertit. nimirum. Hæc unctiõ ſigillum eſt, quo Spiritus Sancti donum in te ſignatur, & imprimitur, vel ut exponit Arcudius lib. 2. cap. 6. Hoc ſigno denotantur munera Spiritus Sancti, imo & ipſemet Spiritus Sanctus, vel ut Neophytus Rhodinus in Synopſi explicat: Hoc eſt ſigillum gratiæ Spiritus Sancti, quam in Baptiſmate (Dono) accepisti: vel ſignaculum doni Spiritus Sancti tibi datur: vel jube, ſeu quæſo te Domine obſignetur ſervus tuus ſignaculo doni Spiritus Sancti: Unde Bertus pag. 72. eam formam Sacramenti apud Græcos eſſe contendit, cumque ſibi objeciſſet, inviſibilis gratiæ & Spiritus Sancti ſignaculum ſingulis ſacramentis eſſe commune. Igitur non poteſt in hoc ſtatui peculiaris formæ ratio, atque Clementis VIII. inſtructionem de Ritibus Græcorum editam Romæ anno 1595. ac nuperrime confirmatam a Benedicto XIV. in qua mandat, ut Epifcopi Latini Infantes baptizatos a Presbyteris Græcis, & de factò Chriſmate in fronte conſignatos confirment, hac forma *conſigno te &c.*
ita

ita reponit; Respondemus *σφραγίδα* non signum qualecumque esse, sed notam impressam, sigillum, & specialiter militarem balthicum, *σφραγίς* quoque non tantum significat gratiam, sed largitionem ipsam donorum, observatque Budæus ex Plutarcho, Herodiano, & Demosthene, usurpari præsertim vocabulum illud ad significandum donum amplum, & regium. Quare licet omnia sacramenta sint gratiæ signacula, ac baptismus interdum ratione characteris *σφραγίς* appelletur; habent tamen hujus formulæ verba vim quamdam designandi gratiam, quæ exornat Christi milites, firmatque, & perficit sanctificationem in baptismo conlatam. Tum ad aliam difficultatem reponit, dicimus instructionem Clementis directam ad Episcopos Latinos, in quorum Civitatibus, vel Diœcesibus Græci, aut Albanenses Græco Ritu viventes degunt. In ea autem instructione mandat primum Pontifex, ne Presbyteri Græci baptizatos in fronte consignent, ac jubet, ut præmittant consignationem frontis, & verba ubi habetur forma hujus consignationis. Deinde præcipit, ut Episcopi Latini consignatos Chrismate ab illis Presbyteris Græcis (qui sine dispensatione nequeunt esse ministri confirmationis) formula apud Latinos usitata confirment, quoniam Latini Ecclesiæ Latinæ conformare se debent; præcipit tamen, ut cum cautela, & sub conditione id faciant, videlicet N. si es Confirmatus, ego te non Confirmo: si non es Confirmatus, ego consigno te &c. Et conditionem hanc præsertim adhibeant, cum verifimiliter dubitari potest quod ab Episcopis Græcis fuerint baptizati: quoniam nempe solent Græci Episcopi confirmare statim post baptismum: quæ omnia si accurate expendantur non demonstrant nullam esse, sed sufficientem Græcorum formulam: hæc Bertus. Sed hic breviter hallucinatum cl. Goarium observo dum, pag. 302. in Catumfyrutum invehitur, quod Severi Antiocheni confirmationis formulam esse apud Orientales scripserit, eam ab Orientali Ecclesia numquam agnitam vel probatam dictitans: enim vero illa communis est

est nedum hæreticis, sed & orthodoxis Syris, Melchitis ipsis Græcis ut constat ex illorum ordinibus, imo eadem Græcis familiaris fuit, ut ex ordine Basilii in fine hujus libri relato constat, hac sane de causa *signaculum* &c. vel non esse integram formulam unctionis in praxi exercitam, vel illis aliud non designari, quam quod ab ungente dicendæ sint formulæ, quibus imprimitur, ac significatur signaculum Spiritus Sancti adnotavi pag. 58. Sed ut missis Theologorum sententiis ad Ecclesiæ sensum regrediar

Præter unctionem, & formulas in quibus Spiritus Sancti singularis gratia confertur, omnes Ecclesiæ orationem præscribunt recitandam in qua Spiritus Sancti gratia Neophytis postulatur, etsi autem variis illa formulis concepta sit, attamen eundem in re sensum habet. In Latina igitur Ecclesia exstat oratio pro illapsu Spiritus Septiformis, quæ incipit; *Omnipotens sempiterne Deus* &c. Eadem in Melchitarum ordine occurrit pag. 64. In Ecclesia etiam Alexandrina pag. 82. postulatur Spiritus Sanctus ad robur, & confirmationem Neophyti, ac pag. 84. per insufflationem in faciem ejus confertur illi Spiritus Sanctus, & pag. 88. oratio ad Patrem dirigitur, ut Spiritum Sanctum emittat. In ordine Æthyopum pag. 110. duplex oratio occurrit ante unctionem pro Spiritus Sancti missione, & pag. 111. Spiritus Sanctus confertur post unctionem. In Ecclesia etiam Armena ante unctionem orat minister, ut Deus Neophytum sanctificet veritate sua, & lumine gratiarum Sancti Spiritus, ut fiat templum, & habitaculum divinitatis suæ pag. 118. Et pag. 124. Pag. 138. & seqq. extat oratio ante unctionem in Ecclesia Nestorianorum. In Ecclesia etiam Syrorum duplex oratio una ante, altera post unctionem præscribitur recitanda pro Spiritus Sancti gratia Neophytis concedenda.

Itaque universa Ecclesia orat pro Neophytis, ut accipiant Spiritum Sanctum. Ne autem quidquam dissimulare videar, quædam opponi possent contra hunc consensum; ac pri-

primo quidem quod ea oratio non occurrat in Ordine VIII.
 Ecclesiæ Latinæ, imo observante Martenio lib. 1. c. 2. art. 3. n. 7.
 aliquando recitata est immediate post baptismum a Presby-
 tero baptizante, priusquam Episcopus ad confirmandum
 accederet, & ideo in dicto Ordine non extat; Enim vero
 contra Theologorum, qui formam Sacramenti in illa ora-
 tione reponunt, sententiam hæc scribit: *In omnibus Ponti-
 ficalibus libris, quos ingenti numero evolvi, in quibus habetur
 Ordo Confirmationis ab ordine baptismi separatim descriptus;
 in omnibus, inquam, unctio sub certa verborum formula fa-
 cienda præscribitur; nec usquam præfata oratio, in qua si-
 tam esse volunt Confirmationis formam, solitaria legitur, nisi
 cum ordini baptismi confirmatio subjungitur: unde etiam ali-
 quando in uno eodemque Codice post ritus baptismi conspicitur
 oratio ad consignandos Infantes sola, postmodum vero ubi ordo
 confirmationis post aliquot folia describitur, omnia, quæ ad
 confirmationem spectant, unctio in primis cum sibi conjuncta
 formula, reperiuntur. Id quod animadverti in optimæ notæ
 Pontificali S. Luciani Bellovacensis annorum circiter 700. Unde
 ergo post baptismi ordinem unicam ad consignandos Infantes ora-
 tionem habent nonnulli Codices Mss.? sane si conjecturis ali-
 quid dare liceret, dicerem propterea ibidem esse collocatam,
 quod a Presbyteris baptismi munia absente Episcopo obeuntibus
 post omnes baptismi ritus ac orationes recitaretur; in quo nihil
 prorsus incommodi reperio, cum seclusa manuum impositione,
 pronunciantes hanc orationem Presbyteri, confirmasse non exi-
 stimarentur. Conjecturam meam confirmant antiqui duo Codi-
 ces, Missale scilicet Anglicanum Monasterio Gemmeticensi do-
 no datum a Roberto Ex-Abbate prædicti Monasterii Episcopo
 Londonensi, & postmodum Archiepiscopo Cantuariensi cujus cha-
 racter annos circiter nongentos repræsentat, & Missale Moy-
 sacense a nobis jam aliquoties laudatum, in quibus post ritus
 baptismi infirmorum, qui frequentius a Presbyteris admini-
 stratur, prædicta oratio dicenda præscribitur, nulla Episcopi,
 aut*

aut Confirmationis facta mentione: hæc ille.

Verum, ut ingenue fatear, hæc nihil Theologorum illorum doctrinam enervant, qui non quamcumque orationem, sed a legitimo Ministro, & ad finem ab Ecclesia intentum recitatam formam Sacramenti contendunt, quemadmodum non quævis prolatio verborum super panem, & vinum facta a quovis etiam laico est forma consecrativa Eucharistiæ, neque Parentum abluentium suos Infantes in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti devotionis causa, & ad corpoream munditiem illis procurandam verba formam Sacramenti baptismi conficiunt. Etsi igitur Martenio concedamus veram esse ipsius conjecturam, tamen orationem pro Spiritus Sancti illapsu semper in Ecclesia a Ministro Confirmationis recitatam fuisse, sive ante unctionem, sive post unctionem certum est, quod & ipse Martenius fatetur; atque in dicto Ordine VIII. adparet, in quo hæc oratio recitatur, *Deus qui Apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum &c.* neque varietas illius pro temporum, locorumque circumstantiis, quidquam officit, quemadmodum varietas formæ unctionis cum sit accidentalis non officit valori confirmationis juxta Theologos contrariæ sententiæ, nec varietas formulæ baptismi, vel Eucharistiæ invalida reddit illa Sacramenta.

Majoris verisimilitudinis speciem videtur habere altera difficultas ex quorundam Orientalium Ritu desumpta, in quibus vel nulla oratio repræsentatur, vel si aliqua, hæc refertur ad ordinem baptismi, ut adnotavi pag. 56. Cæterum & hæc facile diluitur, primo: quia forte illa oratio repetebatur dum Episcopus confirmaret. Secundo, quia non constat illos ordines esse integros atque perfectos, Orientalibus enim solemne est neque exacte orationum, rituumque dispositionem, atque ordinem, quo illi celebrantur, percensere, neque cæremonias distincte in libris Ritualibus, nec ipsas formulas, orationesque Sacramentorum integre in eodem Codice describere, cum ea supple-

da sint, vel ex memoria, vel ex aliis Codicibus. Id, quod adparet ex oculari inspectione Codicis nostri Liturgici, atque pluribus demonstrabimus alibi; ubi & Eucharistiæ formam in quibusdam Missalibus libris omissam adverte-
mus. Quæ cum ita sint, nihil mirum si oratio *benedictus* aliquando referatur ad Ordinem Baptismi, ut pag. 60. in Ordine Bessarionis Codicis, & pag. 63. in altero Ordine, quem ex Goarii Euchologio p. 295. edit Venet. qua utimur, evulgavi (in illis enim verba *signaculum Doni* forte hunc sensum habent, quod a Pontifice recitanda sint verba mystica significantia, ac imprimentia signaculum Doni Spiritus Sancti): & in Ordine Melchitarum pag. 66. illa oratio post unctionem, dum induunt Puerum, recitanda præscribitur. Hoc etiam adparet in Ecclesia Alexandrina, in qua oratio *Dominator Domine* p. 87. post unctionem recitatur, quæ pag. 110. ante illam dicitur nonnullis verbis immutatis. In Syrorum etiam Ecclesia eadem anticipatio, & posticipatio orationum conspicitur, quin & in quibusdam Ordinibus omnino desiderantur. Sed integros illos Ordines, in quibus oratio desideratur, demus esse, orationem certe tacitam, & æquivalentem exhibent unctionum formulæ, quæ exstant pag. 63. 65. 83. 111. 119. 125. 142. 148. & alibi.

Concludo igitur, Ecclesiam omnem Orationem, seu tamquam formam, seu tanquam dispositionem ad accipiendum Spiritum Sanctum, ac præparationem asserere. Inde & pater, impositionem manuum ritum esse in omni Ecclesia frequentatum, cum diserte præscribatur in Latinis Ordinibus, Alexandrinis, & Chaldaicis. At objectari potest, primo: quod in aliquibus Latinis ordinibus desideretur impositio manuum. Secundo illa omittatur in Græcis Ordinibus, in Armenis, Syriacis; Ritus ergo manuum impositionis non semper ab Ecclesia, neque uniformiter servatus videtur.

Respondeo manuum impositionem satis intelligi per orationem, unde cum Ecclesiæ ordines illi orationem præscri-

scribant, manuum impositionem satis designant, ut adnotatione 2. pag. 15. observavi: illud solum concedere non gravabor, impositionem aliquando factam extensione manuum super Neophytos, aliquando expansione earundem super illorum capita, & quidem vel physico tactu, vel morali; & in aliquibus Ecclesiis ea antecedit unctionem, in aliis vero consequitur, ut de orationibus dixi. Verum hæc solum probant, necessariam non esse hanc vel illam determinatam manuum impositionem hoc vel illo modo peractam, quemadmodum & ablutio in baptismo necessario fieri non debet vel sola eaque trina mersione, seu asperzione, in capite, vel in alia parte corporis. Hinc gravis culpæ reum non censerem Andream Pescaram Castaldum, quod ritum hunc extensionis, & elevationis manuum versus confirmandos, qui præscribitur in Pontificali Romano, prætermiserit in Cæremoniali Episcoporum lib. 2. sect. 15. quia nimirum satis notus erat ex usu, & oratio illum involvit. Atque hic observo nil conficere illos Theologos, qui impositionem manuum sejunctam a chrismatione materiam non esse sacramenti confirmationis contendunt, quod confirmandos non tangat Episcopus, quod ea discrete non memoretur in aliquibus ritualibus, quod commune sit adjunctum ac solemne orationi cuivis, & familiaris gestus etiam in aliis sacris officiis, quin & civilibus. Quamvis enim ab his scholæ quæstionibus abstinendum duxi, attamen, hæc argumenta nullius roboris mihi videntur; ad primum namque facilis est responsio, neque enim physicus tactus necessarius est ad manuum impositionem, sed moralis tactus, quo persona, super quam invocatur Spiritus Sanctus, demonstratur, satis esse potest: ad secundum: quemadmodum discrete aliquando non memoratur chrismatio, ejusve formula indicativa, sic nihil mirum si omittatur expressa mentio impositionis manuum: ad tertium: non video cur hoc adjunctum, seu ritum Deus non potuerit elevare ad rationem sacramen-

ti, sicuti & alia naturalia signa communia, ac frequentia elevavit.

Hinc ad aliud argumentum petitum ex Orientalium Ritualibus progrediens, dico, impositionem satis intelligi per illas orationes, quæ antecedunt, & subsequuntur unctionem, quod autem in Ecclesia Orientali maxime Græcanica impositio manum sejuncta a chrismatione adhibita fuerit, patet. I. Ex Auctore Constit. Apostolicarum cap. 44. lib. 7. in quo precationi de unguento mystico statim subjungitur: *Hæc est potestas impositionis manuum unicuique factæ* &c. II. Ex Simeone Thessalonicensi, qui in libro de Templo, & Missa hæc scribit: *Et certe baptismo nos regenerat suamque generatione omni prava passione segregatam nobis donat, per manuum vero impositionem, & sacram inspirationem unguenti confirmationis gratiam inserit; unguentum nimirum ipsum est; unguentum enim, inquit, effusum nomen tuum, qui unxit semetipsum qua Deus; & unctus est qua homo. Proinde & nos sua bonitate ungens suaveolentem, & vitalem spiritus gratiam nobis elargitur*: aliorum Græcorum testimonia profert Juveninus in Commentar. Histor. de Sacram. pag. 139. 140. Quamvis igitur hæc manuum impositio non adeo frequenter a Scriptoribus Græcis memoretur, semper tamen intelligenda est, quod & observavit Joseph Bingham Angelus lib. 12. Origin. sive Antiquit. Ecclesiast. cap. 3. licet Eterodoxus. Unde neque mirum si in ritualibus expressa non legatur.

Sed licet Eterodoxis demus quod impositionem manuum antecedentem, vel subsequentem unctionem, Ecclesia universa non frequentarit, neque semper retinuerit, illud sane negare non possunt, quod manuum impositio includatur in ipsa chrismali unctione, ac propterea ritus externus ab Ecclesia universa semper adhibitus fuit ad Spiritus Sancti gratiam neophytis impertiendam, id quod ex Ritualibus demonstro, in quibus unctionis, & impositionis manuum esse-

effectus dicitur gratia Spiritus Sancti complens, ac perficiens baptismalem gratiam, hominemque corroborans ad Christianam religionem conservandam ac defendendam. Sane si attente, atque animo a præjudiciis libero perlegantur orationes, & unctionum formulæ, meridiana luce clarius adparebit effectus prælaudatus, non dissimili modo atque effectus baptismatis ex officiis, quibus illud administratur, relatis in antecedenti libro inclarescit. Quare cœcuetat, oportet, Dallæus cum suis asseclis, talem effectum non videns.

Fatemur quidem Catholici omnes sanctificationis nomine plura delignari, ac non minus dispositiones ad gratiam sanctificantem, quam varios sanctificantis gratiæ modos. At sanctificatio qua Spiritus Sanctus septiformis infunditur; sanctificatio qua Neophytus in gratia confirmatur, augetur, roboratur, perficitur, signaculum quo complentur dona spiritus, nonnisi de singulari gratia gratum faciente intelligi potest: nonnisi de illo spiritu loquuntur Rituales, qui promissus est nobis, ut nobiscum maneat, qui interius nos ungit & obsignat. Cum itaque Ecclesia omnis peculiari externo ritu semper talem sanctificationem, tale signaculum, talem spiritum contulerit, & conferre pergat, perspicuum est, confirmationem in Ecclesia semper creditam, & conlatam tamquam sacramentum vere ac proprie dictum. Hoc namque sacramenti nomine (quod latissime acceptum alia plura complectitur) intelligit Ecclesia Catholica. Quemadmodum igitur baptisma sacramentum verum novæ legis credit Ecclesia, quia externam ablutionem cum invocatione Trinitatis ad internam designandam, & efficiendam adhibet, sic & externam unctionem impositionemque manuum ab eadem adhibitas cum invocatione Spiritus Sancti, & ad illius internam unctionem practice significandam, sacramentum proprie dictum agnoscit, & confert. Hæc est igitur Institutio Ecclesiarum, hoc Ecclesia
ab

ab Apostolis, Apostoli a Christo, Christus a Deo accepit; ac proinde errant Novatores aliam institutionem, diversam doctrinam, alios Ritus Patribus nostris incognitos obtrudentes.

Sed Hæretici homines Ecclesiæ voces non audiunt, & aures suas instar aspidis surdæ obturant, atque ex ipsis Ritualibus contra Ecclesiam decertant. Cum enim Ecclesia varias cœremonias, variasque disciplinas pro temporum, personarum, locorumque varietate sive invexerit, sive acceperit, sive aboleverit, ex hoc Ecclesiæ provido consilio argumenta impietatis, ac blasphemix suæ obtendunt, Judæorum ad instar, qui Augustino teste comment. in Ps. 63. *Omnes curationum ejus (Christi) ingrati, tamquam multa febre phrenetici, insanientes in medicum, qui venerat curare eos, excogitaverunt consilium perdendi eum tamquam ibi volentes probare, utrum vere homo sit, qui mori possit, an aliquid super homines sit, & mori se non permittat.* Itaque exacuentes tamquam gladium linguas suas, multa oblateralant, atque objectant contra Ecclesiæ universæ institutionem, quæ jam expendam.

§. III.

Objecta Novatorum discutiuntur.

Apostolus Petrus nos paratos voluit ad reddendam rationem omni poscenti de ea, quæ in nobis est spe, ac fide; quare & Christiani antiqui quamplures Apologias conscripsere, quibus ab Ethnicorum calumniis Christianæ Religionis veritatem vindicarunt: eodemque exemplo Theologi ab hæreticorum dictariis orthodoxa dogmata dilucidarunt; imo & aliquando hæreticos ad disputationes jam publicas jam privatas admiserunt. Verum neque semper, neque universim id expedire Ecclesia agnovit, Pauli monitis institu-

stituta, qui correptionem in hæreticos, & fugam ab eis mandat: *Hæreticum hominem post unam (2. Tim. c. 3.) & secundam correptionem vita.* Et ad Rom. cap. 16. *Rogo vos, Fratres, ut observetis eos, qui dissensiones, & offendicula præter doctrinam, quam vos didicistis, faciunt, & declinate ab illis.* Quamobrem Johannes Chrysoft. hom. 33. in Epist. ad Roman. *Quid faciemus illis (scribit) qui ista Apostolica dogmata depravant? Apostolus non dixit: Aggredimini, & manus conferentes pugnis decertate; sed declinate ab illis: si enim ex stultitia quidem, aut errore hoc facerent, oportebat corrigere, quoniam vero scientes peccant, resiliate alio: Consonat Irenæus lib. 2. cap. 56. Eos hæreticos, qui sunt mitiores eorum & humaniores avertes, & confundes, ut non blasphement suum Conditorum; feroces autem, & horribiles, & irracionales effugabis a te longe, ne amplius sustineas verbositates eorum: Nam istis, ut verbis Epiphaniæ utar hæc. 64. cap. 66. Ne integrum quidem sæculum poterit ad disputandum sufficere, cum illorum aures perpetuo, aspidis instar, obsurdescant.*

Verum cum aliquando contingere possit, ut disputatio cedat in Religionis utilitatem & commodum, illa refugienda non est. *Cæterum (inquit Chrysoftom. hom. 12. in 2. ad Thessalon.) si quando damnum aliquod ex nostra taciturnitate metuimus, tamquam propter infirmitatem, & defectum rationis metuentibus nobis adversum eos conflictum, tunc necessario retundenda est illorum improbitas.* Hoc sane consilio Novatorum objecta hic expendere decrevi, & quidem ea, quæ citatus Johannes Dallæus cum majori doctrinæ adparatu in dicta sua disputatione contra Christianam confirmationem composuit.

Itaque c. 1. lib. 1. tamquam certum statuit, a nostris doceri, hoc Sacramentum constare Chrismate ab Episcopo confecto, & ab eo solo administrari sub illa forma: *Signo te signo Crucis &c.* Ita constitutam confirmationem cap. 2. reprobendam contendit, quod plane abhorreat a cæteris Christianæ

stianæ Religionis ritibus, Baptismo scilicet, & Eucharistia, ac primo quoad materiam, cum illorum simplex sit, ubique obvia, & a quibuscumque facile comparari possit; Confirmationis vero mixta sit, & ex duabus diversissimis speciebus concreta, quæ & raræ sunt, & ingentis pretii, & exigui in vita communi usus, ac multiplici Cœremoniarum pompa prius ab Episcopo benedicta. Secundo, quod illa a Presbyteris administrari possunt, hæc vero a solis Episcopis, qui cum paucissimi sint præ multitudinem Fidelium, fit ut omni spirituali præsidio, quod huic Sacramento tribuitur, careant Fideles, quod alienum est a Christi in suos bonitate. Tertio, quoad formam, quæ plurimum ab Evangelii maiestate, gravitate, atque genio distat, cum nihil in omnibus Dei literis illis verbis: *Signo te &c.* simile exstet. Illam, subdit, anxie ac anilis superstitionis plenam esse, ut nimirum frons proprie ungatur, ut in Crucis figuram ducatur unguentum, ut Episcopus pollice, non alio digito signet, ut alapam peruncto infligat, ut ei fascia frontem obliget, & cetera hujus generis mysteria. Quarto, quoad finem: nulla enim idonea ratio fuit institutionis hujus Sacramenti, cum Spiritus ille, quem in genitali Christi unda hausimus, nec iners sit, nec ignavus: & cor satis confirmet Panis ille, quem in Mensa Domini invadimus. Quinto, quod alii a Latinis Christiani hoc Sacramentum non agnoscant. Quin & ipsi Theologi Latini non satis inter se conveniant de materia, forma, ministro, suscipientibus hujus Sacramenti, nec de ejus necessitate, effectis, institutione: Varias proinde Scholasticorum sententias lato describit calamo cap. 3. & 4., deinde cap. 5. ostendere conatur, quod e Sacra Scriptura, fatentibus etiam quibusdam nostris Theologis, nullatenus id Sacramentum probari queat.

At quam levia sint ista, facile esse & ipsi Dallæo perspicere, si Spiritui Sancto non semper resisteret, & ejus lumen

men non ita obscuraret, ut tenebræ sit. Et quidem candom, fidem, atque exactam Dialecticam in Dallæo desidero, qui Catholicos omnes in hoc convenire aperte fateatur, quod Confirmatio Sacramentum sit novæ Legis a Christo Domino immediate, vel mediate institutum, quo baptizantis singularis Sancti Spiritus gratia confertur. Hoc igitur Sacramentum debebat impugnare, non quale ipse ex hujus vel alterius sententia describit; quod sane nec fecit, neque tentavit. Sed liberaliter cum illo agamus, & tale esse nostrum Sacramentum, quale ipse supponit, ultro concedamus, diversamque illius naturam a natura aliorum rituum nostrorum esse lubenter fateamur. Ergone abhorret ab aliis Sacramentis? hoc quod certo supposuit, probandum illi erat. An non diversa est natura Eucharistiæ a natura Baptismi? An Eucharistiæ materia non constat ex duabus diversissimis speciebus, Pane, & Vino, quarum alterum multis in locis & rarum est, & ingentissimi pretii, quin & alicubi nullius est usus in vita communi? Alter vero, Panis, scilicet, Triticeus maxima cum difficultate pluribus in regionibus comparari potest? Annon & ipsi Presbyteri, quibus solis Eucharistiæ administratio competit, paucissimi sunt præ multitudinem fidelium, & alicubi omnino desiderantur, ubi fideles existunt? Estne iners, aut ignavus Spiritus, quem ex Baptismo hausimus? An satis nos non confirmat gratia Baptismi? Concludat ergo Dallæus, Eucharistiam abhorrere a genio Baptismi. Ubi, quæso, in Sacris Literis hanc formam: *Ego te baptizo in nomine Patris &c.* clare expressam, & conceptam legit? Dicat superstitiosos, ac pueriles ritus immersionis, seu aspersions, & abstersions, ritus frangendi, atque edendi, quibus illa duo Sacramenta ministrantur. Hoc sane multis hæreticis olim visum, qui omnia Sacramenta tamquam puerilem simplicitatem deriserunt.

Igitur quemadmodum in miraculis tota ratio illorum

2
a potestate Dei operantis repetenda est, ita & Sacramen-
torum natura a voluntate Dei instituentis. Ac propterea
sicuti prædicamus Christum Crucifixum, Judæis scanda-
lum, gentibus stultitiam; sic & Sacramenta nostra a Deo
instituta prædicamus, licet hæreticis simplicitas, ac pue-
rilitas adpareant. Sed ut magis confundatur hæreticus ho-
mo, dico, convenientissime a Christo Sacramenta fuisse
instituta; in illis siquidem Divina Sapientia, & bonitas
maxime elucent. *Sapientia enim Divina*, ut loquitur Div.
Thom. 3. par. quæst. 60. art. 4. *unicuique rei providet secun-*
dum modum suum. Propter hoc dicitur Sap. 8. quod suaviter
disponit omnia. Unde & Matth. 25. dicitur, quod dedit uni-
cuique secundum propriam virtutem. Est autem connatura-
le homini, ut per sensibilia perveniat in cognitionem invisi-
bilium. Signum autem est per quod aliquis devenit in co-
gnitionem alterius; unde cum res sacræ, quæ per Sacramen-
ta significantur, sint quædam spiritualia, & intelligibilia
bona, quibus homo sanctificatur, consequens est, ut per ali-
quas res sensibiles significatio Sacramenti impleatur: sicut
etiam per similitudinem sensibilibus rerum in Divina Scri-
ptura nobis res spirituales describuntur &c.

Hæc D. Thomas, qui quæst. 72. art. 2. prædamnavit,
quod urget Dallæus de materia Confirmationis, ibi: *In hoc*
Sacramento datur plenitudo Spiritus Sancti ad robur spiri-
tuale, quod competit perfectæ ætati. Homo autem cum ad
perfectam ætatem pervenerit, incipit jam communicare actio-
nes suas ad alios, antea vero quasi singulariter sibi ipsi vivit.
Gratia vero Spiritus Sancti in oleo designatur. Unde Christus
dicitur esse unctus oleo lætitiæ (Psal. 44.) propter plenitudi-
nem Spiritus Sancti; quam habuit; & ideo oleum competit
materiæ hujus Sacramenti. Admiscetur autem Balsamum
propter fragrantiam odoris, quæ redundat ad alios: unde Apo-
stolus dicit 2. Cor. 2. Christi bonus odor sumus Deo &c. Et
licet multa alia sint odorifera, tamen præcipue accipitur bal-
sa-

LI

samum, propter hoc, quod habet præcipuum odorem, & quia etiam incorruptionem præstat. Unde Eccles. 24. dicitur: Quasi balsamum non mixtum odor meus. Et in responsione ad secundum dicit, quod cum Baptismus detur ad spiritualem vitam simpliciter consequendam; ideo competat illi materia simplex. Sed quia Sacramentum Confirmationis datur ad plenitudinem consequendam Spiritus Sancti, cujus est multiformis operatio, secundum illud Sap. 7. Est enim in illo Spiritus intelligentiæ, Sanctus, unicus, multiplex. Et 1. ad Corinth. 12. dicitur: Divisiones gratiarum sunt, idem autem Spiritus. Et ideo convenienter hujus Sacramenti est materia composita. Et ad 4. Dicendum, quod Baptismus est absolutæ necessitatis Sacramentum; & ideo ejus materia debet inveniri ubique; sufficit autem, quod materia hujus Sacramenti; quod non est tantæ necessitatis, possit de facili ad omnia loca Terrarum deferri. Quare autem Chrisma ab Episcopo prius benedicatur, idem Angelicus Doctor hisce verbis cit. quæst. art. 3. exponit. Dicendum, quod tota Sacramentorum sanctificatio a Christo derivatur, ut supra dictum est. Est autem considerandum, quod quibusdam Sacramentorum habentibus materiam corpoream Christus est usus, scilicet, Baptismo, & etiam Eucharistia. Et ideo ex ipso usu Christi materiæ horum Sacramentorum aptitudinem acceperunt ad perfectionem Sacramenti. Unde Chrysostomus dicit, quod nunquam aquæ Baptismi purgare peccata credentium possent, nisi tactu Domini corporis sanctificatæ fuissent. Et similiter ipse Dominus accipiens Panem benedixit: similiter autem & Calicem, ut habetur Matth. 26. & Luc. 22. Et propter hoc non est de necessitate horum Sacramentorum, quod materia prius benedicatur, quia sufficit benedictio Christi. Si qua vero benedictio adhibeatur, pertinet ad solemnitatem Sacramenti, non autem ad necessitatem. Unctionibus autem visibilibus Christus non est usus, ne fieret injuria invisibili unctioni, qua est unctus præ confortibus suis Psal. 44. & ideo tam Chrisma, quam Oleum

Sanctum infirmorum, prius benedicuntur, quam adhibeantur ad usum Sacramenti.

Quod de Ministro urget Dallæus, nihil ipsum juvat: audiat propterea D. Thomam art. 11. *Dicendum, quod in quolibet opere ultima consummatio supremæ arti, aut virtuti reservatur: sicut præparatio materiæ pertinet ad inferiores artifices, superior autem dat formam: supremus autem est, ad quem pertinet usus, qui est finis artificiatorum.* Unde Epistola, quæ a Notario scribitur, a Domino Papa signatur. *Fideles autem Christi sunt quoddam Divinum opus, secundum illud 1. Corinth. 3. De ædificatio estis. Sunt etiam quasi quædam Epistola spiritu Dei scripta; sicut dicitur 2. Corinth. 3. Hoc autem Confirmationis Sacramentum est quasi ultima consummatio Sacramenti Baptismi; ita scilicet, quod per Baptismum ædificatur homo in Domum spiritualem, & conscribitur quasi quædam spiritualis Epistola: sed per Sacramentum Confirmationis quasi Domus ædificata dedicatur in Templum Spiritus Sancti, & quasi Epistola conscripta signatur signo Crucis. Et ideo collatio huius Sacramenti Episcopis reservatur, qui obtinent summam potestatem in Ecclesia. Sicut & in primitiva Ecclesia per impositionem manus Apostolorum, quorum vicem gerunt Episcopi, plenitudo Spiritus Sancti dabatur; ut habetur Act. 8. Unde Urbanus I. Papa dicit (in epist. ad omni. fidel. circa fin. To. 1. Concil. & hab. c. 1. de consecrat. dist. 5.) Omnes Fideles per manus impositionem Episcoporum, Spiritum Sanctum post Baptismum accipere debent, ut pleni Christiani inveniantur.*

Neque paritas de Ministro Sacramenti Baptismi, & Eucharistiæ officit, cum hoc non sit tantæ necessitatis: itaque possunt sine propriæ salutis detrimento Christiani illo carere, quamquam Episcoporum officium exigit, quod & canonibus sanctum fuit, ut visitationem accurate obeant, & ita spirituali hoc præsidio suos Diocesanos communiant, sine quo ad ætatem perfectam spirituales non perveniunt.

Quod

Quod vero objectat contra illam formam: *Consigno te &c.* illud ab eodem S. Thoma jam dilutum fuit art. 4. per hæc verba: *Sicut enim forma rei naturalis dat ei speciem, ita forma Sacramenti continere debet quidquid pertinet ad speciem Sacramenti. Sicut autem ex supradictis patet (art. 1. hu. q.) in hoc Sacramento datur Spiritus Sanctus ad robur spiritualis pugnae. Et ideo in hoc Sacramento tria sunt necessaria, quæ continentur in forma prædicta. Quorum primum est causa conferens plenitudinem roboris spiritualis, quæ est Sancta Trinitas, quæ exprimitur, cum dicitur: In nomine Patris &c. Secundum est ipsum robur spirituale, quod homini confertur per Sacramentum materiæ visibilis ad salutem: quod quidem tangitur, cum dicitur: Confirma te Chrismate salutis. Tertium est signum, quod pugnatori datur; sicut & in pugna corporali milites insigniis Ducum insigniuntur: & quantum ad hoc dicitur: Consigno te signo Crucis; in quo scilicet Rex noster triumphavit, ut dicitur Coloss. 2. Tum objectans sibi difficultatem ita resolvit: Ad primum ergo dicendum, quod, sicut supra dictum est (art. 2. hu. q. ad 1.) per ministerium Apostolorum quandoque dabatur effectus huius Sacramenti, scilicet plenitudo Spiritus Sancti, quibusdam visibilibus signis miraculose a Deo effectis, qui potest effectum Sacramenti sine Sacramento conferre: & tunc non erat necessaria, nec forma huius Sacramenti. Quandoque autem, tamquam Ministri Sacramentorum, hoc Sacramentum præbebant: & tunc sicut materia, ita & forma ex mandato Christi utebantur: Multa enim servabant Apostoli in Sacramentorum collatione, quæ in Scripturis communiter propositis non sunt tradita. Unde Dionysius dicit (in fine Eccles. Hierarch. cap. ult. inter med. & fin.) Consummativas invocationes (idest verba, quibus perficiuntur Sacramenta) non est justum Scripturas interpretantibus, neque mysticum earum, aut in ipsis operatas ex Deo virtutes ex occulto ad commune adducere. Sed nostra sacra traditio sine pompa, idest occulte*

eas edocet : Unde *¶ Apostolus dicit , loquens de celebra-
tione Eucharistiæ 1. Chorint. 11. Cetera cum venero dis-
ponam .*

Tandem mirari non desinam , quod superstitionis ar-
guat ceteros hujus Sacramenti ritus , quorum rationes na-
turales , literales , ac mysticas in adnotationibus Codici
subjectis exposuimus . Pueriliter fane Christum se gessisse
dixerit , cum Marci 7. rogatus , ut homini furdo , & muto
imponeret manum , apprehendens eum , misit digitos suos
in auriculas ejus , & tetigit linguam ejus : & cum cæcum
hominem visu donavit luto compacto ex pulvere & saliva
oris sui , & applicato oculis ejus , uti legitur in Matthæi
Evangelio . Desinat itaque Christi bonitatem in suos urge-
re , qui eam non agnovit in hoc Sacramento .

Divina enim bonitas maxime collucet , cum præter
gratiam Baptismi , & Eucharistiæ hanc etiam nobis con-
cessit . Audiendus hac de re D. Thomas art. 1. *Dicendum ,
quod Sacramenta novæ Legis ordinantur ad speciales gratiæ
effectus : ¶ ideo ubi occurrit aliquis specialis effectus gratiæ ,
ibi ordinatur speciale Sacramentum . Quia vero sensibilia ,
¶ corporalia gerunt spiritualium , ¶ intelligibium similitu-
dinem , ex his , quæ in vita corporali aguntur , percipere pos-
sumus , quid in spirituali vita gratiæ speciale exsistat . Ma-
nifestum autem est , quod in vita corporali specialis quædam
perfectio est , quod homo ad perfectam ætatem perveniat , ¶
perfectas actiones hominis agere possit . Unde ¶ Apostolus
dicit 1. Corinth. 13. Cum autem factus sum vir , evacuavi
quæ erant parvuli . Et inde est etiam , quod præter motum
generationis , quo aliquis accipit vitam corporalem , est motus
augmenti , quo aliquis perducitur ad perfectam ætatem . Sic
igitur ¶ vitam spirituales homo accipit per Baptismum , qui
est spiritualis regeneratio . In confirmatione autem homo ac-
cipit quasi quamdam perfectam ætatem spiritualis vitæ . Un-
de Melchiades Papa dicit : Spiritus Sanctus , qui super aquas Ba-*

Baptismi salutifero descendit lapsu, in fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam; in Confirmatione augmentum præstat ad gratiam; in Baptismo regeneramur ad vitam; post Baptismum confirmamur ad pugnam: In Baptismo abluimur, post Baptismum roboramur. *Et ideo manifestum est, quod Confirmatio est speciale Sacramentum.* Similiter & differt a gratia Eucharistiæ, quæ spiritualiter promotum ad ætatem virilem, vel saltem regeneratum spiritualiter nutrit, & conservat. Scio, Dallæum multis sophismatis hanc D. Thomæ rationem impugnare: quare, ut ejus sophismata radicitus diluantur, ita discurre. Quemadmodum Lutheranis, & Calvinistis inutilis non est gratia Eucharistiæ Baptismalem augens, & perficiens; ita neque inutilis erit Confirmationis gratia: Eucharistia namque nutrit animam, eamque roborat instar alimenti, qua nutritur, & vegetatur; Spiritus vero Sanctus in Confirmatione animam corroborat instar Ducis, qui milites edocet artem militarem, eosque armis instruit ad pugnandum: Sicuti ergo non satis sunt ad pugnam comparati milites vel per solam cooptationem, vel etiam per alimoniam copiam; nisi armis instructi sint, animoque fortes, & impavidi, ita Christianis non sufficit ad pugnandum contra fidei hostes cooptatio per Baptismum, vel alimentum per Eucharistiam, nisi Spiritus Sancti arma illis suppeditentur, & maxime perfecta ætas vitæ spiritualis, ad quam istius Sacramenti beneficio Christiani promoventur. Id suadet Apostolorum exemplum, qui licet baptizati, & Eucharistia refecti, a Christo tamen jussi sunt sedere in Civitate, donec virtute ex alto induerentur: & virtutem supervenientis in ipsis Spiritus Sancti eis pollicitus est, ut ipsi testes essent in Jerusalem, & in omni Judæa, & Samaria, & usque ad ultimum Terræ. Quare qui ante illapsum Spiritus Sancti timidi erant, & Christum reliquerunt, ac negaverunt, post illapsum, ita fortes evaserunt, ut gauden-

tes irent a conspectu Concilii, quod digni habiti essent contumeliam pro nomine Jesu pati. Ex his evanescunt Dallæi sophismata, qui aperte mentitur, dum Orientalibus incognitum hoc Sacramentum scribit. Siquidem calumniam ab aliis etiam detectam in anteced. §. ad evidentiam declaravimus: Imo ex consensu Ecclesiæ universæ Latinum Confirmationis Sacramentum demonstravimus.

Multo minus Theologorum Latinorum controversiæ illius causæ favent, cum omnes etiam qui ante Tridentinum, ac Florentinum Concilia scripsere, ac floruerunt Theologi (ut ex Textibus illorum, quos & ipse recitat cap.3., 4., & 5. constat) illud Sacramentum esse vere ac proprie dictum a Christo Domino mediate, vel immediate institutum fateantur. An non disputant Nostri cum Novatoribus de materia, forma, effectibus &c. Baptismi, & Eucharistiæ? An inter ipsos Novatores non sunt de eisdem controversiæ quotidianæ? Perneget ergo Dallæus, illa esse Sacramenta, & dicat, non esse claram Christi institutionem. Neget & corporum, lucis, imo & ipsius suæ animæ existentiam, quod de illorum essentia, & proprietatibus non satis conveniat inter Philosophos.

Cæterum claram esse Christi institutionem, & hoc Sacramentum efficaciter e Sacris Literis nostri Theologi probarunt, ac novissime continuator Witassii tom.7. tractat. Theolog. par.1. quæst.1. & Bertus citat. Quia vero hæc non pertinent ad nostrum institutum, illud solum contra Dallæum adnoto, quod c.1. ep.2. ad Corinth. scribit Apostolus: *Qui confirmat nos vobiscum in Christo, & qui unxit nos Deus, qui & signavit nos, & dedit pignus Spiritus in cordibus nostris, & Joannes epist.1. cap.2. Et vos unctionem quam accepistis ab eo, maneat in nobis &c.* Sane qui Rituales Ecclesiarum, & unctionum formulas cum hoc Apostolorum textu conferat, manifeste perspiciet, Unctionis Sacramentum diserte

ferre in Scripturis contineri. At Dallæus textum Apostolorum de interna Spiritus Sancti unctione intelligendum contendit, minime vero de externa unctione, quæ, ut nostra ratiocinatio subsistat, a Paulo, & a cæteris Apostolicis Christianis factitata probari aliunde debebat, cum autem minime probata sit, nequaquam subsistit nostra argumentatio. Hæc ille confidenter pronunciat: cui repono ex præfato textu sufficienter probari unctionem: Etsi enim unctio interna significetur, illam nihilominus per externam significari, ad quam Apostolus respexit, adfirmo; neque novum est, Apostolos ad nostra sacramenta interdum alludere, ac respicere, vel ipso Dallæo fatente. Quod si obstinate negare pergat, nescio quomodo e sacris Literis Sacramentum Baptismi illis hæreticis probabit, qui hunc Religionis Christianæ ritum omnino reprobarunt, ac solum fidem in Christum metaphorice significari, opinati fuere, per illos textus, in quibus Baptismi vocabula occurrunt. An non enim Baptismi nomen in scripturis diversis accipitur modis? An gratia Christi non est fons aquæ salientis in vitam æternam? certe conspelimur Christo, nedum per merfionem, sed etiam per mortificationem concupiscentiæ: resurgimus per novam vitam. Probet illis Dallæus, externam ablutionem, e qua ducitur metaphora, Christianam fuisse, aut ullorum omnino illius ævi Christianorum, quos spirituali aqua, & Divina Redemptione ablutos fuisse scimus, fuisse eorum tunc temporis externam aliquam ablutionem sacram, & mysticam, qualem nostram esse defendimus, non hinc, neque ullo alio vel Pauli, vel cujuslibet Divini Scriptoris testimonio conficiet, si literalem sensum, & Ecclesiasticæ intelligentiæ traditionem excludat. Igitur cum unctionem præferant verba Apostolorum, & quidem eam, quam universæ Ecclesiæ Apostolicæ constanter retinuerunt, dicendum, in Scripturis contineri Chrismatis ritum; & sane certissime credendum est ex

Apostolica traditione repetendum hunc ritum, qui in nullo Concilio Generali institutus, sed semper ab Ecclesia adhibitus est; adeo ut primam ejus originem post Apostolorum tempora frustra quæsieris. Hinc S. Basilius cap. 27. de Spiritu Sancto ad Apostolicas traditiones amandat olei unctionis consecrationem, ac jure quidem ex verissimo illo S. Augustini effato lib. 4. de Bapt. cap. 24. ubi Apostolica traditione sanctum esse, certissime credendum scribit, quod universa tenet Ecclesia, nec Conciliis institutum, sed semper retentum est.

Sed Dallæus negat, unctionem semper fuisse adhibitam, imo lib. 2. c. 1. & 2. constanter pronunciat, ante annum 160. a rep. sal. nullibi eam obtinuisse; quod probat, primo, ex Divinæ Scripturæ silentio, quæ cum omnia ad salutem factu, vel creditu necessaria abunde contineat, nihil tamen tradit de isto Chrismatis Sacramento. Secundo, & hinc ignotum Apostolis fuisse, patere, ait, quod id Episcopi supra Presbyterum in Ecclesiastico ministerio eminentiam necessario supponat, quam nescivisse Apostolos, ex omni novo Testamento liquet. Tertio, Sacramentali unctione caruisse Christianos primi, & secundi seculi, hinc nosci, subdit, quod ejus nulla occurrat mentio in veris, & indubitatis, quæ satis multa exstant, illorum temporum monumentis: non in Clementis genuina epistola, non in Justino, Athenagora, Theophylo, Tatiano, Irenæo. Quarto, Justinus ipse accuratissime ritus Christianos exsequitur, & maxime Baptismi in altera Apologia; eo tamen unctionis ne verbum quidem facit. Quinto, Tertullianus, qui omnium primus unctionem memorat, de pristina disciplina illam esse ait, qua ungi oleo de cornu in Sacerdotium solebant, ex quo Aaron a Moyse unctus est. Porro quis credat, Apostolos, qui ritus Mosaicos abrogarant, Sacramenta de Mosaica disciplina assumpsisse? Sexto demum, Walafridus Strabo de rebus Ecclesiasticis cap. 26. Amalarius Fortunatus lib. 1.

lib. 1. de Offic. Ecclesiast. cap. 12. , ac multi cum antiqui, tum recentiores Canonistæ, & Theologi, unctionem ab Ecclesia post Apostolorum tempora inventam scribunt.

Ceterum doctissimus Criticus Dallæus, qui Catholicis passim critices ignorationem exprobrat, negativis hisce argumentis, & futilibus conjecturis contra certam Ecclesiæ, & constantem possessionem, Chrismalem unctionem impugnat: Porro quam leve sit argumentum a silentio petitum nemo criticus non ignorat. Igitur certum est, in scripturis de multis silentium esse: multa siquidem fecit Jesus, Johanne teste, quæ scripta non sunt, an propterea illa neganda? Parvulorum Baptisma in scripturis expressum non legitur; forma Baptismi expressa non est. Scio, Novatores hæc, & similia e Scripturis probare; quod & ego fateor, cum constet de legitimo, & vero Scripturæ sensu, qui constare nequit nisi Ecclesiæ, cui sunt concredita eloquia Divina, ac Scripturarum depositum, intercedat auctoritas, quam si semel una cum iis, quæ Apostoli viva voce tradiderunt nobis, respuamus, actum erit de Scripturarum Canone, quin & de tota Christiana Religione. Sed hæc non pertinent ad præsens institutum. falsum est itaque, quod in Scripturis Unctio clare, vel subobscurè non sit contenta, ut supra adverti. At tacuerit scriptura, certe traditio non tacuit; unde cum Augustino lib. de Fid. & Oper. cap. 9. Dallæo reponimus: *Si ergo scriptura tacuit* (de nonnullis ad Baptismum Eunuchi a Philippo baptizati pertinentibus) *& intelligenda dimisit cetera, intelligi tamen voluit impleta omnia, quæ licet taceantur in scripturis gratia brevitatis, tamen serie traditionis scimus implenda.* Falsum est etiam Apostolico ævo non fuisse notam præminentiam Episcoporum supra Præsbyteros, qua de re alibi nobis sermo erit.

Neque melius ratiocinatur Dallæus in tertia sua probatione, ac primo quidem Theophylus Unctionem expresse memorat, ut adnoto pag. 21. etsi autem textus ille de inter-

na unctiōe intelligatur, negari tamen nequit designari externam chrismalem, cujus meminit Irenæus lib. 1. contra hæreses cap. 18. vel juxta aliorum distinctionem 21. ubi num. 4. inter errores Gnosticorum Ecclesiæ Catholicæ ritus depravantium, illud connumerat, quod in baptismo aqua utantur quidem, sed profanas dictiones addant, & ipsi quoque adhibeant unctiōem, *atque ipsi quoque* (ait) *balsamo ungunt*; sane pronomine, *atque ipsi* demonstratur uti in aqua, ita in unctiōe Neophytorum post baptismum Gnosticos Ecclesiæ consuetudinem æmulatos. Id, & vidit Basnagius tom. 1. Annalium, quare a Gnosticis Chrismationem primum institutam asseruit, sed omnino erronee, neque ulla vel levi conjectura suum assertum probavit, ut contra illum doctissimus Magister Sac. Pal. Apost. Joseph Augustinus Orsi in Dissertatione de Chrismate confirmatorio sapientissime advertit: & eodem argumento, quo Dallaum, & Kemnitium infra convinco, Basnagij temeritas redarguitur. Secundo, plurima cum deperierint prædictorum Auctorum indubitata opera, ut apud omnes in confesso est, nil mirum, si unctiōis non meminerint, (si tamen id verum sit) forte enim in illis operibus mentionem fecerunt. Tertio, sed demus, nunquam meminisse, quid colligat Dallaus nescio; cum non una ratio hujus silentii esse potuerit, ac prima quidem, quod nulla occasio aliquibus esset de unctiōe tractandi; altera vero, quia arcani disciplina vetabat, ne ritus nostros omnibus indiscriminatim, ac nulla necessitate cogente propalarent. Tertia demum, quia satis intelligebatur, cum baptismum commemorarunt. Siquidem ut plurimum cum eo juncta erat, & Baptismi nomen hæc tria importabat ipsum lavacrum, unctiōem, & Eucharistiam. Quod pertinet ad Justinum illi sat fuit ablutionem referre, neque ulla necessitas ipsum compellebat ad referendam unctiōem Imperatori Romanorum, apud quos mos obtinebat pugiles suos, ac luctatores perungendi, ut ex Myrothecia Scacchi 1. cap. 34. per-

perspicuum est . Præterea balneo exeuntes suffito oleo Æthnici se ungebant, ut adnoto pag. 111. quæ cum familiaria, & Romanis nota essent, satis sincere Imperatori ritus nostros percensuit, neque quidquam dissimulavit cum Christianos per lavacrum regenerari scripsit . Poterat etiam peculiaris ratio hujus silentii esse Justino petita ex eo quod in cætibus fidelium non semper intererant Episcopi, qui confirmarent, ac proinde cum ibi aperiat modum quo fideles per baptismum Christo consecrarentur in cætibus fidelium, confirmationem non commemoravit, & sane multa alia ad baptismum pertinentia tunc consuecta omisit ut infra .

Illud mirandum subit, quod incredibile videatur Dallæo Apostolos Mosaica sacra, ac ritus assumpsisse, & in Christianam veritatem ea vertisse, quæ Judæis in figura contingebant. An non ipse libri 1. cap. ultimo ingenue notaverat Christum Dominum ejusque Apostolos impositionem manuum veluti bonam, & legitimam rem usurpasse, & quidem eodem modo, & ex iisdem causis, & ad eosdem fines, quibus ea apud Judæos adhiberi consueverat? An non ablutio ipsa Baptismi, & panis, ac vini oblatio e pristina disciplina veniunt? Quid tum? idcirco rituum nostrorum sanctitas deperit? probandum erat Dallæo ita e pristina disciplina esse unctionem, ut eodem ritu, iisdem formulis, eodem animo, & ad eundem finem fuerit assumpta, & tunc forte fortuna aliquid verisimile dixisset .

Ad sextum tandem argumentum brevissime repono, omnes illos Auctores docere Confirmationis Sacramentum a Christo fuisse institutum, & quidam illorum essentiam Sacramenti in impositione manuum constituunt; alii vero Ecclesiæ auctoritatem a Christo factam ajunt determinandi in specie infima partes essentielles Sacramenti. Unde eorum testimonia Dallæo non profunt, etsi ut verum fatear nonnulli falso citentur, ac allegentur ab ipso . Verum demus, eos in hac fuisse opinione, illos errasse probat, vel univer-

ſæ Eccleſiæ conſenſus, & conſtans traditio in Liturgiis contenta, quarum pleræque ignotæ erant dictis Auctoribus, qui nulla idonea ratione hanc unctionem ab Eccleſia inventam probarunt, quemadmodum neque Dallæus, cujus tertium jam expendendum caput.

Itaque contendit breviffimo 40. annorum ſpatio quale ab anno 150. (poſt Juſtini tempora) uſque ad 201. fluxit, unctionem inventam, & a Chriſtianis ita receptam, ut ſenſim ad omnes Eccleſias manaverit. Quo tempore ſicuti & quarto, ac quinto ſæculo Divinorum Myſteriorum ſimplicitatem multiplici cæremoniarum adparatu, ac ſuggeſtu inſtructam fuiſſe ait; cum enim (hujus rationes ſubdit) innata, vel certe communiffima hominum vanitas Divini Inſtituti ſimplicitatem ſaſtidiat, antiqui Chriſtiani iniquo, & ſtulto hominum ſaſtidio ſubveniendum exiſtimarunt, & ornatum, quem homines deſiderant, ac pompam, qua gaudent, noſtris myſteriis addendam ad eorum animos conciliandos, omneſque iis eripiendas etiam injuſtas, & iniquas cauſas minus præclare de divinis rebus ſentiendi. Ita factum concludit, ut Sanctiſſimum ac Diviniſſimum Dei Myſterium (Baptiſma) inutili humanorum inventorum mole oppreſſum gemat. Patrum animum laudat; at conſilium minus prudens fuiſſe prudentiſſimus Calviniſta ſcribit, qui ſubjungit, eas cæremonias ab antiquis inductas, quibus denotarentur effectus Baptiſmi, ad quæ effecta repræſentanda eos actus a veteribus ſumptos, & Sacramenti adminiſtrationi additos fuiſſe obſervat, non quosvis temere, & undelibet, ſed eos potiſſimum, qui Eccleſiæ noti, ut in aliqua ſacrarum ſcripturarum parte celebrati, vel certe ſignificati eſſent. Ergo in hoc cæremoniarum ad Baptiſmi ornatum additarum cenſu fuiſſe defendimus, proſequitur, duos illos quoque Unctionis, & manus impoſitionis ritus; & Unctionem quidem aſſumptam ex Moſaico cultu ad ſignificandum myſticum Fidelium Sacerdotium; apud Judæos enim ſic

fiēbat unctio Sacerdotum, ut oleum eorum capitibus primo affunderetur, deinde illineretur super oculos in formam græcæ literæ \times ut loquitur Maymonides. Similiter & apud Christianos unctionem inductam infert, & initio oleum vertici affusum, ex quo deinde frons consignaretur, in formam tamen Crucis erectæ, non decussatæ, ut erat Judaica, licet postea temporis diversi generis unctiones ex duabus unius partibus a se divulsis factas credat Dallæus, qui vera falsis permiscens, omnia fus deque vertit.

Atque, ut breviter, ea quæ congeffit, discutiam, ab illo doceri vellem, in quo sitam intelligat divinorum mysteriorum simplicitatem? Semper in eo positam credidi quod naturalia signa Deus elevarit ad significandas, & quidem practice res spirituales, & illa sane, quæ ad similes naturales effectus significandos, atque operandos Deus ipse naturæ author condiderat. Quemadmodum igitur naturalibus rebus quædam opifex indidit, quæ ad illarum ornatum, sive majorem operandi, ac significandi vim conducunt, ita nil mirum si Deus Opt. M. sacros ritus cæremoniis quibusdam instruxerit. Arborum simplicitati nihil officiunt certe folia, neque capilli hominum capiti, neque membrorum integritas animantium naturam opprimit. Quæ enim a Deo sunt, ordinata sunt. Unde Apostolus omnia secundum ordinem fieri præcepit, & varias cæremonias Apostoli præscribere, quibus homines, ad suscipienda sacra se disponerent, & in eorum ministerio congrue se exercerent. Ut autem magis confundantur Novatores, sic concludo. Cum Deus hominem condidit corpore constantem, & anima, homo Deum colere tenetur, illique religiosos actus exhibere nedum internos, sed & externos, ut optime D. Thomas 2. 2. qu. 81. art. 7. ibi: *Dicendum, quod Deo reverentiam, & honorem exhibemus, non propter seipsum, quia ex se ipso est gloria plenus, cui nihil a Creatura adijci potest; sed propter nos, quia videlicet per hoc, quod Deum reveremur, & honoramus, mens*

nostra ei subijcitur: & in hoc ejus perfectio consistit: quælibet enim res perficitur per hoc, quod subditur suo Superiori, sicut corpus per hoc, quod vivificatur ab Anima, & aer per hoc, quod illuminatur a Sole. Mens autem humana indiget ad hoc, quod jungatur Deo, sensibilibus manuductione: quia invisibilia Dei per ea, quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur, ut Apostolus Rom. 1., & ideo in divino cultu necesse est aliquibus corporalibus uti, ut eis quasi signis quibusdam mens hominis excitetur ad spirituales actus, quibus Deo jungitur: Hæc S. Th. cui illud etiam adjungo, quod ita natura comparatum cum sit, ut affectus in actiones externas erumpat: vix sincerus videretur cultus ille interior, nisi inde nasceretur externus, qui in actionibus externis consistit. Quemadmodum igitur natura nobis indidit religiosum cultum externum, unde & factum, ut nulla natio extiterit, quæ cultum externum statum, ac publicum non habuerit, & Deus ipse in veteri lege Hebræis externos præscripsit actus Religionis, & quidem multiplices, ac varios; ita & natura duce, externus ille cultus vario caeremoniarum adparatu peragitur apud omnes peræque gentes, & Deus in veteri lege nedum sacrificia, & sacros ritus, nostrorum figuram, Judæis tradidit, sed & exactissimum ornatum, caeremoniarumque multiplicem pompam ad singulorum convenientem, rectamque administrationem, transgressoribus etiam pœnis inflictis, Judæis constituit. Igitur non ex hominum vanitate Divina fastidientium, sed ex naturali illo lumine, quod Deus nobis impressit, & ex Divina institutione caeremoniarum pompa repetenda est. Sed hac de re alibi. At Dallæo concedamus, Patres antiquos, ut humanæ vanitati subvenirent, aliquam caeremoniarum pompam addidisse, illos sapientissimo consilio id factitasse, neque simplicitatem Divinorum rituum obruisse adfirmo. Ac primo quidem; quia pompa, & adparatus in rebus naturalibus, ac civilibus non obruit naturæ, ac civium offi-

officia. Secundo quia illæ ceremoniæ, & in se honestæ, & ad sanctos fines institutæ sunt, vel ipso fatente: qui turpiter allucinatus est, cum simplicitatem Baptismi talem fuisse Justini ævo scribit, quod mera aquæ vel mersione, vel aspersione in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti facta constaret; & quatuor has cæremonias abrenunciationem Diabolo, trinam mersionem, lactis, & mellis prægustationem, ex die suscepti Baptismi ad exactam hebdomadem a communi lavacro abstinentionem a Justino omisissas in sua Apologia, Tertulliani ævo additas sentit; nam longe ante Tertullianum Ecclesiæ familiares erant, ut adparet ex eodem Tertulliano, qui lib. de coron. milit. cap. 3. *Harum* (inquit) *& consimilium disciplinarum, si leges expostules scripturarum nullam invenies. Traditio tibi prætendetur auctrix, consuetudo confirmatrix, & Fides observatrix: rationem traditioni, & consuetudini, & Fidei patrocinaturam, aut ipse perspicies, aut ab aliquo, qui perspexerit, disces*: Id ipsum de exorcismis, consecratione Fontis, aliisque cæremoniis (quas post Tertullianum additas censet) facile probarem, sed quia non pertinent ad præsentem dissertationem, idcirco, illis missis, & Dallæo do etiam, præfatos ritus omnes fuisse a Patribus iis temporibus superadditos; illud sane non demonstrat, unctionem, & manuum impositionem tunc primum institutas. At, inquiebat, unctio Hebræis erat familiaris, illius primus Tertullianus meminit. Quid tum? Ergo infero ego: Illa erat antiquior Tertulliano, cum communis etiam esset & Montanistis, qui sane Catholicis exprobrassent hanc novam institutionem, nec illam ab eis assumfissent. Sed hic obiter redarguendus est Kemnitius, qui in examine Concilii Tridentini Catholicos a Montanistis illam hausisse impudens fingit. Qui enim fieri id potuit, cum illa a Catholicis frequentaretur, Tertulliano authore, antequam is Montani partibus adhæsisset, in libro scilicet de Baptismo, quem contra

Quintillam, unam e Montanistarum Pseudo prophetissis, conscripsit; in quo unctionem e pristina disciplina repetit, eamque carnaliter quidem currere, sed spiritualiter proficere, quomodo & ipsius Baptismi carnalis actus, quod in aqua mergimur; spiritualis effectus, quod delictis liberamur. Hæc explorata cum sint, estne credibile, antiquos PP. qui pro Christiana Religione sanguinem effundere non dubitabant, atque Christianæ fidei, ac divinarum literarum studiosissimi erant, a Montanistis talem ritum hausisse?

Certe ab omni veritatis specie alienum est, brevissimo quadraginta annorum spatio ita sensim, ac statim hunc ritum tamquam singularis gratiæ collativum, nullo certo authore, nullo Concilio, nulla Apostolica traditione, in Ecclesia adeo obtinuisse, nemine reclamante, & hæreticis una cum Catholicis conspirantibus ita invaluisse, ut Novatiani sine unctione non reciperentur ad Communionem, atque a quarti, & sequentium seculorum scriptoribus ad Apostolicas traditiones admandaretur. Fuerunt ne omnes adeo stupidi, & in sacra Critica ignorantes, ut Apostolorum spiritum, ac sensum non assequerentur, & Christianos ritus adulterarent? Dicendum ne, tale donum reservatum fuisse studiosissimis novatoribus, qui novissimis hisce diebus exorti, Christianam corruperunt doctrinam?

Verum Dallæus, Unctionem a Tertulliano memoratam diversam omnino esse a nostra Chrismatione, contendit cap. 4. Primo: quod nullum balsamum apud illum oleat. Secundo, illa de pristina disciplina, nostra e Christi disciplina petitur. Tertio: illa ad Sacerdotes consecrandos, nostra ad Reges formandos, seu Athletas muniendos. Quarto: illam sequitur manus impositio. Quinto; illa nulla verborum formula adhibebatur. Unde concludit, illam aliud non esse, quam cæremonialem verticalem hodiernam unctionem. Hæc tamen pessima est conclusio. Quare quod attinet ad primum; facilis est responsio, & primo quidem de
ea

ea unctione loquitur Tertullianus, quam Gnostici æmulati fuerunt, & quam Ecclesia constanter adhibuit; illa autem Chrismate, seu oleo balsamo permixto perficitur. Secundo inter nostros non satis constat, an balsamum de necessitate Sacramenti adjungendum sit oleo. Dicitur autem e pristina disciplina, quod in antiqua lege unctionis nostræ symbolum, seu figura fuerit, & ad similitudinem antiquæ nova invec̃ta fuerit disciplina, uti & impositionem manuum e veteri disciplina repetit l. 5. de baptismo cap. 8. Ad tertium multas symbolicas rationes unctionis Christianæ PP. in medium proferunt, quarum una alteram non excludit; itaque Unctione Sacerdotes consecramur, juxta illud Petri: *Vos genus electum, Regale Sacerdotium*. Athletæ munimur, Reges efficimur &c. ut in pag. 22. ad noto. Ad quartum infra. Ad V. Tertullianus cit. loco, ubi memorat, Unctionem, memorat & ablutionem baptismalem, & impositionem manuum, neque recitat formulas, quibus illæ perficerentur, inferat Dallæus, eas sine ulla verborum formula fuisse peractas. Si igitur reticuit formulas Baptismi, sine piaculo & unctionis formulam omittere potuit: quod vero aliqua formula unctio ævo Tertulliani fieret, ex altero ejus loco conjicio, ubi: *Caro abluatur* (inquit lib. scilicet de resurrectione carnis cap. 8.) *ut anima emaculetur: Caro ungitur, ut anima consecretur. Caro signatur, ut & anima muniatur: caro manus impositione adumbratur, ut & spiritu illuminetur*: Sane his verbis effectum confirmationis, & unctionis designat, nimirum consecrationem in Sacerdotes, & milites, atque confirmationem: qui effectus per unctionis formulas significatur. Sed quamquam ita sentiam, nihilominus Dallæo liberaliter do, unctionem tunc nulla sensibili formula peractam, an propterea Christianum Confirmationis dogma impugnat? An idcirco probavit unctionem nostram verticalem hodiernam solum Tertulliani ævo fuisse receptam?

Pergo nunc ad alia Dallæi objecta expendenda circa ori-

ginem verticalis unctionis, ejusque divisionem a frontali, & utriusque ministro. Itaque is sic statuit. Tertulliani ævo unctio post baptismum etiam a Laicis fieri poterat, si qui Baptismum administrarent. Circa tempora Cornelii & S. Cypriani ea unctio solis Presbyteris reservata fuit ob Ordinis honorem; Laicis vero nonnisi in necessitate positos Baptismo abluere permissum. Ita cap. 9. Præterea Sylvestrum Romanum Pontificem primum instituisse, chrisma ab episcopo confici, utque illo baptizatos Episcopi soli consignarent, ac lib. 3. cap. 1. frontem baptizatorum Chrismate primo prohibitum fuisse Presbyteris perungere, distinctionemque duarum unctionum ab Innocentio I. inductam scribit, ac in ludibrium vertit: cap. 2. anno Domini 441. non fuisse observatam Innocentii decretalem in Galliis, in quibus semel Chrismatos fuisse neophytos, & quidem a Presbyteris ex can. 2. Arausicani probare adnititur; quemadmodum & cap. 3. ex primo ejusdem synodi Canone, ex Vasis primi can. 3., ex Arelatensis 2. can. 27. & cap. 5. ex epaonensis Can. 16. In Hispania etiam eum morem retentum ex Martino Bracharen. Episcopo, ait. Quin & cap. 6. in ipsa Sardinia Presbyteros chrismasse extremo seculo 6. ex Gregorii Epistola ad Januarium Calaritanum Episcopum, probat. Cap. vero 7. eodem seculo ex Barcinonen. Synodi cap. 3. Presbyteros in Hispania chrismasse contendit. Cap. autem 9. VII. seculo mutationem factam in omnibus Occidentis Ecclesiis dicit; atque ex Hispalensis Can. 7. novella Ecclesiæ regula Presbyteris frontis consignationem interdictam, & Episcopis reservatam dicit. Seculo VIII. duplicem Chrismationem in Britannia inductam cap. 10. fatetur: & cap. 12. in omnibus Ecclesiis hunc ritum susceptum adferit, atque tum novitatem inventam, ut ad Eucharistiam etiam non ab Episcopo Chrismatus admitteretur. Verum Chrismationis receptæ eo seculo sicuti & X. ac XI., & usque ad ætatem scholasticorum quatuor discrimina ab hodierna Latinorum

Chrismationem producit cap. 13. & 14. Primo, quod illam una cum Baptismo, quoad fieri poterat, conjungebant. Secundo, quod illa cum impositione manuum fieret: quæ impositio nunc apud Latinos jam desiit. Tertio, quod ea pro Baptismi cæremonia haberetur, præsens vero pro Sacramento. Quarto, quod illius memoriæ PP. unctionem Episcopalem eandem esse putarent cum Presbyterali; Quare iidem illi effectus tribuuntur, qui & Presbyterali. Quemadmodum igitur hæc, Latinis ipsis fatentibus, non est Sacramentum, ita neque illa. Hæc summa Dallæi; qui lib. 2. a c. 12. usque ad 19. in Ecclesia Græca Sacramentum hoc non agnosci, & Chrismationem cæremonialem esse baptismi partem, non dissimili ratiocinio contendit. Dallæo Cl. Claudius de vert. tom. 2. de cæremoniis Ecclesiæ, adhæsit, Chrismationem simplicem baptismi cæremoniam in Ecclesia Orientali esse, & olim in Latina fuisse scribens, contra quem Laudatus Mag. Orsi, dissertationem citatam de Chrismate confirmatorio conscripsit. Præiit autem Dallæo Jacobus Sirmondus celeberrimus e societate Jesu Doctor. Is in utroque Antirrethico &c. novam quamdam Canonum exponendorum antiquis plane incognitam rationem commentus est, & de unctione frontali Arausican. Can. 2. intelligendum pro viribus contendit. Itaque scribit, quod in Ecclesia Orientali semper mos fuerit, ut Presbyteri jam baptizatos Chrismate linirent in fronte. In Ecclesia vero Latina fatetur quidem, primis Ecclesiæ seculis fuisse unctionem Chrismate in fronte factam ab Episcopo, sed ait, a Sylvestro I. permisum fuisse, ut Presbyteri baptizatos in fronte ungerent. Quin etiam Chrismationem frontis commissam olim vulgo Presbyteris ab Episcopis quibusvis docet, neque solum Presbyteris, sed etiam Diaconis passim, & sine necessitate commissam, & ab illis, ut ordinariis ministris tradi consuetam adferit. Muneris ergo Episcopalis cum duæ olim essent partes erga Neophytos, Chrismatio, & impositio

ma nuum ; ita subinde res temperata est , ut concessa Presbyteris in fronte Chrismandi (jure ordinario , ut videtur supponere) , pars altera penes solos Episcopos resideret , quam solam iis impertirent , qui legitime a Presbyteris Chrimati jam forent . Exinde Chrismatio frontis , & manuum impositio sejunctæ fuerunt . Duo tamen ista , quæ divulsa tantisper aliquando apud multos , & divisa fuerant , eodem Ecclesia postea sapientissimo consilio copulavit iterum , itaut munus utrumque in Confirmatione , solusque jure ordinario præstet Episcopus , nec derivari nunc nisi summa auctoritate ad Presbyteros liceat . Hæc duo jam copulata fuisse ætate Innocentii I. subdit , qui omnium primus duas unctiones distinguit , alteram in vertice a Presbytero , alteram in fronte ab Episcopo : Duplicem vero unctionem licet vel primus instituerit , vel memoraverit Innocentius , duplicem tamen passim , nisi longo post tempore , observatam haud facile reperies , serie autem temporum Innocentii decretum ubique obtinuit , & pro una Chrismatione duæ tandem in Ecclesia , juxta Innocentii rescriptum , receptæ sunt , ut Presbyter baptizatum in vertice liniat , Episcopus in fronte consignet , cum tradit Spiritum Paraclitum . Hinc tres ille ætates distinguit , quibus varia fuerit , ac multiplex Sacramenti Confirmationis administratio . Primam ætatem ab Apostolis ad Constantinum , seu Sylvestrum Papam producit . Secundam vero nullis certis limitibus definit , sed quantum conjectari licet secundam producit a Sylvestro ad finem seculi VI. , vel initium seculi VII. , quo duplicem illam unctionem passim observatam fuisse adparet ex Sacramentar. Gregoriano , Isidoro Hispalensi , Beda &c. Tertiam vero ab Innocentio I. usque ad nos producit . Prima ætate Chrismationem junctam facit manuum impositioni , ita nimirum , ut utramque conjunctim quidem solus Episcopus præberet , sed manus impositionem Chrismatio anteiret : quod ille probat auctoritate Tertulliani , Cornelii , & Optati . Al-

tera

tera ætate Chrismationem a manuum impositione dividit non solum tempore, sed etiam ministro; Presbyteris enim, imo & Diaconis baptizantibus concedit, ut Neophytos etiam jure ordinario in fronte liniant, Episcopis vero solam manuum impositionem reservat. Tertia ætate hæc duo rursus consociat, & ad solius Episcopi potestatem reducit. Subjicit, Patres hujus tertiæ ætatis Confirmationis quidem nomen Chrismationi tribuisse, ita tamen, ut propriam Confirmationis efficientiam manuum impositioni reservaverint, hoc est, Chrismationi inane Confirmationis nomen, manuum impositioni rem ipsam tribuisse. Hanc Sirmondi sententiam alacri animo Dallæus recepit, & argumenta illius exscripsit ut supra. Verum ut singillatim Dallæi objecta diluam, quædam observanda duxi.

Ac I. quidem fieri potest, ut aliquid jure Divino, & Humano præcipiatur; vel prohibeatur; sic ordinare Presbyteros utroque jure præcipitur Episcopis, & utroque jure prohibetur Presbyteris. Quin novum non est illud Ecclesiastica lege sanciri, quod alias eodem jure sanctum fuerit; neque enim verbum *Constituit* priorem rei institutionem semper significat, sed & aliquando perantiquæ confirmationem, atque declarationem. Prioris exemplum quo ad rem nostram suggerit Innocentius I. Epist. ad Decentium Baptizatorum frontes ungere, utroque jure Episcopis reservari docens. Alterius Pontificalis Damaso tributus liber; in quo de Sylvestro Papa legimus: *Hic constituit, ut Sacrificium Altaris non in serico, neque in panno tincto celebraretur, nisi tantum in linteo ex terreno lino procreato*: Quod tamen ab Eusebio ejus prædecessore statutum fertur.

II. Fieri potest, ut potestas reservandi sibi nonnulla sit de Jure Divino, & ipsa reservatio sit de Jure Ecclesiastico; sic in Pontifice potestas reservandi sibi absolutionem gravium quorumcumque criminum, Juris est Divini, & ipsa eorundem reservatio Juris est Ecclesiastici: Sic etiam

in Episcopis facultas reservandi sibi absolute confirmationis administrationem, vel eam permittendi Presbyteris, Juris est Divini, & ipsa ejusdem reservatio Juris est Ecclesiastici, ut docet Dominicus Soto in quartum dist. 7. art. 11.

III. Aliud est Confirmationem, Chrismatis confectionem &c. Episcopis ut Ministris ordinariis reservatam esse; Aliud ipsis reservatam esse simpliciter & absolute. Per Ministrum ordinarium, & extraordinarium hic non intelligimus Ministrum, qui frequens, vel qui raro Confirmationem &c. administrat, vel qui ex commissione, seu dependenter ab alio illam exhibet, sed qui ex officio, aut ex potestate sibi delegata munere quodam fungitur. Ecclesiastica autem functio Canonibus prohiberi potest, vel defectu potestatis e speciali, & interiori charactere dependentis; sic ordinatio prohibetur Presbyteris: vel defectu jurisdictionis; Sic interior peccatorum absolutio Presbyteris interdicitur, Episcopo minime permittente: vel defectu utriusque; Sic Ecclesiasticæ Censuræ a Laico ferri, aut relaxari non possunt: vel defectu juris sibi commissi, seu mandati Episcopi, aut alterius superioris; Sic Virgines a Presbyteris velari non possunt, nec Altaria ab ipsis consecrari, Episcopo minime committente: Vel propter decentiam, & reverentiam superiori exhibendam; Sic Presbyteris olim, presente Episcopo, baptizare, aut Eucharistiam consecrare minime licebat. Ex his defectibus postremus rem illicitam, non invalidam; quatuor vero priores rem illicitam, & invalidam efficiunt.

IV. Chrisma, idem Græce, quod Latine *Unguentum*, licet apud Innoc. I. Epist. ad Decent. c. 8. accipiatur, etiam pro puro ac simplici oleo pro Infirmorum unctione benedicto; usu tamen Ecclesiastico illud unguentum significat, quod ex oleo, & fragrantis alicujus materiæ permixtione conficitur, ut demonstrat ex Hebraicis, Græcisque codicibus Scaccus Myroth 2. cap. 1. Illud ex oleo oliivæ, & balsamo

samo in Ecclesia Latina conficitur ; in Ecclesia vero Orientali aliis et etiam aromatum speciebus. Quærent Theologi, an sit de necessitate Sacramenti, ut Chrisma ex utraque saltem specie conficiatur : Ac triplex sententia circumfertur. Prima quidem docet, materiam Confirmationis esse vel oleum, vel balsamum, vel utrumque ; ita ut Confirmatio vel in oleo solo, vel in solo balsamo, vel in utroque simul administrari possit. Ita Melchior Canus. Verum hæc doctrina (ut scribit continuator Witaßii pag. 346.) ut quæ veterum testimonio careat, merito exploditur ; nullus enim veterum est, nulla, quod sciam, Synodus, quæ innuat, Confirmationem in solo balsamo valide conlatam fuisse. Secunda Balsami admixtionem necessariam esse dumtaxat necessitate præcepti Divini, vel Ecclesiastici, tradit. Hanc post multos, docuit author librorum de re Sacramentaria, & cit. continuator. Tertia, cui subscribit Bertus cap. 5. pag. 57., necessariam ad Sacramenti valorem mixtionem Balsami censet. Quare merito Bellarminus, Alexand. Natalis, alique rem valde dubiam, asserunt, definiendam Episcopis, & sub conditione iterandum Sacramentum, si oleo absque mixtione balsami conferatur.

V. Chrismatis consecrationem, Jure saltem ordinario, ad solos Episcopos pertinere, ex Ecclesiarum Ritualibus suppono, quibus consonant Dionysius de Eccles. Hierarch. cap. 5., ubi illam in tres ordines Pontificum, Sacerdotum, & Diaconorum dividit, & solis Pontificibus hanc facultatem ait ex lege Divina tribui: *Lex divina hierarchicorum ordinum sanctificationem* (idest ordinationem) & *unguenti divini consecrationem, sacramque altaris benedictionem perficientibus Divinorum Pontificum virtutibus attribuit*: Concilium II. Carthaginense anno 390. Can. 3. *Chrismatis consecratio, & puellarum consecratio a Presbyteris non fiant, vel reconciliare quemquam in publica Missa Presbytero non licere*: Idem in præcedentibus Conciliis statutum fuisse asserit in

eodem Canone Numidius Episcopus Maxulitanus; sic enim habet Holsteniana editio: *Numidius Episcopus Maxulitanus dixit: Memini præteritis Conciliis fuisse statutum, ut Chrisma, vel reconciliatio pœnitentium, nec non & puellarum consecratio a Presbyteris non fiant: Quamvis vulgatæ editiones legant Fortunatus Episcopus dixit: Memini præcedenti Concilio fuisse statutum &c.* En igitur tria, quæ fieri a Presbyteris non poterant, Chrismatis confectio, Virginum consecratio, & pœnitentium publica reconciliatio, quorum duo postrema a Concilio III. Carthaginensi anno 397. temperata sunt, primum vero Sacerdotibus absolute prohibitum permanfit. Sic enim decernitur Canone 32. *Ut Presbyter, inconsulto Episcopo, non reconciliet pœnitentem, nisi absente Episcopo; necessitate cogente: Et Can. 36. Ut Presbyter inconsulto Episcopo Virgines non consecret: Chrisma vero nunquam conficiat.* Damasus, epist. 5. *Chorepiscopis non licet Chrisma conficere, nec baptizatorum frontes consignare &c.* Idem habetur in utraque Leonis I. & Johannis III. Epistola ad Episcopos Germaniæ, & Galliæ. Verum tres illas Epistolas adulterinas esse, multa persuadent. Concilium Toletanum I. anno 400. coactum Can. 20. *quamvis pene ubique custodiatur, ut absque Episcopo Chrisma nemo conficiat, tamen quia in aliquibus locis, vel provinciis Presbyteri dicuntur Chrisma conficere, placuit ex hac die nullum alium, nisi Episcopum Chrisma facere, & per Diœcesim destinare; ita ut de singulis Ecclesiis ad Episcopum ante diem Paschæ Diaconi destinentur, aut subdiaconi, ut confectum Chrisma ab Episcopo destinatum ad diem Paschæ possit occurrere.* Episcopo sane certum est, omni tempore licere Chrisma conficere: sine conscientia autem Episcopi nihil penitus faciendum: Statutum vero est, Diaconum non Chrismare; sed Presbyterum, absente Episcopo, præsepte vero non nisi ab ipso fuerit præceptum. Innocentius I. in Epist. ad Decent. cap. 3. *Presbyteris Chrismate baptizatos ungere licet, sed quod ab Episcopo fuerit*

rit consecratum: Consilium Vafense I. anno 442. Can. 3. præcipit, ut: Presbyteri, vel Ministri a suis propriis Episcopis per annos singulos Chrisma petant, appropinquante solemnitate Paschali. Gelasius I. Epist. 9. ad Episcopos Luca-niæ, Brutiorum, & Siciliae anno 494. cap. 4. Presbyteros ultra modum suum tendere prohibemus, nec Episcopali fastigio debita sibi-met audacter assumere, non conficiendi Chri-smatis, non consignationis Pontificalis adhibenda sibi-met arripere facultatem.

Montanus Archiepiscopus Toletanus, qui Synodo II. Toletanæ præfuit anno 531., duas epistolas scripsit, quarum altera est ad Fratres territorji Palentini, in qua conqueritur, quod præcipui quidam Sacerdotes, sede vacante præsume-rent Chrisma conficere, asserens: *novam esse præsumptionem: rem detestabilem, quæ ab initio Fidei Catholicæ nunquam huc usque surrepsisse probatur: inauditam rem, & reli-gioni contrariam.* Deinde monet illos Presbyteros, ut caveant, ne similis eos pæna percellat (qua Osias 2. Paral. 26., & Oza 2. Reg. 6. perculsi sunt) quia nullis omnino causis, nec sub occasione humilitatis præsummentibus, Divina officia, & Sacra-menta cælestia ab eo, cui non incumbit officium, contingi ali-quatenus debent. Subjicit vero, illud SS. Patrum regulis, & constitutionibus Synodicis oppositum esse. Denique ita con-cludit: *Quisquis post hanc admonitionem in hujusmodi rebus aliquatenus fuerit deprehensus, sub anathematis vinculo se no-verit esse damnandum:* Altera vero Epistola est ad Theori-bium Episcopum, in qua de re eadem conqueritur: *Qui-dam Presbyteri ausu temerario res sacras non tam consecrare, quam violare præsumunt, & cunctis ab initio fidei Catholicæ seculis inusitatum summis sui ordinis hominibus, nisi tantum Pontificibus debitum, jus consecrationis Chri-smæ, nescio quo typho, an dementia dicam, indubitanter assumunt. Quod quam sacrilegum sit, piissimam conscientiam tuam latere non credo &c.* Concilium Bracharense II. anno 563. can. 19. Si

quis Presbyter post hoc interdictum ausus fuerit Chrisma benedicere, aut Ecclesiam, aut Altarium consecrare, a suo officio deponatur, nam & antiqui hoc canones vetuerunt Greg. Magnus in 1. Cantic. ad hæc verba. Botrus Cypri &c. Balsamum cum oleo, Pontificali benedictione, Chrisma efficitur, quo &c.

Conc. Hispalense II. anno 619. cap. 7. Septimo examine relatum est nobis (inquiunt Patres) venerandissimum quondam Agapium, Cordubensis Urbis Episcopum, frequenter Presbyteros destinasse (vulgata editio male habet Chorepiscopos, vel Presbyteros) qui, absente Pontifice, Altaria erigerent, basilicas consecrarent. Quod quidem non est mirum præcepisse virum Ecclesiasticis disciplinis ignarum, & statim a seculari militia in Sacerdotale ministerium delegatum. Ergo ne ultra talis a nobis licentia usurpetur, communi sententia statui oportuit, scientes quia sicuti Presbytero illicita consecratio est Altaris, ita & constitutio Quamvis cum Episcopis plurima Presbyteris ministeriorum communis sit dispensatio, quædam novellis (antiquis scilicet, recentibusque regulis tam juris Divini, quam positivi tale jus ad coercendam improborum hominum præsumptionem declarantis juxta primam observationem) & Ecclesiasticis regulis sibi prohibita noverint, sicut Presbyterorum, & Diaconorum, ac Virginum consecratio, sicut constitutio Altaris, benedictio, vel unctio. Siquidem nec licere eis, Ecclesiam, vel Altaria consecrare, nec per impositionem manus fidelibus baptizatis, vel conversis ex hæresi Paracletum spiritum tradere, nec Chrisma conficere, nec Chrismate baptizatorum frontem signare, nec formatas cuilibet epistolas mittere. Hæc enim omnia illicita esse Presbyteris, quia Pontificatus apicem non habent, quem solis deberi Episcopis auctoritate Canonum præcipitur; ut per hoc & discretio graduum, & dignitatis fastigium summi Pontificis demonstretur. Sed neque coram Episcopo licere Presbyteris in Baptisterium introire, nec præsentem Antistitem infantem tinge-

tingere, aut signare, nec pœnitentes sine Episcopi sui præcepto reconciliare; nec eo præsentem Sacramentum Corporis, & Sanguinis Christi conficere, nec eo coram posito populum docere, vel benedicere, aut salutare, nec plebem utique exhortari: Toletanum VIII. anno 653. cap. 7. ait hæc esse summa, quæ Episcopalis eminentiæ Divina auctoritas (alii legunt culmen) ceteris Sacerdotibus exercenda prohibuit, scilicet, templorum Dei Sacrationem, Chrismæ benedictionem, Sacrorumque ordinum institutionem, quæ tam divinaliter ordinata persistunt, quam excellentissime conferuntur. Quia & tanto ab eis (episcopis) singulariter impenduntur, quanto eisdem summo culmini peragenda servantur. (Addit) Hæc a nullo altero conferri, quam a solis Pontificibus: subjicit: Chrismatis sanctificationem auferri non posse, quia nequaquam aliquando poterit profanari, quod divina jussione, simulque Apostolicæ traditionis auctoritate sacrum noscitur extitisse: Beda in cap. 1. Cantic. Balsamum in Chrismatis confectioe liquori olivæ admiscetur, ac Pontificali benedictione consecratur.

Lib. 6. Capitularium Caroli Magni cap. 284. & lib. 7. cap. 310. 318. 328. & 329. Chrismatis consecratio, Confirmatio, ordinationes Presbyterorum, Altarium dedicationes, aliaque id genus, quæ Chorepiscopi hac ætate sibi arrogabant, irritæ, nullæ declarantur, prohibentur sub anathematis vinculo, atque ut ab Episcopis reformentur, præcipitur; quia hæc omnia Summis Pontificibus, idest Cathedralibus Episcopis debentur, & non Chorepiscopis: Conc. Wormatiense anno 868. Can. 2. Chrisma conficere nulus præter Episcopum præsumat; nam illi soli hæc dignitas concessa est: & Can. 8. non liceat Presbyteris Ecclesias consecrare, nec per impositionem manus Paracletum spiritum tradere, nec Chrisma conficere, nec Chrismate baptizatorum frontem signare, sed nec publice quidem in Missa quemquam pœnitentium reconciliare. Hæc enim omnia illicita esse Presbyteris

*teris cognoscuntur, quia Pontificatus apicem non habent; quæ
 tamen omnia Episcopis auctoritate Canonum conceduntur:*
 Mitto alios Canones, & PP., & ex his omnibus id infero,
 Consecrationem Chrismatis reservatam fuisse Episcopo
 etiam ante Sylvestri primi tempora, quidquid Sirmondus in
 Antirrhetico dictitarit. Legitur quidem in Pontificali: *Con-*
stituit, Chrisma ab Episcopo confici, & privilegium Episco-
pis dedit, ut baptizatum consignent propter hæreticam suasio-
nem. Sed Primo: non constat de genuinitate talis decreti,
 cum eruditi fere omnes Pontificale Pseudo Damasi octavo
 seculo, nisi inferius, eo saltem superius non esse fateantur.
 Secundo. Hoc Sylvestri decreto non tribuitur novum ali-
 quod privilegium Episcopis, sed quod eis jure Divino, &
 Apostolica traditione competebat adversus quorundam
 Presbyterorum præsumptionem nova constitutione muni-
 tur; ut sapientissime adnotat Benedict. XIV. annot. in fer.
 V. Major. hebdom. num. 184. Neque Sirmondo favet Hie-
 ronymus Comment. ad cap. 3. Sophon. scribens: *Sacerdo-*
tes quoque, qui dant Baptismum, & dant Eucharistiam, Do-
mini imprecantur adventum, faciunt oleum Chrismatis: Illi
 enim Sacerdotes Episcopi erant; subdit enim: *Manus im-*
ponunt: Atqui manus impositio ex Hieronymo in dia-
 log. advers. Lucifer. cap. 4. ad solos Episcopos perti-
 net. Sequitur: *Catechumenos erudiunt, Levitas, alios-*
que constituunt Sacerdotes: Atqui ex Hieronymo in Epist.
 85. ad Evagrium ordinatio Sacerdotum & Levitarum spe-
 cialis est Episcopis: *Quid enim (inquit) facit, excepta or-*
dinatione, Episcopus, quod Presbyter non faciat: Qui ta-
 men textus & ipse indiget interpretatione, cum multa æta-
 te Hieronymi facerent Episcopi, quæ Presbyteri non fa-
 ciebant, ut ex dictis adparet. Exstat Epistola quædam de
 septem ordinibus Ecclesiæ ad Rusticum Narbonensem Epif-
 copum tributa Hieronymo, in qua Presbyteri, si necesse
 sit, Chrisma posse efficere dicuntur; siquidem hæc regula
 etiam-

etiamnum servatur a plurimis, atque in Ecclesiis multi sic ita faciunt. Verum hæc falso tribuitur Hieronymo, ut multi contendunt; sed licet sit Hieronymi, plana est responsio. Ac primo: Verba citata non suo, sed aliorum nomine referri. Subjicit enim *Tamen meæ hoc scito esse sententiæ, nulli Episcopo super hoc injuriam esse faciendam*: Injuriam igitur Episcopo facit Presbyter, qui Chrisma, urgenti licet necessitate, conficit. Itaque hoc solum erui potest, quod simplici Presbytero, & in urgentissima dumtaxat necessitate committi possit tamquam ministro extraordinario Chrismatis consecratio: quod licet admittant cum Sirmondo gravissimi Theologi, negant tamen plurimi alii, de quibus vide Continuatores Witaſſii a pag. 355., cum non sit nostri instituti has quæstiones dirimere, & illud nobis sit exploratum, quod Presbyteris præceptum semper fuerit Chrisma ab Episcopo consecratum ab eo petere, ut illo aquas baptismi consecrarent, & ungerent baptizatos in vertice, vel in fronte, ut postea, illudque gratis ab Episcopis acciperent, ac penes se haberent, ut Episcopis ad confirmandos Neophytos semper in promptu sit. Ita can. 20. Toletan. I. & can. 4. Bracharen. III. ubi: *Placuit, ut modicum balsami, quod benedictum pro Baptismi Sacramento per Ecclesias datur, quia a singulis tremisses pro ipso exigere solent, nihil ulterius exigatur; ne forte quod pro salute animarum per invocationem S. Spiritus consecratur, nos venundare damnabiliter videamur*: Et Vasensis I. can. 3. Barcinonen. Synodi celebrat. ann. 599. cap. 3.: *Simili statutum conditione est, ut cum Chrisma Presbyteris Diacesanis pro Neophytis confirmandis datur, nihil pro liquoris pretio accipiatur*: Tolet. XI. celebr. an. 675. prohibet cap. 8. ne quid etiam: *Voluntarie oblatum (accipiatur) pro baptizandis, consignandisque fidelibus, aut pro collatione Chrismatis, vel promotionibus graduum; (quia) quidquid invisibilis gratiæ collatione tribuitur venundari non debet*: Et Carthag. IV. an. 398. can. 36.

constituit : *ut Presbyteri , qui per Diaceses Ecclesias regunt , non a quibusvis Episcopis , sed a suis , nec per juniorem Clericum , sed aut per se ipsos , aut per illum , qui Sacrarium tenet , ante Paschæ solemnitatem Chrisma petant .*

VI. Falsum esse adverto illud effatum ; qui potest quod majus est , id etiam omne potest , quod minus est : Cum uniuscujusque potestas iis terminis circumscribatur , quos gratiarum largitor , & distributor Spiritus S. ei constituit . Unde quamvis potestas consecrandi Corpus Domini ea sit major potestate qua consecratur Altare , ordinantur Sacerdotes , & Levitæ , & miracula fiunt ; inde tamen non sequitur , consecrandi , ordinandi , & miracula faciendi potestatem cuilibet Sacerdoti competere . Neque solum in rebus ad religionem pertinentibus id omnino falsum est , sed & in rebus naturalibus ; argumentum enim ad majori ad minus in diversis generibus non valere docent philosophi , ut si quis ita ratiocinetur : homo generare potest hominem ; igitur & formicam : non valet consequentia , quia sunt in diversis generibus , & unum non includit alterum . Valet contra in eodem genere : ignis comburere potest ferrum , igitur & lignum : quia hæc omnia combustibilia sunt . Igitur licet demus Dallæo confectionem Chrismatis jure humano inductam ac reservatam Episcopis , nihil confecit ad probandum Chrismationem frontis juris Presbyteralis fuisse .

VII. Frontalis unctio Neophytorum in Ecclesia Orientali Episcopis jure ordinario competit , quamvis a multis seculis illa Presbyteris permessa fuerit , adcedente tacito Ecclesiæ Romanæ consensu , maxime in Concil. Florentino , in quo quæstio hac de re habita fuit , nec ullo decreto reprobata Græcorum consuetudo ; Quæ aliquando quidem , & alicubi reprobata legitur . At in illis tantum locis , ac temporibus Unctionem illam Sacramenti Confirmationis rationem non habuisse , concedere non gravabor . Non est igitur cur Dallæus lib. 2. cap. 19. quasi futilem , & ridiculam
illam

illam distinctionem Arcudii irrideat, cum illam antiquiores Græci adhibeant. Ita sane Gabriel Philadelphienſis in tract. de Sacram. quærens quibusnam proprie conçeſſum ſit munus ungenti, ita reſpondet: *Quamvis hoc in Canonibus Conciliorum determinate reperire non potui; tamen videtur mihi merito Pontificibus antecederet hoc datum eſſe, quibus & ſolis hoc licet conficere ſecundum ſextum Canonem Concilii Carthaginenſis. Eccleſia vero Orientalis non tantum Pontificibus, ſed etiam per ipſos Presbyteris poſt Sacram Baptiſmatis cæremoniam benigne annuit, atque concedit citra ullam culpam unctionem Chriſmatis: idque propterea ne quis baptizatorum ejuſmodi gratia privetur, ſi eum contingat, ut ſunt humanæ res, repentina, atque immatura morte ex hac vita migrare Pa-chymeres in paraphr. ad cap. 5. de Eccleſiaſt. Hierarch. Opus eſt (inquit) Pontifice ad ungendum eum, qui baptizatus eſt. Quippe hic erat mos antiquus: Zonaras etiam & Matthæus Blaſtarius in nomocanone negat, Chorepiſcopos: quamvis plura privilegia, quam Presbyteri ſortiti eſſent, (baptizatis) gratiam Spiritus S. præbere poſſe: S. Maximus in Schol. ad cap. 2. de Eccleſiaſt. Hierarch.: Episcopum (ſcribit) in Eccleſiaſtico Principatu permanentem eos, qui ſe convertunt, docere, ungere, confirmare, & poſt Baptiſmum Divini muneris participem reddere: Firmilianus in Epist. ad Cyprian. quæ extat inter Cyprianicas num. 75.: Omnis po-teſtas (ait) a gratia in Eccleſia conſtituta eſt, ubi præſident maiores natu, qui & baptizandi (ſolemni ſcilicet ritu) & manus imponendi, & ordinandi poſſident poteſtatem: Igitur, miſſis aliis Græcis authoribus, & PP., antiquum Orientalis Eccleſiæ morem fuiſſe, ut unctiono Confirmatoria ab Episcopis perageretur cum ipſi Baptiſmum celebrarent, vel ipſis præſentibus illud adminiſtraretur, indubium eſt, abſentibus etiam Episcopis conſignationem a Presbyteris minime peractam, ſed Episcopis reſervatam, ſatis innuit Eusebius Cæſareen. factum Novatiani Episcopi, & Cornelii Papæ*

Epistolam referens. Verum temporis progressu Episcoporum autoritate concessum Presbyteris (nunquam vero Diaconis) ut baptizatos in absentia Episcoporum consignarent, satis constat ex Ritualibus Orientalium. Quo sensu Ambrosiaster intelligendus est, cum in cap. 4. ad Ephes. scribit: *Apud Ægyptios Presbyteri consignant, si præsens non sit Episcopus*: Si tamen vera refert, & de consignatione confirmatoria loquatur. Neque contra ea, quæ mox dicebam Dallæi objecta quidquam conficiunt. Is igitur lib. 2. cap. 18. profert cap. tertium lib. 7. constitut. Apost. ubi: *de Baptismo, Episcopus, aut Presbyter jam ante constituimus*; & nunc rursus dicimus. *Unget autem prius oleo Sancto, deinde baptizabis aqua, postremo signabis unguento Chrismatis*: Secundo, S. Chrysostomum hom. 11. in primum ad Timoth. & Theophilactum in Epist. ad Timoth. cap. 3. v. 8. scribentes, Presbyteros sola ordinatione inferiores esse Episcopis. Tercio, Dionysium cap. 5. de Ecclesiast. Hierarch. docentem: *Presbyterum sine Chrismate nunquam Baptismum perficere*: Quarto Photium in epist. Encyclica, qua in Nicolaum I. & Episcopos in Bulgariam ab missos ita invehitur: *Non enim inquit, licet Sacerdotibus eos, qui Sacro Baptismate initiantur, unguento sanctificare; solis enim Pontificibus hoc lege datum esse. Unde hæc lex? Quis author? Quis Apostolorum? An Patrum? An ex Synodis aliqua? Sed ubi, & quando habita? & quorumnam sententiis confirmata? Præterea si non licet Sacerdotibus eos, qui baptizantur, unguento consignare, igitur nec omnino Sacra facere, nec baptizare, ut tibi nec dimidiatus Sacerdos, sed integer ad profanum statum rejiciatur*. Sed hæc, & similia aliud non probant, quam Presbyteros ex vi suæ ordinationis acquirere potentiam quamdam, sive aptitudinem, ut possint constitui ministri hujus Sacramenti, & actu aliquando constitutos ex delegatione Pontificum. Ad primum ergo respondeo, tria ibi recenferi, olei unctionem, Baptismum, & Chrimationem, quæ

quæ hic quidem Episcopo, & Presbytero indeterminate tribuuntur, non quod ea uti cuilibet Episcopo, ita cuilibet presbytero conveniant, sed quia eorum nonnulla Episcopis propria sunt, alia vero ipsis, & presbyteris communia, hæc autem colligi debent ex loco, ad quem verba præfata remittunt, videlicet ex lib. 3. cap. 16. ubi unctio capitis ex oleo Episcopis, baptismus Episcopis, vel presbyteris, & Chrismatio solis Episcopis conceditur. Ad secundum, non deesse Theologos, qui Chrysostrum, & Theophilactum explicent de ordinatione passiva, qua consecrantur Episcopi; hinc Montanus vertit *sola electione inferioribus*. Sola enim consecratione, adeoque confirmatione, Presbyteri ordinatione, aliisque id genus muniis ex Consecratione Episcopi descendentibus Presbyter Episcopis inferior est. Sed dato etiam, quod legantur de ordinatione, qua Episcopi ministros ordinant, solum infertur, Presbyteros ex delegatione Pontificum posse confirmare. Sed de sensu horum Patrum alibi agendum nobis erit. Refert quidem Palladius in Vita Chrysostr. cap. 9., hujus Ecclesia sua pulsi, & a Pontificalibus abstinere jussi, Presbyteros, & Diaconos competentium tria millia tinxisse, & veste candida induisse; at non narrat, illos baptizatos a Presbyteris, & Diaconis fuisse consignatos, quin oppositum conjicio factum ex Hieronymi Dialogo contr. Luciferian., quem Chrysostrum tempore scripsit, in quo consuetudinem Ecclesiarum hanc esse ait, ut ad eos, qui per Presbyteros, & Diaconos baptizati erant, Episcopus ad invocationem S. Spiritus manum impositurus excurreret. Ad tertium Dionysius non ait, unguento liniendam frontem a Sacerdote, sed eo loci demonstrat vim Hierarchiæ in eo sitam, quod Pontifex perficiat Chrismate, quos Presbyter regenerat aqua: Unde paraphrasis Pachymeris pag. 380. habet: *Antistite enim opus est, ut inungat baptizatum*: ac præced. §. 3.: *Diaconi expiant, Sacerdotes illuminant, Episcopi perficiunt*: Maximus vero,

qui eundem Dionys. seculo VII. commentatus est, verba quidem illa refert ad Baptismatis ministrum, sed unguenti illius usum, sine quo Baptismus perfecte non absolvitur, non explicat: *Nota*, inquit, *& sanctificare, & perficere unguentum, non esse Presbyterorum: quin nec altare consecrare, nec ordinare; hæc enim solus Pontifex perficit, extra quæ Presbyter nec baptizabit, nec offeret*: Cautè verbum significans unctionem prætermisit; siquidem illam Episcopi esse asseruerat ad cap. 2. part. 2. num. 7. ubi Dionysius: *Sacerdotes (asseruerat) baptizatum indutum alba veste ad Pontificem ducunt, qui Divinitus Sacrato oleo virum consignat*: Ad quartum. Multa in illa Epistola Photius (si genuina ejus sit) affingit Orientalibus, ac plura Latinis objicit, ut Nicolaus I. in sua Epistola optime advertit: quæ de re vide doctissima Scholia Christiani Lupi. Erravit igitur, si Presbyteros ordinarios ministros fecit. Ad ejus ineptissimas rationes dico, legem a nobis propugnata contineri in Apostolicis actibus, quibus PP. nedum Latini, sed & Græci concinunt, & Ecclesiæ Orientalis primævus mos suffragatur. Diaconus ipse baptizare potest in necessitate, non tamen consignare: Sacerdos conficit Eucharistiam, sed Ordines sacros non confert. Sacerdos, qui baptizare potest, Chrisma conficere non potest, & hæc omnia ex mente ipsius Photii, ejusque affectuum; num propterea est dimidiatus Sacerdos? Sed de Græcis jam satis, quod & de ceteris Orientalibus dicendum est, uti adnotavi ad illorum ordines.

VIII. In Ecclesia etiam Latina nunquam frontalis unctio Neophytorum jure ordinario Presbyteris fuit concessa, licet ex rationabili, & urgenti admodum causa legatur aliquando per Apostolicæ Sedis dispensationem simplicem Sacerdotem Chrismate per Episcopum confecto hoc administrasse Sacramentum. Itaque Catholici omnes in hoc conveniunt, quod Minister ordinarius hujus Sacramenti sit Episcopus. Disputant vero, an ex delegatione committi possit

possit simplici Presbytero; negat Petrus Aurelius in Anæretico, & in Orthodoxo, aliique a continuatore Witassii pag. 457. & 458. relati. Affirmant alii quamplurimi. Affirmantium (quibus lubens subscribo) alii a quovis Episcopo posse talem potestatem committi; alii vero soli Papæ hujus potestatis conferendæ jus vindicant. Alii etiam Diaconis eam conferri posse, ajunt, ut Glossator Capituli *Pervenit*. Disput. 95. Alii ipsis quoque Subdiaconis, & Clericis inferioribus, ut Panormitanus in cap. *Quanto* extra. de *Consuetudine*; & utraque summa, Rosella, & Angelica, vocabulo *Confirmatio*. Alii vel ipsis Laicis, modo confirmati fuerint, ut Glossa in cap. *Manus*. de consecrat. dist. 5. Quarum quidem opinionum meminerunt Alensis, S. Thomas, Durandus, & Aureolus: Alii solis Presbyteris jus esse eam accipere docent.

IX. Non quævis Chrismatio, ac manuum impositio est Sacramentum vere ac proprie dictum, sed illa, quæ peragatur a legitimo ministro, debito subjecto conferatur, sub certa formula, ac ritu ab Ecclesia præscriptis ad Spiritus S. gratiam Septiformem, seu quæ Neophytum confirmet, ei-que robur præstet, elargiendam; ita non quævis ablutio facta etiam cum Trinitatis expressa invocatione est Sacramentum Baptismi cum talis cæremonia a pia aliqua femina devotionis causa ad corpoream munditiem sui filii possit adhiberi, quin & qui balneo se abluunt ex Apostoli mandato, seu consilio omnia in gloriam Dei faciendi, se abluere in nomine Sanctissimæ Trinitatis possint dicere. Laicus etiam homo panem, & vinum in manus suas accepta, potest illa Corpus, & Sanguinem Christi asserere, ac Presbyter super cœnam suam potest legere historiam Institutionis Sacramenti; nemo tamen sanæ mentis hæc Sacramenta esse Baptismi, & Eucharistiæ dixerit, ut & supra §. 1. pag. xli. dixi.

X. Varius olim fuit pro varietate Ecclesiarum ritus, quo hæretici recipiebantur in Ecclesiam, & quidem aliqui
unctio-

unctione Chrismatis, alii impositione manus, alii sola Fidei professione recipiebantur, ex S. Gregorii Epist. 67. lib. 11. Ut autem Dallæi cavillationes ex Reconciliationis hæreticorum ritu penitus exsufflentur, etsi de hoc argumento in lib. de Pœnitentia pluribus agendum nobis sit, nihilominus quædam hic delibabimus. Hæretici redeuntes ad S. Ecclesiam vel invalide baptisma susceperant ob corruptionem materiæ, seu formæ; vel valide illud susceperant. Et isti vel confirmationem in hæresi susceperant, vel eam seu omiserant, vel invalide susceperant. Hæretici primæ classis recipiebantur in Ecclesiam instar Gentilium, ut constat ex can. 7. Constantinopolitani primi. Novo igitur baptismo, novaque Confirmatione opus erat. Hæretici, qui valide baptizati confirmationem non susceperant, per Sacramentalem Chrismationis, & impositionis manuum ritum reconciliabantur, ut de Novatianis docet Theodoretus. Hæretici valide baptizati, & confirmati vario ritu leguntur recepti. Ac Primo quidem illi, qui in Ecclesia Catholica ea Sacramenta recipientes, cum a Fide defecissent, postea ad ipsam redibant, admittebantur per manus impositionem in pœnitentiam; ut constat ex Cypriano Epist. 71. & 74. ex Crescente a Cirta: & ex Cassio a Macomatibus in Concil. Carthag. sub Cypriano, ex Stephano I. ad Cyprianum epist. 74. ex Leone Magno epist. 79. cap. 6., & Vigilio Papa Epist. 2. ad Eleutherium cap. 3. In Ecclesia autem Græca Chrismatis etiam inunctione recipiuntur, ut constat ex Nicolao Cabasila in secunda oratione de Vita in Christo, Job. Monacho in tractat. de Sacrament., Georgio Cedreno, & Methodii Patriarchæ Constantinop. decreto de receptione Apostatarum, quod mutilatum quidem, & interpolatum tom. 6. Biblioth. PP., integrum vero a Goario in Euchologio refertur. In eo Fideles Apostatæ facti, deinde vero ad Ecclesiam redeuntes triplicis generis distinguuntur. Qui enim a Fide recedunt, vel pueri sunt, vel adulti: Si adulti, vel propter

pter tormenta, vel sua sponte Fidem negarunt. Primi, & secundi generis vult Chrismate inungi, ut solent inungi qui baptizantur: postremos vero ad fientium ordinem omni vitæ suæ tempore amandari. Decretum illud tribuit Arcudius Methodio schismatico qui Sedem Constantinopolitanam obtinuit ad annum 1240. Goarius illud vindicat S. Methodio Confessori, qui obiit an. 847. Illud genuinum contendit Goarius, adulterinum Arcudius, adulteratum saltem Johan. Morinus. Quovis modo sese res habeat de antiquitate, & autoritate hujus decreti: duo de hoc ritu dici possunt; ac primo: Si intelligatur de Confirmationis Sacramento, Græcos hac in re errare iterando Sacramentum, neque illorum testimonium, cui Ecclesia universa non concinit, vel autoritas attendenda est. Maxime cum contra Græcorum PP., ac Scriptorum fidem id asserant, qui clarissime affirmant ad cap. 6. Epist. ad hæbr. talia fundamenta, Baptismum, & manuum impositionem, hoc est confirmationem nonnisi semel jaci posse. Quin & Photius ipse in Epist. Encyclic. quamvis concessam a Presbyteris confirmationem mordicus defendat, nihilominus Latinos redarguens, qui confirmatos a suis Presbyteris iterum confirmaverant, ait, inauditam esse insaniam, ut quis confirmatoriam Chrismatis unctionem aliquando iteraverit: *Talem quis insaniam unquam audivit, quam isti mente capti audere non dubitaverunt, ut illos, qui semel Chrismate uncti sunt, iterum Chrismarent, excelsa, Divinaque Christianorum mysteria in nugas, & derisum convertentes: Et infra: Iterata Chrismatio illorum, qui baptizati sunt, & Chrismate uncti canonum autoritate non indiget, ut opinor, ut damnetur, cum vel ipsa sola rei narratio superet omnem impietatis excessum.* 2. De Cæremoniali unctione intelligi potest, ut post Goarium Bertus pag. 130. scribit per hæc verba: *Quare Methodium accipiendum de cæremonia, per quam lapsi iterum unirentur Ecclesiæ, eisque repræsentaretur effectus*

Etus Sacramenti, a cujus gratia exciderant, docent Theologi bene multi. Idem affirmandum, si in reconciliatione illa pronuntiata fuerint verba: Signaculum doni Spiritus Sancti. Quamvis enim si adhibeantur materia, & forma cum debita intentione perficiatur Sacramentum; attamen si a circumstantiis, ab intentione ministri, & ab adjunctis precationibus verborum formula determinetur ad alium effectum, praesertim si ambigua sit, diversumque patiatur sensum, qualis est praesens formula, Sacramentum nequaquam administratur. Itaque in Reconciliatione a Methodio conscripta sive pronuntiaretur, sive non Tò signaculum doni Spiritus Sancti, non iterabatur Confirmatio. Nam si non pronuntiabatur, deerat forma, pars scilicet Sacramenti essentialis: si proferebatur autem quoniam etiam unio, & Catholicae Ecclesiae communicatio est maximum donum Spiritus Sancti, ut inquit Augustinus lib. III. de Baptism. cap. 13. & lib. 5. cap. 23. atque donum istiusmodi conferebant Sacerdotes reconciliatis haereticis: idcirco in tali circumstantia Sacramentum minime perficiebatur. Idque magis manifestum est, si perpendatur Oratio tunc recitata: quia priusquam fieret unctio, ita Sacerdos orabat: Ut salutaris baptismatis scintilla in ejus anima infidens, & relicta aura gratiae, ventilata spiritualiter rursus accendatur, & impressum sigillum in ejus corde, & cogitationibus, per Crucis Christi sui signationem, per spem in te, & veritatis agnitionem evidentius appareat.

Secundo Haeretici in haeresi valide baptizati, & confirmati ad Ecclesiam admittebantur per manuum impositionem, ut ex dissidio Cypriani, & Africanorum Antistitum adparet, quod Cyprianus, & Antistites ejus parti adhaerentes, baptizandos esse haereticos, asseriebant, postea confirmandos per manus impositionem, sicque in Ecclesiam admittendos; Alii vero approbato eorum Baptismo per solam manus impositionem in Spiritum Sanctum recipiendos esse contendebant. Questionem ita proponit Anonymus in tractat. de Baptis-

Baptismo adversus Cyprian. *Utrum vetustissima consuetudine, ac traditione Ecclesiastica post illum, quem foris quidem, sed in nomine Jesu Christi Dominicum acceperunt Baptismum, tantummodo imponi eis manus ab Episcopo ad accipiendum Spiritum Sanctum sufficeret: an vero etiam iteratum baptisma his necessarium esset, perinde ac si nunquam baptizati in nomine Jesu Christi forent: Cui in Synodo Carthag. sub eodem Cypriano habita, Nemefianus Episcopus a Thubunis Antistitum sibi oppositorum sententiam referens ita respondet: Male ergo sibi quidam interpretantur, ut dicant (quod hæretici ad Ecclesiam redeunt) per manus impositionem Spiritum Sanctum accipiant, & sic recipiantur, cum manifestum sit, utroque Sacramento debere eos renasci in Ecclesia Catholica: Et in Ecclesia quidem Romana per solam manuum impositionem illos receptos censent multi Theologi, ac Scriptores. In Ecclesia vero Gallicana Chrismationem additam, saltem circa Seculum V., quemadmodum & in Hispanica, certum mihi videtur ex Conciliis. Nam Arauscani I. can. 1. Hæreticos in mortis discrimine positos, si Catholici esse desiderant, si desit Episcopus, a presbyteris cum Chrismate, & benedictione consignari placuit: Secundo in Concil. Arelaten. II. can. 17. Bonosiacos ex eodem (Photinianorum, seu Paulianistarum) errore venientes, quos sicut Arianos baptizari in Trinitate manifestum est, si interrogati fidem nostram ex toto corde confessi fuerint, cum Chrismate & manus impositione in Ecclesia recipi sufficit: Epaonen. can. 16. Presbyteros propter salutem animarum, quam in cunctis optamus, desperatis decumbentibus hæreticis, si conversionem subitam petunt, Chrismate permittimus subvenire: quod omnes conversuri, si sani sunt, ab Episcopo noverint expetendum: Quibus Canonibus consonant Faustus Episcopus Regiensis lib. 1. de liber. arbit. cap. 15. Gennadius de Eccles. dogmat. cap. 52. Walafrius Strabo lib. de Reb. Ecclesiast. cap. 26. Isidorus lib. 2. de Divin. Offic. cap. 24. & Hispalens. II. cap. 2. ubi: Nec licet Presbyteris*

teris (inquit) per impositionem manus fidelibus baptizatis, vel conversis ex hæresi Spiritum Paracletum tradere: Hunc sane morem ex Orientali Ecclesia desumpsisse videntur, in qua ex Laodicen. Synod. cap. 7. Novatiani & Tassaradecæ per Chrifinatis inunctionem recipi jubentur, quemadmodum & Basilius in Epist. Canonic. ad Amphilochoium can. 1. de Catharis, Encratitis, Hydroparastatis, & Apotactitis edicit, quod etiam author quæstionum, & respon- sionum ad Orthodoxos inter Opera Justini quæst. 14. asserit, id ipsum ex Synodo Constantinopolitana can. 7. & Trullan. Can. 95., aliisque manifestum est. Illud solum adverto, quod præter unctionem, etiam manuum impositio circa hos hæreticos in Ecclesia Græca præscribatur adhibenda. Quæstio modo est, an hæretici an isti reciperentur per Confir- mationis Sacramenti repetitionem. Johannes uterque, Mal- donatus, & Morinus apud Witassii continuatorem, cen- fuerunt Confirmationis Sacramentum ab hæreticis, vel hæ- reticis collatum, esse nullum, eaque propter fuisse iteratum. Communior tamen Theologia validum illud docet, ac pro- inde ritus præfatos Cæremoniales tantum fuisse propugnat. Vide citat. Witassium art. 6. quæst. 2. part. 2. & Bertum cap. 9. lib. 32. non est igitur hujus loci hanc dirimere quæstio- nem, cum neutra sententia Novatoribus faveat. Non Pri- ma: Quamvis enim Cæremoniam Ecclesiasticam Chrisma- tionem dicamus, non exinde infertur, Cæremoniam esse Neophytorum Consignationem, primo: quod Chrisma- tio hæreticorum sit ad dandum Spiritum Sanctum in pœni- tentiam, & reconciliationem, non vero ad robur. Porro di- stinctio effectuum, ac donorum Spiritus Sancti arguit di- stinctionem duarum Chrismationum. Secundo non quæ- vis cæremonia est Sacramentum, sed quæ fiat juxta præscri- ptum Ecclesiæ, ut in ix. observatione.

Neque Secunda, cum ex Canonibus ipsis minister or- dinarius sit Episcopus, & Presbytero permessa dicatur ex con- sensu

sensu Episcoporum. Quemadmodum igitur hæreticorum rebaptizantes antiqui, ac recentiores Anabaptistæ parvulorum, Sacramentum Baptismi initerabile censuerunt, sic & illi, qui chrismationem repetendam in hæreticis volunt.

XI. Observo in Ecclesia Latina, & Occidentali duplicem esse chrismationem Neophytorum, alteram Presbyteralem, alteram vero Episcopalem. Prima cœremonia baptismi habetur, Secunda autem ad confirmationem pertinet. Differunt autem istæ unctiones Primo ratione ministri, Episcopalis jure ordinario ad Episcopos pertinet, alia vero ad Presbyteros, ut constat ex Ritualibus, & iis, quæ hætenus dixi & mox subjiciam.

Quæstio tamen est, an Pontifex, cum ipse baptizaret, hanc verticis unctionem adhiberet, vel eam in baptismo prætermittam suppleret in confirmatione. Sirmondus affirmat in utroque Antirrætico, quia lex nulla interdicat, ne Episcopus eam usurpet. Petrus Aurelius seu Abbas Sancyranus in Anæretico distinguit & a Pontifice privatim, nec solemniter ac ritu Episcopali, sed Presbyterorum instar baptizante, illam peractam concedit, minime vero fieri id debere in baptismo solemnem, in quo Episcopalem personam sustinet, adfirmat, quod videlicet ea *Chrismatio instituta esset in Symbolum subjectionis Ministrorum erga Episcopum, ut neminem baptizando sine unctione chrismatis, quod ab Episcopo consecratum acceperant, profiterentur primariam Episcopi in omnibus Sacramentis, & nominatim in baptismo auctoritatem.* Cœterum consulendi sunt Rituales libro 2. relati.

Secundo: ratione loci, seu partis corporis, quæ inungitur, nam Presbyteralis fit in vertice, Episcopalis in fronte, unde Augustinus *Sacramenta* (inquit in Psal. 141.) *aliter atque aliter accipimus: quædam, sicut nostis, ore accipimus* (Eucharistiam scilicet): *quædam per totum corpus:* (ut baptismus qui per immersionem conferebatur) *quia ve-*

ro in fronte erubescitur, ille qui dixit: qui me erubuerit coram hominibus, erubescam eum coram Patre meo, qui in Cœlis est: ipsam Crucis ignominiam quodammodo, & quam pagani derident, in loco pudoris nostri constituit, quibus verbis alludit ad chrismalem unctionem in fronte factam. Tertullianus etiam lib. 3. contra Marcion. cap. 22. memorat hoc signaculum frontium, & inter Sacramenta refert, quæ a Marcione in Ecclesia Catholica suscepta fuerant, ac lib. de præscript. cap. 40. Diabolum nostra sacramenta amulatum milites suos in frontibus signare scribit. Hoc est igitur signaculum dominicum quo consummantur, atque obsignantur ab Episcopis Neophyti ut accipiant Spiritum Sanctum. Hinc illa Cornelii verba de Novatiano: *Neque ab Episcopo consignatus est: hoc autem signaculo minime percepto, quo tandem modo Spiritum Sanctum potuit accipere?* Rufinus ita vertit: *Nec ab Episcopo signaculo Chrismatis consummatus est; unde nec Spiritum Sanctum unquam potuit promereri.* Igitur erravit procul dubio Nicolaus Rigaltius in notis ad epist. 59. Cypriani, cum asseruit Chrismationem Neophytorum prioribus sæculis indeterminate factam vel in fronte, vel in vertice, vel in alia corporis parte. Nam Episcopalis, qua consignabantur ad Spiritum Sanctum accipiendum, determinate fiebat in fronte, quamquam & in aliis corporis partibus chrismalis unctio fieret. An autem Presbyteralis solum in vertice fieret, an vero in aliis etiam corporis partibus: quæstio est, quæ parum confert ad rem nostram. Illud solum contra Dallæum adnoto ridiculam non esse hanc distinctionem frontalis a verticali, neque valere argumentum, quod si hæc sit Presbyteralis, & illa esse debeat talis, nam rituum determinatio pendet ab Ecclesia Christi institutione formata; ut in responsione ad ejus primam objectionem initio hujus §. adverti.

Tertio: ratione formæ sub qua peragitur: verticalis enim non celebratur verbis, quibus exprimatur effectus

fron-

frontalis, ut legenti librum secundum pag. 5. & alibi, & hunc tertium pag. 2. & alibi, easque formas conferenti inter se se adparebit.

Quarto: ratione effectus, & institutionis. Sed multiplex quæstio occurrit, ac Prima: an & a quo tempore duplex hæc unctio ita separata, ac distincta obtinuerit in Ecclesia Romana: Secunda: an supplere possit effectum confirmatoriæ seu Episcopalis, si non primarium, seu caracterem, saltem secundarios, scilicet conferendo gratiam hominem roborantem ad intrepidam Christianæ fidei confessionem hominemque perfectum & consummatum Christianum reddendo, ad primam quod pertinet quæstionem. Respondeo certum mihi esse seculo 6. & posterioribus, quin & seculo 5. has duplices unctiones obtinuisse, id neque Dallæus negavit. Secundo perspicuum mihi est ante Innocentii I. tempora hanc distinctionem fuisse notam; Innocentius namque in Epistola ad Decentium cap. 3. hæc scribit: *De consignandis vero Infantibus manifestum est, non ab alio, quam ab Episcopo fieri licere; nam presbyteri licet sint Sacerdotes, Pontificatus tamen apicem non habent: hæc autem Pontificibus solis deberi, ut vel consignent, vel Paracletum Spiritum tradant, non solum consuetudo Ecclesiastica demonstrat, verum & illa lectio Actuum Apostolorum, quæ asserit, Petrum, & Johannem esse directos, qui jam baptizatis traderent Spiritum Sanctum. Nam Presbyteris seu extra Episcopum, seu præsentem Episcopo baptizent, Chrismate baptizatos ungere licet, sed quod ab Episcopo fuerit consecratum; non tamen frontem ex eodem oleo signare, quod solis debetur Episcopis cum tradunt Spiritum Paracletum. Verba vero dicere non possum, ne magis prodere videar, quam ad consultationem respondere: Hinc manifestum est ante Innocentii ætatem has unctiones fuisse receptas, cum Ecclesiasticam consuetudinem ex Apostolica traditione repetat Innocentius; proinde Dallæus talem distinctionem tempore Innocentii inductam scribens, manifestæ*

festæ falsitatis convincitur. Sylvestro Pontifici Romano primam verticalis unctionis institutionem tribuunt nec pauci, nec indocti scriptores, eo quod in Pontificali Damasi de Sylvestro hæc legantur: *Hic & hoc constituit, ut liniat Presbyter Chrismate levatum de aqua propter occasionem transitus mortis*: Unde ajunt, Sylvestrum duplicem unctionem memorasse, alteram Pontificalem, de qua supra, alteram in ejus subsidium, Presbyteralem. Cæterum non constat, an hoc decreto Sylvester ex una unctione, quæ olim fieret in vertice, & in fronte, duas fecerit, ac Presbyteris verticalem concesserit, eamque ad baptismi cæremonias amandaverit, an vero Presbyteris in absentia Episcoporum, & urgente morte frontalem unctionem permiserit. Quidquid sit: ex Hieronymo adparet, neque Presbyteros, neque Diaconos sine chrismate, & Episcopi jussione jus habuisse baptizandi, in Dialogo enim hæc scribit, *Non quidem abnuo, hanc esse Ecclesiæ consuetudinem, ut ad eos, qui longe in minoribus Urbibus per Presbyteros & Diaconos baptizati sunt, Episcopus ad invocationem Sancti Spiritus manus impositurus excurrat....* Quod si, subjungit, *hoc loco quaeris, quare in Ecclesia baptizatus nisi per manus Episcopi non accipiat Spiritum Sanctum, (utique ad robur) quem nos asserimus in vero Baptismate tribui (scilicet ad remissionem peccati).* Disce hanc observationem ex ea auctoritate descendere, quod post Ascensum Domini Spiritus Sanctus ad Apostolos descendit. Et multis in locis idem factitatum reperimus ad honorem potius Sacerdotii, quam ad legis necessitatem. Alioquin si ad Episcopi tantum deprecationem Spiritus Sanctus defluit; (utique ad remissionem peccatorum) lugendi sunt, qui in Viculis, aut in Castellis, aut in remotioribus locis per Presbyteros, & Diaconos baptizati, ante dormierunt, quam ab Episcopis inviserentur (quibus verbis impositionem manuum ad Spiritus Sancti gratiam corroborantem impertientiam non esse necessariam necessitate medii indicat.) Postea

subjungit: *Inde venit, ut sine Chrismate, & Episcopi jussione, neque Presbyter, neque Diaconus jus habeant baptizandi:* Quibus verbis ad unctionem (nisi dicamus chrismatis usum fuisse ad benedictionem Fontis, vel chrismate oleum Catechumenorum intelligamus) verticalem alludere videtur: neque enim de frontali ibi agit, quæ certe Episcopis erat reservata, & frontalis quidem, Dallæo teste lib. 2. cap. 23. Diaconis interdicta can. 20. Toletan. primi Hieronymo cœvi. De eadem verticali unctione intelligi possunt & alii Canones, in quibus Presbyteris injungitur, ut chrisma petant ab Episcopis.

Ad alteram quæstionem. Hic dissimulanda non est controversia an. 1630. inter Catholicos exorta, an verticalis unctio supplere possit effectum frontalis, & confirmatoriæ. Cum enim Anglicana Ecclesia, mortuo Guillelmo Bishopio in eam a Gregorio XV. Delegato pastore per annos 30. orbata fuisset, tandem Urbanus VIII. Richardum Smithæum Episcopum Chalcedonensem instructum ordinarii potestate delegavit anno 1625. Smithæo vero Regulares, qui Confessiones audirent, subjecit. Hinc quæstio oborta, an urgente persecutione opus esset Episcopo, & quidam Regulares Hiberniæ has propositiones prædicare, atque docere cæperunt. Prima: Catholicos chrismate unctos in Baptismo, licet ab Episcopo non confirmatos, perfectos esse Christianos in sensu Patrum. Altera: Chrismatio in Baptismo per Sacerdotem instituta fuit ab Ecclesia ad supplendum non solum significationem Episcopalis Chrismationis, sed etiam effectum, nempe ad conservandos, & confirmandos homines in Baptismali gratia. Has & similes propositiones Facultas Parisiensis anno 1631. die 15. Februarii proscripsit ut falsas, temerarias, & in errorem inducentes, ac hæresim sapientes. Contra censuram Parisiensis Academiae Hermannus Leomelius duos libros scripsit. Prior inscribitur *Ecclesiæ Anglicanæ Quærimonia* &c. Posterior *Hermanni Leomelii* Antuer-

*Antuerpiensis Sac. Theol. Licentiati & Canonici Lectoralis
Ecclesiae Cathedralis Audomarensis sponsia &c.* Adversus
spongiam scripserunt DD. Sorbonici, ac inter ceteros conti-
nuator Witassii, quibus & ego subscribo. Ut enim opti-
me observat S. Thom. 3. par. quaest. 71. art. 3., caeremonia-
rum Baptismalium duo sunt genera, aliae enim significant
quidem, sed nihil efficiunt, ut vestis candida, quae vitae
novitatem designat: aliae significant, & efficiunt, ut exor-
cismi in Baptismo, qui valent ad culpam removendam, &
verticis unctio, quae operatur conservationem gratiae ba-
ptismalis, non quidem ex opere operato, sed ex opere ope-
rantis; nam Sacramentorum institutionem ad Deum gratiae
authorem pertinere, certum est: Sacramentalia vero, quae
& Sacramenta in latiori significatione a priscis PP. dicun-
tur, vel speculative tantum significant, vel dispositive im-
pedimenta tollendo, vel gratiam Fidelium confirmando,
ac muniendo, pios nimirum animi motus actuales vi pre-
cum Ecclesiae impetrando. Itaque hoc sensu verticalem un-
ctionem conservare gratiam Baptismatis facile concesserim
cum S. Thoma, illam vero consummare, ac perficere, &
Spiritus septiformem ad robur, & ad audacter confitendum
nomen Christi conferre, nego cum Ecclesia Catholica. Ete-
nim perfecti Christiani ex PP. mente non efficimur, nisi
utroque Sacramento renascamur, Baptismo scilicet, &
confirmatione. Porro verticalis unctio a Sylvestro in sub-
sidium Confirmationis instituta hoc sensu dicenda est, quod
utcumque, & pro humano modulo suppleat defectum Con-
firmationis, non vero ut omnino hunc defectum expleat,
alias sequeretur. Primo, Ecclesiam posse instituere Sacra-
menta. Secundo Confirmationem nunquam tribuendam in
vertice peruncto, maxime cum ab Episcopis Baptisma ad-
ministratur: ad summum ex Rabano, Amalario, aliisque
auctoribus illorum saeculorum VIII. nimirum IX. X. XI., in-
quit continuator Witassii, inferri potest necessitas Confirma-
tionis

tionis recipiendæ in re, vel in voto: in re quidem, cum potest recipi; in voto, cum recipi non potest, per susceptionem Chrismationis verticalis. Sed hæc Theologorum nostrorum discordia nihil Dallæum juvat, cum scriptores illorum sæculorum frontalem unctionem Sacramentum agnoverint, ac licet per verticalem suppleri posse frontalis effectus asseruerint, ac illi frontalis effectus aliquando tribuerint, nihil refert: non proinde puram baptismi cæremoniam, vel partem confirmationem crediderunt. Eadem illi docuerunt quæ scholastici, eadem, quæ Rituales libri: porro ex Ritualibus libris Sacramentum jam probavimus, Scholastici Sacramentum admittunt, ut supra.

Sed an in Ecclesia Hispanica hæc distinctio unctionum ante 8. sæculum fuerit recepta, dubium est. Negat Dallæus. At nullo fundamento probat, eo sæc. primò fuisse inventam; neque antiquiores Canones, vel Martinus Bracharensis ejus sententiam verisimilem reddunt: primò, quia non constat, an absente Episcopo Presbyteris fuerit permessa frontalis unctio, vel verticalis: præsentem verò Episcopo, non liquet, an potuerint infantes signare in fronte (ex ejus tamen præcepto) an vero in vertice. Si conjectari licet, & antiquos per recentiores Canones exponere, dicam, in illis agi de unctione verticali, non vero de frontali, quæ præsentibus Episcopis nunquam legitur presbyteris commissa. Quod attinet ad Ecclesiam Gallicanam, eadem, quæ de Hispanica dixi, observant Scriptores bene multi; & quidem ex Arausicani primi Can. 2., de cujus lectione, & sensu adhuc disputant doctissimi viri. Atque ut breviter varias lectiones designem ita Canon expressus legitur in correctione Gratiani: *Nullus Ministrorum, qui baptizandi recipit (recepit ex Sirmondo) officium, sine chrismate usquam debet progredi; quia inter nos placuit semel in baptismo* (hæc verba in baptismo desunt in editione Sirmondi, sed habentur apud Isidorum, Burchardum, Yvonem, Gratianum, in Codice Justel-

Justelli, & in editionibus Merlini, Crabbi, Surii, & Binii) *chrismari: de eo autem, qui in baptismo, quacumque necessitate faciente, chrismatus non fuerit, in confirmatione Sacerdos commonebitur* (in confirmatione Sacerdos non commonebitur ex Crabbo ad marginem in posteriori editione: in confirmatione Sacerdotis perficietur Ex Burchardo lib. 4. cap. 73. in confirmatione Sacerdotis perficiatur ex Yvone parte 1. cap. 267.) Nam inter nos (inter quoslibet ex Sirmondo) *chrismatis ipsius nonnisi una benedictio est. Non praejudicantes cuicumque hoc dicimus* (non ut praejudicans quidquam, sed ut Ec. ex Sirmondo: non ut praejudicans quidquam dico ex Merlino, Surio, Binio, & Crabbo in textu: non praejudicantes cuicumque hoc dicimus ex Crabbo ad marginem in posteriori editione) *sed ut necessaria habeatur Chrismatio* (sed ut necessaria habeatur chrismatio repetita ex Merlino, Surio, Binio, & Crabbo in textu: sed ut non necessaria habeatur repetita chrismatio ex Sirmondo, & Crabbo ad marginem: sed ut non necessaria habeatur rechrismatio ex eodem Crabbo ad marginem. Coeterum Dallæus postremam partem canonis assutam censet alicujus recentioris Scriptoris manu, ac illum ex lectione Sirmondi recitat, & illis verbis concludit: *in confirmatione Sacerdos admonebitur*. Dallæo praeivit Blondellus in apolog. Hieronym. de Episcopis sect. 3. pag. 69. Varia hæc canonis lectio occasionem præbuit Doctoribus varios illi sensus affingendi, sed eruditorum communis jam sensus obtinet, ut de verticali unctione intelligatur. Petrus igitur Aurelius hunc canonis sensum inesse censuit, nimirum, omnes baptismatis ministros debere in vertice chrismare baptizatos, quod olim in Galliis non obtineret, quod si casu aliquo quis baptizatus non fuerit chrismatus, Episcopus antequam illum in fronte consignet, illum remittat ad Sacerdotes, ut illam verticalem omissam suppleant, quod Episcopus peragere nequit, cum sola frontis chrismatio sit propria Episcopi benedictio, eaque sola,

quam

quam præbere potest, hæc vero sancta esse credit, non quod chrismatis baptismalis omissio sola necessitate contracta obesse cuiquam, aut chrismationis Episcopalis minuere vim possit, sed quia duplex chrismatio est necessaria, baptismalis, & confirmatoria.

Petrus de Marca in not. ad canon. 28. concilii Claramontani, ita exponit, ut verticalem licitam fuisse presbyteris, sed non præceptam ex decreto Innocentii asserat, & hoc decreto in Galliis fuisse præceptam; attamen si ea omittatur, monendum esse Episcopum ante Confirmationem, qui decernat pro suo arbitrio, an duplici chrismatione fungatur, una, qua vicem omissæ in Baptismo cæremoniæ impleat, ungendo baptizatum ante confirmationem: altera, quam in confirmatione ex traditione Apostolica post impositionem manuum adhibeat: si visum sit Episcopo duplici illa chrismatis unctione linire baptizatum, *non præjudicabit quidquam*, ut loquitur Canon, idest unctio verticalis nihil oberit mysterio confirmationis, quia superflua non nocent: sin autem magis placuerit, unicam unctionem adhibere, tunc unget in fronte & non in vertice; neque *repetita*, seu duplex unctio necessaria est, neque ullum ex verticalis unctionis omissione incommodum sequitur. Cum enim chrisma, quod utrique inservit unctioni, idem sit una eademque benedictione consecratum: unctio verticis refarcitur copiose per unctionem frontis confirmatoriam.

Nonnulli ita canonem exponunt, ac sentiunt, quod unctio verticis ex decreto Innocentii, & Sylvestri solis Presbyteris concessa erat, non autem Diaconis, unde cum Diaconi officium illud usurpare voluissent prohibiti sunt canone 20. Toletani I. quod itaque fuerat ad hæc usque tempora Diaconis prohibitum, Arausicana Synodus permittit, imo præcipit, unde Vasense in Galliis anno seq. habitum can. 3. significat usum chrismatis spectare ad

c
ipfos quoque diaconos. Continuator Witaſſii pag. 334. hunc
eſſe genuinum ſenſum canonis ſcribit Nullus miniſtrorum,
qui baptizandi officium receperunt ſine chrifmate progredi
debet, quia inter nos placuit in baptifmate ſimul & ſemel
verticis unctionem adhiberi. De Neophyto autem, qui ca-
ſu aliquo in baptifmate ſic unctus non fuerit, Epifcopus
commonebitur, ut pretermiſſam unctionem ſuppleat, Neo-
phytum in vertice ungens ex eodem chrifmate, quo ipſum
poſtea uncturus eſt in fronte, quia chrifma, quod utrique in-
ſervit unctiōi, una eademque benedictione conſecratum eſt.
Neque vero, cum verticalis chrifmatio tunc ab Epifcopo facien-
da decernitur, præjudicium aliquod eſt, quaſi Neophytus non
ſit iterum chrifmandus in fronte: chrifmatio enim non in ver-
tice, ſed in fronte ab Epifcopo repetatur, ſeu interetur neceſſe eſt.
Senſum vero iſtorum verborum (non ut præjudicans quid-
quam, ſeu non præjudicantes &c.) hunc eſſe (Decretum,
quo decernitur, ſupplendam eſſe prætermiſſam verticis un-
ctionem, non eſt aliquod præjudicium, quaſi unctio ab
Epifcopo iterum fieri non debeat in fronte) ita probatur.
Quod enim in hoc Canone dicitur non præjudicare, aliud
ſane intelligi non poteſt, quam id, quod in eodem Canone
ſtatutum eſt, & judicatum. Sed in eodem Canone judica-
tum eſt, frontalem unctionem ſupplendam eſſe. Cenſent igitur
Arauſicani PP., decretum iſtud de unctiōe verticali ſup-
plenda, non eſſe aliquod præjudicium. Atqui præjudicium di-
citur regula alterius rei judicandæ: judicandum vero erat,
utrum ſecunda unctio adhiberetur necne, ſuppoſita priori ver-
ticis unctiōe ab Epifcopo facta. Senſus igitur iſte eſt: Decre-
tum, quo ſtatuitur, unctiōem verticalem ſupplendam eſſe,
non eſt aliquod præjudicatum contra ſecundam unctiōem, ſeu
repetitam chrifmationem: ſed hæc unctio, ſeu repetita chri-
ſmatio priori addatur neceſſe eſt. Hæc ille.

Abaffutius in notitia eccleſiaſtica notis ad can. 2.
Arauſican. ſuam mentem ſic aperit: Cum ſæpe contingat, ut

nondum baptizatus inopinato in mortis discrimen incurrat, debet Parochus secum assidue sacrum chrisma deferre, ut cum tale periculum occurrerit, præsto sit simul ad baptizandum, & chrismandum. Sed si occurrente periculo aliquis privatim baptizatus, non tamen chrismate delinitus, ac deinde periculo ereptus, sacramentum confirmationis desideret; ad monendus erit, vel Episcopus, quem Sacra Literæ, Sanctique Patres plerumque solo Sacerdotis nomine significant, aut Episcopi administer Sacerdos, cui onus incubit explorandi, & præsentandi confirmatos, ut sic præmonitus duplicem curet adhiberi chrismationem, in vertice quidem unam, quæ cæremonialis, & antea cto baptismo defuit, & in fronte alteram, qua consignetur confirmationis Sacramento: ambas enim Sacra Synodus judicat necessarias chrismationes.

Sed contra objectari potest, quod in Ecclesia Gallicana chrismatio frontalis a ministro baptismi peragebatur immediate post baptismum. Siquidem in ordine baptismi relato lib. 2. sect. 2. cap. 2. immediate post baptismum hæc leguntur: *suffundis chrisma in frontes ejus dicens, Deus Pater &c.* postea sequitur: *Superinduis eum dicens: accipe vestem candidam &c.* subjungitur ablutio pedum. Ex quo sacramentario conjici facile potest, frontalem unctionem tamquam cæremoniam baptismi habitam, eamque vulgo commissam etiam Diaconis, ut & baptisma. Unde Arausicanus Canon de una chrismatione frontali baptismi cæremonia intelligendus, quam Patres una cum baptismo faciendam voluere: etsi casu facta non fuerit, illam supplendam ut & reliquas cæremonias.

Respondeo primo: alicubi aliquando abusus irrepsit, ut bis signarentur infantes chrismate in frontibus, id ex Gregorii Magni epistola 9. ad Januarium Episcopum Calaritanum lib. 1. manifestum fit, ubi Pontifex scribit *Episcopi baptizatos infantes signare bis in frontibus chrismate non præsumant*: id autem contra Ecclesiæ Universæ consensum cum factum fuerit attendendum minime est: verosimiliter igitur & in

& in quibusdam Galliarum locis abusus olim fortasse irre-
pserat, ut chrismatio, quæ in baptismo vertici erat a pres-
byteris adhibenda, fronti adliniretur; nisi *frontem* pro ver-
tice scriptor illius codicis usurparit, vel mendum irreple-
rit, quot enim ibidem menda existant, facile oculari inspe-
ctione dignoscuntur; & sane mihi certum videtur ibi de ver-
ticali unctione sermonem esse, cum adnexa oratio, & lo-
quendi modus, ac phrasæ ævo, quo eodem scriptus dici-
tur, nonnisi verticali respondeant, porro scriptus codex di-
citur circa sæculum octavum, ut lib. 1. pag. 40. adverti, quo
sæculo verticalis unctio in Ecclesia Gallicana omnino rece-
pta erat, & quidem a frontali distincta ipso Dallæo faten-
te. Cæterum, etsi concedamus in Ecclesia Gallicana, &
Hispanica nonnisi 8. sæc. inductam fuisse hanc divisionem
Chrismationum, nihil inde pro Dallæo, vel Sirmondo
concluditur, nam etiam in Orientali unica chrismatio ex-
stat, ut jam dicam.

XII. In Ecclesia Orientali duplicem chrismationem
Catumfyrus in Elenchis adversus Arcudium distinguit,
alteram Presbyteralem, quam & baptismi cærimoniam fa-
cit, aliam Episcopalem, in qua confirmationis essentiam
sitam contendit, utramque in fronte aliisque corporis par-
tibus fieri videtur sentire, cum hoc tamen discrimine, quod
Presbyteralis sub illa formula generica *signaculum Doni Spi-
ritus Sancti* a Ministro baptismi peragatur. Episcopalis ve-
ro nonnisi a Pontifice sub forma quæ exstat in Rituali Seve-
ri Antiocheni adhibeatur. Cum autem Pontifex baptismum
administrat, unicam chrismationem, fieri subjungit, eamque
esse confirmatoriam. Si vero Presbyter absente Episcopo
baptizet, cærimoniam tantum conferre sub forma generica,
& Episcopalem postea peragi debere subiicit, nisi cui pres-
bytero dispensatio facta fuerit, ut Episcopalem, omiſsa ba-
ptismali, adhibeat. verum duplex ista chrismatio gratis asse-
ritur, neque ejus vestigium adparet in Pontificalibus ac
Ri-

Ritualibus, in quibus unica exstat, si Maronitas, & Armenos quosdam excipias, qui latino ritu utuntur: quod attinet ad Ministrum chrismationis Orientalis jam supra offer. VII. dixi.

At Sirmondus, & post eum Dallæus inde solam cærimoniam baptismi fuisse frontalem chrismationem inferunt, maxime quod baptisma Diaconis permittant canon Basilii relatus lib. 2. pag. 149. & Arausicanus can. 2. citatus in quo etiam chrismatio a confirmatione videtur seiungi. Respondeo conclusionem non descendere, ut infra demonstrabo: quod attinet ad Diaconum, in primis non desunt ex nostris Theologis qui Diaconis eam potestatem tribui posse sentiant, quod si semel admittamus, corrui argumentum; at Diaconis certè talis potestas conferendi Spiritum Sanctum non competit, ut cl. Bertus contra Holstenium, & Morinum pag. 98. scribit; itaque nego Diaconis frontalem chrismationem unquam permissam, maxime quæ fiat ad conferendum Spiritum Sanctum, poterant quidem baptizare, & si velis unctionem quamvis, sed non frontalem, adhibere, ut ex Toletan. 20. can. aliisque adparet. Nullus quidem ministrorum poterat sine chrismate progredi ad baptizandum, sed ut chrismarent in vertice, (vel in fronte, si essent Presbyteri, quibus hæc potestas conceditur ex delegatione) vel ut chrismate aquas baptismales consecrarent: quod si necessitate aliqua faciente, quis in baptismo non fuisset chrismatus, Sacerdos, seu Episcopus monendus erat, cum ad confirmandos Neophytos excurreret, ut Neophytos non chrismatos chrismaret, minime vero chrismatos, ita tamen ut chrismatio verticalis repetenda non esset, si adhibita fuisset, de necessitate Sacramenti confirmationis; frontalis autem omissa seu confirmatio non administrata, omnino administraretur, licet Sacramentum hoc non sit necessarium medium ad salutem.

XIII. Non constat, an Tertullianus aliique, qui manuum

num impositionem chrismationi subjiciunt, exacte ordinem baptismi solemnis, dispositionemque recensuerint. Hoc ipsum Dallæus cap. 8. dicit de Cypriano; cum enim locum S. Cypriani desumptum ex epist. ad Jubajanum innumeris cavillationibus ad alienos sensus detorsisset, subdit: *Itaque si non posset Dominicum illud Cypriani signaculum aliter quam de chrismatione accipi, nec sic quidem concedendum putarem Ecclesiæ præpositos manum Neophytis prius imposuisse, quam eos chrismarent. Potius dicerem, Cyprianum non inusitata etiam apud optimos auctores figura id posteriori loco commemorasse, quod in legitimo rerum ipsarum ordine prius gerebatur: neque enim scriptores ipsum rerum sive naturæ ordinem perpetuo sequuntur.* Hæc ipse contendens impositionem excepisse unctionem. Sed perperam omnino, neque id demonstrat. At exceperit, quid tum? In multis Ecclesiis impositio consequitur unctionem, in aliis antecedit, nihil autem refert sive antecedat, sive consequatur, dummodo uterque ritus juxta Ecclesiæ prescriptum servetur.

His observationibus præmissis, facile erit Dallæi argutias dissolvere. Igitur falsum est, quod ait de ordinaria potestate laicorum chrismandi; etsi enim isti in necessitate baptisma conferre potuerint, nullibi tamen chrismasse leguntur, quemadmodum neque manum imposuisse Neophytis. Quod pertinet ad Diaconos, neque istos frontalem chrismationem unquam adhibuisse evicit: & si id cum Holstenio, ac Morino concedamus aliquando factitatum, pernegotamen jure ordinario talem potestatem eis factam. Id ipsum de Presbyteris dicendum. Falsum est distinctionem duarum unctionem ab Innocentio I. inductam. Quod scribit de Ecclesiis Galliæ & Hispaniæ nihil ipsum juvat, ex xi. & xii. observatione. Falsum est, sæculo VI. in Sardinia presbyteros ordinario jure chrismasse, cum nonnisi in absentia Episcoporum talem potestatem Sardis presbyteris indulserit Gre-

Gregorius, neque abusus ibidem inductus probat ordinariam potestatem illorum. Scio, cl. Orsi cap. 3. num. 4. Gregorii locum exponere de unctione baptismum præcedente, quod, ubi de unctione a presbyteris administranda loquitur, ubique baptizandos nominarit, & ubi de Episcopis ipsi sermo est, baptizatos dixerit, non baptizandos: verum non pertinet ad hunc locum disquisitio talis quæstionis. Discrimina quæ profert inter utramque chrismationem ex dictis satis diluta videntur, ac de illis paulo post. Neque Sirmon-di Sententia illi prodest, cum Sirmondus hoc Sacramentum reapse fateatur, cæterum & Sirmondus erravit ut adparet, ex hætenus observatis: unde apertum est, frontalem unctionem præscriptam in Ritualibus, semper, & ex nullius Concilii Generalis præscripto, receptam ac retentam fuisse tamquam ritum externum peculiaris gratiæ conlativum, ac propterea cæremoniam non esse Sacramenti Baptismatis. At demus probabilem esse Sirmon-di sententiam, quid quæso contra Sacramentum confirmationis inde conficiet Dallæus? Scio, ipsum lib. 1. cap. 6. contra nostros Theologos, qui tale Sacramentum ex Actuum cap. 8. efficaciter comprobarunt, hæc statuere; ac primo quidem nos Catholicos plane causæ nostræ esse oblitos, & non Sacramentum chrismatis, sed aliud hic obtendere, veterum scilicet Canonistarum, qui confirmationem in impositione manuum constituebant: nunc autem tum Theologorum, cum Canonistarum, & Doctorum quorumcumque etiam hominum, qui Romani Pontificis communione gaudent, doctrinam hanc invaluisse, ut Confirmationis materia ex Eugenio IV. sit chrisma confectum ex oleo & balsamo. Atqui nullum apud Lucam in citato loco oleum sentit, nullum odoratur balsamum. De chrismate instituerant (inquit redarguens Bellarminum, & Becanum) de impositione manuum concludunt. Ex ista quid libuerit Sacramentum conficiant, suum certe quidem nunquam conficient. Quod inde probat, quia

nulla in Ecclesia Latina extat manuum impositio .
 Verum insigne est mendacium Dallæi : multi enim ex Ro-
 manis Theologis , Confirmationis essentiam in manuum
 impositione prævia Chrismationi constituunt , quæ impor-
 tatur per Orationem , in qua pro Neophytis Spiritus San-
 cti gratia invocatur . Alii vero in ea reponunt , quæ invol-
 vitur in Chrismatione . Illi vero qui Chrismationem Sacra-
 menti essentiam constituunt , vel ajunt , ab antiquo tempo-
 re Ecclesiam autoritate a Christo sibi concessa hanc de-
 terminasse materiam (quod Christus in specie infima ma-
 teriam non determinaverit) impositione abrogata ; vel eam
 a Christo fuisse determinatam . Alii demum impositio-
 nem & Chrismationem materiam disjunctivam existimant
 essentialem , adeo ut sufficiat , unam vel alteram adhibere .
 Alii vero recentiores apud Bertum citat. cap. 4. adæquatam
 Confirmationis materiam statuunt simul in impositione ma-
 nuum , atque in Chrismate . Quidquid tamen sit de his
 sententiis , quæ & ipsi Dallæo notæ erant , illud sane conse-
 quitur , nos non esse causæ nostræ oblitos , dum ex imposi-
 tione manuum Apostolorum nostram Confirmationem con-
 ficimus . Et quidem quia , licet nullum oleat balsamum in
 Lucæ cap. 8. inde tamen male infert eam impositio-
 ne non fuisse cum Chrismate factam , at demus sine chris-
 mate peractam , & Apostolos chrismate usos non fuisse in
 confirmatione , nihilominus cum vel illi Apostolica dispen-
 satione , ac facultate , ut S. Thomas suprarelat. censet , eam
 omiserint , vel Ecclesiæ autoritate illa inducta sit , vel de-
 mum quia illa de necessitate præcepti est , non vero de ne-
 cessitate Sacramenti , nihil solidi contra Latinum chrisma
 concludit .

Nec meliora profert , cum impositionem manuum nul-
 lam apud nos exstare ait ; enimvero in Ritualibus evidenter
 ea præscribitur , ut §. 2. observavi . At Dallæus ineptissime
 signationem , & unctionem manu factam cum chrismate im-
 positio-

positionem manuum dici posse contra Bellarminum scribit, quod manus impositio ex sui ethymo id significet actum, quod ejus vertice, cui imponitur, niti & incumbere debeat, eumque tangere. Idipsum magis confirmat ex eo, quod in Latina Ecclesia Presbyteris licitum sit, verticem baptizati chrismate perungere, minime vero manus illis imponere: unde concludit, manuum impositionem esse actum plane distinctum a chrismatione. Cum autem hic actus defuerit in Ecclesia Latina, vel ipsis Pontificiis fatentibus, qui loco impositionis manuum Apostolicæ, chrismationem invecram ajunt, planum est, hoc Sacramentum nullatenus in scriptura commemoratum.

Et si ex dictis in antecedenti §., atque ex Codicis lectione manifeste redarguatur Dallæus; nihilo tamen minus ut magis magisque confundatur, res ab origine breviter repetenda est. Ad firmo igitur, manum imponere super aliquem nihil aliud esse, quam illum physice, vel moraliter tangere; hinc de pueris oblati Domino, ut manus illis imponeret, ut habet Matth. cap. 19. Marc. c. 10., & Lucas 18., scribunt, *ut eos tangeret*. Cujus gestus ea videtur naturalis ratio, quia actus externi comitantur internos: unde manus imponuntur super eos, qui benedicuntur, confirmantur, exorcizantur, sanantur &c. ut personam illam benedicendi, confirmandi, exorcizandi, reconciliandi, sanandi &c. firma, fixa, & sensibilis significetur intentio: quin & oratio ipsa manuum impositio dicitur: *Quid est aliud manus impositio*, sapientissime agebat August. lib. 3. de Baptism. cap. 16. *nisi Oratio super hominem*? Imo & quilibet actus judicialis, qui fiat, vel exerceatur erga alium, manus impositio dicitur. Et hæc quidem est vera, ac physica origo impositionis manuum, quæ diversimode pro varietate tactuum, ac diversitate actuum erga alterum, facta legitur; aliquando enim una, vel ambæ manus supra caput vel physice, vel moraliter incumbunt, & quidem expansæ; aliquando unam corporis

poris partem a capite diversam tangebant: aliquando uno, vel altero digito facta dignoscitur; aliquando etiam manus extensione fiebat: quæ omnia perspicua cum sint, unum solum proferam, quod magis ad rem nostram conducit: Marci 7. Postularunt quidam, ut Dominus manus imponeret Lunatico, illumque sanaret. Christus Dominus apprehenso illo, digitos misit in auriculas ejus, & expuens tetigit linguam ejus, & sic eum sanavit. Sane illa erat impositio manuum, & id fecit, quod illi postulaverant; unde patet, apud Hebræos etiam familiare fuisse hunc tactum impositionem manuum adpellari. Sic & Lucæ 4. Christus infirmis manus imponens curabat eos. Actuum 13. Apostoli Paulum, & Barnabam ex Spiritu Sancti monitu segregatos, quo Domino eos commendarent, orantes imponentesque eis manus, dimiserunt. Sed quid plura? Cum Dallæus ipse cap. xi. impositionem manuum adjunctum precum fuisse apud Judæos, ac primos Christianos concedat, tum in benedictionibus, cum in liberationibus, & beneficiis Divinis impetrandis alicui. Præterea in Magistratum, vel Rabinorum promotionibus frequentissimum. Non ergo uno eodemque modo acceptum hoc vocabulum, atque reapse exercitam hanc impositionem manifestum efficitur. His semel constitutis, non video, quare Chrismatio dicenda non sit manuum impositio; cum ea tangatur, & consignetur Neophytus in fronte, ac manus e superiori parte capiti insideat, non ad qualecumque Dei beneficium, sed ad ipsum Spiritum Sanctum illi conferendum; quod maxime in Orientali Ecclesia Neophyti non in sola fronte, sed & in aliis corporis partibus perungantur.

Perungunt quidem Presbyteri Latini, ac manus imponunt post Baptismum, sed non est illa manuum impositio, quam Sacramentum asserimus, cum non quamlibet impositionem Christus determinaverit, sed illam solum, quæ a legitimo Ministro fiat, & sub certa forma. Neque quidquam

quam effecerunt Novatores contendentes, hanc impositionem puram benedictionem cœremonialem esse, datam Neophytis; vel simplicem Orationem, qua illi Deo commendentur, cum ex hoc libro constet, per illam Spiritum Sanctum conferri Neophytis, & distincta sit Benedictio, ac dimissio Neophytorum ab impositione confirmatoria. Quidquod orationes illæ, atque benedictiones supponunt, eos accepisse Spiritum Sanctum per Confirmatoriam, & solum oratur Deus, ut perseverantiam Spiritus Sancti in illis custodiat.

Fateor, in quibusdam Ritualibus desiderari orationes pro Spiritus Sancti allapsu; sed in illis tacitæ, & æquivalentes orationes exhibentur, ut supra adnotavi. Sit igitur, per me licet, confirmatio, Oratio ad Spiritum Sanctum conferendum Neophytis, ad quam semper, & infallibiliter ex Divina institutione, juncta sit Spiritus Sancti singularis gratia gratum faciens, ut ex Ecclesiæ Ritualibus adparet. At ex inde tantum abest, ut Sacramentum excludatur, quin potius evidenter demonstratur. Quod ut magis colluceat, docendi sumus a Novatoribus, a quonam tempore, vel authore Ecclesia Universa talem ritum acceperit. Sane ab Apostolis acceptum, vel ipsa Ecclesiarum concordia declarat; unde Cyprianus in Epist. 73. ad Jubajanum. *Quia (inquit) legitimum & Ecclesiasticam Baptisma consequuti fuerant* (Samaritani a Philippo baptizati) *baptizari eos ultra non oportebat, sed tantummodo quod deerat, id a Petro, & Johanne factum est, ut oratione pro eis habita, & manu imposita, invocaretur, & infunderetur super eos Spiritus Sanctus. Quod nunc quoque apud nos geritur, ut qui in Ecclesia baptizantur, Præpositis Ecclesiæ offerantur, & per nostram orationem, ac manus impositionem Spiritum Sanctum consequantur, & signaculo Dominico consummentur, & Augustinus lib. 15. de Trinit. cap. 26. Orabant (inquit, Apostoli) ut veniret in eos, quibus manus imponebant, non ipsi cum dabant;*

bant ; quem morem in suis Præpositis etiam nunc servat Ecclesia . Apposite utique Augustinus dicit in hoc loco , Apostolos non dedisse Spiritum Sanctum , ut significaret , illos non autoritate propria , neque tamquam causam principalem , sed ut Ministros Christi illum dedisse ; quod autem nihil aliud significet ex ipso Augustino ad paret , qui lib. 3. de Bapt. cap. 16. Spiritum Sanctum per manuum impositionem in Ecclesia Catholica dari , scribit & tractat. 6. in Epist. Johann. Primis temporibus (ait) cadebat super credentes Spiritus Sanctus , & loquebantur linguis , quas non didicerant , quomodo Spiritus dabat eis pronuntiare . Signa erant tempori opportuna . Oportebat enim ita significari in omnibus linguis Spiritum Sanctum , quia Evangelium Dei per omnes linguas cursurum erat toto orbe terrarum . Significatum est illud , & transiit . Nunquid modo quibus imponitur manus , ut accipiant Spiritum Sanctum , hoc expectatur , ut linguis loquantur ? aut quando imposuimus manum istis infantibus adiendit unusquisque vestrum , utrum linguis loquerentur , & cum videret , eos linguis non loqui , ita perverso corde aliquis vestrum fuit , ut diceret : Non acceperunt isti Spiritum Sanctum , nam si accepissent , linguis loquerentur , quemadmodum tunc factum est ? Hoc Augustini testimonio conversionis suæ rationes confirmavit in Epistola ad Georgium Calixtum pag. 40. Christophorus Ranzovius .

At Dallæus diversam plane esse nostram impositionem ab Apostolica , ait , quod singulare fuerit Apostolorum privilegium , ut ea cœremonia , seu illa benedictione Spiritus Sancti dona extraordinaria , & gratuita concederent . Et multis hanc esse Apostolici textus sententiam probare fatatur . Sed infelicitè , uti & in reliquis , nam ut cætera mittam , hoc solo Dallæus convincitur . Quia Apostoli illum dabant spiritum , quem dandum Ecclesiis docuerunt . Porro Ecclesiæ non ipsius dona extraordinaria in suis ritibus tradunt , sed ipsam gratiam gratum facientem . Verum quidem est ,

est, quod Apostolicis temporibus spiritus externa quandoque specie super fideles illaberetur, & extraordinaria dona illis conferret, ut observavi etiam pag. 85., hæc tamen extraordinaria dona supponebant ipsam gratiam animum exorantem, atque perficientem; quia vero Simon Magus hæc videbat, potentiam, qua extolleretur, non Spiritus Sancti gratiam postulavit. *Admiratus* (scribit Augustinus enarrat. 3. in Psal. 30.) *est ille (Simon) & obstupefactus tanto Divino miraculo, quod ad impositionem humanarum manuum venit Spiritus Sanctus, & implevit homines, & desideravit istam, non gratiam, sed potentiam, non unde liberaretur, sed unde extolleretur: & in Psal. 130. num. 5. Plus illum delectavit potentia Apostolorum, quam justitia Christianorum. Ubi vidit per manus impositionem Apostolorum, & per orationes eorum Deum dare fidelibus Spiritum Sanctum, & quia tunc per miraculum demonstrabatur adventus Spiritus Sancti: (nec ideo modo non datur Spiritus Sanctus, quia linguis non loquerentur, ut significarent omnes linguas Christo credituras. Ubi impletum est quod significabatur, miraculum ablatum est.) Cum ergo hoc videret Simon, voluit talia facere, non talis esse.*

Sed Dallæus plura excipit; ac primo non constare, Apostolos omnibus manum imposuisse, quos baptizarent. Secundo. Etiam concesso, quod contulerint gratiam gratum facientem, eam hoc veluti adjuncto solemni precum illos contulisse, non autem tamquam Sacramento ait, id quod fieri non posse cap. 12. tribus argumentis ostendere conatur: & primo, quod nullum ea de re Christi mandatum exstet, quod in omni Ecclesiæ proprie dicto Sacramento plane penitusque necessarium est. Secundo. Absurdum, atque ridiculum est, & a veris Christi institutis Sacramentis alienum, ut manus, vel aliquod aliud membrum materiæ vicem teneat. Tertio. Ritus hic fuit pluribus rebus communis. Hæc ille. Contra quem dico, argumentum esse debile, quod hac observatione doctissimi, & clarissimi Josephi Augu-

Augustini Orsi Sac. Pal. Apost. Mag. in Diff. cit. adparet ubi cap. 1. Basnagio reponit silentium scripturæ adversus sacræ unctionis primævam antiquitatem urgenti. Scribit autem. *Observo plures etiam in sacris libri reperiri ab ipsismet Apostolis baptizatos, quibus non solum ullam unctionem adhibitam, sed neque manus impositas fuisse aperte legimus, ut inter ceteros tria Discipulorum millia, quos ad fidem adduxit Petri concio: quos tamen Apostolicarum manuum fuisse impositione donatos, ambigendum non est. Si enim Samaritanis ad Christiana sacra perductis, & vix eorum per Philippum audita Jerosolymis conversione, curæ Apostolis fuit, ut non diu manuum impositione carerent, sed ad eos statim Petrum, & Johannem id muneris obituros direxerunt; quis in animum inducat credere, id officii erga illos, quos ipsi sacris undis expiabant, Apostolos neglexisse? Custodem carceris, totamque ejus domum Philippis a Paulo fuisse baptizatum, memoriæ proditum est; sed eis Apostolum manus imposuisse non legimus. An igitur illos Spiritu Sancto vacuos dimisisse putandus est? Nequaquam. Nam moris fuisse Apostolo baptizatis manus imponere, eaque ceremonia advocare in eos Spiritum Sanctum, ex eisdem Actis Apostolicis compertum est. Nam quorsum illa ad Ephesios interrogatio: Si Spiritum Sanctum accepistis credentes? quorsum, inquam? Nisi ut eos per manuum impositionem perficeret, quos quidem cum in Christo baptizatos fuisse non dubitaret, ambigebat tamen, an manus eis fuissent impositæ, quod Minister ejusmodi potestate præditus forsitan non fuisset. Sed quum eos solo ablutos Johannis Baptismate comperisset, in Christi nomine baptizatos manuum impositione donavit, & Spiritus Sancti Charismatis inlustravit. Unde colligitur, nullius heic esse ponderis inficiale argumentum: quum ex duobus Actorum locis, in quibus baptizatis manus ab Apostolis adhibitæ referuntur, aperte constet, generalem hanc fuisse ipsius ævi Apostolici consuetudinem. Si quæ autem heic essent negantis argumentis vires, alios præter Samaritanos, & Ephesios Apostolicarum manuum*

nuum impositionem in Spiritum Sanctum post lavacrum esse con-
 sequutos, inficiandum esset, quum de aliis scriptum non sit.
 Imo quamplures fideles nec fuisse sacris undis ablutos, ut quin-
 que millia Virorum, quos altera Petri concio ad fidem perduxit,
 Sergium Paullum Proconsulem, Dionysium Arcopagitam, Da-
 masim, & alios plures, quos non solum manuum impositione
 donatos fuisse non legimus, sed Apostolis fuisse baptizatos, li-
 terarum monumentis proditum non est. Quod si dicas, id ex
 Christi lege de abluendis cunctis fidelibus apertissime intelligi,
 licet scriptum non sit: quidni etiam & cunctis manus impositas,
 ex ea sollicitudine, quam de Samaritanis, & Ephesis manuum
 impositione donandis Apostoli gesserunt, facile intelligamus;
 etsi de aliis altum esse daremus in Sacris Libris silentium? Da-
 remus, inquam, nam tribus illis Discipulorum millibus, quos
 prior Apostolorum Principis concio ad fidem adduxit, manus
 fuisse post Baptismum impositas, etsi aperte scriptum non sit,
 negari tamen nulla ratione posse videtur, & ex illis Petri ver-
 bis colligitur: Baptizetur unusquisque vestrum; & accipie-
 tis Donum Spiritus Sancti, illud nimirum donum, quod ii
 ad quos loquebatur, in Apostolis mirabantur, non solum gra-
 tiam interiorum secum adferens, sed etiam linguarum faculta-
 tem, & Spiritum Prophetiae. Hoc autem donum per manuum
 impositionem credentibus esse communicandum, ut ex superius
 adlatis Samaritanorum, & Ephesiorum exemplis constat, Apo-
 stolorum Princeps neutiquam ignorabat. Denique generalem
 hunc χειροθεσίας impositionis manuum per ea tempora usum
 plane demonstrant Apostoli verba ad Hebræos cap. 6. ubi post Ba-
 ptismum impositionis manuum mentionem facit, qua non mi-
 nus quam illo fideles omnes præditos fuisse significat: Non rur-
 sum jacentes fundamentum pœnitentiæ ab operibus mor-
 tuis & fidei ad Deum, baptismatum doctrinæ, impositionis
 quoque manuum. Quatuor caeremonias eodem ordine recen-
 set, quo in adgregandis Ecclesiæ corpori hominibus olim usur-
 pobantur: præteritorum scelerum pœnitentiam, sollemnem fi-
 dei

dei professionem, Baptismum, & manuum impositionem. Quos generales fuisse Ecclesiae Apostolica ritus ex ipso Apostoli textu perspicuum est: Ad secundum. Cur Philippus, qui potuit baptizare, non potuerit orare pro Samaritanis? ergo impositio manuum aliquid aliud significat, quam orationem. Sed & fuerit oratio, cur quæso a Deo non potuerit elevari ad rationem sacramenti? Falsum proinde est, ac temere omnino asseritur, præter mandatum, & institutionem Domini Apostolos ea cæremonia usos fuisse, & excogitasse, quod tam eximia virtus, qualis est largitio Spiritus Sancti, inesset cæremoniae a se pro libito, & absque Magistri præscripto usurpatae. Quod autem ridiculum Dallæo videtur, illud Ecclesia universa ab Apostolis acceptum tradidit, neque mirum, cum rituum, quibus sanctificatio adnexa est, determinatio ex Dei institutione petenda sit.

Sed ultima remanet dissolvenda Dallæi objectio, ex eo petita quod antiqua Latina Confirmatio, ac Recentior Græcorum Chrismatio differat ab hodierna Latina Confirmatione: etenim passim quatuor discrimina pag. LXIX. allata urgeat. Verum cui bono hæc differentiæ ad probandum Confirmationem non esse Sacramentum proprie dictum, a Baptismo diversum? Eucharistia etiam conjungitur cum Baptismo semper in Ecclesia Orientali, in Occidentali vero prioribus sæculis. An idcirco est cæremonia Baptismi, & non potius diversum a Baptismo Sacramentum? Itaque conjunctio, & separatio ad disciplinam pertinet, minime vero ad fidem, proinde illa variari potuit, hæc vero immobilis persistit. Neque præsens latinæ Ecclesiae disciplina ullatenus culpari potest, cum exempla habeat, quibus se tueatur, petita primo, ex Actibus Apostolorum, ubi baptizati a Philippo longo post tempore ab Apostolis fuere confirmati. Secundo ex Clinicorum Baptismo, qui baptizati, quando convalescent ab Episcopo consignari debebant, ut Spiritum Sanctum acciperent, ut ex Eusebio supra retuli. Tertio ex

eorum

eorum Baptismo, qui a Presbyteris vel Diaconis, absente Episcopo, tincti essent, vel in Ecclesia, vel in minoribus urbibus, ut scribit Cyprianus, ac Hieronymus superius citati; & constat ex Illiberitano can. 77. Cum igitur adulti, vel parvuli statim olim diebus solemni Baptismo ab Episcopo abluerentur, in ætatem etiam perfectam consignabantur, & Dominico signaculo consummabantur, atque ita ad maximam Christianam communionem, Eucharistiæ scilicet perceptionem admittebantur. At cum, illis absentibus, Baptisma perageretur, & solennia Baptismi tempora non adeo rigide observarentur, præsens disciplina sensim sine sensu circa sæculum xii. inducta est; quam Orientalis Ecclesia minime suscepit, Romanis Pontificibus tacite, vel expresse consentientibus, quin & ita hanc conjunctionem rigide retinet, ut moribundis etiam, quantum fieri potest, & si a Presbyteris baptizentur, Confirmationem impertiatur. An vero prioribus sæculis sejunxerit hæc Sacramenta, cum a Presbyteris in absentia Episcoporum Baptisma perficeretur, non satis constat, si conjectura me non fallat, nullam differentiam fuisse inter Ecclesias innuunt citatæ superius auctoritates.

Quæstio est, an olim Eucharistia illis tributa fuerit qui nondum confirmati essent. Sed quidquid sit de hac quæstione, Orientales nonnisi confirmatis Eucharistiam concedunt. In Latina Ecclesia sæculis octavo, & nono, ac sequentibus præmittebatur confirmatio Eucharistiæ, nisi urgeret periculum mortis. At ex hac disciplina non inferitur, Confirmationem unum cum Baptismo Sacramentum constituere. Sed solum, quod baptismus & confirmatio præmitti debeant, vel possint perceptioni Eucharistiæ.

Ad secundum: eadem modo disciplina servatur, quæ sæculo IX. ut Rituales conferenti adparet. Circa conjunctionem, & sejunctionem impositionis manuum, & chrismationis supra. Nihil autem refert siue jungatur,

sive sejungatur, dummodo constet ritus externus stabilis, & practicus semper servatus in omni Ecclesia ad Spiritum dandum.

Ad Tertium, illud falsum esse pluribus demonstrant laudati nostri Theologi, atque vel sola Codicis nostri lectione demonstratur. Non nego, a PP. & Scriptoribus tam Græcis quam Latinis effectus confirmationis tributos fuisse Baptismo: *non quidem* (verba sunt doctissimi Orsi in cit. dissert. cap. 1. pag. 144. *solitarie sumpto, sed prout conjunctam habebat ex veteris Ecclesiæ disciplina Confirmationem. Ex hoc enim utrumque Sacramentum conjungendi ritu profluxit, ut Confirmationem veluti pro appendice, ac perfectione Baptismi antiqui PP. haberent, de illis tamquam de uno eodemque Sacramento quandoque loquerentur, & Confirmationis effectus Baptismo aliquando tribuerent: quamquam innumeris eorum luculentisque testimoniis constet esse unum Sacramentum ab altero distinguendum; sed antequam hæreses grassarentur, quæ utrumque reapse in unum permiscerent, PP. hac in re, ut in aliis liberius aliquando locuti sunt: Hinc & Orientales, & Latini antiqui plerumque, vel fere nusquam de Confirmatione nisi in iis locis, & capitibus, agunt, in quibus ipsius Baptismi ritus tradunt. Baptismum enim solemnem & Eucharistia etiam Confirmatum intelligunt. Quod autem distinctum reapse Sacramentum agnoscant, ex his, quæ hucusque dicta sunt demonstratum est; quorum summam hoc argumento concludo: omnis Ecclesia, quæ sub cælo est, agnoscit, & tradit ritum externum singularis gratiæ collativum Neophytis. Atqui ritus iste distinctus est ac diversus ab aliis Sacramentis Christianis quoad materiam, formam, effectus, ut & Dallæus objecit nobis, atque superius ostendimus. Igitur non est caremonia baptismi, nec ejus pars essentialis; id quod magis ex nonnullis quæ in hoc libro codicis uberrime continentur, declaratur. Nam in Ecclesia latina separatis in locis, ac temporibus a mul-*

tis jam sæculis confertur, & a ministris distinctis celebratur, uti c. 1. libri hujus cernere est. In Ecclesia Græcanica quamvis jungantur illa duo Sacramenta, attamen in distinctis locis, atque distinctis vestibus indutus minister ea administrat ut ex pag. 60. & 63. adparet: imo illud observatione dignum est, quod in iisdem locis unctio præcedens baptismum, quæque dispositio tantum est ad illum, a simplici Sacerdote in præcipuis baptizandi partibus, (nam totum corpus Diaconus ungit) perficitur: uti videre est in lib. 2. c. 2. materiam vero, & formam Sacramenti baptismi Patriarcha seu Pontifex per seipsum adhibet ibid. Sic & unctio in hoc libro Pontifici est reservata, Ad hæc baptismus, chrismatio, & Eucharistia separatim recensentur, tum in oratione *benedictus* in qua in eodem cum Eucharistia ordine chrismatio collocatur, cum in Diaconicis baptismi, aliisque orationibus: quid quæso aliud sonant illa: *Ut baptizandi in illis (aquis) filii lucis renuncientur* &c. (en baptismum commemoratum) *Ut unctionis oleo Divina in eis adversus hostem virtus admisceatur* &c. *Ut ad divinitus traditi unguenti susceptionem fiant baptizandi vasa sanctificata* &c. (hæc ad confirmationem pertinent) *Ut incondemnate Sanctis mysteriis participant* &c.: quæ ad Eucharistiam attinent, igitur ex Diaconicis, quas integra require pag. 131. & alibi lib. 2. manifestum est tria illa Sacramenta distincta esse, licet simul ac semel conferantur: hinc S. Cyrillus Hierosolymitanus tribus distinctis Catechesibus exponit trium prædictorum Sacramentorum ritus. Eadem de Alexandrina Ecclesia observanda, nam in Encomiis, quæ recitantur post coronæ impositionem, satis adparet distinctio illorum, & eodem ordine habentur baptisma, Eucharistia & chrismatis signaculum, ut videre est pag. 101. 102., & pag. 115. triplex trium Sacramentorum effectus distinguitur in oratione *benedictus sit Dominus* &c. quid quæso aliud exhibet ordo Chaldaeorum, in quo Sacerdos in separato loco Neophytos consignat ut in pag. 136? Annon distincta Sacramenta agnoscunt Syri,

Syri, qui pag. 148. ita orant Patrem: *qui dedisti beatam expiationem in salutaris baptismo, & divinam Sanctificationem in Sancta unctione*:? annon baptisma, & consignatio in eodem Sacramentorum censu adnumerantur p. 183. in oratione: *Deus Sanctus*: ubi: *cujus signo signatis estis, cuius chrismatis annulo in suavitate odoris impressi estis: cuius Sacro baptismo baptizati estis*:? neque minus hæc distinctio, & recensio dignoscitur ex Basilii ordine, in quo pag. 232. Sacerdos orat: *Domine... qui dedisti nobis beatam emundationem per istas aquas (baptismi), & divinam Sanctificationem per unctionem: unionem cum Christo tuo & commixtionem cum ipso per ejusdem corpus, & sanguinem Sanctum*: Itaque nihil ex conjunctione horum Sacramentorum, nihil ex Ecclesiæ antiqua, vel Orientalis disciplina infertur contra veritatem Catholicam, cum certo constet hæc esse Sacramenta, & quidem distincta.

Atque hic dissertationi finem imponam; pluribus in meis Institutionibus de Catholicorum nostrorum controversiis, atque de varia Ecclesiastica disciplina circa Confirmationis administrationem dicturus; ex dictis namque satis Dallæi disputatio confutata est, contra quem & alii nostri Theologi calamum acuere; hæc autem a me producta sunt, ut tuis parerem jussibus, Clariss. PRÆSUL, & Codicis Liturgici evulgandi utilitatem comprobarem, id quod nemo non censuit, nemo non exoptavit; at rei gravitate, & arduitate perterritus nemo vel digitum intendit ad tantam spartam adornandam. Jure propterea ac merito BENEDICTO XIV. Tibique, ac tuo collegæ in Re literaria moderanda Philippo Mariæ PIRELLIO doctissimo Præsule A. C. met debent omnes commodum ex Ecclesiæ Universæ Codicis Liturgici editione relatum; quemadmodum alias ingenue professus sum, ac iterum iterumque futuris quibuscvis generationibus perenni hoc monumento declaro, dum optima quæque a D. O. M. tibi apprecor.

BENEVOLO LECTORI.

Tertius en prodit Codicis Liturgici Ecclesiæ universæ Liber, in quo Christianarum Ecclesiarum Ritus omnes antiqui, ac recentiores Confirmationis exhibentur tum ex editis Ritualibus, & Mss. evulgatis a cl. Viris Martenio, Goario, Josepho Catalano, aliisque; cum ex ineditis Biblioth. Vatic. Collegiorum Pontificiorum Urbani de Propaganda Fide, & Maronitarum de Urbe, aliisque, quos indicavi in præcedentibus, & in hoc etiam commemoro.

In componendo autem hoc Libro, illa visum est adjungere Sacra Officia, quæ in depositione albarum, & Hebdomadæ in Albis celebrantur in Ecclesia Latina, uti in Ordine 13. videre est. Græcum etiam Ritum solutionis Cinguli latinæ depositioni respondentem exhibui, & primam Puerorum detractionem capillorum, quod simul, cum depositione Albarum soleat jungi, quod etiam in Ecclesia Syrorum factitatum cum sit, hujus
etiam

etiam tonsuram refero ; illa quidem desideratur in Cap. 3. 4. & 5. ubi de Alexandrinis Æthiopibus , Armenis , & Chaldeis : quandoquidem Rituales horum Libri hanc Tonsuram non exhibeant ; quemadmodum nec Coronæ ablationem exhibent Chaldei Codices. Latinas autem orationes ad Capillaturam incidendam , & orationes pro lactis , & mellis benedictione ad lib. 13. rejeci , sicuti & Chrismatis consecrationem in lib. 12. Hæreticorum per Chrismationem reconciliationem ad lib. 6. amandavi , ubi & de controversiis olim , ac modo agitatis circa Confirmationis initerabilitatem plenius dissero , quamvis hæc , & alia similia quæstionum capita in Ecclesiasticis meis Institutionibus pertractem ; quas cum edere constituerim pro Codicis illustratione , idcirco a Commentariis supersedeo Codici subjiaciendis , breves nihilominus adnotationes subnexui ; ut Præsidum voluntati satisfacerem , & amicorum monitis , qui gratissimum fore meum Codicem ajebant ; si nonnullis adnotationibus illustratus prodiret , neque in illis a proposito me deflectere credebant , si obscura quædam loca , Codicis , explanarem ,

& Ri-

& Rituum Ecclesiæ rationes germanas indicarem. Quibus excitatus monitis, & Præsidum authoritate suffultus, aliquantisper a lege mihi præscripta declinavi, atque Ecclesiæ spiritum, quoad licuit, exhibui; neque enim ex proprio cerebro confictas rituum ceremoniarumque Confirmationis mysticas rationes in medium protuli; sed rituum origines, ac primogenias rationes patefeci. Tantæ enim virtutis, & efficaciae est Ecclesiasticorum Rituum, eorumque genuinæ significationis cognitio, ut non rudes solum homines ad ruminanda mysteria ineptos mira quadam vi pertrahat ad solidam pietatem, sed eos etiam, qui ex adverso sunt, & persuadeat, convincatque, ut vereantur nihil habentes malum dicere de nobis, dum divinis operamur. Non tamen omisi symbolicas aliquando rationes exponere, quas Ecclesia, vel probati ab illa authores superaddiderunt, vel quæ in ritibus ipsis reconditæ sunt. Quamvis nec semper, nec omnes exhibui, tum quod ex adnexis orationibus fatis illæ perspicui possunt, cum quod a cl. Viris, ac nuperrime a doctissimo æque ac amicissimo Viro Josepho

Catalano tom. i. Commentariorum in Pontificale Romanum sint expressæ. Tandem quia in institutionibus illas expendo. Quo consilio innumeras Theologorum quæstiones de materia, & forma, cæterisque adnexis huic Sacramento plerumque silentio prætereo.

Habent tamen Theologi unde suas controversias dirimant, quæ inde mihi videntur obortæ, quod claritatis doctrinæ causa, tum forte etiam Hæreticorum erroribus occasionem seu præbentibus, seu foventibus, Sacramenta Ecclesiæ analogia quadam e corporum compositione desumpta per materiam, & formam &c. explicare cæperint, id, quod veteres Christiani, non ita minutias sectantes, ea tantum docentes, quæ fatis essent ad fidem cultumque Sacramenti, fecisse non videntur. Porro hæc methodus inuenta eo præcipue tempore fuit, quo Rituales Libri plerumque, vel in abditis delitescebant locis, illorumque ignoratio piaculum non erat, vel disciplinæ Ecclesiasticæ, ac eruditionis studium familiare non poterat esse iis, quibus Critices regula seu ex defectu proprio, seu ex defectu mediorum, ac instrumentorum, deerat, sine
cujus

cujus ope, antiquitates, & origines Ecclesiasticas in luce collocari non posse neminem latet.

At cum in hæc felicia devenerimus tempora, in quibus studia, bonæque artes omnes suum culmen attigisse videntur, & Summorum Pontificum cura Codices Mss. ex omnibus præcipue Terrarum locis Romam asportati ad publicam omnium commoditatem prostant, inexcusabilis foret error circa Sacramenta, eo magis quod BENEDICTO XIV. Auspice Codicem Liturgicum omnium Ecclesiarum evulgamus, ex cujus lectione, & Rituum uniuscujusque Ecclesiæ cum alterius mutua, adcurataque conlatione, facile erit Theologis suas enodare quæstiones; maxime si recentiores cum antiquioribus Codicibus comparent, neque ex solis modernis suæ Ecclesiæ ritibus, vel ex præconceptis opinionibus, aut studiis partium addicti, sed veritatis inquirendæ amore capiantur. Essentialia autem Sacramentis nemo ea non fatetur, quæ a Christo Domino instituta; ea vero instituta nemo non videt, quæ ab Apostolis ad nos continua, ac minime interrupta Ecclesia-

rum omnium praxi dimanant. Quæ autem hæc sint, non ex falsis rumoribus, neque ex suspectis Authoribus; Sed e sinceris fontibus, ac monumentis, e Liturgicis, inquam, libris facile cognosci potest. Cæterum hic finem facio, ac hæc breviter præfari sat fuit. Vale, & laboribus nostris fruire Lector benevole.

I N D E X

Et Series eorum, quæ in hoc Libro continentur.

C A P U T I.

Ordines Ecclesiæ Occidentalis exhibentur.

- Ordo I. *E Sacramentario Gelasiano.* pag. 1.
Idem Ordo in Capitulo 75. ejusdem Sacramentarii ita refertur. p. 2.
Idem in Sacramentario Gregoriano legitur. Oratio ad consignandos Infantes.
- Ordo II. *Ex antiquo Pontificali Ms. Egberti Archiepiscopi, qui circa medium sæculum 8. Eboracensem regebat Ecclesiam.* p. 3.
- Ordo III. *Ex Pontificali Vindocinensi, sive Salisburgensi ante 600. ann. exarato.* p. 5.
- Ordo IV. *Ex Ms. Pontificali Gvillelmi Episcopi Mimatensis, quod usui fuit Joanni de Saireberuche Episcopo Catalaunensi, & ex Pontificali Ecclesiæ Parisiensis annorum circiter 300.* p. 7.
- Ordo V. *Ex Ms. Pontificali Ecclesiæ Pictaviensis ab annis circiter 800. exarato.* p. 10.
- Ordo VI. *Ex Ms. Pontificali insignis Ecclesiæ Apamensis in Syria.* p. 11.
- Ordo VII. *Ex Pontificali Ecclesiæ Caturcensis ab annis circiter 800. scripto.* p. 13.
- Ordo VIII. *Ex Ms. libro Sacramentorum Monasterii Moysacensis annorum circiter 800.* p. 15.
- Ordo IX. *Ex Missali Romano, annorum circiter 200. ad usum Fratrum Minorum accommodato, in quo post Baptismi Ritus hæc subjiciuntur.* p. 16.
- Ordo X. *Ex Pontificali insignis Ecclesiæ Noviomensis annorum 400. Ordo ad consignandum Infantem.* p. 18.
- Ordo XI. *Ex Pontificali Romano, Clementis VIII. ac Urbani VIII. auctoritate recognito.* p. 18.
- Ordo XII. *Sacræ Confirmationis post solemne Baptisma ex Rituali Cardinalis Sanctæ Severinæ.* p. 24.
- Ordo ad deponendas Albas.* p. 33.
- Oratio propter Albas tollendas.* p. 36.
- Ordo XIII. *Ex Sacramentali Ambrosiano.* p. 37.

C A P U T I I.

<i>Ordo Confirmationis Ecclesiae Constantinopolitanae, & Graecorum ex</i>	p.56.
<i>Euchologio Venetiis graece edito.</i>	p.60.
<i>Hoc idem Officium ex Ms. Bessarionis.</i>	p.62.
<i>Idem Officium ex Barberino S. Marci.</i>	p.63.
<i>Idem ex altero Barberino.</i>	p.64.
<i>Ex Arabico Vaticano Ms.</i>	p.68.
<i>Ablutio post Sanctum Baptisma.</i>	p.72.
<i>Idem Officium ex Bessarionis Codice.</i>	p.72.
<i>Idem ex Barberino secundo.</i>	p.73.
<i>Idem ex Ms. Collegii de Propaganda Fide.</i>	p.74.
<i>Idem ex Vaticano Arabico.</i>	p.76.
<i>Ordo Tonsurae Puerorum ex Euchologio.</i>	p.79.
<i>Idem ex Cryptoferraten. Falascae.</i>	p.80.
<i>Idem ex Bessarionis Ms.</i>	p.80.
<i>Idem ex Barberino I. S. Marci.</i>	p.81.
<i>Idem ex Barberino II.</i>	

C A P U T I I I.

<i>Ordo Confirmationis Ecclesiae Alexandrinae Coptitarum, & Aethio-</i>	
<i>pum ex Ms. Rituali Ecclesiae S. Stephani Aethiopum de Urbe,</i>	
<i>& Vatican. Cod. nunc primum prodit.</i>	p.81.
<i>Item Ordo Solutionis Cinguli.</i>	p.105.
<i>Ordo Mysteriorum, sive administrationis Sacramenti Confirmationis</i>	
<i>secundum usum Aethiopum.</i>	p.109.

C A P U T I V.

<i>Ordo Confirmationis Ecclesiae Armenorum ex Rituali eorumdem li-</i>	
<i>bro, nunc primum Armeno-Latine prodit.</i>	p.118.
<i>Idem Ordo ex Ms. Congregationis de Propaganda Fide.</i>	p.124.

C A P U T V.

<i>Ordo Ecclesiae Chaldaeorum, Nestorianorum, ac Malabarum, nunc</i>	
<i>primum e Vaticanis Codd. evulgatur.</i>	p.136.

C A P U T V I.

<i>Ordines Confirmationis Ecclesiae Antiochena, nec non Hierosoly-</i>	
<i>mitanae Syrorum e Vaticanis, aliisque Mss. nunc primum evul-</i>	
<i>gantur.</i>	p.146.
<i>Ordo I. Ex Rituali Syrorum, quod Ms. servatur in Bibliotheca</i>	
<i>Collegii Urbani de Propaganda Fide</i>	p.146.
<i>Ordo II. Ecclesiae Hierosolymitanae e Vaticanis Mss.</i>	p.152.
<i>Ordo consignandae Puellae accommodatus ex eodem Cod.</i>	p.159.
<i>Idem Ordo pluribus aptatus.</i>	p.162.
<i>Ordo III. E Codice Syriaco Vaticano 31.</i>	p.168.
<i>Or-</i>	

- Ordo IV. *Compositus a Severo Patriarcha Antiocheno.* p.175.
 Ordo V. *S. Jacobi Saragensis Episcopi.* p.184.
Idem Ordo ex recensione Stephani Aldoensis Antiocheni Patriar-
cha. p.187.
 Ordo VI. *In quo Officium Syrorum Solutionis Cinguli exhibetur e*
Ms. Rituali Collegii Maronitarum. p.190.
Idem ex Rituali Syrorum Jacobitarum. p.193.
 Ordo VII. *Tonsura Puerorum e Sacerdotali Maronitarum.* p.195.
Orationes Sancti Baptismi S. Basilii Magni ex Vaticanis Codd.
nunc primum prodeunt. p.201.
Item ex eod. Cod. Ordo Solutionis Coronae. p.234.

M O N I T U M.

Pag. 18. Adnot. 2. lin. 5. num. 6. Sic lege: *Et quamvis Apo-*
stolos &c. quando visibilia signa non exhibebantur &c.

М У Т И О М

CODEX LITURGICUS ECCLESIAE UNIVERSAE

LIBER TERTIUS

DE CONFIRMATIONE.

CAPUT I.

Ordines Ecclesiae Occidentalis, ac Latinae exhibentur.

ORDO I.

E Sacramentario Gelasiano.

DEinde (1) ab Episcopo datur eis spiritus septiformis. Ad
consignandum imponit eis manum in his verbis: Deus
Omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui regene-
rasti famulos tuos ex aqua, & Spiritu Sancto: quique dedisti
eis remissionem omnium peccatorum: Tu, Domine, inmitte
Lib. III. A in

1 Scilicet post Baptismum, cujus Ordinem retuli lib. 2. pag. 1. Mos enim erat, ut baptizatis statim confirmatio traderetur, si Episcopus praesens esset: egressi de lavacro, inquit Tertullianus de Baptismo cap. 7., perungimur benedicta unctione de pristina disciplina, qua ungi oleo de cornu Sacerdotum solebant, & cap. 8. Dehinc manus imponitur per benedictionem advocans, & invitans Spiritum Sanctum. Si autem absente illo baptisma perficeretur, tunc prorogabatur usque dum Episcopus visendi eos haberet opportunitatem, ut constat ex Hieronymo. contra Luciferianos cap. 4. Non abnuo hanc esse Ecclesiarum consuetudinem, ut ad eos, qui longe in minoribus urbibus per Presbyteros, & Diaconos baptizati sunt, Episcopus ad invocationem Sancti Spiritus manum impositurus excurrat. Illeberitana etiam Synodus simile quid praecipit can. 77. Si quis Diaconus regens plebem sine Episcopo, vel Presbytero aliquos baptizaverit, Episcopus eos per benedictionem perficere debet. Quod si autem de Saeculo recesserint, sub fide, qua quis crediderit, poterit esse justus. Quamquam & aliquando Presbyteris id licuisse infra observabo.

in eos Spiritum Sanctum tuum Paraclitum : & da eis spiritum sapientiae , & intellectus : spiritum consilii , & fortitudinis : spiritum scientiae , & pietatis . Adimple eos spiritu timoris Dei in nomine Domini nostri Jesu Christi , cum quo vivis , & regnas Deus semper cum Spiritu Sancto , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Postea signat eos in fronte de Chrismate dicens : Signum Christi in vitam æternam . R. Amen . Pax tecum . R. Et cum spiritu tuo .

Inde vero ascendit cum Letania ad sedem suam , & dicit : Gloria in excelsis Deo (1) .

I D E M O R D O .

In Capitulo 75. ejusdem Sacramentarii ita refertur (2) :

Deinde consignatur ab Episcopo in his verbis (3) : Deus Omnipotens qui regenerasti famulum tuum &c. ut supra . Adimple eum spiritu timoris Dei , & Domini N. J. C. & jube eum consignari signo Crucis in vitam æternam . Per eundem Dominum N. J. C. cum quo &c.

Postea signat eum in fronte de Chrismate dicens : Signum &c. R. Amen . Pax tecum . R. Et cum spiritu tuo .

I D E M .

In Sacramentario Gregoriano legitur : Oratio ad consignandos Infantes (4) . Omnipotens Sempiternus Deus , qui rege-
ne-

1 Ordo olim servatus ex Rituali S. Severinæ intra referendo adparet, & ex iis, quæ retulimus lib. 2. pag. 107. & seq. & 113. ac seqq.

2 In dicto Capitulo jungitur consignatio cum Baptismo Infirmi, quem l. 1. sect. 1. cap. 1. ord. 2. dedimus. Consonant autem quatuor MSS. Codices editi a Martenio lib. 1. cap. 2. art. 4. ord. 2., scilicet, Regius 3866. Colbertinus 1348. Gellonensis, & Noviomenensis ante 900. annos conscripti.

3 Colbertinus, & Gellonensis Rubricam ita exhibent: *Dat orationem super eos Pontifex, cum Chrisma faciens Crucem in frontibus eorum cum vocatione Sanctæ Trinitatis, & tradit eis septiformem Sancti Spiritus gratiam.* Regius, & Noviomenensis illam referunt, ut Gelasianus supra pag. 1.

4 Subjungitur Ordini Baptismi Sabbati Sancti.

rare dignatus es hos famulos tuos ex aqua emitte in eos septiformem spiritum tuum adimple eos spiritu timoris tui, & configna eos signo Crucis Christi in vitam propitiatus æternam. Per Dominum N. J. C. &c. (1)

ORDO II.

Ex antiquo Pontificali ms. Egberti Archiepiscopi, qui circa medium Sæculum 8. Eboracensem regebat Ecclesiam (2).

Confirmatio Hominum ab Episcopo dicenda. Quomodo confirmare debet: Omnipotens famulum tuum Immitte in eum Septiformem Spiritum tuum Sanctum Paraclitum de Cœlis. Amen. Da ei spiritum sapientiæ, & intellectus. Amen. Spiritum Consilii, & Fortitudinis. Amen. Spiritum Scientiæ, & Pietatis. Amen. Imple eum Spiritu Timoris Dei, & Domini N. J. C.: configna eum signo Sanctæ Crucis tuæ, propitiatus in vitam æternam.

Hic debet mittere Chrisma in fronte ipsius hominis, & dicere: Accipe signum Sanctæ Crucis Chrismate salutis in Christo Jesu in vitam æternam. Amen.

Pax tecum. Et cum Spiritu tuo. Pax, & benedictio Domini sit semper tecum. Et cum Spiritu tuo.

Postea hanc Orationem recitare debet.

Confiteor te, Deus, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus, ut habeas vitam æternam, & vives in sæcula sæculorum. Ecce sit benedictus omnis homo, qui timet Dominum: benedicat tibi Dominus ex Sion, & videas, quæ bona sunt in Jerusalem omnibus diebus vitæ tuæ. Pax tecum in vitam æternam. Amen.

Lib. III.

A 2

Mo-

¹ Hic desinit Ordo, in quo deest Chrismatio, ac manuum impositio prævia, seu conjuncta cum invocatione Spiritus Sancti: quæ sane subintel- ligenda veniunt, ut infra adnotabo.

² Hunc edidit cit. Martene Ord. 1.

Modo ligandi sunt (1).

Deus, qui Apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum, & per eos, eorumque successores cæteris Fidelibus tradendum esse voluisti; respice propitius ad humilitatis nostræ famulatum, & præsta, ut eorum, earumque corda, quorum, vel quarum hodie frontem delinivimus, & signo Crucis confirmavimus, Spiritus Sanctus adveniens, Templum gloriæ suæ dignanter inhabitando perficiat. Per.

Modo communicandi sunt de Sacrificio (2).

Sequitur Benedictio Episcopalis.

Benedicat vos Omnipotens Deus, qui cuncta ex nihilo creavit, & vobis in Baptismate, & Confirmatione remissionem omnium peccatorum tribuat. Amen. Quique Sanctum Spiritum igneis linguis suis dedit Discipulis, corda vestra ipsius illustratione irradiet, atque in sui amorem jugiter accendat. Amen.

Quatenus ab omnibus vitiis emundati, ipsius opitulatione ab omnibus adversitatibus defensi, templum illius effici mereamur. Amen.

Ille qui vos creavit, ab omnibus malis imminentibus custodiat, & ab omni pravitate defendat. Amen.

Quod ipse. Amen. Benedictio. Amen.

Alia Benedictio ad Missam post Confirmationem.

Effunde, quæsumus Domine, super hos famulos tuos, & famulas tuas cœlestem benedictionem tuam, quibus per nos eximium septiformem Spiritum Sanctum suum tradere volui-

1 In frontibus, scilicet, ne Chrisma diffluat, vel, ne ab aliis tangatur. Variis autem nominibus adpellatur hoc ligamen: aliquando dicitur Bindellus, Bandellus: nonnunquam Vitta linea &c. In subsequentibus Ordinibus adparet varius variorum locorum, & temporum usus harum ligaturarum.

2 Mos erat antiquis, qui etiamnum alicubi viget, Baptizatis, & Confirmatis hominibus Sacram Communionem Corporis Christi porrigendi: uti videre est in Ordinibus Baptismi libro 2. relatis: debebant namque Sacrificio Missæ aditare, & cum Fidelibus communicare.

voluisti, eisdemque Spiritus Sancti gratiam, & dona largire. Amen.

Ut quicumque sunt ex aqua & Spiritu Sancto renati, semper sint tua protectione muniti. Amen.

Redundet in eis diffusa charitas per Spiritum Sanctum, quæ operiat, & superet omnem multitudinem peccatorum. Amen.

Protege eos, & eas protectione divina, ut fugiant ab eis universa peccata, & tua semper studeant adimplere præcepta. Amen.

Requiescat in eis propitius, qui quondam requievit in Apostolis gloriosus, Quod ipse. Amen. Benedictio. Amen.

O R D O III.

*Ex Pontificali Vindocinensi, sive Salisburgensi ante
600. ann. exarato (1).*

Pontifex veniens ad Infantes, tenente Archidiacono Chrisma, involutis scapulis, & brachiis ex panno lineo, elevata, & composita manu super capita omnium, det orationem super eos cum invocatione septiformis gratiæ Spiritus Sancti (2). Spiritus Sanctus (3) superveniat in vos, & virtus Altissimi sine peccato

1 Hunc edidit Martene Ord. XI. eique per adnotationes subjiciemus XII. XIV., ac XV. ejusdem Authoris: & XII. quidem ex ms. Pontificali Ecclesiæ Conchensis in Hispania, quod postea usui fuit Ecclesiæ Xantonensi, & servatur in majori Monasterio, estque annorum circiter 500. XIV. ex ms. Pontificali Insignis Ecclesiæ Arelatensis annorum 400. XV. ex ms. Cod. Victorino n. gg. 14. annorum 500.

2 XII. Hanc solam Rubricam habet Ordo ad Confirmationem Infantum. XIV. Post Baptismum apportentur Infantes ante Pontificem ad confirmandum; Dicat. XV. Oratio dicenda ab Episcopo super Baptizatum, antequam confirmetur.

3 Desideratur in XV. XII. vero habet: Primum dicatur Antiph. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem. All. Alleluja. Gloria. Kyrie eleison. Christe eleis. Kyrie eleison. Pater noster. Et ne nos inducas, cum suis capitulis. Salvos fac servos, & ancillas tuas. Deus

to custodiat vos (1). *Oratio.* Omnipotens sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es &c.

Oratione expleta, interrogantibus Diaconibus nomina singulorum, Pontifex, uncto pollice in Chrismate, faciat Crucem in frontibus singulorum, ita dicens (2). Confirmo te, & signo in Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen (3). Pax tecum (4). Et cum spiritu tuo. Iterum confirmatis omnibus dicat (5) Hos versus: Ecce sic benedicitur homo qui timet Dominum. Benedicat vobis Dominus ex Sion, ut videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitæ vestræ. Custodiat vos Dominus in timore suo Sanctissimo. Qui vivit & regnat in sæcula sæculorum. Pax vobiscum. (6) Et cum spiritu tuo.

Item Oratio (7) post Confirmationem. Deus, qui Apostolis tuis Sanctum dedisti spiritum &c. (8)

Et

meus. Esto eis Domine. A facie inimici. Mirte eis Domine. Deinde Episcopus dicat Orationem ad consignandos Infantes. Oratio. Omnipotens &c.

1 XIV. subdit: Domine exaudi orationem meam. Dominus vobiscum.

2 XII. Finita Oratione, quærat Episcopus nomen Infantis de Chrismate, faciens Crucem cum pollice in ejus fronte, dicens. XIV. Tunc, intincto pollice in Chrismate, faciat Crucem in singulorum frontibus, dicens. XV. Deinde, tincto pollice in Chrismate, faciat Crucem in fronte ejus dicens.

3 XII. In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Confirmo, & consigno te signo Crucis Christi, ut replearis Spiritu Sancto, & habeas vitam æternam &c. XIV. Consigno te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis, in Nomine &c. XV. Confirmo te in Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Deinde dicat: Pax tecum.

4 XII. Subdit: Et respondeant omnes: Et cum spiritu tuo.

5 XII. Hic addit Episcopus. In XV. desideratur hæc Rubrica & subsequentes versus: illorum loco XIV. hæc habet: Deinde sequitur: Confirma hoc Deus quod &c. Gloria &c. Postea dicat Archiepiscopus: Ostende nobis Domine &c. Domine exaudi Dominus vobiscum.

6 Desideratur hæc salutatio, seu Benedictio in XII. & in XIV.

7 XII. His expletis, dicat Episcopus Orationem. XIV. Oratio XV. Postea Orationem hanc.

8 XV. Postea dicat: Sit nomen Domini benedictum, ex hoc: Benedicat vos Divina Majestas Pater, & Filius, & Spiritus S. In quâ benedictionem desinit. XIV. Benedictio post Confirmationem: Ecce sic benedicetur homo, qui timet Dominum: benedicat vobis ex Sion, & videatis bona Jerusalem omnibus diebus vi-

ECCLESIÆ UNIVERSÆ.

7

*Et Episcopus (1) dat benedictionem super Confirmatos, ita :
Benedicat vos Omnipotens &c. Quique eundem spiritum &c.
Quatenus &c. Quod ipse præstare.*

O R D O I V.

*Ex ms. Pontificali Guillelmi Episc. Mimaten., quod usui fuit
Joanni de Saireberuche Episcopo Catalaunensi, & ex
Pontificali Ecclesiæ Parisiensis annorum
circiter 300. (2)*

*De Chrismandis in fronte Pueris. Pontifex Pueros in fronte
Chrismare volens, paratus cum Amictu, Stola, & Pluviali albi
coloris, & Mitra, præmittit admonitionem, prout dicitur in
Titulo de visitandis Parochiis. Deinde, loto prius, & terso pol-
lice dexteræ manus, Confirmandis genua flectentibus, & jun-
ctis ante pectus manibus, dicit (3).*

*Spiritus Sanctus superveniat in vos, & virtus Altissimi
custodiat a peccatis. R. Amen.*

*Deinde dicit. Adiutorium nostrum in nomine Domini.
Qui fecit Cælum, & terram. Domine exaudi orationem
meam. Dominus vobiscum. Oremus. Et tunc elevatis, &
super Confirmandos extensis manibus, dicit Orationem. Omni-
potens sempiterne Deus &c.*

Tunc

*te vestræ. Amen. Explicit. XII. Benedictio Dei Patris Omnipotentis, &
Filii, & Spiritus Sancti descendat super vos, & maneat semper. Amen. Po-
stea dicatur Oratio hæc super omnes. Adsit nobis Domine virtus Spiritus San-
cti, quæ eorum, vel earum corda, quorum, vel quarum frontes Sacrosancti Chri-
smatis unctione liniendo, signaculo Dominicæ Crucis designavimus, clementer
expurget, & tui roris intima aspersione fecundet, atque saluberrima illustra-
tione, & operatione confirmet. Per ejusdem. Post hanc vero Orationem an-
nunciet Levita: Humiliate vos ad benedictionem. Et R. Ministri: Deo gratias.*

*1 Hanc Rubricam ita exhibet XII. Tunc decantando dicat Episcopus super
omnes hanc benedictionem: Benedicat vos omnipotens Deus, qui cuncta ex nihilo
creavit &c. Benedictio Dei Patris Omnip. & Filii, & Spiritus Sancti descen-
dat super vos, & pax Domini sit semper vobiscum Amen.*

2 Exstat apud Martene cit. Ord. 20.

*3 Vatic. infra: Stans, Mitra deposita, similiter junctis ante pectus mani-
bus, dicat. V. Spiritus &c.*

Tunc sedens super Faldistorium coram Altari, vel alibi, paratum (1), inquisito singillatim nomine cujuslibet consignandi sibi per Patrinum, vel Matrinam flexis genibus præsentati, & summitate pollicis dexteræ manus Chrismate intincta, Pontifex facit Crucem in fronte illius, dicens: Johannes (2), vel Maria, vel alio quovis nomine (3) consigno te signo Sanctæ Crucis, & confirmo te Chrismate salutis. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ut replearis eodem Spiritu Sancto, & habeas vitam æternam. R. Amen. Et dicendo: In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti: producit signum Crucis ante faciem illius. Deinde dat (4) sibi leniter alapam super genam dicens: Pax tecum. Omnibus taliter consignatis tergit cum mica panis, vel pecia linea, & lavat cum aqua pollicem super (5) aliquem calicem stagnæum, vel super aliquam pelvim; & aqua lotionis cum pecia linea, vel pane, funditur in fontibus, vel piscina. Interim cantatur Antiphona (6): Confirma hoc Deus quod &c. Gloria Patri &c. Confirma &c.

Deinde Præsul surgens, stans, Mitra deposita, dicit: Ostende nobis Domine. Domine exaudi orationem meam. Dominus vobiscum. Oremus. Oratio. quam dicit junctis manibus ante pectus, & omnibus Confirmatis devote genua flectentibus: Deus qui Apostolis tuis Sanctum dedisti spiritum &c.

Deinde dicit: Ecce sic benedicetur homo qui timet Dominum. Et faciens signum Crucis super eos, dicit: Benedicat vos Dominus ex Sion, & videatis bona Jerusalem omnibus die-

1 Vatic. Addit: Reassumpta Mitra.

2 Vatic. Stephane.

3 Vatic. Signo te signo Cru + cis. ... In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + Sancti.

4 Vatic. Dando ei alapam leviter super genam.

5 Vatic. Pelvim, & aqua lotionis cum dicta mica panis, vel petia linea funditur &c.

6 Vatic. addit. Vel ipse Episcopus cum suis Clericis dicat eam, videlicet: Confirma &c.

diebus vitæ vestræ, & habeatis vitam æternam. R. Amen.

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex annunciat Confirmationis sive Chrismatis, quod in honorem S. Trinitatis (1) Chrismalia in frontibus portent; & die tertia Sacerdos lavabit eorum frontes (2) & comburet Chrismalia super fontes, vel ex Chrismalibus fiant candelæ ad usum Altaris. Patri- nis vero, seu Matrinis annuncient, quod instruant, & in- formant filiolos suos bonis moribus, & operibus: quod fu- giant mala, & faciant bona: & quod doceant eos Credo in unum Deum: Pater noster, & etiam Ave Maria; quoniam se ad hoc (3) obligaverunt, prout hæc in nostris Constitutionibus Synodalibus plenius continentur.

Idem Ordo habetur etiam in ms. Pontificali Ecclesiæ Antisiodorensis, excepta Antiphona Confirma hoc Deus, & Benedi- ctione, cujus loco legitur ista: Benedicat vos Omnipotens Deus, qui cuncta ex nihilo creavit &c. Exceptis etiam Rubricis, quæ longe breviores sunt. In fine vero ista exstat. Tunc dicat eis Epi- scopus, quod tertia die veniant ad Ecclesiam, ut Presbyteri de- mant eis bandellos suos, & lavent frontes eorum in piscina: Ban- dellos vero debent comburere Sacerdotes. Idem etiam Ordo repe- ritur in ms. Pontificali Ecclesiæ Lugdunensis, quod usui fuit Ec- clesiæ Tharentasiensi, in quo tamen hæc præmittuntur (4) Pon- tifex Pueros (5) in fronte chrismare (6) volens, paratus cum (7) Amictu, Stola, Pluviali albi coloris, & Mitra (8) præmittat
Lib. III. B admo-

1 Vatic. Et reverentiam Chrismatis, & ad majorem recordationem, & virtutem Confirmationis triduo.

2 In Vatic. Deest hæc rubrica.

3 Vatic. sunt obligati. Et hic definit.

4 Cui consonat Ordo I. a cl. Catalano editus ex ms. Pontificali, quod in Vat. Bibliotheca asservatur n. 4744 ann. circiter 400. cujus nonnullas va- rias lectiones jam dedimus.

5 Vatic. addit Et etiam Adultos.

6 Vatic. Et confirmare.

7 Vatic. Superpelliceo, Amictu, & Pluviali.

8 Vatic. Procedat ad locum ad hoc idoneum præparatum, & dum ibi- dem sunt, præsentem Populo, præmittat admonitionem, & exhortationem

admonitionem Populo dicens, quod nullus confirmatus debet reconfirmari: Quod nullus qui non sit confirmatus, potest esse in confirmatione Patrinus: Quod nullus, excommunicatus, vel gravibus facinoribus alligatus ingerat se ad percipiendum hoc Sacramentum, vel ad præsentandum confirmandum: Quod Adulti prius debent (1) confiteri, & postmodum confirmari. Quod in hoc sacramento compaternitas contrahitur, impediens Matrimonium, & dirimens jam contractum: Quod nullus præsentet, nisi unum, vel duos ad plus (2).

Item, ne aliquis filium, aut filiam, nec filiastrum, aut filiastram adducat in præsentia Episcopi, aut teneat dum confirmat. Item ne aliquis Infans adducatur ad confirmandum, qui non compleverit annum septimum: Item ut habeant Bandellos longos, latos, & mundos, & frontes etiam abluantur, si necesse sit; & quod nullus recedat post Confirmationem, donec receperint benedictionem, & audierint ab Episcopo, quando, & per quem Bandelli amoveri debeant, & quomodo honeste debeant se habere.

ORDO V.

Ex MS. Pontificali Ecclesiæ Pictaviensis ab annis circiter 800. exarato (3).

Ordo ad consignandos Infantes (4). Omnipotens sempiterne Deus

confirmationis. Quod nullus alius nisi solus Episcopus ex Divina, & Apostolica Constitutione dare potest: Nam Dominus J. C. Apostolos confirmavit, & per eos, eorumque successores populos confirmandos esse decrevit. Debet autem Episcopus intimare Plebi, quod nullus confirmatus &c.

1. Vatic. Confirmari, & postmodum Infantes. Quod in hoc Sacramento &c.

2. Vatic. Quod confirmandi de honestate, non de necessitate, debent esse jejuni. Infantes in brachiis dexteris tenentur: Majores vero pedem ponunt super pedem Patrini. Deinde loti prius, & terso pollice, ut supra p. 7.

3. Hunc edidit Martene Ord. IV. Nec dissimiles sunt Ordines III. ex Codice Insignis Ecclesiæ Bellovacensis, qui fuit quondam Rogerii Episcopi, & primi Comitum. X. ex Pontificali S. Luciani Bellovacensis annorum circiter 700., & Cameracensis annorum circiter 500. XIX. ex Pontificali Ecclesiæ Senonensis annorum 500. & altero annorum 300. XXII. ex Pontificali annorum 300. Insignis Ecclesiæ Andegavensis.

4. III. Oratio super Confirmandos. XXII. Ordo ad confirmandum.

Deus, qui regenerare, dignatus es &c. *ut infra Ord. VII. (1)*

Post hæc Pontifex facit Crucem de Chrismate cum pollice in singulorum frontibus, dicendo (2): Signat te Deus sigillo Fidei suæ in consignatione Fidei. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Amen (3). *Dicit iterum (4).* Pax tibi (5). *Et respondetur (6).* Et cum spiritu tuo (7).

O R D O VI.

Ex ms. Pontificali Insignis Ecclesiæ Apamensis in Syria (8).

Ordo ad consignandos Infantes hic est: Infantes quidem in Lib. III.

B 2

bra-

1 X. & XII. Orationem exhibent, ut supra Ord. II. pag. 3.

2 III. Deinde faciat Crucem in fronte cum Chrismate, dicens. X. Tunc faciat Crucem &c. dicens unicuique. XIX. & XXII. Tunc faciat Crucem in frontibus singulorum cum Chrismate dicens.

3 III. Signum Christi in vitam æternam. Amen. Pax tecum. Et cum spiritu tuo. X. Consigno, & confirmo te signo S. Crucis, in nomine &c. XIX. Consigno te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis in nomine &c. XXII. Confirmo, & consigno te signo S. Crucis, & Chrismate sanctificationis, in nomine Patris †, & Filii † & Spiritus † Sancti. Amen.

4 Deest in reliquis Rubrica.

5 XIX. Habet: Vobis. XXII. Subdit Dominus vobiscum.

6 Rubrica deest in reliquis.

7 Salutationem omittit Pontificale Bellovacense, cujus loco hæc habet: Pater Sancte, per Unicum Filium tuum, gratiam Spiritus Sancti in eos um, veleas am confirmare digneris. Amen. Post unctionem Chrismatis. Deus qui Apostolis tuis Sanctum &c. Cameracense autem post formam Confirmationis addit: Pax tecum. Et cum spiritu tuo. Et post orationem. Deus qui Apostolis tuis, subiicit: Benedicat vos Dominus ex Sion, ut videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitæ vestræ, & videatis filios filiorum vestrorum, pacem super Israel. III Salutationi addit: Confirmet vos Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus &c. Ecce sic benedicetur &c. Benedicat vos Dominus ex Sion, & videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitæ vestræ Amen. XIX Subdit: Oratio post unctionem: Deus qui Apostolis tuis &c. Benedictio. Benedicat vos &c. Qui eundem Spiritum &c. Quatenus ejus dono &c. Quod ipse &c. Quæ tamen Benedictio in Senonensi recentiori prætermittitur XXII. Salutationi prædictæ subjungit: Oremus, Deus qui Apostolis &c. Benedictio. Ecce sic benedi † cetur homo, qui timet Dominum: Bene † dicat vobis Dominus vitæ vestræ, & habeatis vitam æternam in secula seculorum. Amen.

8 Exstat apud Martene Ord. 17. Consonat huic Ordo III. vulgatus a cl. Catalano ex ms. Pontificali Vaticano num. 4748., necnon IV.

brachiis dexteris tenentur: maiores vero pedem ponant super pedem Patrini sui. Quibus per ordinem dispositis ante Pontificem, ipse Pontifex, imposita manu super capita singulorum, dat orationem super eos cum invocatione septiformis gratiæ Spiritus Sancti, sic dicens: Spiritus Sanctus super vos descendat, & virtus Altissimi sine peccato vos custodiat. Amen (1).

Dominus vobis &c. Et cum spiritu tuo. Oratio. Omnipotens Sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es (2) hos famulos tuos, & famulas ex aqua, & Spiritu Sancto: quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum; emitte in eos septiformem Spiritum tuum Sanctum Paraclitum de Cælis. R. Amen. Spiritum sapientiæ, & intellectus. R. Amen. Spiritum consilii, & fortitudinis. R. Amen. Spiritum scientiæ, & pietatis. R. Amen. Adimple eos spiritu timoris tui, & con-signa eos signo Crucis Christi in vitam propitiatus æternam. Per (3).

Tunc Pontifex intincto pollice in Chrismate, & interrogato uniuscujusque nomine, faciat Crucem in frontibus singulorum, sic dicens: Johannes, vel alio quovis nomine invocans eos, signo te signo Crucis, confirmo te Chrismate salutis (4). In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen. Pax tecum. R. Et cum spiritu tuo (5).

Consignatis omnibus, dicit hos versus: Ecce sic benedicetur homo, qui timet Dominum: Benedicat vos Dominus ex Sion, ut videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitæ vestræ

ex ms. Pontificali Bibliothecæ Angelicæ S. Augustini Romæ sub litera X. 2. 24.

1 In Vaticano desunt antecedentia. In Augustiniano autem in margine hæc leguntur: *V. Adiutorium nostrum in nomine Domini. V. Domine exaudi Orationem meam.*

2 Alii Ordines habent: *Hunc famulum tuum.*

3 Vatic. Subdit. *Tunc inquisito nomine ejus, & pollice uncto in Chrismate, Pontifex faciat Crucem in illius fronte, dicens: Consigno te &c.*

4 Augustinianus: *In nomine Patris &c.*

5 Augustinian. subdit: *Tunc dat alapam.*

stræ (1). Gloria Patri &c. Sicut erat &c. Pax vobis. Et cum spiritu tuo.

Oratio. Deus qui Apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum, & per eos, eorumque successores cæteris fidelibus tradendum esse voluisti: respice propitius ad humilitatis nostræ famulatum, & præsta, ut horum corda, quorum frontes Sacro Chrismate delinivimus, & ligno Crucis designavimus, idem Spiritus Sanctus adveniens, templum gloriæ suæ dignanter inhabitando perficiat. Qui cum Patre, & eodem Spiritu Sancto vivis, & regnas. Per.

Deinde faciat Crucem super eos, dicens: Benedicat vos Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus. Amen.

O R D O VII.

Ex Pontificali Ecclesiæ Caturcensis ab annis circiter 800. scripto (2).

Ad Confirmationem Benedictio (3). Omnipotens sempiternæ Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos, & famulas: quique dedisti eis remissionem peccatorum; emitte in eos, vel in eas septiformem spiritum tuum Paraclitum de Cœlis, Spiritum Sapientiæ, & Intellectus: Spiritum Consilii, & Fortitudinis: Spiritum Scientiæ, & Pietatis: adimple eos, vel eas Spiritu Timoris tui, & consigna eos, vel eas in signum S. Crucis in vitam propitiatus eternam. Per &c. *Alia (4)*
Con-

1 Augustinian. subiicit: *Custodiat vos Dominus in suo sancto timore. Qui vivit, & regnat Deus in sæcula sæculorum Amen.*

2 Nec dissimiles sunt, quos vulgavit Martene in Ordine VI VIII IX. quorum variantes lectiones isti, qui apud ipsum quintus est, subiiciemus.

3 VIII. Ex libro Sacramentorum insignis Ecclesiæ Senonensis ante annos 800. scripto, nullum titulum præfert. IX. Ex libro Sacramentorum maioris Monasterii annorum circiter 700. *Confirmatio Episcopalis.* VI. Ex libro Sacramentorum S. Rhemigii Rhemensis num 264. & ex Pontificali Ecclesiæ B. Mariæ Rhemensis circa tempora Hincmari exaratis: *Oratio ad Infantes consignandos.*

4 Deest in reliquis: ejus vero loco. IX. hæc habet: *Quo nomine vocaris? N.*

Confirmo (1) & consigno te in signum S. Crucis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Pax & benedictio Dei sit semper tecum. Confirmet vos Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus, ut habeatis vitam æternam, & vivatis in sæcula sæculorum (2). Sic vivatis in hoc sæculo, ut Deo Omnipotenti placeatis in futuro (3). Ecce sic benedicetur homo, qui timet Dominum. Benedicat vobis Dominus ex Sion, & videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitæ vestræ in domo Domini. Benedictio Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti descendat super vos, & Angelus Domini maneat semper vobiscum. (4)

OR-

I VI. Confirmo & consigno te in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Amen. Pax tecum. VIII. Confirmo, & consigno te signo S. Crucis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ut habeas vitam æternam, & vivas in sæcula sæculorum Amen. Pax tecum. Et cum. IX. Confirmo te signo S. Crucis, & Chrismate sanctificationis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ut habeas vitam æternam. Pax Et cum.

2 Deest in VI. & VII. IX. autem habet Confirmet te Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus, & vivas cum eo sine fine in sæcula sæculorum Amen.

3 Hæc, & sequentia defunt in reliquis.

4 Hic explicit Ordo Caturcensis Ecclesiæ. IX. vero: Benedictio Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti vos custodiat, & ad vitam æternam perducatur. Amen. VIII. Oratio post Confirmationem. Deus, qui Apostolis tuis Sanctum dedisti spiritum &c. VI. Benedicat vos Omnipotens Deus &c. quique eundem spiritum &c. quatenus a cunctis &c. Quod ipse præstare dignetur, cujus Regnum. Codex B. Mariæ, omissa hac Benedictione, addit. Deus qui Apostolis tuis Sanctum . . . & præsta, ut quorum frontes Sacrosancto Chrismate delinivimus, vel signo Crucis consignavimus, eorum mentes Spiritus . . . templum gloriæ dignanter &c. Benedictio. Inclinet Deus aurem suam ad preces nostræ humilitatis, & det vobis gratiam suæ benedictionis, & præmium sempiternæ salutis. Amen. Semper & ubique Dominum propitium habeatis, & in ejus laudibus exultetis, Amen. Omnium peccatorum nostrorum vincula solvat, & ad gloriam sempiternam pervenire vos faciat. Amen. Omnipotens Deus sua vos clementia benedicat, & sensum in vobis sapientiæ salutaris infundat. Amen. Catholicæ Fidei documentis vos enutriat, & in sanctis operibus perseverabiles reddat. Amen. Gressus vestros ab errore convertat, & viam vobis charitatis ostendat. Amen. Quod ipse præstare.

O R D O V I I I.

*Ex MS. Libro Sacramentorum Monasterii Moysacensis
annorum circiter 800. (1)*

Ad consignandos Infantes: Confirmo te (2) signo Crucis. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, in vitam æternam. Amen. *Dicat Pontifex:* Pax, & benedictio Dei sit semper tecum. &. Et cum spiritu tuo.

Sequitur Oratio. Deus, qui Apostolis tuis Sanctum dedisti spiritum, & per eos, eorumque successores, cæteris Fidelibus tradendum esse voluisti; respice propitius ad humilitatis nostræ famulatum, & præsta, ut eorum, earumque corda, quorum, vel quarum frontes Sacrosancto Chrismate delinivimus, & signo Crucis consignavimus, idem Spiritus Sanctus adveniens, templum gloriæ suæ dignanter inhabitando perficiat. Per Dominum.

Postea dicat Diaconus: Humiliate vos ad benedictionem.

Tunc dicat Pontifex benedictionem hanc: Benedicat vos Omnipotens Deus, qui cuncta ex nihilo creavit, & vobis in Baptismate per Spiritum Sanctum remissionem omnium peccatorum tribuit. Amen. Quique eundem Spiritum Sanctum in igneis linguis Apostolis suis dedit, ipsius illustratione corda vestra irradiet, atque in sui amorem jugiter accendat. Amen. Quatenus a cunctis vitiis emendati, ipsius opitulatione ab omnibus pravitatibus defensi, templum illius effici mereami-

5 Apud Martene exstat Ord. 7.

2 Deest in hoc Ordine invocatio Spiritus Sancti, ac prævia manus impositio, quemadmodum & Chrsimatis inunctio. At sicut hæc licet non sit expressa, nihilo tamen minus intelligitur facienda; Sic & invocatio, manuumque impositio illi conjuncta: quæ manuum impositio, seu extensio versus Confirmandos, in nonnullis Ritualibus non præscribitur, quia satis intelligitur per orationem: siquidem manum imponere, est aliquem tangendo ostendere: qui actus necessario importatur per quamcumque orationem, seu benedictionem, seu actum judicalem, quæ erga aliquem exercentur, vel fiant.

reamini. Amen. Quod ipse. Benedictio Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, & pax Domini sit semper vobiscum.

Benedictio super Confirmatos: Effunde, Domine, super hos famulos tuos celestem benedictionem, quibus per nos exiguos Septiformem Spiritum tuum Sanctum tradere voluisti, atque ejusdem Spiritus Sancti gratiam, & dona largire, ut qui sunt ex aqua, & Spiritu Sancto renati, sint semper ejus protectione muniti. Amen.

Redundet in eis charitas diffusa per Spiritum Sanctum, quæ operiat, ac superet omnem multitudinem peccatorum. Amen.

Protege eos protectione divina, ut fugiant universa, & tua semper studeant adimplere præcepta. Amen.

Requiescat in istis, qui quondam requievit in Apostolis gloriosis Amen. Quod ipse.

O R D O I X.

Ex Missali Romano, annorum circiter 200. ad usum Fratrum Minorum accommodato, in quo post Baptismi ritus hæc subiiciuntur. (1)

Deinde tres illos, quos baptizaverat Pontifex, sibi representatos Chrismate sacro in fronte confirmat (2) dicens: Dominus vobiscum. &c. Et cum spiritu tuo. Oratio (3). Omnipotens sempiter-

1 Hunc edidit Martene Ordine 23. Parum autem ab isto differunt vulgati ab eodem Ordines XV. ex ms. Pontificali Ecclesiæ Constantinopolitanae, annorum circiter 500. XVIII. Ex Pontificali Christiani Archiepiscopi, qui ab anno 1249. ad 1251. Moguntinam rexit Ecclesiam. XXI. Ex tribus mss. Pontificalibus, Aquensi annorum 400., Romano, quod in Bibliotheca Regia num. 3867. ante annos 300. exaratum, adservatur; & Laudensi annorum ad minimum 200.

2 Rubrica deest in reliquis, qui hunc titulum præseferunt: *Ordo ad consignandos Pueros*. XVIII. Incipit. *Ordo ad consignandum Puerum ab Episcopo*.

3 Reliqui habent: *Oremus*, & ut in Ord. II. pag. 2. Orationem exhibent.

piternæ Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ex aqua, & Spiritu Sancto, tribuens eis remissionem omnium peccatorum; emitte in eos septiformem Spiritum Sanctum tuum Paraclitum de Cœlis. R. Amen. Spiritum Sapientiæ, & Intellectus. R. Amen. Spiritum Consilii, & Fortitudinis. R. Amen. Spiritum Scientiæ, & Pietatis. R. Amen. Adimple eos spiritu timoris tui, & signa eos signo Crucis Christi in vitam propitiatus æternam. Per Dominum.

Oratione completa, faciat Crucem in frontibus singulorum de Chrismate cum pollice, dicendo: (1) Johannes, vel quovis alio nomine, signo te signo Crucis (2), confirmo te Chrismate salutis. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. ψ. Pax tecum. R. Et cum spiritu tuo.

Confirmatus vero dicit hos versiculos (3). Ecce sic benedicetur homo, qui timet Dominum. ψ. Benedicat vobis Dominus ex Sion, & videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitæ vestræ. ψ. Gloria Patri &c. Pax vobis (4). R. Et cum spiritu tuo. Oratio. (5) Deus, qui Apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum, & per eorum Successores &c. (6) Deinde faciat Crucem super eos dicens (7). Benedicat vos Omnipotens Deus, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus. Amen.

Lib. III.

C

OR-

1 XVI Tunc inquisito nomine ejus, & pollice tincto in Chrismate, Pontifex faciat Crucem in illius fronte, dicens: Consigno te signo &c. XVIII. Tunc imposito nomine uniuscujusque, & pollice intincto in Chrismate, Episcopus faciat Crucem in frontibus eorum dicens: Consigno te signo &c. XXI Consonat XVI.

2 XXI. Signo te signo Crucis † &c. in nomine Patris †, Filii †, & Spiritus † Sancti. Amen. Quod Amen reliqui habent.

3 XVI. Consignatione facta. XVIII. Consignatione facta, dicat. XXI. Consignatione facta, dicat Episcopus.

4 Reliqui habent: Pax tecum.

5 XXI. Oremus.

6 XVI Subdit: Vade in pace, & Angelus Domini tecum in ultionem inimicorum Dei. Amen.

7 Rubrica, & benedictio hæc desideratur in XVIII. & XVI.

Ex Pontificali insignis Ecclesiæ Noviomensis annorum 400.

(1) Ordo ad consignandum Infantem.

Omnipotens sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es &c.

Consigno, & confirmo te signo Sanctæ Crucis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Amen. Pax tecum. Et cum Spiritu tuo. *Oratio.*

Pater Sancte, per unicum Filium tuum gratiam Sancti Spiritus in eos confirmare digneris.

Oratio.

Deus, qui Apostolis tuis per unctionem Chrismatis Sanctum dedisti.... (2) & præsta, ut eorum corda, quorum frontes sacro Chrismate delinivimus, & signo Crucis designavimus.... templum Ecclesiæ tuæ dignanter &c.

Benedictio.

Benedicat vos Omnipotens Deus, qui cuncta ex nihilo creavit &c. Benedictio Dei Patris Omnipotentis, & Filii, & Spiritus Sancti descendat super vos, & pax Domini sit semper vobiscum. Amen.

O R D O X I.

Ex Pontificali Romano, Clementis VIII., ac Urbani VIII. auctoritate recognito.

Pontifex infantes, pueros, vel alios sacri Baptismatis unda

¹ Hunc edit cl. Martene Ord. XIII.

² Apostolos Spiritum Sanctum accepisse per chrismatis unctionem non constat, quinimo S. Thomas 3. p. q. 72. art. 2. ad p. censet, quod Christus ex potestate excellentiæ, quam habet in Sacramento, contulerit Apostolis rem hujus Sacramenti: idest plenitudinem Spiritus Sancti sine Sacramento: & quamvis Apostoli communiter Chrismate in exhibitione Sacramenti usos existimet, quando visibilia signa exhibebantur; attamen docet ad impositionem manuum Apostolorum, & etiam ad eorum prædicationem descendisse plenitudinem Spiritus Sancti sub visibilibus signis, sicut & a principio descenderat super Apostolos, & ideo non fuisse necessariam, scribit, sensibilem materiam Sacramentalem (quam Chrismatis unctionem ibidem statuit) ubi sensibilia signa miraculose exhibebantur divinitus;

da (1) perfusos, confirmare volens, paratus (2) supra Rochetum, vel, si sit Religiosus, supra superpelliceum, Amictu, Stola, Pluviali albi coloris, & Mitra, accedit ad faldistorium ante medium Altaris, aut in alio convenienti loco sibi paratum, & in eo sedens, renibus Altari, & facie populo versis, Baculum Pastoralem in sinistra tenens, populum coram se stantem admonet, quod nullus alius, nisi solus Episcopus Confirmationis ordinarius Minister est (3). Nullus Confirmatus debet reconfir-

Lib. III.

C 2

mari.

1 Confirmatio nonnisi baptizatis impendi potest. Hinc Zacharias Papa ad Bonifacium scribens: *Hic* (quidam Scotus Presbyter) qui dicit hoc, *vacuus est Spiritu Sancto*, & alienus a gratia Christi, itaque a consortio Sacerdotali abii-ciendus. Quis enim nisi baptizetur, juxta præceptum Domini in *Nomine Pa-tris*, & *Filii*, & *Spiritus Sancti*, & sic per manus impositionem (Confirmatio-nem) consecratur, potest esse Catholicus? hunc nequissimum virum talia prædi-cantem (homines scilicet fieri Christianos per Episcopalem manuum imposi-tionem) ab Ecclesia Sancta Dei condemnatum expello.

2 Confirmans exteriorem habitum eum deferebat, quem in Baptismo adhibebat. In X. tamen Ordine Romano apud Mabillonium Musæi Italici tom. 2. hæc leguntur: *His vero tribus baptizatis immantatus manto supra Dalmaticam Pontifex vadit ad Chrismarium*. Sed ex Cœremoniali Ambro-siano volenti hoc Sacramentum administrare Archiepiscopo, hæc præpa-randa sunt: *Stola, Pluviale albi coloris, Gemma pectoralis, Mytra aurifigiata, & Baculus Pastoralis*. Indumenta item pro Assistentibus albi coloris. Jam ve-ro qualiter ad confirmandum procederet, describit idem Cœremoniale his verbis: *Accedenti Archiepiscopo ad Ecclesiam ministrandi hujus Sacramenti causa obviam prodibit universus Clerus illius Ecclesiæ, Organorumque modula-tione, & Musicorum concentu, si commode fieri potest, ac Campanarum exci-pietur in januis, ubi Archiepiscopus Cappam induit, & a digniori præsentē ex Clero illius Ecclesiæ aspersorio accepto, aspergit se ipsum, & circumstantes; eidemque assistunt digniores Ecclesiæ, nisi forsitan adsint ex Ordinariis Metropo-litanæ, atque ita præcedentibus Ecclesiasticis illius Ecclesiæ, prævia ante Ar-chiepiscopum immediate Cruce Archiepiscopali, a Sacerdote cotta induto dela-ta, nisi adsit Capitulum Metropolitanæ, quod sub Cruce Archiepiscopali ince-dit, ante Altare majus accedit, procumbensque in Faldistorio paulisper orat, tum ad suum solium accedens a parte Evangelii erectum, induitur paramentis pro Missa.... Absoluta Missa, ad Confirmationem administrandam procedet, de-positis paramentis Missalibus, indutisque, ut supradictum est.*

3 Ministrum Confirmationis Ordinarium esse Pontificem Patres & Cano-nes passim definiunt. At Ministrum extra ordinem, nimirum ex dispensatio-ne seu expressa, seu tacita Summi Pontificis esse posse Presbyterum multis

mari. Nullus, qui non sit confirmatus, potest esse in Confirmatione Patrinus, nec Pater, aut Mater, Maritus, aut Uxor. Nullus excommunicatus, interdictus, vel gravioribus facinoribus alligatus, aut Christianæ Fidei rudimentis non edoctus, ingerat se ad percipiendum hoc sacramentum, vel ad tenendum Confirmandum. Adulti deberent prius peccata confiteri, & postea confirmari: vel saltem de mortalibus, si in ea inciderint, conterantur. Nullus præsentet, nisi unum, aut duos, non plures, nisi aliter necessitas suadeat, arbitrio Episcopi. Confirmandi deberent esse jejuni. Confirmato debet ligari frons, & sic manere quousque Chrisma desiccetur, vel extergatur. Proinde unusquisque confirmandus portet lineam vittam mundam, cum qua ligetur caput. Nullus confirmatus discedat, nisi benedictione accepta, quam Pontifex post omnium confirmationem dabit. Infantes per Patrinos ante Pontificem confirmare volentem teneantur in brachiis dextris: Adulti vero, seu alii majores ponant pedem suum super pedem dextrum Patrini sui. Et ideo neque Masculi Feminis Patrini. neque Femina Masculis Matrinx esse deberent. Quibus per ordinem ante Pontificem dispositis, Pontifex sedens lavat manus, deinde deposita mitra, surgit, & stans versa facie ad confirmandos, junctis ante pectus manibus, Confirmandis genua flectentibus, & manus ante pectus junctas tenentibus, dicit,

Spiritus Sanctus superveniat in vos, & virtus Altissimi custodiat vos a peccatis. R. Amen. Deinde signans se manu dextera a fronte ad pectus signo Crucis dicit. V. Adjutorium nostrum in nomine Domini. R. Qui fecit Cælum, & Terram. V. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor

probat sapientissimus Benedictus XIV in lib. de Syn. cap. de Confirmat., & de facto S. Gregorius lib. 3. Epist. 26. Galaritanis quibusdam Presbyteris concessit potestatem consignandi infantes. Proinde hanc potestatem Romano Pontifici ablegantes Estius, alique merito sugillantur a dicto Supremo Pontifice, quemadmodum a Constantiensi Synodo Art. 28. Joannis Wicleffi, & Calvinus a Tridentina sess. 7. can. 3. de Confirmatione & sess. 23. cap. 4. & can. 7. damnati fuere, quod ordinarium Ministrum Presbyterum fecerunt.

mor meus ad te veniat. *ψ.* Dominus vobiscum. *℞.* Et cum spiritu tuo. *Tunc extensis versus Confirmandos manibus, dicit: Oremus.* Omnipotens sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ex aqua, & Spiritu Sancto: quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum; emitte in eos septiformem Spiritum tuum Sanctum Paraclitum de Cœlis. *℞.* Amen. Spiritum Sapientiæ, & Intellectus. *℞.* Amen. Spiritum Consilii, & Fortitudinis. *℞.* Amen. Spiritum Scientiæ, & Pietatis. *℞.* Amen. Adimple eos Spiritu timoris tui, & consigna eos signo Cru *†* cis Christi, in vitam propitiatus æternam. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit, & regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula &c.

*Pontifex sedens super Faldistorium prædictum, vel etiam, si multitudo Confirmandorum id exegerit, dispositis illis per ordinem super gradus Presbyterii, vel alibi, Pontifex stans cum Mitra illos confirmat per ordinem genuflexos, & uno ordine confirmato, illi surgunt, & alii genuflectunt, & confirmantur, & sic usque in finem. Et Pontifex inquirat singillatim de nomine cujuslibet (1) Confirmandi sibi per Patrimum, vel Matrinam flexis genibus præsentati, & summitate pollicis dextræ manus Chrismate intincta, (2) dicit. N. signo te signo *†* Crucis:*

1 Ante Undtionem Episcopus interrogat nomen Confirmandi, quod & formæ præmittere solet. Hoc nomen, aut idem erat cum imposito in Baptismo, aut, si ita expedire judicabat Episcopus, de novo imponebatur. Nomen autem in singulari libro describitur una cum nomine Patrinatorum, & Episcopi, ut scilicet agnosci possint Confirmati a non Confirmatis, & ne Sacramentum illud reiteretur, ac ut impedimentum Affinitatis innotescat.

2 Undtionem Chrismatis ex veteri disciplina repetit Tertullianus cit. pag. 1. Illam videtur designare Theophylus Antiochenus ad Autolyicum lib. 1. Bibliot. Patr. Græco-Latin. tom. 1. pag. 110. inquiens: ideo Christiani appellamur, quod divino oleo perfundimur: De ea Origenes in Levit. hom. 9. Omnes quicumque Unguento Sacri Chrismatis delibuti sunt, Sacerdotes effecti sunt, sicut & Petrus ad omnem dicit Ecclesiam, vos genus electum, & regale Sacerdotium: Ambrosius de initiatis cap. 6. Quante hodie renovate animæ

cis: quod cum dicit, producit pollice signum Crucis (1) in frontem (2) illius, deinde prosequitur: Et confirmo te Chrismate salutis. In nomine Pa^{tr}is, & Fi^{li}i, & Spiritus ^Sancti. R. Amen.

De-

dilexerunt te Domine Jesu dicentes: Attrahe nos post te, in odorem unguentorum tuorum currimus: ut odorem resurrectionis haurirent? Quare hoc fiat intellige, quia oculi Sapientis in capite ejus. Ideo in barbam defluit, idest in gratiam juventutis. Ideo in barbam Aaron, ut fias electum genus, Sacerdotale, pretiosum, omnes enim in Regnum Dei & in Sacerdotium unguimur gratia spiritali. Leo Sermone 3. de adsumptione sua: Omnes in Christo regeneratos signum Crucis efficit Reges, Sancti vero Spiritus unctio consecrat Sacerdotes.

1 Confignatio fiebat adhibito Crucis Signo, sine quo nulla olim actio peragi consueverat.

2 Unctio in fronte fiebat, ut constat ex Tertulliano de præscriptione cap. 40. Diabolus ipsas quoque res Sacramentorum Divinorum in Idolorum mysteriis æmulatur. Tinguunt & ipse quosdam utique credentes, & fideles suos. Expiationem delictorum de lavacro repromittit, & sic adhuc initiat Mithræ; signat illic in frontibus milites suos; celebrat & panis oblationem &c. Per Confirmationem igitur homo Christi miles efficitur, unde caro ungitur, ut anima consecratur. Caro signatur, ut & anima muniatur. Caro manus impositione adumbratur, ut & anima spiritus illuminetur. Tertull. de resur. cap. 8. Et Prosper Sent. ex Augustino num. 342. de Chrismate: Christi nomen a chrismate est, idest ab unctione. Quia ideo omnis Christianus sanctificatur, ut intelligat, se non solum Sacerdotalis, & regie dignitatis esse consortem, sed etiam contra Diabolum fieri luctatorem: Quare censent nonnulli, alapam infligi homini peruncto, quemadmodum milites alapa solent promoveri: de qua militari alapa vide Cangium in Glossario.

De frontali Unctione D Thomas 3. p. q. 72. art 9 Dicendum, quod in hoc Sacramento homo accipit Spiritum Sanctum ad robur spiritualis pugne, ut fortiter etiam inter adversarios fidei Christi fidem confiteatur: unde convenienter signatur Chrismate signo Crucis in fronte propter duo. I. quidem, quia insignitur signo Crucis sicut miles signo ducis; quod quidem debet esse evidens & manifestum. Inter omnia autem loca corporis humani maxime frons manifesta est, quæ quasi numquam obtegatur. Et ideo linitur confirmatus Chrismate in fronte, ut in manifesto demonstret, se esse Christianum: sicut & Apostoli post acceptum Spiritum Sanctum se manifestaverunt, qui prius in Cœnaculo latebant. II. quia aliquis impeditur a libera confessione nominis Christi propter duo; scilicet propter timorem, & propter verecundiam: utriusque autem signum maxime manifestatur in fronte propter duo; scilicet propter propinquitatem imaginationis, & propter hoc, quod spiritus a corde directe ad frontem ascendunt. Unde verecundati erubescunt, timentes autem pallescunt. Et ideo in fronte signatur Chrismate, ut neque propter timorem, neque propter erubescentiam nomen Christi confiteri prætermittat.

Deinde leviter (1) in maxilla cædit, dicens: Pax tecum. Omnibus Confirmatis, Pontifex tergit cum mica panis, & lavat pollicem, & manus super pelvim. Deinde aqua lotionis cum pane fundatur in piscinam Sacrarii. Interim dum lavat manus, cantatur sequens Antiphona, vel legitur a Ministris: quod etiam in similibus servari debet. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis; a templo sancto tuo, quod est in Jerusalelem. Ps. Gloria Patri &c. R. Sicut erat &c. Deinde repetitur Antiphona Ton. VIII. Confirma hoc Deus. Qua repetita, Pontifex deposita Mitra surgit, & stans versus Altare junctis ante pectus manibus, dicit. Ps. Ostende nobis Domine misericordiam tuam. R. Et salutare tuum da nobis. Ps. Domine exaudi orationem. R. Et clamor meus ad te veniat. Ps. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus qui Apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum, & per eos, eorumque Successores cæteris Fidelibus tradendum esse voluisti: respice propitius ad humilitatis nostræ famulatum, & præsta, ut eorum corda, quorum frontes sacro Chrismate delinivimus, & signo sanctæ Crucis signavimus, idem Spiritus Sanctus in eis superveniens, templum gloriæ suæ dignanter inhabitando perficiat. Qui cum Patre, & eodem Spiritu Sancto vivis & regnas Deus in secula seculorum. R. Amen. *Deinde dicit: Bene & dicat vos Dominus ex Sion, ut videatis bona Jerusalelem omnibus diebus vitæ vestræ, & habeatis vitam æternam. R. Amen.*

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex sedens accepta Mitra, Patrinis, & Matrinis annuntiat, quod instruant filios suis bonis moribus, quod fugiant mala, & faciant bona, & do-

¹ Alapa in origine erat osculum pacis, quod honestatis ratione habita ad foeminas per levem manus contactum in genis coepit dari, & sensim considerari, ut signum, quo Chrismate peruncti, tenacius memoria teneant, se Sacramentum recepisse, vel ut meminerint, se tamquam fortes athletas paratos esse ad omnia pro Christo toleranda &c.

¶ doceant eos Credo in Deum , & Pater noster , & Ave Maria ; quoniam ad hoc sunt obligati . Hoc Sacramentum potest conferri minus solemniter quocumque die (1), hora , & loco (2), ex causa ad arbitrium Episcopi .

O R D O X I I.

*Sacræ Confirmationis post solemne Baptisma
Ex Rituali Card. Sanctæ Severinæ .*

Deinde vero Neophyti , albis , ut supra (3) , induti , disponuntur per ordinem , sicut scripti sunt , in circuitu , Matres seorsim a Feminis : & veniunt alii Patrini , vel Matrinx designati , & ad id parati , qui eos in sacramento Confirmationis teneant : & Infantes quidem tenentur ab eis in brachiis dextris , majores vero ponunt dextrum pedem super pedem dextrum sui Patrini , vel Matrinx . Quibus ita per ordinem ante Pontificem dispositis , Archidiaconus , sive Diaconus , qui ministrat , accipit pannum lineum , seu mappam mundam

1 Olim eadem tempora erant præfixa Baptismo solemniter celebrando , & huic Sacramento , scilicet Paschatis , & Pentecostes . Sed quia hoc Sacramentum a solis Episcopis datur , qui non sunt semper præsentés , ubi Presbyteri baptizant , oportuit , quantum ad communem usum , Sacramentum Confirmationis etiam in alia tempora differri . S. Thomas cit. art. 12.

2 Confirmationis dandæ locus proprius est Ecclesia , vel Sacrarium : nihilominus in campo , vel domo conferri potest ex tit. 5. cap. 2. Concilii Beneventani an. 1374 celebrati , & in quolibet convenienti loco arbitrio Episcopi . Johannes Neapolitanæ Ecclesiæ Episcopus initio sæculi septimi teste Johanne Diacono in libro de Gestis Episcoporum Neapolitanorum apud Martene cit. art. 2. num. 10. Pulcrum construxit ædificium , marmoreis columnis affabre suffultum , atque nobilibus picturis decoratum , quod consignatorium Albatorum vocabatur , inter fontes nempe majores , quos Soter Episcopus fecerat , & Ecclesiam Stephaniam , per cujus januas duas , qui Sacrum Baptisma recepissent a dextra parte ingredientiés , Episcopo , qui illorum in medio residebat , offerebantur , & benedictione accepta ordinatim a sinistra parte exirent .

3 Antecedentia , & ea quæ in hoc Ordine desunt , require in libro 2.

dam supra scapulas, & brachia, & a Subdiacono, cui suggerit Acolythus, accipit vasculum Chrismatis, & tenet ante Pontificem. Et interim schola Cantorum iussa facit ad fontem ante Altare Litaniam quinam, aut si vacat, primo septenam, deinde, aliquo intervallo facto, quinam. Inchoatur autem, & dicuntur eo ordine, qui supra explicatur. Pontifex vero deposita Mitra, surgit, & stans versa facie ad Confirmandos, junctis ante pectus manibus dicit:

Spiritus Sanctus superveniat in vos, & virtus Altissimi sine peccato custodiat vos. R. Amen. Tunc veniens ad Confirmandos elevat manum, (1) & imponit supra capita singulorum, & dat orationem super eos cum invocatione septiformis gratiæ Spiritus Sancti dicens: V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo. Oremus. Omnipotens sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos, & famulas tuas ex aqua, & Spiritu Sancto &c.

Si Confirmandi sint omnes Masculi, dicatur Oratio in genere tantum masculino: si omnes Femine, in genere feminino, si vero unus est Confirmandus, dicatur in numero singulari, & genere suo. Expleta Oratione, Pontifex accipit Mitram, & sedet in prædicta Sede, seu Faldistorio, si tamen sedens commodè confirmare potest: sin autem stans, per ordinem circuit Confirmandos, & uno ex Diaconibus interrogante nomina singulorum, intincto pollice dextræ manus in Chrisma, facit Crucem in frontibus singulorum, & simul verba proferens, ita dicat: Joannes, vel Maria vel N. configno te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis † In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. R. Amen. Et dum dicit: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, producit manu signum Crucis ante faciem illius. Deinde dat ei leviter alapam

Lib. III. D super

1 Nullibi præscriptum legitur, quod una, vel ambæ manus imponentur. Proinde vel utraque, vel si una, dextera imponitur, quia expeditior est ad motum: vid. cl. Catalanum in Comment. ad Pontif.

super genam, dicens: Pax tecum. R. Et cum spiritu tuo. Ministri autem, & Acolythi, qui adstant, apponunt parum bambacii, seu cotoni in loco unctionis, & Chrismale, quod habet, in capite propter unctionem Chrismatis in vertice, extendunt super frontem, & ligant: vel ubi huiusmodi Chrismale (1) non datur, superponunt fasciolam mundam, vel candidum linteolum, & circumligant nodo in occipitio facto, quod quidem Chrismale, vel linteolum Confirmatus sic deferat per tres, aut aliquot dies, juxta consuetudinem locorum, donec unctio fuerit exsiccata; quæ tamen per septem dies servari debet, ut caput, vel frons non lavetur. Omnibus ita confirmatis, Pontifex sedet, & medulla panis pollicem tergit, & manus lavat super pelvim, & aqua ablutionis cum pane effunditur in Sacrarium; ipse vero surgens dicit hos versus:

Ecce sic benedicetur omnis homo, qui timet Dominum. Benedicat vobis Dominus ex Sion, ut videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitæ vestræ. Custodiat vos Dominus in timore suo sanctissimo, qui vivit, & regnat Deus in sæcula sæculorum. R. Amen. Et deposita Mitra, prosequitur dicens: Pax vobiscum. R. Et cum spiritu tuo. Oremus. Deus qui Apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum, & per eos &c. Tunc pronuntiet Diaconus: Humiliate vos ad benedictionem. R. Deo gratias. Et omnes Confirmati adulti, & Infantes, Confirmatorum parentes, vel Patrini, aut qui eos tenent, genuslectunt. Et Pontifex, accepta Mitra, & Baculo,

1 Est Chrismale camisia quædam sine manicis antrorsum aperta, cum Kappa assuta, qua caput Chrismate unctum tegitur, ne sacrum Chrisma profanetur. Ad Chrismalis imitationem, Benedictinis Monachis in professione, quæ post Sanctum Bernardum æstimatur veluti alter Baptismus, caput caputio anteriore infra mentum consuto olim involvi consuevit, inque tali habitu recens professi integris octo diebus perstiterunt; donec octavo die intra Missarum solemnia, post *Pax Domini* Abbas dato prius osculo pacis caputium solvisset. Qui ritus ad tres dies redactus observatur in Congregatione nostra Helveto-Benedictina, excepto quod caputium non solvatur in Missa, sed in Capitulo. Hæc Clariss. Leodegarius Mayer in explicatione Cœrem. Eccles. part. 3. cap. 11.

lo, vel sine eis coram Cruce, quam Subdiaconus ante ipsum tenet, si ea utatur, det solemnem benedictionem super Confirmatos, dicens: Benedicat vos Omnipotens Deus, qui cuncta creavit ex nihilo &c. Quique eundem Spiritum Sanctum &c. Quatenus ejus dono a cunctis vitiis &c. Quod ipse præstare dignetur, qui cum Patre, & eodem Spiritu Sancto vivit, & regnat Deus per omnia sæcula sæculorum. R. Amen. Benedictio Dei Omnipotentis, Patris †, & Filii †, & Spiritus Sancti † descendat super vos, & maneat semper. R. Amen. Et Acolythus Notarius, seu Cancellarius Ecclesiæ describat nomina, & cognomina, eorumdem Confirmatorum, ac Patrinorum, & Matrinarum, qui eos in sacramento Confirmationis tenuerunt, ut supra in Baptismo dictum est.

Item ex eodem Rituali.

De Processione post Vesperas in die sancto Paschæ,

& sex sequentibus diebus in Albis.

Die sancto Paschæ in Ecclesia Cathedrali, & alia, ubi fuerint fontes Baptismales, cantatis Vesperis, ordinatur Processio ad fontes, & præcedentibus Thuriferariis, Acolythis cum luminaribus, & Cereo Paschali accenso, ac Subdiacono cum Cruce, Schola Cantorum, & Clerus procedentes juxta ordinem suum, descendunt ad fontes cantando Antiphonam.

In die Resurrectionis meæ, dicit Dominus, Alleluja, congregabo gentes, & colligam Regna, & effundam super vos aquam mundam, Alleluja, alleluja. Et Neophyti, qui adsunt, sequuntur Clerum in Processione. Antiphona vero finita, canunt Psal. Laudate pueri Dominum, totum cum Gloria Patri. Sicut erat. Et repetitur Antiphona: In die Resurrectionis meæ.

Et interim Sacerdos hebdomadarius, imposito de more incenso in thuribulo, incensat fontes circumquaque. Post repetitionem vero Antiphonæ, duo Cantores dicunt: V. Apud te Domine est fons vitæ, Alleluja. R. Et in lumine tuo videbimus lumen, Alleluja. Et Sacerdos sine Dominus vobis-

cum *dicit*: Oremus. Præsta quæsumus Omnipotens Deus, ut qui Resurrectionis Dominicæ solemnia colimus, ereptionis nostræ fuscipere lætitiā mereamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde cantat Antiphonam: Vidi aquam egredientem de templo a latere dextro, Alleluja: & omnes, ad quos pervenit aqua ista, salvi facti sunt: & dicent, Alleluja, alleluja. *Qua finita incipiunt Psal.* In exitu Israel de Ægypto. *Et inde illum canentes, vadunt ad Oratorium, vel Altare Sanctæ Crucis, si ibi sit, vel ad aliud venerabile Oratorium, aut Altare, & cantant totum Psal., & in fine Gloria Patri. Sicut erat. Et repetitur Antiphona.* Vidi aquam egredientem &c. *Et interim Sacerdos imponit incensum in thuribulo, & incensat Crucem illius Oratorii. Antiphona autem repetita, duo Cantores dicunt Vers.* Dicite in nationibus. Alleluja. *Et idem Sacerdos dicit*: Oremus. Præsta quæsumus, Omnipotens Deus, ut qui gratiam Dominicæ Resurrectionis agnovimus, ipsi per amorem Sancti Spiritus a morte animæ resurgamus. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen. *& canentes Antiphonam.* Resurrexit Dominus a mortuis, sicut dixerat: exulemus, & lætemur omnes, quoniam ipse regnat in æternum, Alleluja, alleluja, alleluja. *redeunt in Sacrarium, & ibi se exuunt sacris vestibus, & paramentis. In Ecclesiis vero, ubi est consuetudo, revertantur in Chorum, & ibi dicto Pater noster secreto, Sacerdos dicit*: V. Dominus det nobis suam pacem. R. Et vitam æternam. Amen. *& cantatur Antiphona*: Regina Cæli lætare, Alleluja: Quia quem meruisti portare, Alleluja: Resurrexit sicut dixit, Alleluja: Ora pro nobis Deum, Alleluja. V. Gaude & lætare Virgo Maria, Alleluja. R. Quia surrexit Dominus vere, Alleluja. Oremus. Deus, qui per Resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu Christi familiam tuam lætificare dignatus es, præsta quæsumus, ut per ejus Genitricem Virginem Mariam perpetuæ capiamur

capiamus gaudia vitæ . Per eundem Christum Dominum nostrum . R. Amen . ψ. Divinum auxilium maneat semper nobiscum . R. Amen .

Et ita eodem ordine, Antiphonis, & Orationibus tantum mutatis, fit per sex sequentes dies infra octavam, post Vesperas, quibus in ejusmodi Processione cantantur duæ Antiphonæ, ut infra assignatæ sunt, cum eisdem Psalmis Laudate pueri Dominum, & In exitu Israel de Ægypto, & ψψ. ut supra. Et a Sacerdote, qui facit Officium, dicuntur infrascriptæ Orationes ad Fontes, & ad Crucis, vel aliud Oratorium, sive Altare, prout specialiter singulis assignatur diebus.

Feria II. in Albis.

Ad Fontes, Antiphona. Sedit Angelus ad sepulchrum Domini, stola claritatis coopertus: videntes eum Mulieres nimio terrore perterritæ substiterunt a longe: tunc locutus est Angelus, & dixit eis: Nolite metuere, dico vobis, quia ille, quem quæritis mortuum, jam vivit, & vita hominum cum eo surrexit, Alleluja . ψ. Apud te, Domine, est fons vitæ, Alleluja . R. Et in lumine tuo videbimus lumen, Alleluja . Oremus. Concede quæsumus Omnipotens Deus, ut festa Paschalia, quæ venerando colimus, etiam vivendo teneamus . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen. *Ad Crucem, Antiphona.* Lapidem, quem repro- baverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli: a Domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris, Alleluja . ψ. Dicite in nationibus, Alleluja . R. Quia Domi- nus regnavit a ligno, Alleluja . Oremus . Deus, qui po- pulum tuum de hostis callidi servitute liberaisti, preces ejus misericorditer respice, & adversantes ei tua virtute pro- sterne . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen.

Feria III. in Albis.

Ad Fontes, Antiphona. Maria Magdalene, & altera Maria, cum venissent ad monumentum, Angeli splenden- tes

tes apparuerunt dicentes : Quem quæritis viventem cum mortuis , non est hic ; venite , & videte locum , ubi jacuit . Alleluja . *Oratio* . Præsta quæsumus , Omnipotens Deus , ut per hæc Paschalia festa , quæ colimus , devoti in tua semper laude vivamus . Per Christum Dominum nostrum . *R. Amen.* *Ad Crucem , Antiphona* . Venite omnes adoremus eum , quia de morte resurrexit : quia per Crucem venit gaudium in orbem terræ , Alleluja , alleluja , alleluja , alleluja . *Oratio* . Deus , qui conspicias , familiam tuam omni humana virtute destitui , Paschali interveniente festivitate , tui eam brachii protectione custodi . Per Christum Dominum nostrum . *R. Amen.*

Feria IV. in Albis.

Ad Fontes , Antiphona . Cito euntes dicite Discipulis ejus , & Petro : surrexit Christus , qui creavit omnia , & misertus est humano generi , Alleluja . *Oratio* . Deus , qui nos per Paschalia festa lætificas , concede propitius , ut ea , quæ devote agimus , te adjuvante , fideliter teneamus . Per Christum Dominum nostrum . *R. Amen.* *Ad Crucem , Antiphona* . Crucifixus surrexit a mortuis , & redemit nos , Alleluja , alleluja . *Oratio* . Tribue quæsumus , Omnipotens Deus , ut illuc tendat Christianæ devotionis affectus , ubi tecum est in nostra substantia Jesus Christus Filius tuus Dominus noster . Qui tecum vivit , & regnat in sæcula sæculorum . *R. Amen.*

Feria V. in Albis.

Ad Fontes , Antiphona . Dicant nunc Judæi , quomodo milites custodientes sepulchrum perdiderunt Regem ad lapidis positionem ? Quare non servabant petram justitiæ ? aut sepultum reddant , aut resurgentem adorent nobiscum , dicentes , Alleluja , alleluja , alleluja , alleluja . *Oratio* . Da quæsumus , Omnipotens Deus , ut Ecclesia tua & suorum firmitate membrorum , & nova semper fœcunditate lætetur . Per Christum . *Ad Crucem , Antiphona* . Crucifixum in carne

ne laudemus, & sepultum propter nos glorificemus, resurgentem de morte venite adoremus, Alleluja, alleluja, alleluja. *Oratio*. Multiplica, quæsumus Domine, fidem populi tui, ut cujus per te sumpsit initium, per te consequatur augmentum. Per Christum.

Feria VI. in Albis.

Ad Fontes, Antiphona. Christus resurgens ex moruis jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur: quod enim mortuus est peccato, mortuus est semel: quod autem vivit, vivit Deo, Alleluja, alleluja. *Oratio*. Adesto, quæsumus Domine, familiæ tuæ, & dignanter impende, ut quibus Fidei gratiam contulisti, & coronam largiaris æternam. Per Christum. *Ad Crucem, Antiphona*. Crucem sanctam subiit, qui infernum confregit, accinctus est potentia, surrexit die tertia, Alleluja. *Oratio*. Deus, qui omnes in Christo renatos, genus Regium, & Sacerdotale fecisti; da nobis & velle, & posse, quæ præcipis, ut populo tuo ad æternitatem vocato una sit fides mentium, & pietas actionum. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Sabbato in Albis.

Ad Fontes, Antiphona. Respondens autem Angelus dixit Mulieribus: Nolite timere: scio enim quod Jesum quæritis: jam surrexit, venite, & videte, Alleluja, alleluja. *Oratio*. Deus, qui multiplicas Ecclesiam tuam in sobole renascentium, fac eam gaudere propitius de suorum profectibus filiorum. Per Christum. *Alia Oratio*. Deus, qui renatis Baptismate mortem adimis, & vitam tribuis sempiternam; concede quæsumus, ut quorum nunc regenerationis sacrae diem celebramus octavum; ita corpora eorum, animasque custodias, ut gratiam se Catholicae Fidei percepisse, pietatis tuæ defensione, cognoscant. Per Christum. *Ad Crucem, Antiphona*. De Resurrectione tua, Christe, Cœli, & Terra lætantur: Crux tua fulget per totum mundum, & claritas tua replet orbem terrarum, Alleluja.

Ora-

Oratio. Præsta nobis, quæsumus Omnipotens, & misericors Deus, in Resurrectione Domini nostri Jesu Christi percipiamus veraciter portionem. Per eundem Christum Dominum nostrum. R Amen.

In Ecclesia vero, ubi consuetudo viget, ut eodem die sancto Paschæ, vel etiam aliis sequentibus diebus infra octavam, ante Vesperas circum eam Processio fiat; Clerus Ecclesiæ, & schola Cantorum ejus, temporius conveniunt ad illam, & Sacerdos hebdomadarius, seu qui facit Officium, & Ministri parant se in Sacrario, & accipiunt Pluviale albi coloris: & præcedentibus Thuriferariis, & Ceroferariis, ac Subdiaconum cum Cruce, atque Cantoribus, Clericis, & Presbyteris, juxta ordinem suum, foras procedunt, & Cantores incipiunt aliquam Antiphonam, juxta morem, vel Kyrie eleison. Et cantantes veniunt in chorum, & usque ad Altare, ante quod consistunt: Presbyteri autem, & Clerici singuli statuuntur in locis suis. Finita vero Antiphona, seu Kyrie eleison, schola secedit in locum suum: & omnibus stantibus, Sacerdos, qui facit Officium, secreto dicit. Pater noster & Ave Maria, & solemniter intonat ad Vesperas Deus in adjutorium meum intende &c. & cantantur Vesperæ more solito, prout in Breviario, & canticibus chori continetur: & iis finitis, descendunt ad fontes eodem ordine, quo de Sacrario processerunt; & cantant Antiphonas, & Psalmos cum suis Orationibus, ut supra.

De Agnis cereis a Neophytis accipiendis.

Sabbato autem in Albis, quo a Beatissimo Domino nostro Papa, primo, & septimo quoque sui Pontificatus anno, Agni cerei (quos dicimus Agnus Dei) consecrati distribuuntur in Cappella in Missa post Communionem; qui sunt in Urbe Neophyti mares, si videbitur opportunum, deducantur in eandem Cappellam a suis Patrinis, vel Præfectis, ut & ipsi Agnos cereos hujusmodi accipere possint. Moneantur autem a Sacerdote, qui eis præest, ut eosdem Agnos de collo pendent-
tes,

tes, vel alio modo gestent, tum in memoriam immaculati Agni Christi, cujus pretioso Sanguine redempti sunt; tum quod ipsi mundati, & sanctificati, velut Agni novelli, per eos representantur; tum etiam ad varios casus, & pericula vitanda: quodque eos etiam domi retinere, aut eis uti poterunt, sicut & ceteri Fideles, ad aquarum inundationes coercendas, incendia restinguenda, & aliis imminentibus malis occurrendum (1).

Ordo ad deponendas Albas.

Neophyti, qui Sabbato Sancto in vigilia Paschæ albas vestes in Baptismo susceperunt, per sequentes septem dies, qui Baptismales vocantur (2), & eodem Sabbato comprehenso, dicuntur octo dies Neophytorum, illas deferunt: & octavo die, hoc est Sabbato sequenti in Ecclesia deponunt. Sabbato itaque in albis hora Vesperarum Neophyti veniant (3) in Ecclesiam, in qua baptizati sunt, & humiliter, atque devote Vesperis, quæ cantantur, intersint: & illis finitis, Processionem, quæ fit ad fontes, cum accensis cereis subsequantur: postrema autem Oratione completa, ad Altare Crucis, vel aliud Oratorium, ut supra de eadem Processione ad fontes, antequam Sacerdos cum Ministris in Sacrarium revertatur, Neophyti cereos arduentes, quos illis diebus in Missarum solemnibus, & tunc in Processione gestaverunt, ei offerunt (4). Ipse autem eos commoneat de Baptismo custodiendo, speciatim vero ut meminerint, se per Baptismum consepultos esse cum Christo, & veterem hominem

Lib. III.

E

exuisse

1 De origine, usu, & benedictione h. m. Agnorum Cereorum suo loco.

2 Albas Vestes deferunt etiam modo, qui adulti baptizantur. Hinc & Hebdomada in albis audit.

3 In Ecclesia Latina in defuetudinem videtur abiisse ritus iste.

4 Candelas deferunt Confirmati nondum accensas, quas modo Episcopo offerunt; olim vero a baptizante acceptos Cereos in Baptismate deferebant in Processione, quæ a fontibus ad Ecclesiam fiebat, eosque accendebant, cum Missa inchoabatur, sub finem Litaniarum, & illos usque ad finem Missæ accensos habebant. Vide librum secundum cap. 1. sect. 5. pag. 108. ac præterea gestabant in subsequenter 8 diebus, ut ex hoc Ordine liquet; tum Sacerdoti, si quid superesset, offerebant.

exuisse, & resurgentes novum, qui secundum Deum creatus est, induisse: & quod quamvis deponant Albas exterius, innocentiam tamen, & vitæ puritatem per eas significatas, interiorius retinere, & conservare debeant, recepturi stolam gloriæ post hanc vitam, & vestem immortalitatis in futura omnium resurrectione cum Sanctis: aut habeatur super his sermo conveniens, sumpto etiam argumento a lectione Epistolæ B. Petri Apostoli Deponentes omnem malitiam, quæ eodem Sabbato in Albis legitur in Missa: vel Epistolæ B. Pauli Apostoli ad Colossenses: Si confurrexistis cum Christo, quæ legitur in Missa Sabbato Sancto Paschæ: vel etiam juxta sermonem B. Augustini Paschalis solemnitatis hodierna festivitate concluditur &c. qui in Dominica in Albis depositis, seu octavis Paschæ legitur in Officio: vel juxta alium sermonem ejusdem super dictis verbis Beati Petri: Deposita ergo omni malitia, & omni dolo, incipientem: Omnium quidem aures, & mentes &c. qui est xx. in libro i. Homiliarum: vel etiam alium, Ne moras faciamus &c. de monitis Baptizatorum, qui est xii. in libro de diversis; & juxta alios similes sermones Sanctorum Patrum, quos ad Neophytos habuerunt. Interim vero paratur, & offertur vas patens cum aqua benedicenda ad abluendas Albas, & cum Aspersorio. Afferuntur etiam aliæ vestes, quas Neophyti, depositis Albis, sunt induendi. Tum Diacono vel Clerico cæremoniæ innuente, Neophyti procedunt, & reverenter detecto capite stant sub gradibus Altaris ante Sacerdotem. Infantes vero, qui per ætatem nondum vestibus induuntur, sed candida linteola, sive Albæ, aut Chrismalia eorum capitibus imposita sunt, si a Parentibus, Nutricibus, aut Patrinis ad Ecclesiam deferantur, in eorum brachiis tenentur: & Sacerdos primum benedicit aquam dicens:

Benedictio aquæ ad abluendas Albas.

Oremus. Domine sancte Pater Omnipotens æterne Deus, Creator generis humani, nos, qui per te redempti, & per gratiam pietatis tuæ in fonte aquæ Baptismi renati sumus,

sumus, dignare, quæsumus, huic creaturæ tuæ per signum Crucis † salubritatem infundere: ut sicut per fontem Baptismi abluti sumus; ita super hanc aquam, quam post fontem sacrum ad abluendas Albas offerimus, veniat Spiritus Sanctus tuus, qui in fonte Baptismi, & in confessione nominis tui peccata extinxit. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen. *Deinde super Neophytis orat, dicens:* Deus in adjutorium meum intende. R. Domine ad adjuvandum me festina. V. Gloria Patri. R. Sicut erat. *Psal.* Laudate Dominum omnes gentes, laudate eum omnes populi. Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, & veritas Domini manet in æternum. Gloria Patri. Sicut erat. Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison. Pater noster. V. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos a malo. V. Salvos fac servos tuos, & ancillas tuas. R. Deus meus sperantes in te. V. Mitte eis Domine auxilium de sancto. R. Et de Sion tuere eos. V. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat. V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo. Oremus. Visita, Domine, populum tuum in salutari tuo, & Paschalibus gaudiis illustratum clementer intende: conserva etiam in Neophytis, quod operatus es ad salutem, ut alba mundorum corporum indumenta, visibili tantum habitu mutata deponant, & invisibilem Christi candorem de suis mentibus non amittant; sed per gratiam tuam apprehendant bonorum operum meritis, quod Paschalibus suscipere mysteriis præcepisti. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Tunc Sacerdos exuit adultos Neophytos exterioribus vestibus albis, & tollit Albas, seu Chrismalia de capitibus parvulorum; ad singulos ita dicens. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen. Et accepto aspersorio, de aqua
Lib. III. E 2 tunc

tunc benedicta aspergat depositas Albas in signum ablutionis. Aqua vero prædicta datur ad hujusmodi Albas depositas abluendas. Albæ autem parvulorum, & Chrismalia aut comburantur in Sacrario, aut abluta reserventur in similem, vel alium sacri ministerii usum. Quod si vel omnes mares, vel omnes feminae sint, dictæ preces dicantur in genere suo. Si vero unus tantum fuerit Neophytus, sive mas sive femina, dicantur in numero singulari, & genere suo: sic & oratio, videlicet. Visita, Domine, Populum tuum in salutari tuo, & Paschalibus gaudiis illustratum clementer intende: conserva etiam in Neophyto, quod operatus es ad salutem, ut album mundi corporis indumentum visibili tantum habitu mutatum deponat, & invisibilem Christi candorem de sua mente non amittat; sed per gratiam tuam apprehendat bonorum operum meritis, quod Paschalibus suscipere mysteriis præcepisti. Per eundem Christum Dominum nostrum. *Resp. Amen.*

Oratio.

Propter Albas tollendas.

*Ex libro 1. adnotationum de Ordine Baptismi
cap. 140. S. Hildephonsi.*

Domine Jesu Christe, Redemptor mundi, quem verum hominem veraciter ex homine natum Deus Pater suum Filium esse signavit, confirma in hanc familiam tuam, quod nomine tuo signata, atque sacro liquore mundata, tuoque Spiritu plena existit, etiam tuo jam Corpore, & Sanguine satiata se gaudeat, atque redemptam, ut hæc Sacramenta, quæ in novitatem vitæ perceperunt, ita ad usum salutis indefinenter obtineant, ut ad remunerationem beatitudinis ex hoc securi accedant.

Item Benedictio.

Domine Jesu Christe, qui vos lavit aqua sui lateris, & redemit effusione Cruoris, ipse in vos confirmet gratiam adeptæ redemptionis. (Per quem renati estis ex aqua, &
Spi-

Spiritu Sancto ipse vos caelesti confociet regno.) Qui dedit vobis initia fidei sanctæ, ipse conferat & perfectionem operis, & plenitudinem caritatis. Amen.

O R D O X I I I.

Ex Sacramentali Ambrosiano.

*De Sacramento Confirmationis, Rubrica seu Instructiones:
Quæ Parochus aliive Sacerdotes curent, atque exequantur,
Episcopo Sacramentum Confirmationis ministrante.*

Qui per Baptismum Christiani facti sunt, quoniam ii adhuc imbecilles in spirituali certamine viriliter pugnare non queunt; Chrismatis Sacramento, quo Spiritus Sanctus in corda Fidelium se infundit, roborati, nisi aliud illius efficientiam impediat, adversus omnes carnis, mundi, & Diaboli impetus fortiores fiunt, novæque virtutis robore firmiores Christi milites esse incipiunt. Ob eam causam Confirmatio Sacramentum hoc appellatur; cujus Sacramenti ministrandi solus Episcopus habet potestatem ordinariam. At Parochus tamen pro curæ suæ munere in eo invigilabit, ut aliquas etiam partes curet atque exequatur, quæ ad illud pie religioseque suscipiendum attinent.

Primum igitur Dominico, festove die, qui solennem hujus Sacramenti administrationem proxime præcedet, Pastorales Archiepiscopi Literas promulgabit: unde etiam Instructionem sumet sermonis & cohortationis suæ.

Argumentum quoque ei uberrimum ad instruendum populum suppeditabunt Sacramenti hujus vis, natura, & dignitas, salutareque effectus: ac præterea rituum, & cœremoniarum, quæ adhibentur, sanctiores significationes: qua
in

in re etiam Catechismi Romani doctrinam, & sententias Patrum appositas habebit.

Materia hujus Sacramenti est Chrisma, quod ex oleo, & balsamo solenni Episcopi consecratione conficitur; atque id non omni quovis tempore, sed statō sacro solennique die Cœnæ Domini. Hinc ostendet Parochus, quanta religione, quantis virtutibus, quam multis recte factis conscientia Christiani hominis nitere debeat: quandoquidem nitorem illum oleum significat, quod cum pingue sit, naturaque sua diffuat, gratiæ etiam plenitudinem exprimit, quæ per Spiritum Sanctum a Christo capite in alios redundat, atque effunditur. Hic locus est, quo Parochus demonstrabit illa Divinæ gratiæ munera fidelibus collata, ex quibus Divinæ misericordiæ abundantiam pietatis officiis agnoscant, religioseque recolant. Virtutum autem omnium, quibus homo Christianus circumfluere debet, suavitatem in omnem partem diffundere illum oportere, significat illud, quo linitur, balsamum oleo mixtum, cujus odoratus jucundissimus diffluit. Quod idem, quoniam putrescere non finit, quæ illo fuerint circumlita, ostendit, hominem confirmatum facilius a contagione peccatorum defendi posse.

Forma illa solennis, qua Episcopus in Sacramento hoc ministrando utitur, plena mysteriis est: quibus etiam populo explicandis Parochus studium adhibebit: Divinam potestatem, quæ, ut principalis causa in Sacramento operatur, ostendet in iis verbis: *In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*. Tum præterea in iis verbis: *Confirmo te Chrismate salutis*, observabit, atque adeo exponet robur animi, & spiritus, quod per Sacram Unctionem Fidelibus ad salutem tribuitur: id quod latius explicabit ab effectibus hujus Sacramenti, qui mox infra ordine exponuntur. Sed hujus divini robo-

roboris fortitudinis, quæ hoc Sacramento confertur, exemplum longe omnium maxime illustre Parochus facile ab Sanctis Apostolis sumet, qui antea quidem imbecilles, timidi-
que clausis ædibus se continebant; sed ubi postea die Sacro Pentecostes Spiritum Sanctum acceperunt, facti sunt viri fortes, constantissimi, atque ad omne certamen & pugnam pro fidei confessione & propagatione expeditissimi: ita ut summa Apostolicæ virtutis contentione, universum orbem terrarum brevi, etiam repugnantibus importunissimis hostibus, Evangelii luce collustrarint. Atque hujus quidem generis copia ex aliis quoque locis magna Parocho concionanti suppeditabitur.

Observabit item Parochus, dum Sanctæ Confirmationis formulam Episcopus profert, ab eo simul imprimi fronti ejus, quem confirmat, signum Crucis.

Primum eo ritu ostendet, Christianum hominem, non verecundia, quæ in fronte maxime elucet, neque metu, nec periculo perterreri unquam debere, quin palam & libere Jesum Christum ignominiose pro peccatis nostris Cruci affixum, & omnem ejus doctrinam confiteatur. Deinde apposite etiam exponet, illo Crucis signo, quo Christus Dominus triumphavit, Christianum hominem, in cujus fronte, dum confirmatur, illud imprimitur, in numerum adscribi fortissimorum ejus militum.

Hunc instruendi populi locum is nactus, admirabiles etiam alios hujus Sacramenti effectus diligenter exponet: illum præsertim, qui ad Spiritus Sancti Septem dona pertinet: de quibus cum alii Patres, tum S. Ambrosius ita loquitur: *Sequitur spirituale signaculum, quod audistis hodie legi, quia post fontem superest, ut perfectio fiat, quando ad invocationem Sacerdotis Spiritus Sanctus infunditur: Spiritus Sapientiæ & Intel-*

Intellectus, Spiritus Consilii, & Virtutis, Spiritus Cognitionis, atque Pietatis, Spiritus Sancti Timoris: septem quasi virtutes spiritus. Et omnes quidem virtutes ad spiritum pertinent, sed istæ quasi Cardinales sunt, quasi principales. Quid enim tam principale, quam pietas? Quid tam principale, quam cognitio Dei? Quid tam principale, quam virtus? Quid tam principale, quam timor Dei? Sicut timor sæculi infirmitas, ita timor Dei magna est fortitudo. Istæ sunt septem virtutes, quando consignaris. Nam, ut ait Apostolus Sanctus: Quia multiformis sapientia Dei; ita multiformis est Spiritus Sanctus, qui habet diversas variasque virtutes.

Cum dona Spiritus Sancti Parochialibus suis exponet, illos etiam ad id inflammabit, ut ea cum frequenter, tum vero quo tempore hoc Sacramentum ab Episcopo ministratur, animo menteque reputent, ac simul videant in tanta divinorum munerum gratia progressiones suas.

Repete, inquit S. Ambrosius, quia recepisti signaculum spiritale, Spiritum Sapientiæ, & Intellectus, Spiritum Consilii, atque Virtutis, Spiritum Cognitionis, & Pietatis, Spiritum Sancti Timoris: & serva quod accepisti. Signavit te Deus Pater, Confirmavit te Christus Dominus, & dedit pignus spiritus in corde tuo, sicut Apostolica lectione didicisti.

In Pentecoste præcipue hoc Sacramentum ministrari ostendet, quoniam eo maxime die Apostoli Spiritus Sancti virtute roborati confirmatique sint: cujus facti recordatione Fideles admonebit, quæ, quantaque mysteria in Sacra Confirmatione cogitanda sint.

Episcopus eum leviter in maxilla cædit, quem Chrismate confirmat. Hunc ritum Parochus ita docebit, ut sciat homo Christianus, se jam militem esse, cujus pugna, & victoria eluceat in patiendis injuriis, non in illis inferendis: dein-

deinde se in Christiana militia constitutum esse, in qua non hujus vitæ jucunditates, & commoda quærat, sed incommoda potius, atque adeo mala multa patienter ferat: at præterea intelligat officii sui esse, in acie stare, telaque unde veniant observare; ita ut quamvis illis telorum ictibus corpus, honor, opesque lædantur, anima tamen nullo pacto offendantur.

Patrinum (i) hoc etiam Sacramento adhiberi ostendet, ut sciat Christianus, se Spiritus Sancti gratiæ perfectionem ita esse assecutum, ut sibi ipse tamen non fidat, sed aliorum,

Lib. III.

F

qui

i Patrinorum, & Matrinarum nomen corruptum esse contendit cl. Claudius de Vert in expositione literali cœremoniarum Ecclesiæ, ex *Patrimus*, & *Matrimus* (quo nomine apud Romanos vocabantur illi, qui habentes adhuc Patrem, & Matrem deducebant, & comitabantur Sponsam in cœremoniis nuptiarum: quorum duo eam utrimque per manus ducebant alio cum facula ardente præeunte) propterea susceptores primitus Patrimos, & Matrimos, vel corrupta voce Patrinos & Matrinos dictos, qui Cathechumenum deducebant, & comitabantur ad fontem baptismatis, eique descendenti in fontem, & e fonte ascendenti auxiliatrices manus porrigebant. Ex quo Patrini communi usu dicuntur *tenere* vel *levare* Infantem. Nominantur etiam *susceptores*, quia Infantem baptizatum de manibus Sacerdotis linteis excipiunt vel suscipiunt. *Offerentes* præterea dicuntur, *Sponsores*, *Fideijussores*, *Fideidictores*, quia offerebant baptizandos Episcopo, & quia illos de rebus necessariis instruebant, fidem pro eis profitebantur, Orationem Dominicam reddebant, abrenunciationem spondebant. Cum itaque sejungi cœpit baptismus a confirmatione, distincti Patrini adhiberi cœpti sunt. Quorum officium adparet ex Ritualibus, quos referimus in hoc Libro. Qua de re audiendus est D. Th. 3. p. q. 72. art. 10. *Hoc Sacramentum confertur homini ad robur pugnae spiritualis. Sicut autem aliquis de novo natus indiget instructione in his, quæ pertinent ad conservationem vitæ, secundum illud Hæbr. 12. Patres quidem carnis nostræ habuimus eruditores, & reverebamur eos: ita illi, qui assumuntur ad pugnam, indigent Eruditoribus, a quibus instruuntur de his, quæ pertinent ad modum certaminis, & ideo in bellis materialibus constituuntur Duces, & Centuriones, per quos alii gubernentur. Et propter hoc etiam ille, qui accipit hoc Sacramentum, ab alio tenetur, quasi per alium in pugna spirituali erudiendus: Similiter etiam quia per hoc Sacramentum confertur homini perfectio spiritualis ætatis, ideo ille, qui ad hoc Sacramentum accedit, sustentatur, quasi adhuc spiritualiter imbecillis, & puer.*

qui vel ætate, vel disciplina provectiores sunt, monita, consiliaque libenter audiat, atque amplectatur. Postremo pacem confirmatis dari ostendet, ut intelligant, se gratiæ cœlestis plenitudinem, & pacem, quæ exsuperat omnem sensum, consecutos esse.

Ex iis omnibus denique ritibus facile Parochialibus suis demonstrabit, quanti momenti sit esse Confirmatum.

Jam vero Sacramentum hoc, ut mox supra demonstratum est, cum sit res sanctitatis plena, per quam fidelibus Divina munera tam large impertiuntur: Parochus id vigilantissime studebit, ut sui Parochiales, qui nondum confirmati sunt, nullam in eo suscipiendo negligentiam committant; utque præterea pie, religioseque suscipiant.

Si quos autem negligentes animadverterit, eos paterna objurgatione id valde cohortabitur, ut ad Confirmationis Sacramentum suscipiendum, data præsentis Episcopi ministrationem celebrantis opportunitate, festinent; alioquin illis timendum valde esse demonstrat, quod cum potuerint, in re salutari, tam negligentes exstiterint. Atque in Confirmationis Sacramento suscipiendo negligentes, ut decreto Provinciali ex Canone Rhemeniensi cavetur, canonicis subjacent disciplinis. Et præterea parentes, quorum negligentia id factum est, ex libro pœnitentiali pœnitentiam olim egisse annos tres, apparet.

Præparatio ante ministrationem Sacramenti Confirmationis.

Paucis ante ministrationem diebus, Parochus, in cujus Parochia hujus Sacramenti ministratio inducitur, primo orationem publicam instituet, ut sui divinæ gratiæ dona uberri-
me recipiant; distincte per familias notabit, qui hoc Sacramentum nondum susceperint, indicemque illorum recte, atque ordine conficiet.

Pueros (i) describet, qui annum octavum attigerint. Quam ætatem si quos rationis usu, devotionisque studio antecedere forte viderit, eos quoque in numero eorum adscribet, qui Confirmationis Sacramento initientur; ut Spiritus Sancti virtute confirmati, accedant etiam ad præstantissimum Eucharistiæ Sacramentum.

Qui in puerili ætate confirmati fuerint, ii, ut ætate procedente a parentibus ea de re fiant certiores, Parochus moneat. Ægrotos præterea nondum confirmatos designabit, eosque Archiepiscopo denunciabit, ut ne ingravescente morbo sine hoc Sacramento decedant.

Notandis nominibus eorum, qui Confirmationem suscipient, hoc curabit, ut si qui turpe nomen habent, illud mutant, sumantque in Confirmationis Sacramento nomen Sancti alicujus, quem in Coelis patronum deligant, & ad imitationem sibi proponant ad pie agendum, illius virtutum exemplis, recordationeque excitati. Quam in sententiam dicet etiam, ut supra in Sacramento Baptismi demonstratum est.

Præmonebit, ut nemo excommunicatus, interdictus, in gravi, publicoque peccato jacens, accedat ad hoc Sacramentum; neque qui in Paschate Communionem abstinuerit.

Illud vero maxime hortabitur, ut hoc Sacramentum cum Spiritus Sancti gratia uberrime conferatur, ad eam conse-

Lib. III.

F 2

quen-

¹ Et si D. Th. q. 72 art. 8. authore omnibus hoc sacramentum exhiberi debeat, neque ulla ætas ab eo suscipiendo arcenda sit, nihilominus consuetudo inducta est, hoc sacramentum Pueris usum rationis habentibus conferendi: 1. Ad evitandum periculum iterationis consignationis 2. Ut in hoc Sacramento, quod est quasi ultima baptismi consummatio, suscipiens faciat per semetipsum fidei suæ professionem. 3. Ut majori cum reverentia susciperetur. Vid. cl. Catalanum in Commentario ad Pontificalis Romani titulum de confirmatione & Benedictum XIV. in lib. de Synod.

quendam se jejuniis, eleemosina, qui per facultates possunt, aliisque pietatis officiis, & operibus parent: atque in primis frequentiori, & ardentiori religiosæ orationis studio devote sese exercent, exemplo SS. Apostolorum, qui dum expectarent Spiritum Sanctum, perseverantes erant in oratione, & jejunio. Sed efficiet saltem, ut pridie diei Confirmationis jejunent, qui possunt.

Hoc vero diligenter curabit, ut de peccatis confiteantur, confessique ad Confirmationis Sacramentum accedant; tum Confirmati sacram Communionem sumant: qui ordo Communionis post Confirmationem sumendæ, si commode servari poterit, antiquæ consuetudini erit accommodatus. Servent certe illi, qui ad id recte præparati, tunc primum sacram Communionem percepturi sunt.

Confessionis autem præstitæ testimonium scriptum ei præbeat, cui cura hæc commissa est.

Præmonebit item, ut omnes mane (1) jejuni illud suscipiant, quemadmodum & jejunus Episcopus (2) ministrat.

Ut mares, tam qui Confirmationem suscepturi sunt, quam qui ad eam Patrini adhibebuntur, vestitu simplici, moderato, & modestiæ Christianæ consentaneo accedant, & arma item deponant. Idem

1 Olim confirmatio mane fiebat: at aliquando circa Vesperarum horam Romæ factam, constat, quod tamen per Synodum Lateranensem sub Benedicto XIII. celebratam anno 1725. sublatum fuit, ac statutum, ut mane celebraretur.

2 Olim a jejunis conferebatur, & a jejunis recipiebatur, quando nimirum illi ante Missam, isti vero ante Eucharistiæ perceptionem ad hoc Sacramentum accedebant. At propter multitudinem Fidelium, & propter pericula imminencia sustinetur, ut hoc Sacramentum, quod nonnisi ab Episcopis dari potest, etiam a non jejunis detur, vel accipiatur: quia unus Episcopus, præcipue in magna Diœcesi, non sufficeret ad tot homines confirmandos, si ei tempus arctaretur. Ubi tamen congrue observari potest, convenientius est, ut a jejunis detur, & accipiatur, S. Th. loc. cit. art. 12.

Idem foeminae praestent ; ita scilicet , ut ne fuco , & pigmentis facie illita , non immoderato capitis , corporisve ornatu accedant , sed ita , ut cum capite recte velato sint , tum reliquo vestitu , cultuque hujusmodi , qui Christianas mulieres , gravesque decet .

Ut omnes , qui confirmandi sunt , accedant non incompositis , atque usque adeo promissis capillis , ut pene frons obtegatur . Neque rursus fronte sint aut forte madida , aut sordibus conspersa . Pridie igitur diei , quo Confirmationem fuscipient , caput lavent , aut mudent : capillos item tonderi curent (1) .

De modo procedendi ad sumendum Confirmationis sacramentum .

Constituta die bene mane omnes & mares , & foeminae cum suis Patrinis in Ecclesiam suam Parochialem ad signum Campanarum conveniant , ut hora tertia confirmari possint : inde praeeunte Parocho , parochialique Sancti Patroni vexillo , ut moris est , praelato , ad Basilicam Metropolitanam , aut Collegiatam , aliamve , ubi hoc Sacramentum Archiepiscopus ministraturus est , bini ordine procedant . Quam vero diem , & Ecclesiam certam Archiepiscopus ad hoc Sacramentum ministrandum unicuique viciniae parochiali constituerit : id ita cuncti fervent , ut ne quisquam neque alia die , neque in alia Ecclesia illud sumat , nisi fortasse constituta ea die necessario impeditus sit .

Venient autem primo in locum , scribendis illorum , qui confirmandi sunt , schedulis praefinitum .

Eaque

¹ Concilium Colonienſe anni 1280. cap. 5. Moneant Presbyteri , Parentes Baptizatorum nondum Confirmatorum , ut eos ad Episcopum , qui ſolus poteſt confirmare , ducant ſeptennes , vel majoris ætatis , & tondeantur capilli , maxime circa frontem dependentes , & laventur frontes diligenter .

Eoque loci testimonium præstitæ Confessionis Sacerdotibus, Accolitisque dabunt, huic Curæ præfectis. Deinde ut experiundo cognoscatur, an & ipsi, qui confirmandi sunt, & Patrini eorum, quos rudiores esse probabile sit, Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, Symbolum Apostolorum, & Decalogum recte norint, Parocho in primis, & reliquis Deputatis memoriter reddant, nisi tamen id in Confessionis sacramento præstitisse, in testimonio ipsius confessionis appareat.

Idem foeminae exequentur loco decenti sibi potissimum separatimque constituto.

Ubi hæc fidei rudimenta reddiderint, accipiant singuli statam suscipiendæ Confirmationis schedulam: inde ad suam quisque Ecclesiæ partem, foeminae ad septentrionalem, mares ad australem reversi, piis precationibus, meditationibusque parent se ad Sacramentum devote recteque suscipiendum.

Quam schedulam ubi acceperint, alium Patrinum, quam in ea notatum nemo sibi quisquam eligat. Si vero quis ob causam eum mutet, schedulam item aliam sibi conficiendam statim curet, in qua is scribatur.

Quibus locis fideles conveniunt, ne fusi vage varieque dispersi sint, dum morantur, sed omnes simul, & qui confirmandi sunt, & Patrini decenter se habebunt, ut se se pie cum silentio præparent, precibusque vacent: aut etiam una cuncti Litanias recitent; quod ut vere præstetur, Ecclesiæ Presbyteri ac Ministri diligenter curent.

Provideatur etiam, ut omnes Missæ Sacrificio devote intersint.

Cum ad invocandum Spiritus Sancti gratiam preces fient, omnes genibus flexis devote orabunt, in mysterii meditatione fixi, quod peragendum est.

De

De Patrinis.

Qui confirmandi sunt, singuli Patrinum sibi adhibent: cujus munus est, filiolum, quem in Confirmatione tenuit, monere, eique tamquam ducem se præbere, ut in quotidiano spiritali certamine adversarium vincat: sed & si rudem illum viderit, non solum fidei Christianæ documentis instruere, verum etiam ad viam salutis, virtutumque Christianarum disciplinam erudire cohortationibus, atque exemplis, ut in sacramento Baptismi traditum est.

Quamobrem Patrinus is deligatur, qui non solum Doctrinæ Christianæ instituta, præceptaque teneat; sed etiam qui vitæ piæ exemplo ita se instituit, ut Magister, vereque Patrinus, ac Dux aliis esse possit ad bene agendum, progrediendumque in via Domini.

Nec vero Patrinus casu eligendus est, utpote homo quispiam plane ignotus, aut vero hospes & peregrinus, cujus consuetudinem in posterum probabile sit minime habendam.

Patrinum autem (1) unum dumtaxat, ad hoc Sacramentum quis deliget; Matrinam itidem unam.

Erit Patrinus, qui deligetur, ubi fieri potest, natu major eo, quem sibi filiolum in Confirmatione suscipit: aut saltem id ætatis, ut illius recte instruendi partes, officiumque præstare queat.

Id denique fervabitur, ut (quoniam ita honestatis ratio postulat) neque foeminis mares, (2) neque rursus foeminae

1 Unus unum debet tenere, sive ne nimis multiplicentur impedimenta matrimonii, sive ut muneri suo Patrini satis possint facere. Vid. cl. Catala-num in suis doctissimis Commentariis.

2 Viri non teneant in baptismo puellas, aut mulieres teneant masculos: sed potius mulieres teneant puellas, & viri teneant masculos inquit Can. 22. Nicænus ex vulgatis a Turriano: Virum suscipias Diaconus, mulierem diaco-

ne maribus Patrini, vel Matrinx adhibeantur. Neque item minores quatuordecim annis, nisi quando necessitas aliter cogit. Neque pater item, aut mater (1); neque vir, aut uxor.

Ne Patrinus, qui in Baptismo, vel Catechismo adhibitus est, idem in hoc Sacramento adhibeatur, nisi necessitate cogente.

Nemo autem neque in hoc etiam Sacramento Patrinus sit, qui excommunicationis, aut interdicti vinculo irretitus tenetur: quive item Paschali tempore proximo sacram Communionem non sumpsit: nec vero præterea, qui in gravi, publicoque peccato jacet (2).

Ne item Patrinus sit, qui sacro Chrismate nondum confirmatus est, eo ipse die confirmandos alios offerat. Idemque in fœmina fervetur.

Nemo Patrinus, Matrinave eodem die plures in Confirmationis sacramento teneat, quam unum, nisi ex Archiepiscopali facultate.

Hæc

nissa, ut decore traditio infrangibilis sigilli administretur, decernitur cap. 16 lib. 3. Constit. Apostolicarum. Hæc autem decreta temporis progressu aliqui abrogata, in Sacramento tamen confirmationis adhuc vigent, cum masculi masculos, fœminas fœminæ teneant.

1 Ex quo cognatio spiritualis inducta est ut impedimentum dirimens matrimonium, Parentibus vetitum est filios suos tenere tam in baptismo, quam in confirmatione, quod olim licuisse colligitur ex S. Augustini Epist. 23. ad Bonifacium.

2 Quemadmodum in baptismo Patrini esse non possunt, qui communionem Ecclesiæ non gaudeant, ac pœnitentes. & peccatores publici, sic neque in confirmatione hoc officio fungi possunt; uti nec Regulares ac Monachi ex Autissiodorensis Concilii cap. 20. Isti namque ex instituto publicam pœnitentiam profitentur. Præterea hujus prohibitionis causa hæc fuisse videtur, ne Patrini officio perfungendo, filiolos nempe suos instruendo, instituti sui rationem prætergrediantur, & a monasticis occupationibus distrabantur. Quæ ratio videtur fuisse cur S. Carolus in Synod. Diœcesana secunda Decret. 18. Presbyteris inhibuit, ne sponsoris officium in baptismo suscipiant.

Hæc Parochus præmonebit, & cætera item, quæ pro temporum ratione Archiepiscopus præmonenda censuerit, literis eo nomine editis.

De Ecclesia, & apparatu ad Confirmationis ministrandæ usum.

Ecclesia, quæ ampla, ut commode capiat multitudinem Fidelium, qui confirmandi sunt, & cunctis Viciniis Parochialibus commoda esse debet; distincta sit ad præscriptum, tabulato, telave, ut mares a foeminis separatim maneant, neve ordine dispositi e conspectu, regioneve sint.

Collegiata quoque recte erit, aut saltem ejusmodi, in qua aliquis Cleri numerus sit, e quo Sacerdotes, Accolytisque deligi possint, qui solemni huic actioni ministerium, operamque navent.

Parochus, Præfectusque Ecclesiæ, ubi solemnis hujus Sacramenti ministratio celebratur, eam pie ornabit ad præscriptum, præsertimque Altare majus, ubi ministrari solemne est.

Signum itaque Campanarum solemne dari curabit tum Vesperis ante ad significandum hujus Ministerii celebritatem; tum mane ut ad conveniendum in tempore omnes excitentur.

Apparentur autem, atque instruantur commodo, & decenti rebus ad scribendi usum necessariis, mensæ duæ, una, in qua marium, altera, in qua foeminarum nomina ordine exscribantur. Ex verò ita distincte, atque adeo seorsum collocabuntur, ut earum situs nullam commean-
tium permixtionem, confusionemque pariat.

Res porro, quæ administrandi hujus Sacramenti usum necessariae apparabuntur, erunt hæ.

Indumenta sacra tum Archiepiscopi, tum Assistentium.

Vasculum Chrismatis in pelvicula rite , & decenter accommodatum .

Lana gossipina , seu bombacium ad usum abstergendæ frontis sacro Chrismate illitæ , cujus bombacii tanta copia parabitur , quanta satis videbitur pro ratione multitudinis Fidelium ad Confirmationem suscipiendam convenientium .

Mantilia duo usui Ecclesiastico addicta unum ad abluendam , alterum ad abstergendam frontem .

Pelves duæ una ad bombacium colligendum , altera ad manus lavandas .

Medulla panis ad abstergendas manus , & manutergium .

Cerei duo , qui præferentur Archiepiscopo Sacramentum hoc ministranti .

Vas aquæ ad alterum mantile madefaciendum .

De Sacerdotibus , aliisque Ministris ad solemnis hujus ministrationis usum adhibendis , eorumque Officio.

Deligentur Sacerdotes , alique sacri Ministri , moribus graves , qui schedulas eorum scribant , qui confirmandi erunt , qui huic officio fatis sint .

In his potissimum unus eligatur ; cui , ut supra , recitent Fidei rudimenta , qui confirmandi sunt , & alius , qui schedulis subscribat .

Nemini schedulam sumendæ Confirmationis dabunt , qui Patrinum , aut si foemina , quæ Matrinam , secum non habeant .

Patrinum , & Matrinam adhiberi non sinent , nisi iis conditionibus , ut supra demonstratis . Et vero antequam schedulam dent , hæc sedulo videbunt , an Confirmandi sint ætate præscripta , an confessi , anque item habitu decenti ,

centi ; & omnino aliquid habeant , contra quam præscriptum est . Instruent autem , ubi hæc viderint ad præscriptum .

Ubi brevi instruxerint , tum demum Confirmationis suscipiendæ schedulam dabunt : in qua nomen ejus , qui confirmandus est ; Patris item , & cognomen , Parochia , aut locus notabuntur ; Patrini item , & ejus Patris nomen , & cognomen , Parochia , locusque .

Si nupta erit , pro Patris nomine ei adscribent nomen Conjugis , cognomen vero Familiæ , in qua nata est , & Mariti item . Idem de Matrina nupta servabitur .

Nomine autem singulorum , utpote & ejus , qui confirmandus est , & Patrini , a capite lineæ ponantur .

Formula Schedulæ .

N. Filius N. Parochiæ S. N. Patrinus N. Filius N. Parochiæ S. N.

Si Matrimonio juncta erit , formula adhibebitur hæc .

N. Uxor N. Parochiæ &c. Schedulæ singulæ singulis dentur .

Præpositus Ecclesiæ , in qua solemnis hæc actio celebratur , aliufve , qui dignitate præstet , ad vasculum Chriftomatis , & ad librum Pontificalem Minister Archiepiscopo præsto erit , veste indutus , qua in Choro ad Divina Officia utitur .

Minister alter adhibebitur , qui Schedulas colligat , in iisque scripta nomina Archiepiscopo ordine recitet voce , quæ audiatur .

Is hæc animadvertet , ut Schedulæ ex Formula recte confectæ sint ; ut præterea ne Patrinus alius adhibeatur , quam in Scheda notatus ; itidem de Matrina , ne item qui accedit , alterius Parochiæ sit , quam ejus , quæ tum ad Confirmationem vocata est .

Ne quis item alterius Diœcesis sine facultate sui Epi-
scopi ad præscriptum Conc. Prov. 4.

Nec vero Schedulas , manu alterius scriptas , quam
ejus , cui cura potissimum data est , accipiet : ut certum ,
exploratumque esse possit , de iis , qui Fidei rudimenta re-
citarint .

Singulas demum Schedulas , ut accepit ordine in fi-
lum acu infiget , quem paratum habebit .

Præsto erunt præterea alii Ministri duo , quorum erit
cæremonias rite curare , ut scilicet , qui confirmandi sunt
sinistrum pedem supra dextrum suorum Patrinorum po-
nant , manibus pie junctis sint , & recti stent .

Videbunt item cætera , ut ferventur , quæ de vesti-
tus modestia præscripta sunt .

Observabunt etiam , ut Patrinus , Matrinave unum ,
unamve , nec vero plures in Confirmatione eodem die
teneat , nisi ut supra .

Aderunt item Ministri alii duo : unus qui singillatim ,
dum Archiepiscopus confirmat , ordine abstergat Bombacio
frontes eorum , qui confirmati sunt : tum idem bomba-
cium , quod ad abstergendi usum adhibuerit , in pelvim
ab Acolytho manibus sustentatam ponat , ut deinceps com-
buratur , combustumque projiciatur in Sacrarium . Alter ,
qui mantili madido abluat frontes Confirmatorum , & man-
tili altero abstergat .

Cavebit autem , ne guttula quidem aquæ e mantili
madido in terram defluat .

Ambo hi Ministri , moribus , & ætate graves erunt ,
modestiaeque exemplis probati , ii præsertim , qui ad fœmi-
narum Confirmationem adhibebuntur .

His præsto erunt itidem Clerici duo , unus , qui
pel-

pelvim gestet ad colligendi bombacii usum: alter, qui alteram pelvim habeat mantilis madefaciendi causa, ad frontes abluendas.

Alius item præter hos adhibebitur; cuius cura erit Confirmatos in ordine continere, dareque operam, ut ne quisquam inde discedat, nisi cunctis, qui in ordine sunt, confirmatis. Quos ubi confirmatos viderit, inde ad certum locum, Cappellamve deducat, ubi Litaniis, aliisque Orationibus sancte precentur, quoad Archiepiscopus, precibus rite peractis, omnes solemni benedictione dimiserit.

Idem de Fœminis confirmatis exequetur, illas etiam deducendo ad certum locum a maribus separatum, ubi itidem orent.

Sacerdos præterea præsto erit, qui prout Parochiarum ordo postulat, in Ecclesiam introducat eos, qui confirmandi sunt. Proinde ex Scheda, quam in manu habebit, ordine Parochiarum Fideles ad Confirmationem evocabit: singulisque Parochiis locum constituet, viris quidem distinctim a fœminis.

Quo in officio ita aget, ut in tempore introducat, ne ministrationsi mora interponatur.

Acolythi præterea aderunt duo, qui Archiepiscopo ministranti cereos accensos duos præferent: Ostiarii duo, pluresve, qui januas custodient, ut ad Confirmationem vocati, ordine ingrediantur.

In Confirmatione hæc, ut infra, servabuntur.

Primum in Ecclesiam introducti, qui confirmandi sunt, mares, ut dictum est, a parte australi, fœminæ a septemptrionali, manebunt.

Genibus item flexis, manibus ante pectus junctis, orabunt.

Omnes

Omnes præterea alii, quicumque sacro illi ministerio adfunt, silentio sancto utentur, sancteque præcabuntur.

Summa animi attentione spectabunt solemnis Mysterii celebritatem.

Mente secum reputabunt illa Spiritus Sancti dona, quæ Sacramenti hujus virtute fidelibus impartuntur.

Tacita etiam meditatione videbunt, quantopere ipsi iis donis indigeant.

Accersiti autem primo mares, deinde foeminae cum suis quique Patrinis, Matrinisve gravi incessu, non turbulento, & celeri præproverove gressu, manibus junctis, ad Confirmationem accedent, locoque, & ordine, ad præscriptum monitoris consistent.

Archiepiscopus cum propius ad confirmandum accedet; ordine quisque sinistram pedem, ut supradictum est, supra dextrum Patrini, aut, si foemina est, Matrinæ ponet, manibus devote junctis. Quo in statu permanebit, quoad frons abluta, absterfaque erit. Nemo autem frontem, sacro Chrismate illitam attingat, ne Crucis quidem caussa, nisi prius ablutam, atque absterfam. Inde postea omnes simul ordine ad constitutum locum venient, ubi sancte precentur, ut supradictum est, usque ad solemnem Archiepiscopi benedictionem.

Post Confirmationem quæ agenda sunt.

Impertita Confirmatis solemni benedictione, unusquisque Parochus curet parochiales suos reducere ad Ecclesiam ordine, quo venerunt: ubi hæc moneat:

Ut recens confirmati, ob Sacramenti reverentiam eo saltem die a frontis lotionem abstineant.

Ut pro pietatis studio Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, & Symbolum, singulis septem diebus,

bus, septies, qui litterarum rudes sunt recitent: Officium autem de Spiritu Sancto septies itidem, qui legere norint, memores septem cælestium donorum, quæ illius Sacramenti virtute acceperunt.

Utque solliciti sint in iis religiose conservandis.

Ut anniversarium statum illum diem, (1) quo confirmati sunt, religiosius singuli pietatis officiis, & precibus coalant: confessique sacram Eucharistiam sumant, ut benignissimo Deo gratias agant de donis acceptis.

Eum Confirmationis suæ diem ob eam causam adulti notent: itidemque faciant Parentes eorum, qui pueri confirmati sunt. Cognationem quoque spirituales denuntiabit, quæ contracta est inter Confirmatum, Parentes ejus, & Patrinum.

Denique ad præscriptam formulam referet in librum, quem paratum habebit, nomina & Confirmatorum, & Patrinorum, Matrinarumve (2).

CA-

¹ Anniversarium Confirmationis, ac Baptismi diem Neophiti olim celebrabant, quem veteres Annotinum Pascha dicebant.

² Tum ut innotescat spiritualis cognatio, cum ne periculum sit iterandi Sacramentum. Sacramentum autem confirmationis iterari non posse, quod characterem indelebilem imprimat, definivit Tridentina Synodus, ac jure; est enim Confirmatio, consecratio quædam. Natura autem consecrationis iterationem non admittit, vide cl. Catalanum.

CAPUT II.

Ordo Confirmationis Ecclesiae Constantinopolitanae, & Graecorum ex Euchologio, Venetiis græce edito.

Καὶ μετὰ τὸ ἐνδύσαι αὐτὸν ἐπ' ὄχεται
ὁ ἱερεὺς λέγων τὴν εὐχὴν
ταύτην.

Et postquam indutus fuerit (1), adiicit Sacerdos Orationem hanc.

Dominum precemur.

τῷ Κυρίῳ δεηθώμεθα.

ΕΥλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς ὁ
παντοκράτωρ, ἡ πηγὴ πῶν
ἀγαθῶν, ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης,
ὁ λάμπας τοῖς ἐν σκότει φῶς σωτη-
ρίας, διὰ τῆς ὁπιφανείας τοῦ μονογε-
νῆς σου Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ χειρο-
μῆκος ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις τὴν μακα-
ρίαν χάρισιν ἐν τῇ ἁγίᾳ ὕδατι, &
τὸν θεῖον ἀγιασμὸν ἐν τῇ ζωοποιῇ
χείρῳ, ὁ καὶ νυνὶ δοκῆσας
ἀναγεννῆσαι τὸ δέλόν σε τὸν νεω-
φώτισον δι' ὕδατος καὶ πνεύματος,
καὶ τὴν ἡμετέραν ἐκβίωσιν καὶ ἀκυσίωσιν ἀ-
μαρ-

Benedictus es Domi-
ne Deus omnipotens,
(2) fons bonorum, sol ju-
stitiæ, qui per unigeniti
Filii tui, & Dei nostri ap-
paritionem lumen salutis il-
luxisti iis, qui in tenebris
erant, & nobis indignis
beatam purgationem con-
tulisti per sanctam aquam,
ac divinam sanctificationem
per vivificum Chrisma, qui
& nunc recens illuminatum
servum tuum per aquam,
& Spiritum regenerare vo-
luisti,

1 Græci etiamnum conjungunt Confirmationem cum Baptismo.

2 Hanc orationem formam Confirmationis in Ecclesia Græcanica contendunt cum Juvenin. non indocti Scriptores quamplures: illa tamen in nonnullis Codicibus ad baptisimi Ordinem refertur: ut liquet ex iis, quos infra referimus.

luisti, eidem peccatorum sponte, atque etiam indeliberate commissorum remissione concessa, Ipse Domine Rex omnium benigne, concede illi signaculum doni Sancti, omnipotentis, & adorandi tui Spiritus, ac perceptionem sancti Corporis, & pretiosi Sanguinis Christi tui. In sanctitate tua illum custodi, in orthodoxa Fide confirma, a maligno, & omnibus ejus astutiis illum libera, & salutari tuo timore in puritate, & justitia animam illius conserva, ut in omni opere, & verbo placeat tibi filius, & hæres cælestis tui Regni fiat.

Exclamando.

Quia tu es Deus noster, Deus miserendi, & salvandi, & tibi gloriam attolimus, Patri, & Filio, & Sancto Spiritui nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Oratione hac terminata baptizatum S. Unguento ungit (1)

Lib III.

H

Cru-

μαρτυμάτων ἄφειν αὐτῷ δωρησάμενος. αὐτὸς Δέσποτα παμβασιλεῦ δ' ἀπαλαγχε. χάρισαι αὐτῷ τὴν σφραγίδα τῆς δωρεᾶς τῆς ἁγίας καὶ παντοδυνάμει, ἡ πνευματικὴ σὺ Πνεύματος, καὶ τὴν μετάληψιν τῆς ἁγίας σώματος, ἡ τὴν πρὸς αἵματος τῆς Χριστοῦ σὺ φύλαξον αὐτὸν ἐν τῇ σῶ ἁγιασμῷ, βαθεύων ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει, ῥύσαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς πονηρίας καὶ πάντων τῶν ὀπιηδόνων αὐτοῦ, καὶ τῷ σωτηρίῳ σου φόβῳ, ἐν ἀγνείᾳ ἡ δικαιοσύνῃ, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διατήρησον. ἵνα ἐν παντί ἔργῳ καὶ λόγῳ δαρεσῶν σοι, υἱὸς ἡ κληρονόμος τῆς ἐπερανίας σου γένηται βασιλείας.

Εκφώνως.

Ὁ πρὸς εἰς ὁ Θεὸς τὸ ἐλεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοι τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν. τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, ἡ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι. νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν ὁχλὴν, χρίει τὸν βαπτισθέντα τῷ ἁγίῳ μύρῳ. Ποιᾶν

σαυ-

1 Hujus unctionis antiquitas & symbolum adparet ex S. Cyrill. Cathec. 3. mystagog. ubi; *Ac primum quidem frons illinitur, ut eum a vobis abstergat pudorem, quem primus homo transgressor perpetuo circumferebat: si-*

σαυρὲς τύπον, ὅπῃ τῇ μετώπῃ. Καὶ
τῇ ὀφθαλμῷ. Καὶ τῇ μυκτήρῃ.
Καὶ τῇ σόματι. Καὶ τῇ δύο ὠτῶν.
Καὶ τῇ σήθει, καὶ τῇ χεὶρῇ, καὶ τῇ
ποδίῳ, λέγων.

Σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος ἁ-
γίου. ἀμήν.

Εἶτα ποιεῖ ὁ ἱερεὺς μὲν τὴν ἀ-
ναδο-

Crucis signum faciens in
fronte, & in oculis, &
in naribus, & in utra-
que aure, & in pedibus
dicens.

Signaculum doni Spiri-
tus (1) Sancti Amen.

Deinde cum (2) Susce-
pto-

mulque efficiat, ut vultu non velato Dei gloriam possitis intueri. Deinde vero
aures unguuntur, ut ad audiendum Divina Mystera aures accipiat, de quibus
ajebat Isaías: & addidit mihi Dominus aures ad audiendum: & Dominus in
Evangelio, qui habet aures audiendi, audiat. Postea Nares, ut divinum reci-
pientes unguentum dicatis: Christi gratias odor sumus, in his, qui salvantur.
Tum vero pectus inungitur, ut induti thoracem justitiæ, fortiter adversus in-
sultus diaboli consistatis, ut Dominus Christus post baptismum, & Spiritus San-
cti adventum, egressus in prælium devicit adversarium.

1 Hanc esse formam confirmationis apud Græcos censent multi cum cl.
Goarîo: pernegant tamen alii cum doctissimo Christiano Lupo in Scholiis
ad Canonem 7 Constantinop. secundi, & 95. Trullanum. Mihi vero certum
est, integram non esse unctionis formulam, sed vel initialia ejus verba, vel
illis aliud non exprimi, nisi quod ab ungente dicantur verba mystica signifi-
cantia ac imprimementia signaculum, ac donum Spiritus Sancti.

2 Quemadmodum Populus Israeliticus Choros egit devicto, & in mare
submerso Pharaone, sic sepulto in aquis baptismi veteri homine, repressaque
hostis humanæ libertatis ferocia, divinam choream cum Sacerdote su-
sceptor & Puer lustratus ducunt. Ter autem h. m. circulus peragitur cir-
ca piscinam, ut observat Simeon Thessalonicensis inquires: Accipit Sa-
cerdos gaudens baptizatum e manu susceptoris, eum mox consequentis, & cho-
ream agentis, quasi simul cum Angelis tripudians, & festum diem agens, ter
piscinam circuit, de spiritualis matricis ubertate, deque ex ea, & Spiritu San-
cti puero genito delectatus: Initiatus autem si sit adultus cereum gestat, sin vero
puer sit, susceptor ejus vice tenet cereum, ut idem Thessalonicen paulo ante
advertit, cujus ritus antiquitas patet ex Nazianz. Orat. 40. de Baptismo scri-
bente. Statio hæc, qua confestim a baptismo ante magnum altare stabis, futuræ
vitæ gloriam præsignat; Psalmorum cantillatio, cum qua acciperis, illius hymnodicæ
præludium est. Lampades, quas accendis, illius luminum gestationis figuram ge-
runt, cum qua splendide, & virgines animæ splendidis fidei lampadibus Chri-

ptore, & Puer in circuli
modum procedit Sacerdos.

Et canimus: Quotquot
in Christo baptizati estis,
Christum induistis Alleluja.
terque dicitur, & postea pro-
positum. Dominus illumi-
natio mea. Versus. Domi-
nus defensor vitæ meæ.

Apostolus.

Ad Romanos Epistolæ Pau-
li Lectio.

FRatres: quicumque ba-
ptizati sumus Christo
usque viventes autem Deo,
in Christo Jesu Domino
nostro.

Evangelium

secundum Matth.

IN illo tempore undecim
discipuli abierunt in Ga-
lilæam usque & ecce vobis-
Lib. III. cum

ναδόχε καὶ τῆ βρέφας, χῆμα
κύκλῳ.

Καὶ ψάλλομεν. Ὅσοι εἰς Χρι-
στὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύ-
σαθε, Ἀλληλεία, ἐκ γ'. Εἶπα
τὸ, θεωκείμενον. Κύριος φωτισμός
με. σίχος. Κύριος ὑπερφανείας,
τῆς ζωῆς με.

Ο Απόστολος.

Πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῆς Παύλου,
τὸ ἀνάγνωσμα.

ΑΔελφοί. ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐ-
βαπτίσθητε.....ζῶντας
δὲ τῷ Θεῷ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
Κυρίῳ ἡμῶν.

Εὐαγγέλιον καὶ Ματθαῖον.

ΤΩι καιρῷ ἐκείνῳ. οἱ ἑνδεκά
μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν
Γαλιλαίαν.....καὶ ἰδὲ ἐγὼ μεθ'
H 2 ὑμῶν

sto sponso obviam prodibimus, nec per ignaviam, & socordiam dormientes, ne
inscientibus nobis, is, cujus adventus expectatur, inopinato adsit, nec alimento,
& oleo, bonisque operibus carentes, ne a nuptiali cubiculo excludamur. In ba-
ptismo Primariorum hominum has cœremonias majori pompa factas colli-
gitur ex Epistola Marci Gazensis apud Baron. ad an. 450. Baptizato juniore
Theodosio, & ab Ecclesia egresso in Palatium, licebat rursus intueri decorem
eorum, qui præerant multitudini, & vestem eorum refulgentem. Erant enim
omnes candidati, ut existimaretur multitudo esse nive repleta. Præcedebant
autem Panicis, illustres & omnis dignitas cum ordinibus militaribus, omnes
portantes cereos, ut putarentur astra cerni in terra.

ἕως εἰς πᾶσας τὰς ἡμέρας, ἕως
τῆς συντελείας τῆς αἰῶνος, ἀμήν.

Εἶτα ἐκτενὴς, καὶ ἀπόλυσις.

cum sum omnibus diebus
usque ad consumationem
sæculi. Amen.

Deinde fit protensa precatio, & dimissio.

*Hoc idem Baptismatis Officium in Cryptoferrat. Bessarionis
diversa ratione legitur compositum.*

Καὶ μὲν τὸ βαπτίζεσθαι πάντας, νίπτε-
ται, ὁ ἐκβάλλει τὸ λέντιον, καὶ τὰ
μανίκια, καὶ ὁ Ἀρχιδιάκονος λέγοντος·

Πρόχωρον. Ἀρχονται οἱ ψάλλ-
ται τὸ, Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ
ἀνομίαι· ἡ ὁ Ἰερῆς σου τῷ λαῷ
ἤεις· ὁ ἔως. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε.

Καὶ μὲν τὸ ὕχην ταύτῃ ἀποδύε-
ται τὴν σολὴν τὸ βαπτίσματος, καὶ
βαλ-

*Et dum omnes baptizati
fuerint, lavatur ille, & lin-
teum supermanicaliaque de-
ponit: & Archidiacono di-
cente:*

*Attendamus. Incipiunt
Cantores, Beati quorum re-
missæ sunt iniquitates &c.
aut certe Sacerdos cum po-
pulo illud idem dicit ter: &*

sic dicitur: Benedictus es Domine &c.

Et oratione hac (1) finita ornatu Baptismatis exuitur
Pa-

1 In Conc. Florentino Latini-Græcos interrogarunt, quare Pontifices non inungunt Chrismate, Sed Sacerdotes, cum hoc Pontificibus sit datum? Apte tamen objectis Latinorum ex Canonibus, & legibus Mithylenensis satisfecit. Sed non constat quale responsum dederit, ut pote a Synodicis Notariis omissum. Gabriel Philadelphienſis Antistes hanc profert rationem; Ecclesia Orientalis non tantum Pontificibus, sed etiam per ipsos Presbyteris, post sacram baptismatis cœremoniam benigne annuit, atque concedit circa ullam culpam, undionem Chrismatis, idque propterea, ne quis baptizatorum ejusmodi gratia privetur, si eum contingat, ut sunt humanæ res, repentina, atque immatura morte ex hac vita migrare. Quamvis igitur Græci minime Photio consentiant, qui in Ecclesiam Romanam debaccatur, quod Presbyteris inhibeat baptizatorum frontes chrismate linire, & cum Johanne Chrysostomo hom. in cap. 8. Act. Apostolorum fateantur Spiritus Sancti Donum Aposto-

Patriarcha, & assumit eum, qui missis infervit. Tum vadit ad Sanctum Petrum: & Cantore dicente. Quotquot in Christo baptizati estis. Unguento sancto baptizatos ungit, faciens signum Crucis in fronte, oculis, naribus, ore, & duabus auribus, dicens: Signaculum doni Spiritus Sancti.

His dictis cum orphanis concinit, Beati quorum remissae sunt, & ingreditur, cum recenter Illuminatis ad Introitum, id est processionem, & deinceps divinam perficit Missam.

In reliquis vero festis cum baptismata in parvo Baptisterio celebrantur, adveniens Patriarcha, cuncta juxta praescriptum ritum peragit:

βάλλει τὰ δ. λειτουργίας. ἢ ὑπάγει εἰς τὸ Ἅγιον Πέτρον. καὶ τῷ ψάλτῃ λέγοντος. Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. χρίει τῷ ἁγίῳ μύρῳ τὰς βαπτισθέντας, ποιεῖν σαυρὸς τύπον ἐπὶ τῇ μετώπῃ, τῷ ὀφθαλμῷ, τῷ μυκτήρῳ, τῷ στόματι, ἐ τῷ δύο ὠτῶν, λέγων. Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος ἁγίου.

Καὶ μὲν τὰς συμπάλλων τοῖς ὀρφανοῖς τὸ, Μακάριοι ὧν ἀφείθησαν, εἰσέρχεται μὲν τῷ νεοφωτίστων εἰς εἴσοδον, ἐ τελεῖ ἀκολούθως τὴν θείαν λειτουργίαν.

Εν ᾗ ταῖς λοιπαῖς ἑορταῖς, ὅτε ἐν τῷ μικρῷ φωτισμῷ γίνονται τὰ φωτίσματα, κατερχόμενος ὁ Πατριάρχης ποιεῖ πάντα ἢ τὸ πρεσβεφέντα τύπον, καὶ μὲν τὸ σφραγίσαι ἐν τῷ ἀποδυτῷ τὰς νεοφωτίστας τῷ θείῳ μύρῳ, καθεύζεται ἐκδεχόμενος τὸ Βασιλέα. οἱ ᾗ ὀρφανοὶ, καὶ ὁ ψάλτης ψάλλοντες τὸ. Μακάριον

lorum esse, unde & coriphæos, inquit, & non alios videmus hoc facere. Et Pachimerus in parafrasi ad cap. 5. de Ecclesiastica hierarchia scribit: Opus est Pontifice ad ungendum eum, qui baptizatus est. Quippe hic erat mos antiquus; nihilominus ex Episcoporum indulgentia, quam Ecclesiæ Romanæ tacitus consensus videtur confirmasse, ut observat, ac pluribus demonstrat Sapientissimus Pontifex Benedictus XIV. in libro de Synodo, hanc potestatem Presbyteris concedunt. Unde & verticalem latinam baptismatis unctionem non habent, sed confirmatoriam.

ὧν ἀφέθησαν, εἰσάγουσι τὰς νεοφω-
τίσας ἐν τῇ Εκκλησίᾳ.

*postquam in Vestiario re-
center Illuminatos sancto Un-
guento consignaverit, sedet Imperatorem præstolaturus. Cantore
autem cum Orphanis (pueris Cantoribus) psallente, Beati quo-
rum remissæ sunt, recenter Illuminatos in Ecclesiam inducit.*

*Officium idem in Barberino Sancti Marci hoc pacto
se habet.*

Καὶ μὲν τὸ βαπτισθῆναι λέγει ὁ
Ψάλτης, Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν,
ἡ μὲν τὸ ποιεῖντος τῷ Διακόνου
ἄχην, ἐπ' ἄχεται ὁ Ἱερεὺς τῷ ἄ-
χων ταύτην. Εὐλογητὸς εἰ Κύ-
ριε.

Καὶ μὲν τῷ ἄχην ταύτην λέ-
γει,

Οσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτισθητε,
Χριστὸν ἐνεδύσαθε.

Καὶ χρίει ὁ Ἱερεὺς τὰς βαπτισθέν-
τας τὸ ἅγιον μῦρον. ποιεῖν σαυρῶ-
ν τύπον ὅπῃ τῷ μετώπῳ, ἔ τῷ ὀφθαλ-
μῷ, ἔ τῷ μυκτήρῳ, ἔ τῷ σόμα-
τος, ἔ τῷ δύο ἄπων, λέγων.

Σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος ἁ-
γίου.

Καὶ κατέρχεται λέγων. Μακάριοι
ὧν ἀφέθησαν. Καὶ εἰσέρχεται ὁ
Ἱερεὺς μὲν τῷ νεοφωτίσων εἰς τὴν
εἴσοδον. ἔ γίνεται ἡ θεία λει-
τεργία.

*postquam in Vestiario re-
center Illuminatos sancto Un-*

*guento consignaverit, sedet Imperatorem præstolaturus. Cantore
autem cum Orphanis (pueris Cantoribus) psallente, Beati quo-
rum remissæ sunt, recenter Illuminatos in Ecclesiam inducit.*

*Postquam vero baptizatus
fuerit, dicit Cantor: Beati
quorum remissæ sunt. Tum
vero Diacono faciente oratio-
nem, precatur Sacerdos hoc
pacto. Benedictus es Domi-
ne &c. Et oratione hac pera-
cta, dicit: Quotquot in
Christo baptizati estis, Chri-
stum induistis.*

*Et unguento sacro bap-
tizatos ungit Sacerdos, facit-
que signum Crucis in fron-
te, oculis, naribus, ore, &
duabus auribus, dicens:*

*Signaculum doni Spiri-
tus Sancti.*

*Disceditque dicens: Beati
quorum remissæ sunt. Mox
cum recenter Illuminatis pro-
cedit in Introitu, & cele-
bratur divina Missa.*

Mox vero baptizatis omnibus tertio cantat : Beati quorum remissæ sunt iniquitates : Et dicit versum , Et Deo laudes persolvit . Diaconus , Dominum precemur . Sacerdos orationem , Benedictus es Domine &c.

Et responso Amen , digreditur Patriarcha , vel Pontifex ad Vestiarium . Et Cantore dicente : Quotquot in Christo baptizati estis , Christum induistis : Baptizatos unguento sacro Sacerdos ungit : faciens Crucis signum primo in fronte , dicens , Signaculum doni Spiritus Sancti . In oculis dicens : Unctio Spiritus Sancti . In naribus dicens : Unctio pignoris Spiritus Sancti . In auribus dicens : Unctio participationis vitæ æternæ : In manuum vola interiore dicens : Unctio sancti Christi Dei , & signaculum insidiis liberum . In corde tandem , Complementum doni Spiritus Sancti , thorax fidei & veritatis . Et dicit , Beati quorum remissæ sunt iniquitates : Et de reliquo celebratur Missa .

Καὶ μὲν τὸ βαπτισθῆναι πάντας ψάλλει τρίτον . Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν . Ἐ λέγει σίχον , Ἐ δοξάζει .

Ο Διάκονος . Τῷ Κυρίῳ δεινὸν μῦθον .

Ο Ιερεὺς τῷ Διᾶκον . Εὐλογητὸς εἶ Κύριε .

Καὶ μὲν τὸ , ἀμὴν , ὁξίρχηται ὁ Πατριάρχης , ἢ ὁ Επίσκοπος ἐν τῷ ἀποδυτῷ , Ἐ τῷ ψάλλει λέγοντες . Οσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτισθητε , Χριστὸν ἐνεδύσαθε . ἤτοι ὁ Ιερεὺς τῷ ἀγίῳ μύρῳ τὰς βαπτισθέντας , ποιῶν τὸν τῷ σφραγῖ τύπον . ὡραῖον ἐπὶ τῷ μετώπῳ λέγων . Σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος ἁγίου . Ἐ ἐπὶ τὰς ὀφθαλμὰς λέγων ἡρίσμα δωρεᾶς Πνεύματος ἁγίου ἢ ἐπὶ τὰς ὀσφρήσεις λέγων . ἡρίσμα ἀρραβάνος Πνεύματος ἁγίου . ἐπὶ τὰς ἀκοὰς λέγων . ἡρίσμα μετοχῆς ζωῆς αἰωνίας , εἰς τὰς χεῖρας ἔσωθεν . ἡρίσμα ἁγίου Χριστοῦ τῷ Θεῷ , ἢ σφραγὶς ἀνεπιβέβητος ἐπὶ τῇ καρδίᾳ . πλήρωμα δωρεᾶς Πνεύματος ἁγίου , Ἐ δὲ ὁ ἱερεὺς πίστει , ἢ ἀληθείας . Καὶ λέγει . Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν , Ἐ λοιπὸν ἡ λειτουργία .

Idem officium ex arabico Vaticano Cod. 43.

وتقول على وعاء الميرون

المقدس.

أيها الإله الضابط الكل
والقادر على كل شيء . أبو
ربنا يسوع المسيح . الذي
أولدت بمسرتك لعبدك هذا
فلان بالما والروح الذي به
مخمت مغفرة الخطايا . أيها
السيد أرسل عليه روح
قدسك سبعة أصناف . روح
الحكمة والفهم . روح المسيرة
والقوة . روح المعرفة وحسن
العبادة . أملاء من خوف
روحك القدوس . وارسم
عليه علامة صليبك

المقدس أيها المتحن للحياة الأبدية برنا يسوع المسيح الذي
له السج إلى الأبد أمين . وارسمه

*Et dices (1) super vas san-
cti Chrismatis .*

*Deus Omnitens , &
Omnipotens Pater Domini
Nostri Jesu Christi , qui
voluntate tua regenerasti
hunc famulum tuum N. per
aquam , & spiritum , per
quem tribuisti remissionem
peccatorum ; Tu Domine
emitte super eum Sanctum
tuum septiformem Spi-
ritum : Spiritum Sapientiae ,
& Intellectus , Spiritum
Consilii , & Fortitudinis ,
Spiritum Scientiae , & Pie-
tatis . Imple eum timore
Spiritus Sancti . Consigna
eum signo Crucis tuae San-
ctae o Clemens in vitam
aeternam per Dominum No-
strum Jesum Christum . cui
laus in saecula . Amen .*

Et

*(1) Post Psalmum Beati quorum remissae sunt iniquitates , qui ibi recitandus
praescribitur immediate post baptismum , ejusque formulam .*

Et obsigna eum sacro

Chrismate dicens ;

Ad frontem .

Signaculum doni Spiritus Sancti .

Ad tempora .

Unctio Arhabonis Regni Coelestis .

Ad oculos .

Unctio gratiae Spiritus Sancti .

Ad aures .

Unctio participationis vitae immortalis .

Ad nares , & os .

Unctio sancta in vitam æternam .

Ad manus .

Thorax Fidei , & veritatis .

Ad pectus .

Stola meriti Regni .

Ad genua , & pedes .

Gressus viæ divinæ .

Ad humeros , scapulas , & juncturas brachiorum .

Perfecta unctio , & donum Spiritus Sancti .

De-

وارشمه بالميرون المقدس
وانت قايلًا . على الجبهة .

ختم موهبة الروح القدس .
على الصدغين .

مسحة عربون ملكوت
السموات . على العينين .

مسحة نعمة الروح القدس .
على الاذنين .

مسحة شركة الحياة الفارقة
الموت . على منخرينه وفمه .

مسحة مقدسة للحياة الغير
مايتة . على اليدين .

ذرع الامانة والحق .
على الصدر .

لباس استحقاق الملكوت .
على الركب والرجلين .

سلوك الطريق الالهية .

على الاكتاف والظهر وسلاسل الذراع . مسحة

وموهبة روح القدس بالكمال .

ثم يصلى هذا الافشين على
ماء المعمودية حتى يلبسوا

الولد. Τὸ Κυρίε

تباركت ايها الاب الرب
الاله ضابط الكل يدبوع
الخيرات شمس البر الذي
اضيت للذين في الظلام نور
الخلاص بظهور ابنك الوحيد
الاهنا ووهبت لنا الخ. لانك
انت هو الاله الرحمة والخلاص
الخ.

ثم تذر المعمود وتقر به
الاسرار الالهية. وتقول هـ

الافشين. Τὸ Κυρίε.

ايها الرب الالهنا سر بهذا التكميل وكمل بروح قدسك
هذه الخدمة وافض على عبيدك الذين وعظموا
صطبغوا جد باسمك القدوس. حتى كمتل ما
اخذوا مسحة الزيت للتقدمة طهرهم هكذا ايها السيد ومن
عما

*Deinde dicat hanc Ora-
tionem super aquam Baptis-
mi, cum induunt Puerum.
Dominum (precemur.)*

*Benedictus es Domine
Deus Pater Omnipotens,
fons bonorum, sol justitiæ,
qui eos, qui in tenebris
erant, lumine salutis dona-
sti, & dedisti nobis &c.*

*Quia tu es Deus miseri-
cordiæ, & salutis &c.*

*Deinde cinges baptizatum,
& divina mysteria illi tribues
dicens hanc Orationem.*

Dominum (precemur.)

*Domine Deus noster
complaceat tibi in hac per-
fectione, ac Spiritu tuo San-
cto perfice hoc ministe-
rium, & effunde super fa-
mulos tuos, qui catechizati,
& ba-*

& baptizati sunt, renovationem in sancto nomine tuo, ut quemadmodum acceperunt unctionem olei ad præparationem, sic emunda eos o Domine, & a Satanæ operibus eripe, & per hoc venerandum Sigillum, ac sanctum Chrisma conserva eos, & confirma per gratiam Spiritus tui Sancti, & Unigeniti Filii tui D. N. Jesu Christi, quia tu es o Deus noster clemens, & misericors ab initio, tibi que gloriam attollimus in sæcula. Amen.

Oratio dimissionis aquæ

Baptismi.

Dominum (precemur.)

Domine Deus noster, Deus Patrum nostrorum, qui congregasti aquas in congregationes suas, & mari arenam terminum posuisti, & tectum fecisti superioribus tuis aquas, & conservasti omnes naturas sensibiles, ac intellectuales. Converte hanc aquam ad suam pristinam naturam, eamque dimitte, quia tu es Salvator

Con-

عمال الشيطان انقدهم وبهذا
الخاتم المكرم والميمرون
المقدس احفظهم وثبتهم
بنعمة روحك القدوس
وابنك الوحيد ربنا يسوع
المسيح. لانك رحوم ومتراف
مدن البدن يا الالهنا ولك
نرسل المجد الى الابد امين.
افشين حن ماء المعمودية.

Τὸ Κυρίον.

ايها الرب الالهنا الاله اباينا
الذي جمعت المياه الى مجامعها
روضعت الرمل للبحر حداثا
وسقفت بالمياه علايك
وحفظت جميع الطبائع
المحسوسة والعقلية. رد هذه
الماء الى طبعه الاول وحده.
لانك انت المفدى جماعتنا
ولك

ولك نرسل المجد للاب والابن
والروح القدس الان وكل اوان
والى دهر الداهرين امين.

Congregationis nostræ, tibi
que gloriam attollimus Pa-
ter, Fili, & Spiritus Sancte
nunc, & semper, & in sæcu-
la sæculorum. Amen.

ABLUTIO POST SANCTUM BAPTISMA.

K Αὐτὴ μετ' ἡμέρας ζ'. πάλιν φέ-
ρουν αὐτὸ ἐν τῇ Εκκλησίᾳ,
εἰς τὸ ἀπολῆσαι. Καὶ λύει αὐτὸς ὁ
Ιερεὺς τὸ σαβανόν, ὃ τὴ ζώνῃ. λέ-
γων τὰς εὐχὰς ταύτας.

Τῷ Κυρίῳ δ' ἐνδοξάζω.

E T post dies (1) septem
iterum puerum defe-
runt in Ecclesiam, ut ablu-
atur: linteisque (2) eum sol-
vit Sacerdos, & zonam dis-
cingit, Orationes subsequen-
tes dicens.

Dominum precemur.

Ολύ-

Deus,

1 Septimo a baptismo die in Ecclesia Latina albæ vestes deponebantur, ut supra, sic & apud Græcos, qui pueros per septiduum non abluunt propter Sanctum Chrisma, ut advertit Thessalonicen. quamvis puerorum munditiæ solutis a parte inferiori Sabanis, & interiori panno detracto, alioque solerter addito, consulant, hinc octavo die hanc cœremoniam peragunt, quam ad abluendos pueros sive ad excucullandos, seu ad cingulum solvendum dicunt. De ea Thessalonicen. Post septimum vero diem, qui vitæ hujus septenæ cursum significat, in separato loco baptizatus abluatur: ne forte Sancto-
rum, aquæ dico baptismi, vel unguenti aliquid excidens deperdatur: Itaque hæc ablutio fecernenda omnino ab illa pedum, quam occidentales nonnullæ olim Ecclesiæ post baptismum adhibebant, abluitione, de qua lib. 2. pag. 42.

2 Sabana est quodlibet linteum abstergendo corpori aptum: ejus itaque usus in balneis frequens erat, qua notione accipitur & a latinis. Verum qui-
dem est, ut notat cl Goarius, recentiora λαζαρίσματα mortuorum fascias, & involucria, etiam σάβανα fuisse a Græcis vocitata, ususque obtinuit, ut e baptismo tenuioribus ταινίσις γαθαρίσις albi rubrique coloris in crucem actis, & idcirco σταυρογάθανα vocatis, & per octo dies affixis respergant: de quibus Victor de Persecutione Wandalica lib. 3. Illa, quibus suscipiens eum de fonte, dudum texerat, Sabana bajulabat: Si vero baptizatus sit adultus χίτωνα tu-
nicam albam gestat, ait Thessalonicen. idest baptismi amictum, qui & illumina-
torum dicitur.

Deus, qui servo (1) tuo
per sanctum Baptisma pecca-
torum redemptionem, & re-
generationem vitæ largitus
es: Ipse Dominator Domi-
ne vultus tui illuminatio-
nem in ejus corde semper
splendere concede: clypeum
Fidei ejus ab inimicorum
insidiis immunem conserva,
incorruptionis indumentum
ab eo assumptum mundum,
& impollutum, & spirituali
gratiæ signaculum intactum,
& intemeratum in eo propi-
tius ipsi, nobisque factus,
secundum multitudinem mi-
sericordiarum tuarum, cu-
stodi.

Quia benedictum est, &
glorificatum, venerandum,
& magnificum nomen tuum;
Patris, & Filii, & Sancti
Spiritus: nunc & semper, &
in sæcula sæculorum. Amen.

Dominum precemur.

Dominator Domine Deus
noster, qui per Baptismi pi-
scinam, splendore cœlesti

Ολύζωπιν ἀμαρτιῶν δὲ τῷ ἁγίῳ
βαπτίσματι τὸ δέλω σε δωρησά-
μενος, ἔ ζωὴν ἀναγεννήσεως αὐτῷ
χειρσάμενος. αὐτὸς Δέσποτα Κύ-
ριε τὸ φῶτισμόν τῆ προσώπου σε, ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ἐκταυγάζειν δὲ πα-
τὸς δόξης σου, τὸ θυρεὸν τῆς πί-
στεως αὐτῆς ἀνεπιβέβητον ἐχθροῖς
διατήρησον. τὸ τῆς ἀφθαρσίας ἐν-
δυμα ὅπερ ἐβάλετο, ἀρρύπτωτον ἐν
αὐτῷ καὶ ἀμόλυτον διαφυλάξον.
ἁθροῦσον ἐν αὐτῷ τὸ Πνεύματι κλυ-
σφραγίσαι τῇ χάριτί σε διατηρῶν,
ἰλεως αὐτῷ τε καὶ ἡμῖν γυρόμενος, καὶ
πλήθος τῆς οἰκτιρῆσός σε.

Οὐκ ἔνδοξοις ἔ δεδόξασαι τὸ
πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά
σε, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ
ἁγίῳ Πνεύματι, νυνὶ καὶ ἀεὶ, καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Τῷ Κυρίῳ δειδωμένῳ.

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ
δὲ τῆς κολυμβήθρας τὴν ἐξάνιστον
ἐλλαμψίν τοῖς βαπτιζομένοις παρέ-
χων. ὁ ἀναγεννήσας τὸ δέλόν σε τῷ

νεο-

baptizatos illustras, qui recens
illu-

1 Cryptoferratenſe Falasce hanc solam orationem exhibet, & in ea termina-
tur totum officium, cui hunc titulum præmittit, Oratio ad abluendum puerum.

νεφώπσον, δι' ὕδατος καὶ Πνεύ-
ματος, ἔτι καὶ τῶν ἐκσίων ἔκ-
σίων ἁμαρτημάτων ἄφεσιν αὐτῶν
δωρησάμενος. ἐπιθεὶς αὐτῷ τὴν
χεῖρά σου τὴν κραταιάν, καὶ φύλα-
ξον αὐτὸν ἐν τῇ δυνάμει τῆς σῆς
ἀγαθότητος, ἄσυχον ἢ ἀρραβῶνα
διαφύλαξον, καὶ ἀξιώσον αὐτὸν εἰς
τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἔτι εἰς τὴν
σὴν δόξαν.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν ἔτι σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῶν Πα-
τρὶ, ἔτι τῶν Υἱῶν, ἔτι τῶν ἁγίων Πνεύ-
ματος, νῦν καὶ ἀεὶ, ἔτι εἰς τὰς αἰ-
ῶνας ἢ αἰώνων. ἀμήν.

Εἰρήνῃ πᾶσι.

Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῶν Κυρίῳ
κλίνατε.

Ὁ ἐνδυσάμενός σε ἢ Χρυσὸν καὶ
Θεὸν ἡμῶν σοὶ ὑπέκλινε σὺν ἡμῖν τὴν
ἑαυτῷ κεφαλὴν, ὃν διαφύλαξον
ἀήτητον ἀγωνιστὴν διαμείναι, καὶ τῶν
ματίων ἔχθραν φερόμενων κατ'
αὐτῷ ἔτι ἡμῶν. τῶν ἢ σὺ ἀφθά-
ρτω μέχειτέλας νικητὰς ἀνάδει-
ξον.

Ὅτι σὺν ὅτι τὸ ἐλεῖν ἔτι σώζειν,
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν
τῶν
res esse præbe.

Quia tuum est misereri, & salvare, & tibi gloriam re-

illuminato fervo tuo per a-
quam & spiritum peccato-
rum sive sponte, sive in-
voluntarie commissorum re-
missionem tribuisti: poten-
ti tua manu illi imposita
bonitatis tuæ virtute illum
protege: gloriæ arrham in-
amissam in illo custodi, &
in vitam æternam, benepla-
citumque tuum illum dedu-
cere digneris.

Quia tu es sanctificatio
nostra, & tibi gloriam re-
pendimus, Patri, & Filio,
& Spiritui Sancto, nunc &
semper, & in sæcula sæculo-
rum. Amen.

Pax omnibus. Capita ve-
stra Domino inclinate.

Hic, qui Christum, &
Deum nostrum induit, tibi
nobiscum caput suum infle-
xit, quem invictum athle-
tam adversus frustra in il-
lum, & nos irrumpentes
conserva. Cunctosque co-
rona incorruptibili orna-
tos, ad finem usque victo-

rependimus , cum principii
experte tuo Patre , & san-
ctissimo , & bono , & vivifi-
co tuo Spiritu: nunc & sem-
per, & in sæcula sæculorum.
Amen .

*Et solvit cingulum pueri .
Et amiculum ejus extremi-
tatibus ad se invicem jun-
ctis , acceptum Aqua mun-
da rigat , (1) unaque pue-
rum aspergit , dicens .*

Justificatus es , illumina-
tus es , & reliqua .

*Et accepta sponsia nova ,
aqua frontem ejus caput pa-
riter & pectus , detergit , &
reliqua , dicens .*

Baptizatus es, illuminatus
es , unguento Confirmatio-
nis unctus es , & sanctifica-
tus , & ablutus es : In nomi-
ne Patris , & Filii , & Spiri-
tus Sancti : nunc & semper ,
& in sæcula sæculorum .

Amen .

τῷ ἀνάρχῳ σε Πατρὶ , & τῷ πανα-
γίῳ & ἀγαθῷ , καὶ ζωοποιῷ σε
Πνεύματι , νυνὶ καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τὰς
αἰῶνας τῶν αἰώνων . ἀμήν .

Καὶ λύει τὸ ζωνάριον τῷ παι-
δί .

Καὶ τὸ σάββανον , καὶ ἐνώσας
τὰς ἀκρας αὐτοῦ .

Βρέχει μὲν ὕδατος καθαρῆς
αὐτὰς , & ραίνει τὸ παιδίον , λέ-
γων .

Εὐδικησῶς . Εὐφωτίσας , καὶ τα-
λοιπά .

Καὶ λαβὼν σπόγγον χαλκόν . Μετὰ
ὕδατος , ἀποπογγίζει τὸ πρόσω-
πον αὐτοῦ . Σὺν τῇ κεφαλῇ , καὶ τὸ
σῆθος , καὶ τὰ λοιπά , λέγων .

Εὐαπτίσας , ἐφωτίσας , ἐμυρρί-
σας , ἡγιασας , ἐπελάσας . Εἰς
τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς , & τοῦ Υἱοῦ & τοῦ
ἀγίου Πνεύματος , νυνὶ & αἰεὶ , & εἰς
τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων .

Idem

1 Albas vestes a Neophytis depositas lustrali etiam aqua abluebant la-
tini .

Idem Officium ex Bessarionis Codice.

ΕΥχή εἰς τὸ ἀπολῦσαι φωπ-
δένται τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ.

Ο λώζωτιν. Ut supra.

Εὐχὴ ἑτέρα εἰς τὸ ἀπολῦσαι νεο-
φώτισον.

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ
δὲ τῆς. Ut supra.

Καὶ τῶ Διακόνε λέγοντος.

Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν.

Εὐχεται ὁ ἱερεὺς,

Οἱ ἐκδυσάμενοί σε τὸν Χριστόν.

Idem ex Barberino secundo.

Εὐχὴ εἰς τὸ ἀποκακελῶσαι
παῖδιον.

Ο λύζωσιν ἁμαρτιῶν. Ut su-
pra.

Εὐχὴ εἰς τὸ ἀπολῦσαι

παῖδα.

ΚΥριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ καθαρί-
σας ἡμᾶς τὰς δέλτας σε
ἐν τῇ ἁγίᾳ σε κολυμβήθρᾳ, καὶ
ἀγιάσας τὰ ἁγία σε Πνεύμα-
τι, καὶ ἀξιώσας ἡμᾶς πρέσβευαι
λογικῶς τῆς τιμίας σε ποίμνης γε-
νέσθαι. Ἐ νυν αὐτὸς εἶ, Ἐ τὰ
ἔτι σε ἐκ ἐκλειψοσι πᾶσι τοῖς

Ο Ratio ad ablucendum Il-
luminatum octava die.

Qui redemptionem &c.

*Alia Oratio ad ablucendum
recens Illuminatum.*

Dominator Deus noster,
qui per &c.

Et Diacono dicente.

Capita vestra.

Precatur Sacerdos.

Qui Christum induistis.

*Oratio ad excucullandum
puerum.*

Qui redemptionem pec-
catorum &c.

*Oratio ad ablucendum
puerum.*

Domine Deus noster,
qui nos fervos tuos
in sancta tua piscina munda-
tos, & Sancto tuo Spiritu
sanctificatos, venerandi tui
ovilis rationales oves fieri
dignatus es, tu nunc idem
ipse es, & anni tui non de-

ficient: servis tuis recenter
illuminatis animæ, corpo-
risque munditiem præbe, &
fordes quidem corporis in
lavacro deponere, puram
autem fidem fervare conce-
de: ut juxta beneplacitum
tuum versati ad deliciarum
loca incorrupta perveniant,
Gratia & humanitate Uni-
geniti.

τοῖς δ' ἔλοις σε τοῖς νεοφω-τίστοις,
τῷ τῆς ψυχῆς & τῷ σώματος
κάθαρσιν, καὶ τῷ λεζῶν τῷ ῥύ-
πτι τῆς σαρκὸς ἀποθέσθαι, κα-
θαράν ἢ τὴν πίσιν σε ἡγα-
γῆσαι, ὅπως δ' ἀρέσῃς τοῖς πο-
λιτοσάμοις εἰς τὰς ἀφθάρτους
καταντήσῃς λαμπράς. Χάρις καὶ
φιλανθρωπία τῷ μονογενῆς.

Idem Officium ex ms. quodam Collegii de Propaganda Fide.

Scire debes, cingulum pue-
ri solvi non posse, nec lidere
illum abluere, nisi post septem
dies, & ablutio fieri debet in
Ecclesia, in qua Baptisma
celebratum fuerit: neque enim
licet extra Ecclesiam Baptis-
mum celebrare, nisi ex ne-
cessitate, cum puer morti pro-
ximus fuerit, tunc enim Sa-
cerdos statim illum baptizet.
Itaque expletis septem die-
bus

يجب أن تعلم أن لا يجب حل
زنار الطفل وغسل المعتقد إلا
بعد سبعة أيام ويكون الغسل
في الكنيسة التي صار فيها
التعميد ولا يجوز العمد خارج
الكنيسة إلا عن ضرورة إذا
أشرف الطفل على الموت
يعجل الكاهن في عمادة
سريعاً.

إذا كملت السبعة أيام يأتوا بالطفل المعتقد إلى
الكنيسة

الكنيسة ويغسلوه فيجل
الكاهن البجناق والزناار وهو
قايلًا . من الرب نطلب .
افشين .

أيها الرب الالهنا الذي من
اجل المعمودية المقدسة الخ .

Idem ex Vatic. Arab. 43.

صلاة حل زناار المعمود في
يوم السابع بعد العمداد .

Τὸ Κυρίῳ .

أيها السيد الرب الالهنا
الذي من اجل بركة العمداد
الالهى متحت الذين اعتمدوا
اشرافا سمايى الذى اصطبغوا
به عبيدك . الذى جددتهم
بالما والروح ووهبت لهم
مغفرة الخطايا الطوعية والغير طوعية . اجعل عليهم يدك
المتينة

*bus baptizatum puerum de-
ferant ad Ecclesiam , illum-
que abluant , & Sacerdos sol-
vat cucullum , & cingulum
dicens ,*

Dominum precemur .

Oratio .

*Domine Deus noster ,
qui per sanctum Baptis-
mum &c. (1)*

*Oratio solutionis cinguli 7.
a baptismo die .*

Dominum .

*Dominator Domine Deus
noster , qui per piscinam
divini Baptismi tribuisti ba-
ptizatis splendorem cœle-
stem , quo tincti sunt fa-
muli tui , quos regenerasti
per aquam & Spiritum , tri-
buens eis remissionem pec-
catorum sponte , & invo-
luntarie admissorum . Po-
tentem tuam manum illis
im-*

imponere, eosque custodi virtute bonitatis tuæ, & artham spiritus inamissam in illis conserva, ac vitam ipsorum dirige ad ea, quæ tibi placita sunt. Quia tu es sanctificator, illuminator, & Custos animarum, & corporum nostrorum, tibi que gloriam attollimus in sæculum amen.

Dominum.

Domine Deus noster, qui dedisti famulis tuis per sanctum Baptisma remissionem peccatorum, & regenerationem vitæ æternæ eisdem tribuisti; Ita Domine etiam modo & semper illustra corda eorum splendore vultus tui, eisque concede beneplacitum tuum, & scutum Fidei contra adversarium. Ædifica eos super fundamentum Apostolorum, &

in-

المنبعة. واحفظهم بقوة
صلاحتك واحفظ عرثون الروح
قيهم غير مسروق. وقوم
حياتهم الى ما يرضيك. لانيك
انت هو المقدس والمنير
والحافظ لنفوسنا واجسادنا
ولك نرسل المجد الى الابد
امين.

Τὸ Κυρίον.

ايها الرب الالهنا يا من وهبت
لعبيدك من اجل
معموديتك المقدسة مغفرة
الخطايا ومحتهم ميلاد الحديد
الحياة الابدية هكذا الان ايها
السيد اشرق دايمًا في قلوبهم
نور وجهك واعطيهم مسرتك

وترس الايمان قبالة الحارب. ابنيهم على اساس الرسل
والمسيحهم لباس الحرّة واحفظهم من كدر
الخطية

الخطية بلا عيب وكن لنا
 ولهم راجعاً كمثلك رافتك .
 فانك مباركاً الى الابد امين .
 وارسم على الولد رسم
 الصليب ثلاثة واثنتي عشرة
 قد تبررت . قد تركيت
 قد اخلت خطاياك . باسم
 ربنا والاهنا يسوع المسيح
 الذي له المجد الى الابد امين .

indue eos vestimento liber-
 tatis , eosque serua ab omni
 peccati macula , & tam no-
 bis , quam illis miserere cle-
 mentia tua , quia tu es be-
 nedictus in sæculum, amen .

*Et puerum ter Cruce ob-
 signa dicens : Justificatus ,
 emundatus es , remissa tibi
 sunt peccata , in nomine
 Domini , & Dei nostri Jesu
 Christi , cui gloria in sæ-
 culum amen .*

ORDO TONSURÆ PUERORUM EX EUCHOLOGIO .

Εὐχὴ εἰς Τειχοκρίαν .

Δ Εστωτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ,
 ὁ τῇ εἰκόνι σε πηήσας τῇ
 ἀνδρῶπον , ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ
 σώ-

*Oratio in prima Capillorum
 detonsione (1) .*

Domine Deus noster ,
 qui hominem tua ima-
 gine ornatum , ex anima ra-
 tionali & corpore decoro, ut
 cor-

1 Solebant Græci puerorum vertices abradere , & cincinnos relinque-
 re : Illosque sequenti tempore dæmonibus consecrare, authore S. Athanasio
 quæst. 28. dictorum & Interpretatio . Parab. Evangelii . Cultum hunc in
 verum Deum exhibent Græci & Nazaræos legitime æmulati (Paulo nam-
 que licuit illum exercere act. 21.) Puerorum comas præscindunt , ut iis
 præcisis vel ablatis , videantur ipsos Pueros Dei obsequio in perpetuum
 mancipare : servitutis namque signum est Capillorum abrasio: differt autem
 hæc prima detonsio a Clericali Tonsura , illa siquidem a Presbytero fit , ne-
 que Clericum hominem efficit, potestatem ei tribuendo psallendi , aut legen-

corpus animæ rationali deferviat, composuisti: & capite quidem in parte magis elata posito plures sensus nullo sibi invicem impedimento præstito, in illo collocasti; capitis autem fastigio suis capillis tecto, ne aeris intemperie vel mutatione læderetur, cuncta ejus membra, ut deinde per cuncta gratias referret, utilissime ad invicem coordinasti: ipse Domine, qui per Apostolum tuum Paulum tuæ vas electionis, omnia in laudem tuam fieri præcepisti; præsentī famulo tuo N. capitis sui detondere, & ejus velut primitias offerre incipienti, una cum ejus susceptore benedic: & jugiter in lege tua meditari, & quæ tibi placita sunt perficere concede. Quia misericors, & hominum amator Deus

σώματος ὡρεπῆς κατασκευάσας αὐτὸν, ὥς ἂν τὸ σῶμα ὕψιπηρετῇ τῇ λογικῇ ψυχῇ • κεφαλῇ μὲν ὅπῃ τ' ὑψηλοτάτων θείας, καὶ ἐν αὐτῇ τὰς πλείστας τῶν ἀγαθήσεων καθιδρύσας, μὴ παρεμποδίζοντας ἀλλήλαις, ταῖς ᾗ θειᾷ τ' κεφαλῇ ὁμοφώσας, πρὸς τὸ μὴ βλάπτειν ταῖς μεταβολαῖς τῶν αἰέρον, καὶ πάντα τὰ μέλη αὐτῶν χρησίμως ἐμφυτεύσας, ἵνα διὰ πάντων δὲ χαρισθῇ σοὶ τῷ Αἰσώτεχῃ. Αὐτὸς δέσποτα, ὁ διὰ τῆς σκῆδης τῆς ἐκλογῆς σε Παῦλος τ' Αποστόλος ἐντειλόμενος ἡμῖν, πάντα εἰς δόξαν σου ποιεῖν • τ' προσελθόντά σε δέλον σε τόνδε, ἀπαρχῇ ποιήσασθαι τ' κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, ἀλόγησον ἅμα τῷ αὐτῷ ἀναδόχῳ • ὁ δὲ αὐτοῖς πάντα μελετᾷ ἐν τῷ νόμῳ σε, καὶ τὰ δάρετά σου πράττειν.

Οτι ἐλεήμων καὶ φιλάθεος
Θεός
exi-

di scripturas Divinas e suggestu ut observat Goarius ad hunc locum ex Balzamone in can. 14. Synod. 7 hinc & ordine Romano, ac in Greg. Sacram. diversæ orationes leguntur ad Puerorum Capillaturam incidendam, & ad Clericum instituendum. Itaque Arcudius corrigendus est, dum lib. 6. cap. 8. Græcos Clericalem Tonsuram reiterare scribit, confundit scilicet hanc Capillorum detonsionem, quæ octavo die a baptismo, vel tardius solet peragi, cum Clericali cooptatione.

Θεὸς ὑπάρχεις, Ἐ σὸι τ' δόξαν ἀ-
ναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ
Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι· νυνὶ
καὶ αἰ, καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τ' αἰῶ-
νων. ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν
τῷ Κυρίῳ κλίνειτε.

Κ Τελλε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκ τ'
πνεύματος τ' πολυμβή-
θρας δ' ἡ τῆς σῆς ἀγαθότητος ἀ-
γιάσας τὰς εἰς σὲ πιστεύοντας,
ἐλόγησον τὸ παρὸν νήπιον, καὶ
ἐπὶ τ' κεφαλῇ αὐτοῦ ἡ ἐλογία
σε καταβήτω· καὶ ὡς ἐλόγη-
σας δ' ἡ τῆς περὶ Σαμεὺλ Δα-
βὶδ τ' βασιλέα, ἐλόγησον καὶ τ'
κεφαλῇ τῆς δ' ἐλυσσ, τῆς δ' ἡ δ' ἡ
χειρὸς ἐμῆς τῆς ἀμαρτωλῆς, ἐπιφοι-
τῇ αὐτῷ τῷ Πνεύματι σε τῷ ἁ-
γίῳ, ὅπως προκόπτων ἡλικία καὶ
πολιὰ γήρως, δόξαν σοι ἀναπέμ-
ψῃ, καὶ ἴδῃ τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ
πάσας τὰς ἡμέρας τ' ζωῆς αὐτοῦ. Ὅτι
πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ
προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ
τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νυνὶ καὶ εἰς
τὰς αἰῶνας τ' αἰώνων. ἀμήν.
Καὶ κερῶν αὐτὸν σωθεῖσθαι λέγων.

Καὶ
in sæcula sæculorum. Amen.

Et in quatuor partibus in Crucis modum eum detendit, di-
gens :

existis, & tibi gloriam re-
pendimus Patri, & Filio, &
Sancto Spiritui, nunc & sem-
per, & in sæcula sæculorum.
Amen.

Pax omnibus. Capita ve-
stra Domino inclinate.

D Omine Deus noster,
qui credentes in te,
tua bonitate, per piscinæ
complementum sanctificas;
præsentī puero benedic, &
super caput ejus benedictio
tua descendat: & sicut Da-
vid Regi per Samuelem
Prophetam benedixisti, ita
& per peccatricem manum
meam pueri hujus N. Spiri-
tu S. tuo in eum adventante,
capiti benedictionem imper-
tiaris: ut proficiens in ætate
senectutis canitiem attin-
gens, gloriam tibi re pendat,
& videat bona Hierusalem
omnibus diebus vitæ suæ.

Quia convenit tibi omnis
gloria, honor, & adoratio:
Patri, & Filio, & Sancto
Spiritui: nunc & semper, &

(1) Tondetur servus Dei N.
In nomine Patris, & Filii,
& Spiritus Sancti: nunc &
semper, & in sæcula sæculo-
rum. Amen.

*Et memoriam susceptoris
agit Sacerdos.*

Miserere nostri Deus.

Adhuc rogamus pro mi-
sericordia, vita.

Quia misericors & homi-
num amator Deus existis, &
tibi gloriam rependimus:
Patri, & Filio, & Sancto
Spiritu: nunc & semper, &
in sæcula sæculorum. Amen.

Et fit, ut moris est, dimissio.

Idem ex Cryptoferratenſi Falasca.

Oratio ad tondendum puerum.

Domine Deus noster, qui
ex plenitudine &c. pag. 78.

*Et in quatuor partibus co-
mam ejus tondet, in nomine
Sanctæ Trinitatis.*

Hoc

Καίρεται ὁ δούλος τῆ Θεῶ, ὁ
δῶνα, εἰς τὸ ὄνομα τῆ Πατρὸς, καὶ
τῆ Υἱοῦ, καὶ τῆ ἁγίας Πνεύματος,
νυν καὶ αἰ, καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶ
αἰώνων. ἀμήν.

Εἴτα μνημονεύει τῆ ἀναδόχου.

Ελέησον ἡμᾶς ὁ Θεός.

Επιδόμεθα ὑπὲρ ἐλέους ζωῆς.

Ὁπὲρ ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος
Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τῶ δέξαν ἀ-
ναπεμπομένῳ τῷ Πατρὶ, Ὁ τῷ Υἱῷ,
καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νυν καὶ
αἰ, Ὁ εἰς τὰς αἰῶνας τῶ αἰώνων,
Αμήν.

Καὶ γίνεται, ὡς ἔθος, ἀπό-
λυσις.

Εἰς τὸ κερεῦσαι παιδίον.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐκ τῆ πλη-
ροῦς. Ut supra.

Καὶ κείρει αὐτὸ τὴν κόμην τε-
τραμερῶς εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας
Τριάδος.

Καὶ

Ritus, & Symbolum Detonsionis sic exponit Theſſalonicen. Post
Chrisma, summum dico unguentum, capitis ejus crines cruciformiter tondet,
tum quidem, quia Caput Christum defert, & ut Paulus docet, quia detectus
orare tenetur, tum etiam quia Tonsura, veluti signo, notaque quadam impressa
(cruciformiter enim tondet) cogitationes superfluas debet refecare, propterea
quippe tondentur ex integro Monachi, & residuum quodcumque, & minus ne-
cessarium fidelis omnis abiicit. Adde insuper velut primitias, & sacrificium
humani corporis a baptizato crines offerri Christo. Sunt namque totius corporis
velut suffumigatio, unde & Pontifex, non eos utcumque sublatoſ projicit, sed
in loco sacro deponit.

καὶ εἰς τὸν ἱερέα ὁ ἱερεὺς τὸν ἁ-
γίον .

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ εἰκό-
νι . Ut supra .

Hoc pacto deinde Sacer-
dos orationem dicit :

Domine Deus noster, qui
in tua imagine .

Idem ex Beſſarionis ms.

Εὐχὴ εἰς τὸ κερεῦσαι παῖδα .
Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν .
Ut supra .

Ὁ Διάκονος . Τὰ κεφαλὰς ὑμῶν .
Ὁ ἱερεὺς ἐπὶ ἄρχεται , Κύριε ὁ
Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐκ τῆς πληρόμα-
τος, καὶ
τὰ ἡζῆς . Ut supra .

Oratio ad tondendum puerum
Dominator Domine Deus
noster &c.

Diaconus . Capita vestra.
Sacerdos precatur . Do-
mine Deus noster, qui ex
plenitudine &c.

Idem ex Barberino S. Marci .

Εὐχὴ εἰς τὸ κερεῦσαι παιδίον .
Σὲ ἱκετεύομεν Κύριε ὁ Θεὸς τῆς
σωτηρίας ἡμῶν, ὁ ἐκ τῆς πληρόμα-
τος . Ut supra .

Εὐχὴ μὲν τὸ κερεῦσαι παιδίον
διδάττω .

Αγία Τριάς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἁ-
λόγησον τὸ παιδίον τὸ ἐν πα-
τρὶ ἁλογίᾳ πνευματικῇ, ἡ χάρι-
σι τοῖς δέ τοις ἰδίοις νοῦν
ἁθύν ἀβλαβῆ, ἡ ἀνεπηρέαστον φυ-
λαττόμενον ὑπὸ τῆς σῆς ἁσφαλ-
χίας εἰς αὐξήσιν ἡ εἰς σωῆσιν ἡ
εἰς πᾶν ἔργον ἁδοξάμενον . Πρε-
σβεία

Oratio ad tondendum puerum
Te rogamus, Domine
Deus salutis nostræ, qui ex
plenitudine &c.

De tonsō puero, oratio secunda.

Sancta Trinitas Deus no-
ster, benedic puerum istum
omni benedictione spiritua-
li, & propriis servis tuis re-
ctam, incorruptam, & ten-
tationibus liberam mentem
& tua pietate conservatam,
in augmentum & intelle-
ctum, & in omne bonum
opus

opus deductam præbe : Intercessionibus sanctæ Deiparæ , & semper Virginis Mariæ , & omnium Sanctorum , quia benedictum &c.

σθεία τῆς ἀγίας Θεοτόκου ἔ ἀειπαρθένης Μαρίας , ἔ πάντων τῶν ἁγίων . Οἱ ἡυλόγηται ἔ δεδόξα-
σαι , ἔ τὰ ἐξῆς .

Idem ex Barberino secundo .

*Oratio in capillorum
detonsionem .*

Dominator Deus noster .

*Et post detonsionem Sacerdos dicit . Pax omnibus .
Diaconus . Capita vestra .
Sacerdos orationem . Te ro-
gamus Domine Deus no-
ster , qui ex plenitudine &c.*

Εὐχὴ εἰς τριχοκρίαν .

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν .

Ut supra .

Καὶ μὴ τὸ κερεῦσαι λέγει ὁ
Ιερῶς . Εἰρήνη πᾶσι .

Ο Διάκονος . Τὰς κεφαλὰς ὑ-
μῶν .

Ο Ιερῶς τὴν ὁχὴν . Σὲ ἱκετεύο-
μεν Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν , ὁ ἐκ τῆ
πληρομάτος , ἔ τὰ ἐξῆς . Ut supra .

CAPUT III.

Ordo Confirmationis Ecclesiae Alexandrinae Coptitarum, & Æthiopum ex ms. Rituali Ecclesiae S. Stephani Æthiopum de urbe, & Vatic. Codic. nunc primum prodit (1).

ياخذ الكاهن الميرون
المقدس ويصلي عليه قدام
الهيكل.

Ποῦτ ἐτε οὐνοῦ χωρεῖ
μοῦ ἐε ματατῶ & φη
ἐτίρι ἡ ψφηρι νιβεν &
οὐοε ἐε μοπελι ἡα
τχοε ἡ τοτκ Ποῦτ &
ἀλλὰ εἰτε πενοῦαῦ
ἡσεερεγυβ. ἔεν εἰαβ
νιβεν ἡξε τεκχοε &
ἀριχαριζεσθε ἔεν οὐ
πῆα εφοαβ. ἔεν πῶ
χιπεροῦι ἐε πιατιον ἐε εερον: Παρεψαῶ

*Sacerdos (2) tenet sancti
Chrismatis vas, & co-
ram Altari orat
super illud.*

Domine, qui solus es
Omnipotens, & om-
nia mirabilia agens, ni-
hilque tibi Domine impos-
sibile est; sed beneplacito
tuo in omnibus efficax ex-
stat virtus tua; Elargire
Sanctum Spiritum per san-
cti Chrismatis unctionem;
ut fiat vivificum obsigna-
culum, & famulo tuo ro-
bur,

πῶ

¹ Hunc Ordinem summa cura recensitum, ac descriptum nobis com-
municavit D. Raphael Tukius Ægyptius Presbyter.

² Sacerdos velo benedicto tenet vas Chrismatis, ut Tukius retulit.

bur, seu confirmatio per
Filium tuum unigenitum
Jesum Christum Domi-
num nostrum; per quem
&c.

*Deinde sancto Chrisma-
te (1) unge frontem ba-
ptizati, atque oculos sic di-
cens.*

In nomine Patris, &
Filii, & Spiritus Sancti.

Unctio gratiae Spiritus
Sancti: amen.

*Unge nares, & os di-
cens:*

Unctio Regni Caelorum
Arrhabonis: Amen.

Deinde aures liniens dic:

Unctio participationis
aeternae vitae, & immorta-
litis: Amen.

Unge

αὐτὰ ἵνα πὶ πᾶ ἐθοῦαβ: Λαμνη.

Ὁ ὁσῶρος ἵνα οὐ αὐτὸς ὁσῶρος ἵνα πῆφῃ οὐκ ἔστι Λαμνη.

Ὁ ὁσῶρος ἵνα οὐ αὐτὸς ὁσῶρος ἵνα πῆφῃ οὐκ ἔστι Λαμνη.

Ad L 2 Lib. III.

1 Univerſim triginta ſex unctiões peraguntur in Eccleſia Alexandrina in Crucis formam.

πὶ ἡ οὐ σφραγίς ἐ//
CONG. & ΝΕΕ ΟΥ ΤΑΧΡΟ
ἐ ΠΕΚΒΩΚ. ΕΒΟΛ ΖΙ//
ΤΕΝ ΠΕΚΕΟΝΟΤΕΝΗΣ ἡ//
σῆρι Ιησὺ Πυτ & ΠΕ//
ΝΟΤ & ΦΑΙ ἔτε ἐβόλ
ΖΙΤΟΥΤΥ &

ΠΕΝΕΝΑΝΑΙ ΘΩΡΟΣ ἐ//
ΠΙΔΓΙΟΝ ἐ αὐτὸν ἐ
ΤΕΥΤΕΡΗ ἡτε ΦΗ Ε//
ΤΑΧΩΙΩΕΣ ἐ αὐτὸν
ΝΕΕ ΝΕΥΒΑΛ ΕΚΧΩΙ ἐ//
αὐτὸς ἐ παρῆν.

Ὁ ὁσῶρος ἐ φῶν &
ΝΕΕ ΠΥΗΡΙ ΝΕΕ ΠΙ Πᾶ
ΕΒΟΑΒ.

Ὁ ὁσῶρος ἡτε πῆφῃ

αὐτὰ ἵνα πὶ πᾶ ἐθοῦαβ: Λαμνη.

Ὁ ὁσῶρος ἡτε οὐ αὐτὸς ὁσῶρος ἡτε πῆφῃ οὐκ ἔστι Λαμνη.

Ὁ ὁσῶρος ἡτε οὐ αὐτὸς ὁσῶρος ἡτε πῆφῃ οὐκ ἔστι Λαμνη.

Ὁ ὁσῶρος ἡτε οὐ αὐτὸς ὁσῶρος ἡτε πῆφῃ οὐκ ἔστι Λαμνη.

Ὁ ὁσῶρος ἡτε οὐ αὐτὸς ὁσῶρος ἡτε πῆφῃ οὐκ ἔστι Λαμνη.

Ὁ ὁσῶρος ἡτε οὐ αὐτὸς ὁσῶρος ἡτε πῆφῃ οὐκ ἔστι Λαμνη.

Ὁ ὁσῶρος ἡτε οὐ αὐτὸς ὁσῶρος ἡτε πῆφῃ οὐκ ἔστι Λαμνη.

Ὁ ὁσῶρος ἡτε οὐ αὐτὸς ὁσῶρος ἡτε πῆφῃ οὐκ ἔστι Λαμνη.

Ὁ ὁσῶρος ἡτε οὐ αὐτὸς ὁσῶρος ἡτε πῆφῃ οὐκ ἔστι Λαμνη.

ادهن يديه من داخل وخارج

وقل

Οὐρανός εἰς οὐρανὸν ἥ τε
Πῦρ περὶ πῦρ .· περὶ
οὐρανὸν εἰς οὐρανὸν ἥ τε
ἐβόλ : Ἀμήν .·

ادهن قلبه وقل

Παῦς ἐβόλ εἰς πῦρ
εἰς οὐρανὸν εἰς οὐρανὸν ἥ τε
ἐβόλ .· περὶ πῦρ
ἥ τε πῦρ εἰς οὐρανὸν
εἰς οὐρανὸν .· Ἀμήν .·

ادهن ركبتيه وامشاط رجليه
وظهره وادرعته واكتافه

وقدام قلبه وقل

Σεβαστός εἰς οὐρανὸν
ἥ τε οὐρανὸν εἰς οὐρανὸν .·

Σεβαστός εἰς οὐρανὸν .· περὶ πῦρ
Πῦρ εἰς οὐρανὸν .· Ἀμήν .·

ثم بعد ذلك ضع يدك عليه وقل

Εκείνωτι ἐκσεαρωτός Σεβαστός ἥ τε
πῦρ εἰς οὐρανὸν .· περὶ πῦρ εἰς οὐρανὸν ἥ τε
πῦρ εἰς οὐρανὸν .·

Unge manus intra , & extra , & dicito :

Sancta Christi Dei nostri unctio , & inviolatum sigillum : Amen .

Unge cor dicens :

Spiritus Sancti gratiae perfectio , atque fidei , & iustitiae clypeus : Amen .

Ejus genua , sola pedum , spinam seu dorsum , brachia , ac ejus humeros , & ante cor liniens dic :

Linio te NN. Oleo sancto : In nomine Patris , & Filii , & Spiritus Sancti : Amen .

Postea impone (1) manum tuam super eum , & dic :

Benedicaris benedictione Caelitum , Angelorumque benedictione . Dominus

1 Unctione peracta manus imponit super Chrismatos .

nus Jesus Christus tibi in
suo nomine benedicat.

Hic in gloriosa Crucis
figuram insuffla in faciem
ejus.

Accipe Spiritum (1) San-
ctum,

ⲁⲓ ⲛ ⲟⲩ ⲡⲛⲁ ⲉϥⲟⲩⲁⲃ ⲛ ⲟⲩⲟⲩ ϥⲱⲡⲓ ⲛ ⲟⲩⲥ//
ⲕⲉⲩ//

ⲉϥⲉⲥⲉⲟⲩ ⲉⲣⲟⲕ ⲛⲁⲩⲉ
ⲡⲟⲥ Ⲓⲛⲥ ⲡⲭⲥ ⲛ ⲟⲩⲟⲩ
ⲩⲉⲛ ⲡⲉϥⲣⲁⲛ ⲛ

هاتنا تنفخ في وجهه بمثال
الصليب المجيد

1 Insufflatio ista peculiaris est Ecclesiæ Alexandrinæ, per quam bapti-
zato, & peruncto confertur Spiritus Sanctus, qui extraordinaria dona sua
modo non operatur, quæ operabatur, cum per orationem, & manuum Apo-
stolorum impositionem olim descendebat super fideles ad commendationem
rudis fidei, & Ecclesiæ primordia dilatanda, quæ signa tempori erant oppor-
tuna; sed operatur charitatem, quæ diffunditur in cordibus nostris per
Spiritus Sanctum, qui datus est nobis, scilicet caritas, & unitas, vel con-
stantia in amore Dei ac religione, peculiaris est gratia Spiritus Sancti, qui in
hoc Sacramento nobis datur, ut pluribus Augustinus lib. 3. de Baptismo
cap. 16. Et tractat. 6. in 1. Joann. 3. Sed non abs re erit de effectu hujus Sa-
cramenti verba integra transcribere authoris homiliæ de Pentecoste, quæ
exstat tom. 6. Bibliot. maxim. PP. is sive sit S. Eusebius Emislenus, sive
Eucherius Episcopus Lugdunen. sive Hilarius Arelaten., sive quispiam
alius, sane sæculo V. vixit & quod nunc (inquit) manus impositio tribuit sin-
gulis, hoc tunc Spiritus Sancti descensio in credentium populo donavit universis.
Sed quia diximus, quod manus impositio, & confirmatio, ei, qui jam renatus
in Christo est, conferre aliquid possit, forte cogitat sibi aliquis: quid mihi pro-
dest post mysterium baptismatis, ministerium confirmantis? aut quantum video,
non totum de fonte suscepimus, si post fontem adjectione novi generis indigemus.
Non ita est, dilectissimi, attendat caritas vestra. Sic enim exigit militaris Or-
do, ut quum Imperator quemcumque in militum receperit numerum, non solum
signet receptum, sed etiam armis competentibus instruat pugnaturum. Ita in
baptizato, benedictio illa, munitio est; dedisti militem, da ei adjumenta mili-
tiæ. Numquid prodest, si quisquam Parentum magnam parvulo conferat facultate-
tem, nisi providere studeat & Tutorem? Ita paracletus regeneratis in Christo
Custos, & Consolator, & Tutor est. Ideo dicit Sermo divinus: nisi Dominus
custodierit Civitatem, in vanum vigilant, qui custodiunt eam. Ergo Spiritus
Sanctus, qui super aquas baptismi salutifero descendit illapsu, in fonte plenitu-
dinem tribuit ad innocentiam, in Confirmatione augmentum præstat ad gra-
tiam. Quia in hoc mundo tota ætate victuris inter invisibiles hostes, & pericula
rad. iendum est: in baptismo regeneramur ad vitam, post baptismum confirmamur.

ΚΕΧΟΣ ΕΥΘΑΒ & ΕΝ
ΒΟΛΕΙΤΟΥΤΥ Ν ΙΗΣ
ΠΥΧ ΠΕΝΟΣ & ΦΑΙΕΤΕ
ΦΩΥ ΠΕΠΙ ΩΟΥ & ΝΕΛ
ΠΕΥΙΩΤ Ν ΑΓΑΘΟΣ
ΝΕΛ ΠΙ ΠΗΑ ΕΥΘΑΒ &
Τ ΝΟΥ ΝΕΛ ΝΧΟΥ ΠΗ
ΒΕΝ &

بعد هذا يلبس المتعمد ثياباً

بيضاء ويقول الكاهن

ΟΥΓΕΒΩ ΝΤΕ ΟΥΩΝ & Ν ΕΝΕΖ ΟΥΟΖ ΝΑΤ
ΤΑΚΟ ΟΥΟΖ Ν ΑΤΕΟΥ: ΔΕΗΝ &

Ο ΔΙΑ //

ctum, & vas purum esto;
per Jesum Christum Do-
minum nostrum, cui est
gloria, cum ipsius Patre
bono, & Spiritu Sancto,
nunc & semper &c.

Deinde baptizatus (1) al-
bis induatur vestimentis, &
dicat Sacerdos:

Incorruptibilis, atque
immortalis vitæ æternæ in-
dumentum: Amen.

Dia-

ad pugnam: in baptismo abluimur, post baptismum roboramur. Ac sic continuo
transituris sufficiunt regenerationis beneficia, victuris autem necessaria sunt con-
firmationis auxilia. Regeneratio per se salvat mox in pace beati sæculi recipien-
dos; Confirmatio armat, & instruit ad agones mundi hujus, & prælia reser-
vandos. Qui autem post baptismum cum acquisita innocentia immaculatus per-
venit ad mortem, confirmatur morte, quia jam peccare non potest post mortem:
Heic si forte illud etiam requirere velimus, post Passionem, & Resurrectionem
Christi, quid Apostolis profuerit adventus Spiritus Sancti, ipse Dominus eis
evidenter exponit: Quæ dico, inquit, vobis, non potestis ea portare mo-
do. Quum autem venerit ille spiritus veritatis, ipse vos docebit omnem ve-
ritatem. Vides quia quum Spiritus Sanctus infunditur, cor fidele ad pruden-
tiam, & constantiam dilatatur. Itaque ante descensionem Spiritus Sancti usque ad
negationem Apostoli deterrentur; post visitationem vero ejus usque ad martyrium
contemptu salutis armantur. Secundum hæc per Christum redimimur, per Spi-
ritum vero Sanctum dono sapientiæ spiritualis illuminamur, ædificamur, eru-
dimur, instruimur, consummamur.

i De albis indumentis in Ecclesia etiam Orientali Neophytis impositis
clarissimum documentum exhibent Rituales omnes, ac Antiqui Scriptores.
Unde S. Cyril. Catech. Mystagog. IV. exutis vestibus antiquis, & iis, quæ
sunt secundum spiritum alba, indutis, perpetuo jam in alba incedere oportet &c.

Diaconus.

Dominum precemur.

Sacerdos.

Dominator Domine Deus omnipotens Pater Domini Dei, & Salvatoris nostri Jesu Christi, qui famulo tuo per regenerationis lavacrum renasci largitus es, eique peccatorum suorum expiationem, ac incorruptibile indumentum, & filiationis (seu filiorum adoptionis) gratiam donasti,

tu

Ο ΔΙΑΚΟΝ: ΤΟΥ ΚΑ-
ΡΙΟΥ ΔΕΗΘΩ ΜΕΝ &

Ο ΙΕΡΕΥΣ & ΦΗΝΒ ΠΟΤ

ΦΨ ΠΙ ΠΑΝΤΟΚΡΑ-

ΤΩΡ: ΦΙΛΩΤΕ ΠΕ ΠΟΤ

ΟΥΘΕ ΠΕΝΝΟΥΨ: ΟΥΘΕ

ΠΕΝΣΩΤΗΡ ΙΗΣ ΠΥΧ &

ΦΗ ΕΤΑΥΟΥΤΑΔΕΣΑΖ ΠΙ

ΕΧΦΟ & ΠΕΥΒΩΚ ΖΙ-

ΘΕΝ ΠΙ ΧΩΚΕΛΕ ΗΤΕ ΠΙ

ΟΥΔΕΛΛΕΙΣΙ & ΟΥΘΕ &

ΔΚΕΡ ΧΑΡΙΖΕΣΘΕ ΝΑΥ

& ΠΥΧΑ ΕΒΟΛ ΗΤΕ ΠΕΥΝΟΒΙ & ΠΕΛ Ψ

ΖΕΒΩ ΗΤΕ Ψ ΜΕΤΑΨΤΑΚΟ & ΠΕΛ ΠΙ ΖΕΟΥ

ΗΤΕ

De Parvulorum autem indumento in Ecclesia Græca (uti & in cœteris) hæc Simeon Thessalonicensis: Induto baptizato tunicam a Pontifice benedictam, ipse gratiarum actiones Deo refert laudans eum pro regenerati in aqua, & spiritu, salute. Deinde sacro Chrismate, & dono per ipsum, & sanctitate divini spiritus, dignum illum habere precatur. Sanctus enim renunciatur & Christo signatus, & sancto unguento ab Angelis notus; & inimicis inexpugnatus: si tamen vigilans fuerit; & participatione mysteriorum frui illum, & ut non amplius corporis, sed spiritus fiat filius, postulat: & infra interrogat, ad quid assumitur Cuculla, & tunicæ indumentum? ac respondet: Cucullo, qui & galæa vocatur, caput illius, tegitur propter innocentiam partim, & infantilem adhuc ætatem (infantium enim Cucullus est regimen) & propter puritatem: partim ad divinam protectionem, & sensuum (plurimi namque in capite sedem habent) custodiam demonstrandam. Deinde tunica candida, anobolio dicta induitur, in Divini Luminis, & Angelicæ puritatis figuram: filius enim lucis, & totus purus, & immaculatus evadit baptizatus: Pauperibus autem, qui non possent sibi comparare vestes, Chrismalia, & cereos, vel Pontifex subministrabat, ut in Latina Ecclesia factitatum adparet ex Ordinibus citatis lib. 2. vel susceptores eorundem.

tris Filius te robore, atque gratia implevit, o puer benedicte, qui sanctum Baptismum suscepisti. Dignus ter talis Christianus.

Accipe Spiritum Paraclitum, & cælestem benedictionem per sancti Chris-
matis unctionem, o puer benedicte, dignus talis &c. Accipe misericordiam, spem atque Fidem, & Gratiam a Christo unigenito o puer benedicte, dignus 3. &c.

Accipe Coronam exultationis, & inviolatum ob-
signaculum per Emmanue-
lem Deum nostrum o puer benedicte: dignus &c.

*Orationem hanc super Co-
ronam recitat Sacerdos.*

Domine Deus Omnipotens Pater Domini nostri
Je-

δοι ἡ οὐ χλοει ἡ τε ἡ θελήλ & εἰπεν πεν-
πορτ Γεεεανοχλ & πεε οὐ σφραγίς ἡ δ' &
βωλὲ βολ : ὡ πὶ ἄλοῦ εἰς καρποῦτ &
ἀξιος & (Ἀχω ἡ ται εἰς χη ἐχεν πὶ χ //

λοει & Οἱ ερεχ &) Ποτ φτ πὶ παντοκρατωρ

μαρκ ἡ οὐ χλοει & πεε
οὐ ερεοτ ὡ πὶ ἄλοῦ
εἰς καρποῦτ φη ἐν
ταυδὶ ωεε εἰδοχαβ &
ἀξιος γτ ἡ τε οὐ χρι-
στιανος &

δοι ἡ οὐ Πνευμα ἐ
Παρακλητον πεε πὶ
ερεοτ ἡ ἐποχρανιον &
εἰπεν πὶ θωρς ἡ δ //
γιον ἐε ερεοτ ὡ πὶ
ἄλοῦ εἰς καρποῦτ
ἀξιος ἡ τε: δοι ποχ πα:
πεε οὐ ελπίς: πεε
οὐ παρτ & πεε οὐ
χαρίς & εἰπεν Πχτ
πὶ εονογενης: ὡ πὶ
ἄλοῦ εἰς καρποῦτ &
ἀξιος γτ.

ΦΙΩΤ ἔ ΠΕΝΟΤ : ΟΥ//
 ΟΥ ΠΕΠΝΟΥΤ : ΟΥΟΥ
 ΠΕΠΝΟΥΤΗΡ ΙΗΤ ΠΥΤ.Σ
 ΦΗ ΕΤΑΥΤ ΧΛΟΕΕ//
 ΧΕΝ ΠΕΥΑΓΓΙΟΥΣ Η ΑΠΟ//
 ΣΤΟΛΟΣ ΕΘΟΥΑΒ .Σ
 ΠΕΕ ΠΕΥΠΡΟΦΗΤΗΣ .Σ
 ΠΕΕ ΠΕΥΑΡΤΥΡΟΣ .Σ
 ΠΗ ΕΤΑΥΡΑΝΑΚ ΖΕΠ
 ΖΑΝ ΧΛΟΕΕ Η ΑΤΛΟΕ:
 ΝΘΟΚ ΟΝ ΤΗΟΥΣ ΣΕΟΥΕ
 ΠΑΙ ΧΛΟΕ ΕΤΑΝΣΕΒ//
 ΤΩΤΥ ΕΥΡΕΝΤΗΙΥ Ε//
 ΧΕΝ ΠΕΚΒΩΚ .Σ ΦΑΙ Ε//
 ΤΑΥΖΩΤΗ Ε ΠΙ ΩΕΕΣ
 ΕΘΟΥΑΒ .Σ

Jesu Christi , qui Sanctis
 Apostolis tuis , & Prophe-
 tis tuis , ac Martyribus tuis,
 qui tibi placuerunt incor-
 ruptibiles Coronas præbui-
 sti . Tu etiam nunc Coro-
 nam paratam ac mox ponen-
 dam super famulum tuum
 per Baptismum conjunctum
 benedic , (*Hic Sacerdos ad-
 ministrans una cum omni-
 bus Sacerdotibus Ecclesiæ (1)
 Coronam benedicunt*) ut ipsi
 Corona gloriæ sit , ac ho-
 noris . Amen .

Benedictionis , & glori-
 ficationis Corona . Amen .

Corona virtutis , & ju-
 stitiæ . Amen .

Co-

(هاهنا يبارك الكاهن الخديم وباقي كهنة البيعة)

على الاكليل جميعاً)

ΖΕΝΑ Η ΤΕΥΨΩΠΙ ΝΑΥ Η ΟΥ ΧΛΟΕΕ Η ΟΥ
 ΩΟΥ ΠΕΕ ΟΥ ΤΑΙΟ .Σ ΛΕΗΝ .Σ ΟΥ ΧΛΟΕΕ
 Η ΣΕΟΥ ΠΕΕ ΟΥ ΩΟΥ .Σ ΛΕΗΝ .Σ ΟΥ ΧΛΟΕΕ
 Η ΤΕ Τ ΑΡΕΤΗ ΠΕΕ Τ ΔΙΚΕΟΥΣΗΝ .Σ ΛΕΗΝ .Σ
 ΟΥ//

1 Coronā imponunt Alexandrini benedictam , quæ Cucullo Græcorum
 respondet .

Corona sapientiæ , & intelligentiæ . Amen .

Corroborata eum , ut præcepta tua , ac mandata tua perficiat , bonisque regni Cælorum potiatur . Per Christum Jesum Dominum nostrum , per quem &c.

Subsequentia dicit Sacerdos cum fuerit pater indutus , & (1) zona in formam Crucis ejus lumbi percincti , in ponenda Corona super illius caput .

In nomine Patris , & Filii , & Spiritus Sancti unius Dei , gloria , & honore coronasti eum , Pater benedicis , Filius coronat , Spiritus Sanctus eum sanctificat , ac perficit dignus 3.
talis

Ἦεν φραν ἐ φρωτ . νεε πωρηι νεε πι
πνᾶ εβοταβ οχ ποχτ ἡ οχωτ . Δοχα και
τιαν εστεφανοςας αχτον . ο Πατηρ εχ
λογει . ο Υιος εστεφει . το Πνεμα αγιον

Lib III.

M 2

πα //

¹ Cingulo fuisse lumbos percinctos antiquitus colligitur ex Hieron. ep. 128. ad Fabiolam : Præceptis Dei lavandi sumus , & cum parati ad indumentum Christi , Tunicas pelliceas deposuerimus , tunc induemur veste linea , nihil in se mortis habente , sed tota candida , ut de baptismo consurgentes cingamus lumbos in veritate , & tota pristinorum peccatorum turpitudine celetur .

Ουχλοε ἡ κοφια .
νεε εετρεκενητη .
Λεην . Παχοε παρ
ρινα ἡ τερχωκεβδολ
ἡ νεκεντολη νεε νεκ //
οχαρσαρρι . ἡ τερχ //
ωαυρι ε πι αταθον ἡ //
τε τρετροχο ἡ τε
νιφνοχι γεν Πχτ Ιητ
Πενοτ . Φαιετε ε //
βολ ειτοτχ .

وهذه ما يقولها الكاهن
عند ما ينتهي تلبيش الطفل
ويشده وسطه بزنا بيشكـل
صليب ويضع الاكليل على
رأسه

ΠΑΡΑΓΓΙΛΕΙ ΤΟΝ ΚΑΙ
ΤΕΛΕΙΣ ΔΥΟΙΣ Γ' ΝΙΕ
ΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ Σ. ΙΕ:
ΔΥΟΙΣ ΝΙΕ Τ ΧΡΙΣΤΗ
ΤΙΑΝΗ Σ.

ثم يقول الكاهن هذه الارباع
ويرد عليهم الشعب
يا كسيوس

ΟΙΝ ΟΥ ΠΝΑ ΕΥΟΧΑΒ
Ω ΦΗΕΤΑΥΒΙΩΛΕΣ Ε//
ΘΟΥΑΒ ΔΥΟΙΣ Γ' Σ. ΙΗΤ ΠΥΤ ΠΑΥΗΡΙ Ε ΦΤ
ΦΙΩΤ ΔΥΕΔΕΚ Η ΟΥ ΧΟΛ ΝΕΛ ΟΥ ΕΜΟΥΤ Ω
ΠΙ ΔΛΟΥ ΕΤΣΕΔΡΩΟΥΤ ΦΗ ΕΤΑΥΒΙΩΛΕΣ Ε//
ΘΟΥΑΒ : ΔΥΟΙΣ Σ.

talis Christianus, (vel di-
gna talis Christiana.)

*Antiphonas subsequentes
recitat Sacerdos, (1) & popu-
lus eis respondit: Dignus &c.*

Accipe Spiritum Sanctum
baptizate sancto Baptisma-
te: dignus 3. Jesus Christus
Dei Patris Filius robore,
& gratia te cinxit, o bene-
dicte puer, qui sanctum
recepisti Baptismum: di-
gnus &c.

Ac-

i Olim pacis osculo, ac salutationibus baptizatus excipiebatur cum ab Episcopo tum ab adstantibus, ac lætitiæ signis, ut ex Chrysostomo Ser. 50. de utilitate legendæ Scripturæ liquet, ubi: *Prior illa, inquit, a lamentis initium duxit, siquidem ubi prodiit Infans ex utero, & ex alvo dejectus est, primam cum lacrymis vocem mittit. Per lamenta siquidem ingressus in vitam: per lacrymas exordium, dum futuras molestias natura prænuntiat. . . . Neque verò lacrymæ in nativitate tantum, sed & fasciæ & vincula: lacrymæ in nativitate: lacrymæ in morte: fasciæ in nativitate: fasciæ in morte: ut intelligas vitam hanc in morte desinere, & in illo fine terminari. Sed talis non est spiritualis nativitas: nusquam lacrymæ, & fasciæ, sed solutus est, qui nascitur, & ad certamen paratus: propterea sunt etiam liberi pedes & manus, ut & currat & pugnet: nusquam lamenta; nusquam lacrymæ heic, sed salutationes, & oscula, & amplexus fratrum, qui suum membrum agnoscunt, & tamquam ex longinqua reversum peregrinatione recipiunt. Nam quoniam ante baptismum inimicus erat, post baptismum autem amicus factus est communis omnium nostrum Domini; propterea gratulamur omnes; idcirco etiam osculum pax vocatur, ut discamus Deo finitum esse bellum, & nos in amicitia ejus esse receptos.*

Accipe Spiritum Paracli-
tum, atque cælestem bene-
dictionem, o puer benedicte:
dignus &c. Accipe Spiri-
tum Dei, qui te bona volun-
tate implevit: dignus &c.

Accipe spiritum lætitiæ a
Rege dominante: dignus &c.

Accipe spiritum exulta-
tionis ab Emmanuele Deo
nostro: dignus &c.

Accipe spiritum gloria
plenum a Christo gloriæ
Rege: dignus &c.

Gratiam, & benedictio-
nem per D. N. Jesum Chri-
stum percepisti: dignus &c.

Factus es mansio Spiri-
tus Sancti, Corona aurea,
Corona argentea, Corona
ex margaritæ petra. *Tum*

ποτρο ἡτε πωοχ: ἀγιος·

ἀκβιτχαρις: καὶ ἐκλογισμος: εἰτε πεπ//
οῦ Ἰησὺς Πχς: ἀγιος·

ἀκωωπι ἡ οὐαα ἡ οὐαε εἰ πι Πηα
ἡ ἀγιον· οὐ χλοε ἡ ποαβ· οὐχλοε
ἡ εατ· οὐχλοε ἡ αἰη εἰ καρταρι//
της·

δι ἡ οὐ Πηα εἰ πα//
ρακλητον πεε πι
σεοχ ἡ εποχρανιον:
αἰ πι ἀλοχ ετσεα//
ρωοχτ ἀγιος·

δι ἡ οὐ Πηα ἡτε φτ
φη εταχμοεχ ἡ τ
εατ: ἀγιος·

δι ἡ οὐ Πηα ἡτε φρα//
ωι: εἰτε ποχρο πι
ερωιωι: ἀγιος·

δι ἡ οὐ Πηα ἡτε ἡ//
εεληλ· εἰτε πεη//
ποχτ Εεεαποηλ:
ἀγιος·

δι ἡ οὐ Πηα εθεεε
ἡωοχ: εἰτε Πχς

وعند انتهائها وضع الاكليل

يرد الشعب بهذا الربيع ٥

Ζαν χλοε η ατ//
λοε ατ τη τοτ ηξε
Ποτ εχεν φη ετατ//
δωμε εθοταβ ητε
Ιης Πχς & Κς καρω//
οτ ταληθος & ω παυς
Ιης ημε πεκωτ η α//
ταθος & ημε πι Πηα ε//
θοταβ χε ακωμε ακ//
ωτ εμεον &

وفي ضمن ذلك يتلوا الكاهن

الصلوات التابعة ٥

Εκεχα φηηβ Ποτ
φτ εχεν πεκβακ η οτ
χλοε εβολ γεη τ φε
οτ χλοε ητε οτ ωοτ:
Λεην &

Οτ χλοε ητε οτ παρτ η ατ βοτ εροτ &
οτ οτ η ατ βατς οτ βητ & Λεην &

Οτ χλοε ηταχο & Λεην & Οτ χλοε
ητε τ δικεοσνη & ληις ε πεκβακ εθρετ//

ωωπι

Tum finita Coronæ positione respondebit populus dicens .

Incorruptibilem Coronam tribuit Dominus sanctum Jesu Christi percipientibus Baptismum . Vere benedictus es Domine mi Jesu cum Patre tuo bono , & Sancto Spiritu , quia tu es baptizatus , & salvos effecisti nos .

Interim Sacerdos Orationes recitat subsequentes .

Pone , Dominator Domine Deus super famulum tuum cælestem Coronam ; Coronam gloriæ : Amen . Coronam invictæ fidei , & quæ impugnari non potest : Amen .

Coronam roboris : Amen .

Coronam justitiæ famulo tuo concede , ut Spiritus tui

tui Sancti gratia impleatur ; per miserationes , & clementiam Filii tui unigeniti Domini nostri Jesu Christi . Per quem &c.

Sacramentorum (1) communionem ei da , & imponens manum super eum dic :
Benedictus es Dominator Domine Deus omnipotens Pater Domini nostri , Dei , & Salvatoris nostri Jesu Christi , qui famulum tuum regenerationis Lavacro , & peccatorum remissione , incorruptibili vestimento , & prætiosa Regni tui gloria præditi , arrha , & Spiritus Sancti tui munere dignum effecisti . Te rogamus , & pre-

ϣωπi ϣϣεεε εβολ
γενπι ρωοτ ητε πεκ
Πηα εβοχαβ . ριτεν
πi μετϣενρητ . πεεε
† μετεαρωεε ητε
πεκεονοιγεννε η ϣη//
ρι . Ιης Πχς πενϋς .
Φαι ετε .

ثم تناوله من الاسرار المقدسة

وتضع اليد عليه وتقول

Κσεαρωοτ φηηβ
Ποτ φ† πi παντοκ//
ρατωρ: φιωτ ε πεν//
ϋς . οχορ πεννοχ†:
οχορ πενσωτηρ Ιης
Πχς . φη εταχυρε

πεϣβωκ ερπεεηϣα εε πi χωκεε ητε πi
οχαρεεεεεεεε . πεεε πχωεβολ ητε πεϣνοβι:
πεεε † ρεβσω ητε † μεταττακο πεεε πi
αρηβ ετταινοτ ητε τεκεετοχορ εθ//
μεε ηωοτ πεεε † αωρεα ητε πi Πηα εβοχαβ
Τεν//

1 Alexandrini pro cæterorum Orientalium more Sacramenta Confirmationis , & baptismi conjungunt , & Confirmato Eucharistiam porrigunt . Idque a Sacerdote confertur : validam autem Confirmationem a Sacerdote conlatam ex iis quæ supra adnotavimus colligitur .

ΤΕΝΤΕΡ ΟΥΟΖ ΤΕΝ//
 ΤΩΒΖ ΕΛΕΟΚ ΠΙΛΑΙ//
 ΡΩΛΙ· ΑΡΙΤΥ ΠΕΛΠ//
 ΥΑ Ν ΤΚΟΙΝΩΝΙΑ ΝΤΕ
 ΠΙ ΣΩΛΑ ΕΘΟΧΑΒ·
 ΠΕΛΠΙ ΣΝΟΥ ΕΥΤΑΙΗ//
 ΟΥΤ ΝΤΕ ΠΕΚΧΡ·
 ΕΔΚΕΡΖΕΟΤ ΕΛΕΟΚ
 ΠΑΥ ΕΥΤΑΧΡΗΟΥΤ ΖΙ//
 ΠΑ ΕΥΕΡΠΟΛΙ ΤΕΥΣΘΕ
 ΚΑΤΑ ΠΕΚΕΝΧΟΛΗ: ΟΥ//
 ΟΖ ΝΤΕΥΑΡΕΖ ΕΠΕΚΟΥ//
 ΖΖ ΣΑΖΗ ΕΘΟΧΑΒ·
 ΝΤΕΥΕΡΠΕΛΠΥΑ Ν Τ
 ΕΕΥΑΚΑΡΙΟΚ ΝΤΕ ΠΗ
 ΕΘΟΧΑΒ ΝΤΑΚ· ΠΕΛ
 ΤΕΕΥΟΧΡΟ ΝΤΕ ΠΙ
 ΦΗΟΥΙ· ΖΕΝ ΠΙΖΕΟΤ.

(ΣΕΟΥ ΕΡΟΥ ΕΚΧΩ ΕΛΕΟΚ·)

ΠΑΡΕΥΑΙΑΙ ΝΧΕ ΠΕΚΒΩΚ ΦΤ ΖΕΝ ΤΕΚΣΟ//
 ΦΙΑ· ΕΑΚΑΤ ΠΑΥ ΕΥΟΧΗ ΕΤΕΚΕΡΟΤ· Α//
 ΠΙΤΥ ΕΠΩΩΙ Ν Τ ΕΛΑΙΗ· ΑΡΙΖΕΟΤ ΠΑΥ
 Ε ΠΙ ΕΛΙ ΝΤΕ Τ ΕΕΘΕΛΗ· ΑΡΕΖ ΕΡΟΥ ΖΕΝ
 ΠΙ ΠΑΖΤ ΕΥΟΙ ΝΑΤΑΘΗ· ΖΙΤΕΝ ΠΙ ΠΡΕΣΒΙΑ
 ΝΤΕ

precamur, hominum ama-
 tor, ut ipsum sancti Cor-
 poris, & venerabilis Chri-
 sti tui Sanguinis participa-
 tione dignum efficias; ei-
 que firmam elargiaris hanc
 gratiam, ut agonem suum
 secundum præcepta tua per-
 ficiat, sanctaque tua ob-
 servet mandata, & Sancto-
 rum Beatitudinem, ac Cæ-
 lorum Regnum promereat-
 ur; per gratiam &c.

Benedic illi dicens:

Augeatur famulus tuus,
 Deus, in sapientia tua.
 Timorem tuum intelligere
 illum effice: ad provectam
 ætatem advenire illi con-
 cede; veritatis agnitionem
 ipsi elargire; sine macula
 in

in fide eum conserva, per
intercessionem Dominae om-
nium nostrum Dei Geni-
tricis Intemeratae Sanctae
Mariae, & Praecursoris Joan-
nis Baptistae, ac cæterorum
Sanctorum omnium, Pro-
phetarum, Apostolorum,
ac Martyrum, & Crucife-
rorum. Amen.

*Praeconizationes, seu an-
comia in baptizati Processio-
ne (1) tono Adam modula-
tione Dominicae Palmarum
dicenda.*

Magnificate Dominum
mecum, & exaltemus no-
men ejus simul propter gra-
tiam, quam in se suscepit
hic puer N. N.

Læta quidem voce pro-
clamemus dicentes:

Gaude, & lætare in Do-
mino,

ΕΧΣΟΝ & ΚΑΤΑ ΠΙΣΜΟΤ ΕΤΑΨΥΟΠΥ ΕΡΟΥ &
ΦΑΙ ΠΕ ΠΙΚΟΥΧΙ ΝΤΑ &

ΟΧΟΖ ΗΤΕΝΩΨΕΒΟΛ ΡΗΤΥΣ ΖΕΝ ΟΥ ΣΑΗ
Lib. III. N ΗΤΕ

ΗΤΕ ΤΕΝΟΣ ΤΗΡΕΝ Τ
ΘΕΟΧΟΚΟΣ ΕΘΟΧΑΒ &
Τ ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΑ & ΝΕΕ
ΠΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ Ε ΒΑ//
ΠΤΙΣΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ &
ΝΕΕ ΠΥΧΟΡΟΣ ΤΗΡΕ
ΗΤΕ ΠΙ ΕΘΟΧΑΒ ΝΕΕ
ΠΙ ΠΡΟΦΗΤΗΣ & ΝΕΕ
ΠΙ ΑΠΟΣΤΥΛΟΣ & ΝΕΕ
ΠΙ ΜΑΡΤΥΡΟΣ & ΝΕΕ
ΠΙ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΟΣ & Α//
ΛΗΝ &

طرح ادم يقال لاجل
المعمدين يقري عند الدورة
بطريقة الشعانين

ΜΑΧΑΛΕΤΝΙΩ Τ Ε
ΠΟΥ ΝΕΕΝΙ & ΟΧΟΖ
ΜΑΡΕΝΒΙΣΙ Ε ΠΕΨΡΑΝ
ΕΤΑΨΥΟΠΥ ΕΡΟΥ &
ΦΑΙ ΠΕ ΠΙΚΟΥΧΙ ΝΤΑ &
ΟΧΟΖ ΗΤΕΝΩΨΕΒΟΛ ΡΗΤΥΣ ΖΕΝ ΟΥ ΣΑΗ
N ΗΤΕ

1 Corona imposita, & communione tributa processio instituitur, in
qua etiam canuntur Antiphonæ. In nomine Patris &c. pag. 91. & subseq.
pag. 92.

ἡ τε ἡσθεληλ & χερσὺν
 οὐδὲ θεληλ & ΠΟΤ
 ΦΑΙ ΠΕ ΠΙ ΚΟΥΧΙ ἡ Δ//
 ΛΟΥ ΕΤΣΑΡΩΟΥΤ &
 ΙΗΤ ΠΥΣ ΕΥΕΤ ΠΑΚ
 ἡ ΟΥ ΣΕΛΠΗ & ΝΕΛ ΟΥ
 ΚΑΡΠΟΣ & ΝΕΛ ΟΥ ΕΙΡΗ//
 ΠΗ ΨΩΠ ΝΕΛΑΚ & ΦΑΙ
 ΠΕ ΠΙ ΚΟΥΧΙ ἡ ΠΤΕ &
 ΑΡΙΠΡΕΣΚΕΤΙΝ ΕΞΡΗ
 ΕΧΩΠ & Ω ΠΙ ΠΡΟΔΡΟ//
 ΕΥΣ Ε ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΙ ΡΕΥΤ//
 ΩΛΣ & ἡ ΤΕΥΧΑ ΝΕΠ//
 ΡΟΒΙ ΠΑΝΕΒΟΛ &

ثم يلحق ذلك بتلاوة ما ياتي
 فليجتمع ايها الايها

الروحيين والاخوة النجيبا الاحبا المسيحيين الارثوذكسيين
 ولجندل ولذرتل بالتراتيل والتماجيد والاعاني الروحانية في
 البيعة الارثوذكسية الجامعة الرسولية من اجل هذا الفرح
 الالهى الذى صار لهذا الولد المبارك فلان الذى هو من
 الاصول الطاهرة المسيحية هذا الذى ليس الا كليل
 السمايى

mino , o puer benedicte .
 Jesus Christus tibi firmita-
 tem , ac profectum præ-
 beat , paxque sit tecum ,
 o puer N N. Intercede
 pro nobis , o Præcursor
 Joannes Baptista , ut nostra
 remittantur peccata .

*Deinde recitantur subse-
 quentia .*

Congregemur spirituales
 Patres , ac dilectissimi Fra-
 tres illustres, Orthodoxique
 Christi sectatores , ut præ-
 conizationes , hymnosque ,
 ac spiritalia Cantica cum
 jubilo canamus , in ortho-
 doxa , Catholica , & Apo-
 stolica Ecclesia propter di-
 vinum gaudium præstitu-
 tum huic puero benedicto
 NN. ,

N. N. , qui puram christianam originem habet . Hic est ille , qui supernam habuit gratiæ sancti Baptismatis coronam , per Jesum Christum , cui est gloria , qui baptizatus fuerat a Joanne in Jordanis flumine .

Postea subsequenter encomia de S. Joanne Baptista dicuntur .

Ave igitur Præcursor , ac Baptista Joannes Sacerdos , & Sacerdotis fili , Emmanuelisque Dei nostri cognate . Ave Joannes Zachariæ fili , qui promeruiſti tuam imponere manum super boni Salvatoris nostri Caput . Ave Joannes præstantior Patriarchis , atque Prophetis ; quoniam tu ipse cæteros omnes eminenter superasti . Salvator enim noster te suo sancto præconizavit ore sic dicens : *Nemo*

السمائي الذي لنعمته
المعمودية المقدسة من قبل
السيد المسيح له المجد الذي
اعتمد في نهر الاردن من يد
يوحنا ثم يقال المديح الاتي
لكرامة المعمد . السلام لك
إذا ايها السابق الصابغ
يوحنا المعمدان الكاهن
ابن الكاهن نسيب عمانوئيل
الهنا السلام لك يا يوحنا
ابن زكريا الذي استحققت
أن تضع يدك على رأس
مخلصنا الصالح السلام لك
يا يوحنا المختار على الاباء
والانبياء لانك تعاليت أكثر
من جميعهم لان مخلصنا
مدحك من فمه الطاهر قايلاً

هكذا انه ليس احد يشبهك في مواليد النساء ولا اعظم

منك

N 2

Lib. III.

منك و السلام للذي رأى
 السموات مفتوحة و سمعت
 صوت الاب من السماء
 صارخاً قايلاً : هذا هو ابني
 الحبيب الذي به سررت والابن
 قائماً في نهر الاردن والروح
 على راسه شبه حمامة و وقد
 قلت انت يا يوحنا من اجله
 هذا هو حمل الله حامل خطايا
 العالم وشهدت ايضاً من اجله
 قايلاً . هذا الذي قلت اننا
 من اجله انه ياتني بعدي
 انسان وهو كان قبلي لانه اقدم
 مني و لكون السيد المسيح
 له المجد قال عن العماد من قاه
 الالهى الطاهر يجب علينا ان
 نكمل كل البر و قال ايضاً

لتلاميذه الاطهار امضوا الى كل الامم و بشروهم بالانجيل و عمد
 و هم

*mo inter natos mulierum
 tibi similis est , neque te
 maior . Salve , qui vidisti
 Caelos apertos , & audi-
 visti vocem Patris dicen-
 tis : Hic est Filius meus
 dilectus , in quo mihi com-
 placui . Aspexisti & Filium
 in Jordane stantem , & Spi-
 ritum Sanctum , sicut Co-
 lumbam super ipsius Caput.
 Et de illo dixisti tu Joan-
 nes : Ecce Agnus Dei , qui
 tollit peccata mundi . De
 ipso quoque testimonium
 perhibuisti dicens : Hic est ,
 de quo dixi , post me veniet
 Vir , qui ante me erat , quia
 prior me est . De Baptisma-
 te vero Christus Dominus ,
 cui est gloria , sancto dixit
 ore suo : Oportet nos implere
 omnes justitiam : Sanctis pa-
 riter discipulis suis inquit :
 Ite ad omnes gentes , & E-
 vangelium eis prædicate ba-
 ptizantes eos in nomine Pa-
 tris ,*

tris, & Filii, & Spiritus Sancti. Quique crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit. Unde hic baptizandi modus a Christo Domino, & a Dominis nostris Apostolis ejusdem Successoribus provenit, per sanctum Lavacrum, quia per ipsum peccatorum expiatio fit, & in Cælorum regnum ingressus; quoniam & per ipsum claves Paradisi cælestis sunt. Hunc igitur puerum congratulationis voce præconizemus sic dicentes: *Dignus* 3. N. N.

Gaudete Fratres Christi Fideles, & lætamini de divina gratia, quam Filii vestri promeruerunt, gratiam scilicet sancti Baptismatis, & perceptionis divinorum Sacramentorum, Corporis nimirum, ac Sanguinis Filii unigeniti, creaturarum Conditoris, quæ pro Adamiti-

وهم باسم الاب والابن والروح القدس وكل من آمن واعتقد خلص ومن ثم صار هذا العماد المقدس متابعاً من السيد المسيح وخلفاء ساداتنا الرسل بالمعمودية المقدسة لان بها مغفرة الخطايا والدخول الى ملكوت السموات ولان بها مفاتيح الفردوس السماوى قلنم نحن اذا هذا الطفل بصوت الفرح قايلين هكذا

ἄξιός ἐστιν

افرحوا ايها الاخوة المسيحيين وتهللوا بهذه النعمة التى استحققتها اولادكم بنعمة المعمودية المقدسة وتناولهم من الاسرار الالهية التى هى

جسد ودم المسيح الابن الوحيد خالق كل البرية اللذين

غن

أهرقهما عن الجبله الأدمية
فصارت هذه النعم التي
للمعمودية وأخذ الأسرار
المحيية الالهية الى آخر الأدهار
لمغفرة الخطايا والخاتم المسيحي
الالهى أربون الخلود في
المساكن النورانية فلم يمدح
إذا هذا الولد المبارك قايلين
ثلاثة دفعوع ٥

dzioC r̄ n̄re xp̄ic //
ti&ndC ٥

فلنرتلن مع موسى النبي
قايلين فلنسبح الرب لأنه
بالمجد قد تجد ونقول أيضاً مع
داود المرتل في المزمور لذلك
مسحك الله الهك بدهن
الفرح افضل من اصحابك

أي دهن المسحة دهن الفرخ دهن الخاتم الالهى ٥ اقبلوا
إذا

mitico plasmate effudit; unde constitutæ sunt hæ Baptismatis, & vivificorum, ac divinorum Sacramentorum gratiæ, & perennes remanebunt usque ad finem sæculorum in peccatorum propitiationem; Christianum quoque, ac divinum obsignaculum factum est arrhabo perennitatis in splendidis habitaculis. Hunc ergo Filium benedictum encomiis prosequamur dicentes: *Dignus 3. N. N. Christianus.*

Canamus quidem cum Moyse Propheta dicentes: *Cantemus Domino: gloriose enim magnificatus est: Dicamus quoque cum David psalte, ut in Psalmo: Propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo letitiæ præ consociis tuis: Linivit scilicet te unctionis pinguedine, exultationis oleo, divini obsignaculi oleo. Accipi-*

cipite igitur Spiritum Sanctum vos omnes, qui sancti Baptismi beneficium percepistis. Suscipite coronas gloria præditas, ab Jesu Christo Rege Regum, & Domino dominantium. Accipite gratiam Spiritus Sancti consolatoris purissimi. Accipite Angelicam Coronam spiritalemque arrham. Percepisti quidem (o Fili benedicte) verum Regni Cælorum arrhabonem, Spiritusque Sancti vas evasisti. Hunc ergo nos puerum æncomiis extollamus dicentes: *Dignus* 3. *N. N. &c.*

Adoremus tandem Sanctissimam Triadem Deum unum, rogemusque ingentem ejus bonitatem, ut perfecta ætate hunc benedictum Filium procedere efficiat, & illi vivendi modum proficuum, atque prosperum con-

إذا روح القدس يسام من
قد استنلتكم النعمة التي
للمعمودية المقدسة اقبلوا
الاكالييل المملووة مجداً من
قبل يسوع المسيح ملك
الملوك ورب الارباب اقبلوا
نعمة الروح القدس المعزى
المملو طهارة اقبلوا الاكالييل
الملايكى والاربدون الروحى
لقد اخذت انت ايها الابن
المبارك اربوناً حقيقياً
ملكوت السموات وصبرت
اناء لروح القدس قلتم نحن
إذا هذا الولد قايلين

dzioe r ntee s

قلتم نحن للثالوث الاقدس
الاله الواحد ونسال عظم

صلاجه ان ينشى هذا الولد المبارك ينشوا صالحاً ويمدحه
دهراً

دهرًا فالحنا ناجيًا ويعطيه العمر
 الطويل وينميه في الأعمال
 المرضية ليرتقى إلى الدرجة
 الكهنوتية ويجمع شمل
 اولاد البيعة الارثوذكسية
 بالالفة والمحبة الروحانية
 ولينشوا بالنشأة الصالحة
 المرضية ليكونوا كالشجر
 المثمرة الصالحة النامية المرضية
 ويعطف علينا قلوب
 المتولين علينا ويبدد
 مشورة المعاندين لنا وكل
 من ينكر علينا افكارًا ردية
 بشفاعة ستمنا السيدة العذراء
 الطاهرة مرتديم البتة
 الزكية وكافة الرتب الملكية
 ويوحنا الصابغ في المعمودية
 الارمنية وساداتنا الرسل والشهداء والقديسين وكافة ذوي
 الاعمال

conferat, eique longævam
 vitam tribuat, ac progres-
 sum in bonis operibus ipsi
 elargiatur, ut ad gradum
 Sacerdotalem is evehatur.
 Ac Orthodoxæ Ecclesiæ
 filios per concordiam, &
 spiritalem charitatem ad
 unionem adducat; ut bo-
 no, & perfecto profectu
 proficiant, sintque tam-
 quam ligna fructum feren-
 tia, prosperi, ac splendo-
 re fulgentes. Et propitia-
 bilia nobis corda eorum,
 qui præfunt, reddat, dis-
 sipetque consilium nostro-
 rum adversariorum, & om-
 nium, qui in nos pravæ co-
 gitationes præmeditantur.
 Per intercessionem Dominae
 nostræ Dominatricis puris-
 simæ Virginis Sanctæ im-
 maculatæ, & intemeratæ
 Mariæ, omniumque Ange-
 lorum, & per deprecatio-
 nem Joannis, qui in Jor-
 danis

danis flumine Baptista ex-
stitit, Dominorumque no-
strorum Apostolorum, Mar-
tyrum, ac Sanctorum, om-
niumque, qui bona opera
Deo placita egerunt; nunc
& semper, & in sæcula sæ-
culorum. Amen. (1)

Laus, ac gratiarum actio
Deo semper. Amen.

Item Ordo solutionis Cinguli (2).

Ordo solutionis Cinguli.

Ponitur vas, & in eo
aqua dulcis, atque cir-
ca illud sint candelæ ac-
censæ, ac signum Crucis su-
per ipsum positum: tum Sa-
cerdos dicit orationem gra-
tiarum actionis, ac thus ado-
let, recitando orationem thu-
ris, quæ præmittitur lectio-
ni Paulinæ, ac postea dicunt
Gloria &c., Orationem Do-
minicam, & Psal. 50. juxta
Lib. III.

mo-

الاعمال المرضية من الان
والى كل اوان والى دهر
الداهرين امين
ولله الحمد والشكر دايما
امين

ترتيب حل الزنار يوضع
طشت وفيه ماء حلوا ويجعل
حواليه شموع موقودة ومثال
الصليب موضوع فوقه
ويقول الكاهن صلاة الشكر
ويرفع البخور باوشية بخور
البولس وبعدة يتلوا دكصا
وابانا ومزمور الخمسين كالعادة

ثم

O

1 Hic explicit Ordo Confirmationis, ac legitur quædam Homilia S. Joan-
ni Chrysostomo tributa.

2 Ex eodem Rituali.

ثم يقرأ البولس من رسالة
قرنتية الاولى

Ν-φορευ εννοχ δε ε:
ερετεν οι ηατεεν πα-
σηνοχ εσεουγ
η σωχ ηπετρα γαρ
πε Πχς.

يقال اجيوس الثلاثة واوشية
الانجيل ويطرح المزمور

Φιδευμαχ οχοχ
αφωτ . πι Ιορδα-
νης κοτχ εφδρχ .
οχπε τωυπ φιδε χε
αφωτ . οχοχ ηθοκ
πι Ιορδανης . χε ακ
κοτκ εφδρχ . αλ .

Ευαγγελιο κατ

Ματθεον .

Τοτε αχ ηχε Ιης . εβολγεν ηγαλι-
λεα . γιχεν πι Ιορδανης . ωα Ιωα ευρεχβι-
ωας εβολγιτοτχ χεφαι πε παυηρι
παεενρι . ετ αιηαη η γητχ .

morem . Deinde legitur ex
Epistola Pauli ad Corinth. 1.

Nolo vos ignorare Fra-
tres , quod omnes Patres
nostri sub nube fuerunt
usque & Petra erat Chri-
stus .

Dicitur Trysagion , & ora-
tio Evangelii , ac sequentes
Psalmi versiculi .

Mare vidit , & fugit , &
Jordanis conversus est re-
trorsum . Quid est tibi ma-
re , quod fugisti , & tu Jor-
danis , quia conversus es
retrorsum ? Alleluia .

Evangelium

secundum Matthæum .

Tunc venit Jesus ex Ga-
lilæa ad Jordanem ad Joan-
nem , ut baptizaretur ab eo
usque hic est Filius meus
dilectus , in quo mihi com-
placui .

Hic

Hic respondetur :

Hic est Filius meus dilectus &c.

Ad hæc Sacerdos recitet tres orationes minores, ac Fidem (Fidei scilicet Symbolum), & hanc supplicationem.

Dominator Dominus Deus noster Pacis, ac Benedictionis largitor, qui solus est bonus, & hominum amator, qui nobis benedixit, nos sanctificavit, & gratiæ suæ luce illuminavit, qui famulos suos dignos fecit ad participationem cælestis luminis ineffabilis, quod est Salvatoris nostri Jesu Christi. Illumina eos benedicto tuo lumine, emunda eos, benedic, & renova per gratiam tuam, ac per Baptismum, quem receperunt per virtutem Spiritus tui Sancti, ac vivifici, ita Domine sancte, qui eos ab omni macula corporis, & animæ mundaſti, benedic eis benedictionibus tuis, in tua sancta Fide ferva eos: per-

Lib. III. duc

هاهنا يجاوب

ⲭⲉⲫⲁⲓ ⲛⲉ ⲛⲁⲥⲱⲛⲣⲓ ⲛⲁ
ⲙⲉⲛⲣⲓⲧⲁ

ثم يقول الكاهن الثلاثة
أو أشي الصغار والامانة وهذه
الطلبية

السيد الرب الهنا مانح
السلامة والبركة الصالح
وحدك محب البشر الذي باركنا
وقدسنا واضاعلينا بنور
نعمته الذي جعل عبيدك
مستحقين ان يتالوا النور
العلوى الذي لا يوصف
الذي للمسيح يسوع مخلصنا
انر عليهم بنورك المبارك
وطهرهم وباركهم وجددهم
بنعمتك من جهة الصبغة
التي قبلوها بقوة روحك
القدوس المحيي يا امن
طهرهم

O 2

طهرهم من كل دنس الجسد
والنفس نعم ايها السيد
القدوس باركهم ببركاتك
ثبتهم في امانتك المقدسة
ات بهم الى حد القامة
ولبكونوا محروسين من ملايكة
صالحين الى الانقضاء املاهم
من معرفتك ومن كل فهم
احفظ حياتهم ترضيك باركهم
ببركاتك الطوبانية وانزع من
قلوبهم روح القلق وروح
الاضلالة ولتضي قلوبهم بنور
ربوبيتك اجعلهم اهلا للحياة
الابدية وملكوت السموات
بالمسيح يسوع ربنا هذا الذي
يحق له كل مجد وكل اكرام

وكل سجود الآن وكل اوان والى دهر الداهرين امين

يقول الشعب ايانا الذي في السموات

ثم يقول الكاهن تحليل الابن

СѢ ПѢС ПѢС ФН

duc eos ad metam staturæ
suæ, ac a bonis Angelis
usque ad finem defendi ju-
be: adimple eos omni scien-
tia, ac tui cognitione vi-
tam illorum juxta tuum be-
neplacitum dirige: beatis
tuis benedictionibus illis
benedicito: aufer a cordi-
bus eorum spiritum turba-
tionis, ac spiritum erroris,
ut magnitudinis tuæ luce
eorum corda illustrentur:
dignos illos fac vitæ æter-
næ, ac Regni Cælestis per
Jesum Christum Dominum
nostrum, cui convenit om-
nis gloria, omnis honor,
& omnis adoratio, nunc,
& semper, & in sæcula sæ-
culorum. Amen.

*Populus recitat Oratio-
nem Dominicam.*

Tum dicit Sacerdos:

Ita Domine, Domine, qui
no-

†

nobis dedisti potestatem &c.

Et absolutionem ad Filium.

Diaconus: Salvatus. Amen.

Sacerdos aquam ter signat in formam Crucis dicens:

Unus Pater Sanctus, unus Filius Sanctus, unus Spiritus Sanctus.

Et canunt Psalm. 50.

Postea lavat Pueros, & om-

nes illorum vestes abluat, &

læta modulatione ita canunt:

Testatus est Joannes &c.

ΕΤΑΥΤ Ε ΠΙ ΕΡΧΥΙΥΙ

ΠΑΝ(ΥΑ ΠΕΣΧΑΚΕΒΟΛ)

Gratias agamus tibi Domine, quod feceris famulos tuos dignos secunda generatione, & indumento immaculabili: amen. Mitte etiam super eos divitias misericordiae tuae, & Spiritum Sanctum, quem misisti super Apostolos tuos: dic eis, accipite Spiritum Sanctum Paraclitum: & eodem modo da eum famulis, & famulabus tuis.

Diaconus dicit. Humiliate capita vestra coram Domino. Postea dicit: Orate. Sacerdos autem dicit sequentem Orationem super eos, qui baptizati sunt, priusquam eos ungat balsamo.

Domine Pater bone Deus noster, Pater Domini, & Redemptoris nostri Jesu Christi, qui solus es in perpetuum, qui generasti hos famulos tuos, & famulas tuas ablutione secundae generationis ad salutem, & largitus es eis remissionem peccatorum, amen: & indumentum immaculabile, amen. Nunc quoque o Domine mitte super eos Spiritum Sanctum Paraclitum, amen. Fac eos participes vitae aeternae, ut in spe unici Filii tui Jesu Christi Domini, Dei, & Redemptoris nostri regenerentur ex aqua, & Spiritu Sancto, & ingrediantur regnum Caelorum in nomine ejusdem unici Filii tui, per gratiam scilicet Jesu Christi Domini, & Redemptoris nostri, cum quo tibi, & Spiritui Sancto est gloria, & potestas nunc, & semper, & in saecula saeculorum, amen.

Postea Sacerdos accipit balsamum (1), & orat super ipsum dicens: Deus, in quo potestas est, qui solus factor es omnium

1 Melchior Canus validam fore confirmationem censet, si solo balsamo unctio peragatur. Vid. Witasse Tra& Theologic. tom. 7. q. 2 art. 3. sect. VI. X. XI & seqq. Illud tamen certum est, Aethiopes Chrismate consecrato uti in hujus Sacramenti administrationem, quemadmodum & Alexandrini, quod & myron vocant ut & Syri. Sacerdos vero orat super illud, non ut ipsum consecret, cum hanc facultatem in simplici Presbytero non agnoscant Aethiopes, sed ut ungendis prosit.

nium mirabilium: (nihil enim tibi est impossibile:) Confirma Domine virtute tua omnem gratiam Spiritus Sancti super hoc balsamum: fiat sanctum, amen: fiat signum vitæ, amen: & Confirmatio famulis tuis, amen: per unicum Filium tuum, nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, amen.

Postea ungit (1) frontem, dorsum, & oculos eorum in figuram Crucis, & dicit: in unctionem gratiæ Spiritus Sancti, amen.

Ungit nares, & labia, & dicit: Pignus regni Cælorum, amen.

Ungit aures, & dicit: Unctio sancta Dei nostri Christi, & signum, quod non aperitur, amen.

Ungit dorsum, & granum pectoris, seu os stomachi, & dicit: Perfectio gratiæ Spiritus Sancti, fidei, & iustitiæ, amen.

Ungit tibias, & ulnas, genua, & omnes juncturas eorum, sola pedum, & spinam, & dicit: Ungo te unctione sancta: ungo te in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Paracliti, amen.

Postea imponit manum suam super eos, & dicit: Benedicti sitis benedictione Cælestium Angelorum. Benedicat vobis Dominus noster Jesus Christus (2). Accipite Spiritum

1 Apud Iudæos, & Orientales post lavacrum, ne cutis per aquas rugam contraheret, olei unctio adhibebatur, quæ in Scripturis lavacro adjungitur Ezech. 16. *lavi te aqua & unxi oleo.* Ruth. 3. *lavare, & ungere.* Judith. 10. *lavit corpus suum & unxit myro.* Susanna, Danielis 13. *lavari volens, oleum & adoramenta jussit afferri, oleum, & smigmata.* Romani etiam balneo exeuntes suffito oleo linebantur. Hinc factum fuisse, ut & Christiani baptismo adjungerent Chrismalem unctionem conjicere videtur Græcolas in Comment. histor. in Breviar. Roman cap. 69. lib. 2. verum symbolicas rationes require supra in adnotationibus subjectis cap. 1.

2 Clarius hæc collucent ex Ritu Ægyptiorum supradescipto.

tum Sanctum per virtutem Dei Patris, per virtutem Filii Jesu Christi, & per virtutem Spiritus Sancti. Sitis vasa electa, & munda Domini nostri Jesu Christi, cui est gloria cum Patre, & Spiritu Sancto in sæcula sæculorum.

Tum induunt, qui baptizati sunt, vestem albam, & Coronam (1) super capita sua ex myrto, & Palma; & rubeam vestem undulatam, & frigiatam, seu acu pictam. Sacerdos autem orat in hunc modum. Domine Deus Omnipotens Pater Domini Dei, & Redemptoris nostri Jesu Christi, qui coronasti Sanctos, & Apostolos tuos mundos, Prophetasque, & Martyres, qui placuerunt tibi Corona incorruptibili. Tu Domine benedic his Coronis, quæ preparavimus, ut imponeremus capitibus famulorum, & famularum tuarum, qui participes facti sunt Baptismi tui sancti. Sint eis Coronæ honoris, gloriæ, & sinceritatis, amen. Coronæ benedictionis, & salutis, amen. Coronæ magnitudinis, & fortitudinis, amen. Coronæ sapientiæ, & simplicitatis, amen. Coronæ decoris, amen. Auxiliare eis Domine, ut perficiant mandata tua, & leges, & inveniant benedictionem regni Cœlorum per voluntatem tuam Pater, Fili, & Spiritus Sancte, cui est gloria, in sæcula sæculorum. Amen.

Po-

1 Hunc ad ritum videtur alludere S. Johannes Chrysostomus in Homilia ad baptizandos, ubi: *Norunt hujus calicis virtutem, qui sunt divinis consecrati mysteriis, sed & vos paulo post poteritis addiscere. Memento igitur mei, quando coronam solis radiis splendidiorē sentietis in capite. Sed & Antiqui Sepulchri Neapolitan. delineatio baptismum ab homine laico per infusionem collatum representans, duos exhibet baptizatos coronis redimitos in Mabillonii itinere Italico pag. 72. quin & Durandus in Rationalis libro 6. cap. 82. scripsit, hanc fuisse adhuc suo tempore Ecclesiæ Narbonensis consuetudinem, ut in candidæ vestis baptizatorum superiori parte rubea vitta in modum coronæ assueretur. Hæc cl. Martene lib. 1. cap. 1. art. 15. num. 7.*

Postea accipit Coronas in manus suas, & orat in hunc modum. Domine, o Domine Pater bone, & sancte, qui coronasti Sanctos tuos Corona, quæ non corrumpitur, & & conciliasti cælestes cum terrestribus. Tu Domine, qui præparari fecisti has Coronas, benedic eis, qui dignos nos fecisti, qui eas imposeremus capitibus famulorum tuorum, ut sint eis Coronæ honoris, & gloriæ, amen. Coronæ benedictionis, & salutis, amen. Coronæ magnitudinis, & fortitudinis, amen. Coronæ sapientiæ, & simplicitatis, amen. Coronæ decoris, & justitiæ, amen. Coronæ misericordiæ, amen. Da famulis, & famulabus tuis, qui eas induerunt, Angelum pacis, & signum charitatis, & libera eos ab omni cogitatione vana, & a desiderio turpitudinis vanæ, & libera eos ab omni onere, & gravedine mala, & ab omni inquinamento inimici, amen. Et sit super eos tranquillitas, amen. Audi vocem precum eorum, & impone timorem tuum in mentibus eorum, amen. Ale eos omni tempore vitæ eorum, amen. Ne priventur aspectu, & progenie filiorum, amen. Filii eorum, & ii, quos iidem generarint, regenerentur, amen. Fac eos utiles Ecclesiæ tuæ sanctæ Apostolicæ, & fortes in fide semper, amen. Duce eos viam justitiæ, amen. Per voluntatem filii tui boni, & benedicti, & Spiritus Sancti vivificantis in sæcula sæculorum, amen.

Tum imponit manus suas super capita eorum, & dicit. Domine, o Domine Pater bone Deus noster, imposuimus manibus nostris super capita famulorum tuorum Coronam honoris, & gloriæ, amen. Coronam fidei, & decoris, amen. Coronam justitiæ, quæ non impugnatur ab inimico, amen. Fac eos plenos gratiæ Spiritus Sancti per misericordiam, & benignitatem amatoris humani generis Fi-

lri tui Jesu Christi, cum quo tibi, & Spiritui Sancto est gloria, & potestas in sæcula sæculorum, amen.

Postea sumunt Sacramentum sanctum, & vivificans, spondente Sacerdote pro eis, Corpus scilicet sanctum, & Sanguinem venerandum Domini, Dei, & Redemptoris nostri Jesu Christi. Diaconus deinde dat eis lac (1), & mel, & dicit. Lac, & mel immaculatum in regenerationem, amen.

Sacerdos autem dicit. Lac, & mel immaculatum in regenerationem per Jesum Christum, amen.

Et iterum imponit manus suas super eos, & benedicit eis

1 Post sæculum quintum in desuetudinem abiisse hunc ritum, conjicit Muratorius in Liturgia Rom. Veteri tom. 1. Dissertationis cap. 3. At Martene lib. 1. cap. 1. art. 15. sæculo etiam nono viguisse censet ex epistola Johannis Diaconi ad senarium edita a Mabillonio tom. 1. Musæi Italici, in qua interroganti cur in Sanctissimum Calicem lac mittatur & mel, & Paschæ Sabbato cum sacrificiis offeratur? Respondet: baptizatis hoc Sacramenti genus offerri, ut intelligant, quia non alii, sed ipsi, qui participes sunt Corporis, & Sanguinis Domini, terram repromissionis accipient, cujus iter incubantes tamquam parvuli, lacte nutriuntur & melle. Verum Muratorius plures Johannes Diaconos exstitisse censet, & Authorem harum epistolarum vel circa finem quinti sæculi floruisse, vel quarto sæculo, quo a Patribus Africanis improbata fuit commixtio lactis & mellis cum sanguine Domini; Carthag. enim 3. can. 24. hæc sanxerunt: *Ut in Sacramentis Corporis & Sanguinis Domini nihil amplius offeratur, quam quod ipse Dominus tradidit; hoc est panis, & vinum aqua mixtum. Primitiæ vero seu lac, & mel, quod die solemnissimo in Infantum mysterio (nempe baptismo) solet offerri, quamvis in altari offeratur, suam tamen habent propriam benedictionem, ut a Sacramento Corporis, & Sanguinis distinguantur.* Certum est igitur olim lac & mel fuisse recens baptizatis in signum novæ nativitatis tributum ex Tertull. l. de coron. mil. cap. 3. & l. 1. contra Marcion. cap. 14. Clem. Alexandrino lib. 1. Pædagog. cap. 6. Hieron. Dial. contra Luciferianos. Proinde errat Salmasius apud Svicer. Thef. part. 2. scribens: *Adulti in pane & vino Sacramentum Corporis & Sanguinis accipiebant; Infantes in lacte & melle: cum præter corpus, & sanguinem, particula lactis & mellis tribueretur, quemadmodum & in aliquibus Ecclesiis, etiam lac, & vinum tributum suo tempore scribit Hieron. in cap. 55. Isaïæ. Cæterum hæc omnia antiquata videntur: & apud Æthiopes solos viget mos tribuendi lac, & mel recens baptizetis post Eucharistiam tributam.*

eis dicens. Benedictus sit Dominus Deus noster omnipotens Pater Domini Dei, & Redemptoris nostri Jesu Christi, qui fecisti famulos tuos dignos regeneratione, & remissione peccatorum, & indumento incorruptibili, amen. Et pignore, quod non repetitur, amen. Et quod bonum est regno Cœlorum, amen. Et dono Spiritus Sancti, amen. Rogamus te Domine, & quæsumus, o amator humani generis, ut facias famulos, & famulas tuas dignos semper, qui sumant Corpus, & Sanguinem venerandum, & sanctum Christi tui, & ipsum eis semper concedas, ut pugnent in perfectionem mandatorum, & legum tuarum, & inveniant promissionem Sanctitatis tuæ ad regnum Cœlorum per misericordiam, & gratiam amatoris humani generis unici Filii tui Jesu Christi, cum quo tibi, & Spiritu Sancto est gloria in sæcula sæculorum, amen.

Iterum imponit manus suas super eos, & dicit. Crescant famuli tui Domine ad sapientiam tuam, & memores sint timoris tui. Pervenire fac eos ad ætatem suam, amen. Et da eis cognitionem justitiæ, amen. Et custodi eos in fide tua absque macula precibus Dominae omnium nostrum Genetricis Dei Sanctæ, & puræ Mariæ, & Sancti Joannis Præcursoris, & Beati, Sancti, & puri Michaelis Arcangelii, & omnium ordinum cœlestium, & Sancti Georgii Martyris, & Beati, & Sancti Patris Salamæ manifestatoris luminis: Patris Zzehoma, & Patris Imaata, Patris Argavi, & Armah Regis, Sancti Patris Pantaleonis, & Caleb Regis: Sancti Patris Aftzæ, & Deganae Sacerdotis: Sancti Patris Joannis, & Antonii, Marta, & Macarii, & Thecla Haimot in sæcula sæculorum, Amen.

Oratio super Infantes.

Domine Deus noster, Pater Domini, & Redemptoris

nostri Jesu Christi, Factor Cœli, & terræ, qui venire fecisti hominem in lucem, qui custodisti fœtus in utero, qui dedisti eis vitam, & eduxisti in lucem. Auge per misericordiam tuam hos, qui oblati sunt tibi: auge in timore tuo, amen. Custodi carnem, seu corpus eorum ab afflictione, & mutilatione, & a peccato libera, amen. Et serua ab omni errore, a fraudibus Satanae, & ab omni arte inimici, amen. Qui præparasti ex ore infantium, & lactentium gloriam. Ipse Domine benedic his infantibus, qui oblati sunt tibi: auge, custodi, & sanctifica eos per gratiam unici Filii tui Jesu Christi Redemptoris nostri, cum quo tibi, & Spiritui Sancto est gloria, & potestas in sæcula sæculorum, amen.

Oratio pro Benedictione.

O Trinitas Sancta thesaurus benedictionum benedic nobis, confirma, custodi, & libera nos a die condemnationis, nec confundamur coram te, & coram Angelis tuis, amen. Da nobis gaudium per Resurrectionem tuam. Custodi animam servi tui Claudii Regis nostri, & fiat in tempore ejus gratia, pax, charitas, & humilitas per unicum Filium tuum Dominum, & Redemptorem nostrum Jesum Christum, cum quo tibi, & Spiritui Sancto est gloria, & potestas in sæcula sæculorum, amen.

Hymnus novelli Christiani (1).

ET Spiritu principali confirma me,
Ut doceam peccatores viam tuam.

Accedite ad eum, & illuminabit vos.

Gustate, & cognoscetis, quam bonus sit Dominus.
Sponsus gloriosus, aquam qui eduxit e rupe;

Appa-

1 Hunc Hymnum recitant in laudem Neophiti. Cæterum exactus ritus Æthiopum, ac integer expetendus est ex ritu Alexandrino.

Apparuit, ut Aurora, ut Stella diluculi.
 Exultaverunt fœtus: dum essent in tenebris,
 Viderunt lumen, aquam vitæ invenerunt.
 In loco ameno, ibi me collocavit,
 Et apud aquam quietis educavit me.
 Viderunt te aquæ Deus, viderunt te aquæ, & timuerunt.
 Lavabo nitide manus meas, & circumdabo altare tuum
 Domine.

Quæsierunt Principes, & adoraverunt idola;
 Christus per Crucem suam expulit ab eis Dæmonas.
 Infantes tui Domine lætabuntur palam
 Acceptione aquæ vitalis, in qua nulla est mors.
 Ab ortu Solis usque ad occasum
 Gratia agantur Domino Patri bono.
 Christe Rex sæculorum laudamus te,
 Qui ante sæcula fuisti inter Sanctos.
 Quis similis tibi?

CAPUT IV.

Ordo Confirmationis Ecclesiae Armenorum ex Rituali eorumdem libro nunc primo Armeno-latine prodit.

Էս ասէ դաղօթս :

Et dicit Orationem.

Այժ որ մեծ դ էս և մշտնջե
նաւոր, և միմ գաղտնեաց դի
տակ . որ սք էս և 'ի սքս բնա
կեալ, փրկիչ միմ մարդկան .
որ շնորհես զգիտութիւն
զբոյոց ճշմարտութեան հաւ
ատացելոց . և ետուր զիշխ
անութիւն որդիս աջ լինել .
'ի ձեռն վերստին ծննդեան
ջրոյ և հոգւոյ : որով զծա
ռայս քո զայս անուն նորա
ցուցեր քաղցրութեամբ անխ
քոյ . սք արա՛ զսա ճշմարտու
թք քով . և լուսով շնորհաց
սք հոգւոյդ . զի եղիցի տա
ճար և բնակարան մօճութե
քոյ . զի կարասցէ համար ձա
կութեմ կեալ առաջի բեմի
միաճնի քոյսն մերոյ յի քի ,
ըսդ որում քեզ հօր ամենա
հզօրի հանդերձ կենդանա
բար և ազատիչ սուրբ հոգ
ւոյդ

DEus , qui magnus es ,
& sempiternus , at-
que omnia occulta sciens .
Qui Sanctus es , & in San-
ctis inhabitas Salvator om-
nium hominum : qui tuis
fidelibus scientiam tribuis
veritatis , & dedisti pote-
statem filios Dei fieri per
regenerationem ex aqua ,
& spiritu ; quo famulum
hunc tuum N. suaviter re-
novasti lavacro tuo . San-
ctifica eum veritate tua ,
& lumine gratiarum San-
cti Spiritus tui , ut fiat tem-
plum , & habitaculum Di-
vinitatis tuæ , valeatque
confidenter assistere ante Al-
tare unigeniti tui Domini
nostri Jesu Christi . Cum
quo te Patrem omnipoten-
tem ,

tem, simul & vivificantem, ac liberatorem Sanctum Spiritum decet gloria, imperium, & honor nunc, & semper &c.

Postea vero signat sacro Chrismate primo frontem, dicens.

Oleum suave effusum in nomine Jesu Christi super te, signaculum Cælestium Donorum.

Aures, dicens.

Unctio sanctificationis fit ad auditionem Divinorum Mandatorum.

Oculos, dicens.

Signaculum hoc in nomine Christi illuminet oculos tuos, ne unquam obdormias in mortem.

Nares, dicens.

Signaculum hoc Christi fit tibi odor suavitatis vitæ ad vitam.

Os, dicens.

Signaculum hoc fit tibi custodia, & ostium munitum labiis tuis.

Manus junctas tenens, dicit.

Signaculum hoc Christi fit

ևոյդ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ = և յժմ =

Եւ ապա յետ այսորիկ կնքէ սուրբ իւղովս = Լաւն զՃախատն ասելով =

Իւղ անուշ հեղեալ յանուն Տի քի 'ի վերայ քոյ կնիք երկնաւոր պարգևացն =

զ և յանձնն ասելով =

Օծուցն սրբութեան եղկցի քեզ ի խողովիւն անձայնն պատուհրանացն =

զ և ձչսն ասելով =

Կնիքս որ յանունն քի լուսաւորեցէ զաչսքո, զի մի երբեք անջեցես իմահ =

զ Հոտոտելիսն ասելով =

Կնիքս քի եղիցի քեզ հոտ անուշութե կենաց ի կեանս =

զ Բերանն ասելով =

Կնիքս այս եղիցի քեզ պահապան և դռննաւոր շրժանց քոց =

զ և փակիցն ունելով ասէ =

Կնիքս քի եղիցի քեզ պատճառ բարեգործութե

առաքինի գործոց և վա-
րուց =

զ Անճառն ասելով =

Կնիքս անճային սիրտ ու
հաստատե սցե՝ ի քեզ և հո-
գի ուղիղ նորոգեացե՝ ի փո-
րիքումս =

զ Քամակն ասելով =

Կնիքս որ յանունն քի-
նդիցի քեզ վահան ամբողջ է .
որով կարացես զամենայն
նեղամուխս չարին շիջուցա-
նել =

զ Մտան ասելով =

Կնիքս անճային ուղղեա-
ցե զոտս քո . և զգնացս քո
ի կեանսն յաւիտենից =

զ Թիկունան ասելով =

Ի Թիկնամեջս եւր ըսկալցի
զքեզ . ի հովանի Թեոց նոցա
յուսացին =

Եւ ապայ յետ այսոցիկ
ասացե խաղաղութիւնընդ
քզե . Մկրտեալն ասացե՝ և
ընդ հոգւոյդ քուն =

Եւ ապայ զգեցուցանե և
պսակե . և ասե զաղօթս =

Այն ան ամենակալ հայր
ան մե քոյ յի քի . քեզ խոնար-
հեցու

fit tibi causa bonorum ope-
rum , atque morum virtute
prædicatorum .

Pectus , dicens .

Signaculum hoc Divi-
num cor mundum confir-
met in te , & spiritum re-
ctum innovet in visceribus
tuis .

Humerum , dicens .

Signaculum hoc in no-
mine Christi sit tibi scutum
munimenti , quo possis om-
nia tela ignita nequissimi
extinguere .

Pedes , dicens .

Signaculum hoc Divi-
num dirigat pedes tuos , &
gressus tuos ad vitam æter-
nam .

Scapulas , dicens .

Scapulis suis suscipiet te :
sub pennis ejus sperabis .

*Post hæc autem dicat :
Pax tecum . Baptizatus re-
spondet : Et cum spiritu tuo .
Mox induit eum , & coro-
nat : ac dicit Orationem .*

Domine Deus omnipo-
tens Pater Domini nostri
Jesu Christi , tibi fideles
capi-

capita sua humiliant. Ex-
tende invisibilem dexteram
tuam, & benedic hunc.
Istorum quoque opera ma-
nuum prospera, qui in vir-
ginitate sunt. Cursus eo-
rum muni, qui in omni
pietate, & continentia exi-
stunt. Custodi in pace par-
vulos, nutri, & perduc ad
ætatis mensuram. Protege
omnes, & singulos in do-
miciliis suis cum gaudio,
& lætitia in Christo Jesu
Domino nostro: Cum quo
te Patrem, & Sanctum Spi-
ritum decet gloria, impe-
rium, & honor, nunc &c.

*Item sacram illi Commu-
nionem ministrat, & perdu-
cit usque ad fores Ecclesiæ
recitans Psalmum 31. Bea-
ti, quorum remissæ sunt &c.
Subinde prædicat Diaconus.
Pro desuper pace, & salu-
te, ac firmitate Neophyti
hujus nostri, Dominum de-
precemur.*

*Ter: Domine miserere:
Et dicit Orationem.*

Gloria tibi, Rex immor-
talis,
Lib. III.

հացուցանեն հաւատացե-
ալք զդուռնս իւրեանց. և զեւ-
րոյնքն յիշխան և օրհնեալ
դուռն և զդործս և եռաց սոցա
յաջողեալ. որք ՚ի կուսուրթեան
են զընթացս սոցա անհաշի-
նք ՚ի ժողովարարութեն և
յամ անպաշտուրթեան, պա-
հեալ խաղաղութե զտղայս.
ան և ան ՚ի չափ հասակի.
պատասխարեալ զամենեւեան
յիւրաքանչիւր յարկս, հան-
դերձ ուրախութե և ցըն-
ծութե. ՚ի քս յս ի տրմեր.
ընդ որումքեզ հօր և սուրբ
հոգւոյդ վայելէ փառք իշխ-
անութի և պատիւ: և յժմ

Եւ հաղորդեցուցանէ ՚ի
սուրբ խորհրդոյն. յուրարկե-
մնչե ՚ի դուռն եկեղեցւոյն,
սաղմոսելով. Երանի որում
թողութիւն: Եւ քարոզե-
սարկաւագն: Եւ ամս ՚ի վե-
րուստ խաղութեան և փր-
կութեան և հաստատութե
սորակնքիս մերոյ. զոր աղա-
ջեցուք: ք, տր որորմեաց:
Եւ ասէ զաղօթս:

Փառք քեզ Թագաւոր ան-
մահ.

մահ , որ աճեցուցանես և
լցուցանես սբ զեկեղեցի քո .
լուսով հաւատով անհամար
փրկելոցս . Ի ձեռն անձամբ
նօթեան քե քոյ . զորս հոգ
և որա կան վերածնաւթ ,
արժանի արարեր որդէ քրո
թեան քեզ . հաղորդելով
արժանաւորութիւն հոգւոյդ
սրբոյ , ունելով անարատ
թիւ զկամս քո . և անմեղու
թիւ ժամանել Ի կեանս յա
ւիտենից . և զամենեւեան
զմեզ և զմերձաւորս սորա ,
օրհնեալ շնորհօք և մարդա
սիրութիւն ան մերոյ և փրկ
չիս յի քի . զսոք որում քեզ
հօր ամենակալի և կենդա
նարար հոգւոյդ սրբոյ . վա
յելէ փառք Իշխանութի և
փառիւ = և յիմ , և միշտ , և
յաւիտեանս յաւիտենից =
և մեն :

Եւ ողջունեալ 'ի ժողո
վոցոցն արձակին 'ի տունս
եւրեաց : Եւ եօթն օր յե
կեղեցւոցն կացցէ . և ամե
նայն ուրեք սպիտակագործաւ
լիցի . և զդուխն ծածկեալ
պահեսցէ սպիտակ փակե
ղամբ : Օգոյշկալով աղօթից
Եկե

talís , qui auges , & im
ples Ecclesiam tuam san
ctam innumeris fidei lumine
per Christum tuum notum
Deum salvatis ; quos per
spiritualem regenerationem
dignatus es adoptione filio
rum tibi communicare pro
merentes per Spiritum San
ctum , immaculate obse
quentes voluntati tuæ , ut
ad vitam cum innocentia
perveniant sempiternam .
Nos quoque omnes , & pro
ximos hujus benedic per
gratiam , & clementiam Do
mini nostri , atque Redem
ptoris Jesu Christi : Cum
quo te Patrem omnipo
tentem , & vivificantem Spi
ritum Sanctum decet glo
ria , imperium , & honor
nunc , & semper , & in sæ
cula sæculorum . Amen .

*Et consalutati a popu
lo , dimittuntur domos suas -
Septem autem diebus in Ec
clesia maneat , & ubique can
dida veste induatur : caput
quoque pileo albo cooperia
tur : instans orationibus Ec
clesiæ ,*

clesiæ, vacans Communioni Corporis, & Sanguinis Christi. Die vero octava elevat Sacerdos Coronam, & dicit Orationem.

Qui baptizati, atque illuminati sunt, dedisti eis sancta tua Domine. Tribue quoque, istum firmiter vivere in sanctificatione tua. Illustra eum lumine Divinitatis tuæ. Serva illum cum perseverantia in gratia, quam dedisti. Longe ab eo repelle errores inimici, atque insidias, & opera iniquitatum; ut cum lumine scientiæ ambulans in mandatis tuis, & rectis moribus, ad promissam requiem perveniat. Angelus tuus pacis Domine ipsum custodiat: omnesque simul mereamur expectare manifestationem Domini nostri Jesu Christi: Cum quo te Patrem, & Spiritum Sanctum decet gloria, imperium, & honor nunc, & semper &c.

Եկեղեցւոյն, պարապելով հաղորդելոյ մարմնոյ քի. Իսկ յաւուր ութերորդի վերացուցանէ քահանայն զԹագն. և ասէ զաղօթս:

Ի՞նչ միջոցման և լուսաւորեցան. և ետողորջութիւն քո տէր. տուր և հաստատուելի եալի որքութեան քուս պայծառացն ի լոյս անութէդ. պահեալ հաստատութիւն շնորհս զոր ետուր. հեռացն ի մոլորութէն Թէց Թշուաւոյն. և ի պատանայ նորա, և ի դործոց անօրէնութեանց. զի լուսով դիտութեան դասացէ ի պատուհիրանս քո. և ուղիղ վարուք հասցէ ի խոստացեալ հանգիստն. հրեշտակ խաղաղութե քոյ տէր պահեցէ զսա. և ամենեքեան մաքանութիւն արժանի լիցուք՝ սպասել յայտնութեան մերոյ յի քի, ըսդ օրուս քեզ հօր և հոգւոյդ սրբոյ. վայելէ փառք եշխանութի և պատիւ = Ամէն. և միշտ =

Idem Ordo ex ms. Congregationis de Propaganda Fide.

Pax omnibus .

DEus , qui magnus es , & sempiternus , & scitor omnium arcanorum , qui es Sanctus , & in Sanctos requietus , qui concedis gratiam scientiæ tuæ fidelibus tuis , & dedisti auctoritatem esse illos filios Dei per renativitatem ab aqua , & spiritu , quibus hunc servum tuum hoc nomine renovasti per expiationem baptisterii tui . Imple gratia Spiritus tui , ut fiat templum , & habitatio divinitatis tuæ , & stet cum fiducia ante thronum Unigeniti tui : cum quo te omnitenentem , & Spiritum Sanctum fortissimum decet gloria &c.

*Deinde Sacerdos (1) sanctum Oleum infudit vultum suum ,
& dicit .*

Qui in primitiva lege in exemplum Unigeniti tui dedisti

¹ Cum Baptismum , & Confirmationem simul administrent Armeni ; Hinc omnes ignorant , an sit Sacramentum Confirmationis distinctum a Baptismate , quamvis totam illam simul functionem vocent *Gnunch* , idest sigillum : nesciunt tamen esse duo sacramenta , ut observat Anonymus in sexta adnotatione subiecta titulo de Baptismate , quin & Vartanus apud Galanum qu. 4. §. 2. unicum Sacramentum videtur perperam asserere . Ex eadem conjunctione factum est , ut simplex Sacerdos Confirmationem apud eos peragat , in quo minime culpandi sunt Galano Auctore : excusari tamen nequit Vartanus apud eundem hæc scribens : *Errant præterea (Latini) ; quia Baptismum in duo dividunt , itaut Presbyter apud eos baptizet , & Episcopus Chrismet , & Spiritum Sanctum impertiatur : quasi nequeat Presbyter Spiritum Sanctum tribuere . Quodsi ita esset ; quomodo posset Presbyter panem , & vinum efficere Corpus , & Sanguinem Christi Dei per invocationem Spiritus Sancti ? aut quomodo posset præterea remissionem peccatorum Pœnitentibus elargiri per Spiritum Sanctum ? similiter , & Dattievensis in Tract. de Sacram. cap. de Confirmatione : nostri (inquiens) Sacerdotes Chrismandi facultatem habent , sicut habent Episcopi Latini : Sunt enim in hac potestate Episcopis Latinorum æquales , hoc dixerim ad eorum retundendam contradicendi libidinem . Cætera revera quilibet potest Sacer-*

disti Pater Cælestis virtutem in Oleum istud sanctitatis , & unctionem ungendi . Infunde etiam in Oleum istud cælestem gratiam tuam . Qui te humiliasti ad nos Oleum effusum nomen tuum , qui & unctum a Deo , admiscens Divinitatem tu unctus humanam accepisti naturam infunde etiam . Qui descendens in Cænaculum sanctum unxisti hac unctione Apostolos , & per ipsos recreasti humefactos in filios Dei . Infunde etiam . Qui decorasti per istud testibus luminosis , & supereminentibus desponsatam Ecclesiam tuam sanctam , cujus pueri cum Angelis benedicunt Trinitatem Sanctam .

Et deinde signat (1) frontem Cruce sancta .

In primis signat dicens : Oleum sapiens effusum in nomine Christi super te signum cælestium donorum .

Si-

dos omnia Sacramenta perficere , præter Ordinem , cujus collatio , sicut etiam Altaris , & Ecclesiae benedictio ad Episcopum pertinet : Itaque Ordinarium Ministrum simplicem Presbyterum censent , quamvis Vartanus apud Galanum qu. 3. §. 3. in ea videatur esse sententia , quod Sacramentum Chrismatis aliud sit a Sacramento Confirmationis , quam cœremoniam Baptismi , seu partem essentialem videtur supra asserere ; hujus vero Sacramenti materiam Unguentum nondum ab Episcopo benedictum ; Formam autem verba , quæ profert Episcopus (seu Patriarcha , cui id reservatum est) dum illud benedicit , & consecrat . In quo Sacramento Personam Spiritus Sancti adesse , sicuti & in Eucharistia Persona Christi , sentire videtur . Ex quo principio erroneo concludere videtur , usum hujus Chrismatis seu applicationem baptizatis factam Presbyteralis officii esse .

1 Anonymus , (qui Ritualis Armenorum errores adnotat , quem laudavimus in libro 2. pag 208) hæc de confirmatione habet : Finita cœremonia baptismi , statim in eodem loco , & tempore ante baptisterium Sacerdos , qui baptizavit , idem incipit administrare eidem baptizato Sacramentum Confirmationis hoc modo . Sacerdos levat ex aqua baptizatum , & dat Compatri , qui tenet illum nudum , & Sacerdos effundit quasdam guttas ex oleo Chrismatis in propria sua manu sinistra , & dextero suo pollice incipit ungere baptizatum i dicendo , Butyrum seu oleum suave in nomine Jesu Christi fufum supra te , sigillum cælestium donorum in nomine Patris , & Filii , & Spiritus Sancti . Ungit frontem per modum Crucis : Rubrica dicit in hac prima frontis unctione tantum nominetur Sancta Trinitas . Secundo ungit oculos dicendo : unctio sanctitatis quæ in nomine J. C. illuminet oculos .

Signat aures dicens : Fiat unctio tibi ad audiendum Divina mandata .

Signat oculos , & dicit : Signum hoc in nomine Christi illuminet oculos tuos , ut nunquam dormias in mortem .

Signat nares , & dicit : Signum hoc Christi fiat tibi in odorem suavitatis .

Signat os , & dicit : Signum hoc fiat templum tibi servationis , & janua fortis labiorum tuorum .

Signat ulnas , & dicit : Signum hoc in nomine Christi fiat tibi causa bonarum operationum .

Signat cor , & dicit : Signum hoc Divinum cor mundum firmet in te , & Spiritum rectum renover in visceribus tuis .

Signat dorsum , & dicit : Signum hoc in nomine Christi fiat tibi scutum fortitudinis , per quod possis omnia tela inimici extinguere .

Signat pedes , dicens ; Signum hoc in nomine Christi dirigat gressus tuos in vitam æternam .

Et dicit : Pax tecum Redempte a Deo .

Et Patrinus dicit : Et cum spiritu tuo .

Et deinde induit , & coronat eum funiculo (1) ,

& dicit Orationem .

Be.

los tuos , ne unquam dormias in mortem . *Tertio ungit aures dicendo* : Unctio sanctitatis fiat tibi in audientiam divinorum mandatorum : *Quarto ungit nares dicendo* : Unctio sanctitatis quæ in nomine J. C. fiat tibi odor suavitatis vitæ in vitam . *Quinto ungit os dicendo* : Unctio sanctitatis , fiat tibi custos oris , & porta munita labiorum tuorum . *Sexto ungit duas manus junctas dicendo* : Unctio sanctitatis , quæ in nomine J. C. fiat tibi causa beneficentiæ virtuosorum morum . *Septimo ungit cor dicendo* : Unctio divina cor sanctum confirmabit in te , & animam rectam renovabit in utero tuo . *Octavo , ungit dorsum dicendo* : Unctio , quæ in nomine Christi , fiat tibi scutum munitiois , quo potueris omnes sagittas , & tela mali illius extinguere . *Nono ungit pedes dicendo* : Unctio , quæ in Nomine Christi dirigat gressus tuos in vitam æternam : deinde dat pacem illi recenter uncto : Pax tibi o exultans tu Dei : hæc Anonymus .

1 Laudatus Anonymus ad hunc locum hæc scribit : *Ubi Rubrica di-*

Benedictus es bene protector Deus, qui induisti servum tuum veste Redemptionis, & tunica lætitiæ, & posuisti galeam Redemptionis, & coronam gratiarum in caput, & arma inexpugnabilia contra adversarium, quamobrem & nos gratiarum actione glorificamus Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum nunc &c.

Pax omnibus.

Domine Deus Pater Domini nostri Jesu Christi, tibi inclinant fideles capita sua extende invisibilem dexteram tuam, & benedic eos, & prospera opera manuum eorum, & qui sunt in virginitate fortifica gressus in continentiam, & serva eos pacifice in cultu divino; Educ pueros, & fac ut perveniant in mensuram staturæ, & circumcigne omnes unumquemque in singula atria cum exultatione, & lætitia in Christum Jesum Dominum nostrum, quem decet gloria, principatus, & honor in sæcula sæculorum Amen.

Et dicitur Psalmus. Beati quorum &c.

Præconium.

Et etiam Dominum pacis deprecemur ad habendum auxi-

cit, deinde induunt unctum, & coronam alligant, idest Crucem, & Vittam ligant ad collum, quæ significat aquam, & sanguinem, qui exierunt e latere Christi, & lavit nos, pro quo sciendum est: Cum seductores eorum inceperunt unam tantum naturam inconfusam dicere in Christo, statim abstulerunt aquam e calice missæ, & dixerunt aquam, quæ e latere Christi, significare aquam baptismi, qui de hoc multas scripturas suis sequacibus reliquerunt, & in hoc loco malitiose in rubrica addiderunt, ut supra, ut ne per sanguinem & aquam fateantur duas naturas. Sciendum est etiam. Cum ferunt baptizandum ad Ecclesiam, ferunt cum illo tantillum gossipium, seu bambæe, & sericum, seu la seta non filata, sed sericum debet esse rubicundum. Quæ accipit Sacerdos, & antequam functionem baptismatis incipiat, filat simul illa duo, & facit funiculum ex duabus rubei, & albi coloris; & ex cera facit Crucem parvulam, & eodem funiculo alligat, & ponit in collum recenter baptizati, & confirmati, & uncti, ut supra: hoc est igitur, quod in rubrica dicitur: & alliget coronam, & ponat in collum: hæc ille. Benedictionem hujus funiculi in libro secundo retulimus.

auxilium sanctum, salutem, & firmitatem: desuper pro recenter signato, & dedicato rogemus Dominum dicentes Kyrie eleison *ter*.

Oratio Communionis.

Gloria tibi Rex æterne, qui facis crescere, & reple Ecclesiam tuam sanctam spe fidelium salvandorum per divinam cognitionem tuam, quos spirituali regeneratione dignificasti adoptione Patris tui Cælestis, & per communionem sancti, & pretiosi Corporis tui facis, ut immaculate faciamus voluntatem tuam, & per innocentiam pervenire ad vitam æternam, & nos omnes proximos recenter genitos benedic gratia, & illo amore, quo amas homines Domine noster Jesu Christe, quem decet gloria, principatus & honor in sæcula sæculorum Amen.

Pax omnibus, adoremus Deum.

Pax, & firmator pacis Jesu Christe Pontifex æterne, ecce suscepit iste servus tuus hoc nomine unctionem tuæ Sanctitatis. Rogamus te Domine, ne deleatur iste a libro vitæ, & nos dignificamur gloria tua cum coronaveris Sanctos tuos, & amatores nominis tui, ut instanter glorificemus Patrem, & Filium &c.

Oratio.

Qui baptizati fuerunt, & illuminati sunt, & dedisti eis vim, da etiam vim firmiter standi in sanctitate tua. Domine serva firmitate in gratia tua, quam dedisti amore a seductione inimici, & a fraude ejus, & ab operatione iniqua, ut lumine scientiæ ambulat in mandatis tuis, & cum rectis moribus perveniat ad promissionem requiem, Angelum pacis tuæ mitte, qui veniens custodiat istum, & nos omnes dignemur expectare spem, & revelationem Domini nostri Jesu Christi, cum quo Patrem simul, & Spiritum

San-

Sanctum nunc & semper, & in sæcula sæculorum, Amen.

Mittit infantem in Altare, & adorat ter (1), dicens.

Hoc nomine servus Jesu Christi veniens a Cathecumeno in Baptismum, a Baptismo in adorationem, adorat sanctum Altare hoc, & adorat hoc Baptisterium, adorat ad ostium Templi hujus, quia exuit se iniquitate, & induit lumine scientiæ Dei.

Ter repetit, & dicit hymnum. Qui invisibilis, & inscrutabilis, & supremus quadriformium Rex immortalium venit ad liberandum nos, sit benedictio mittenti. Mittitur Archangelus ad Seraphim de humo factam, dicens: Dominus, & Factor omnium missus a Patre incarnatur in te Salvator: Baptizetur in Jordane testimonium perhibentibus Patre, & Spiritu Hosanna in excelsis, canebant pueri, & benedictionem Filio David. Gloria Patri &c. & egredienti ei ab aqua ecce Cæli aperti sunt: Spiritus Sanctus stabat forma columbina supra vivificantes, benedictio sit ei, qui misit eum.

Et dicit Diaconus.

Sancta Cruce deprecabimur Dominum, ut per istam
Lib. III. R *redi.*

1 Anonymus rubricam ita exhibet, & exponit: Deinde Sacerdos ducit baptizatum, & unctum illum ad Altare, & facit adorare ante Sanctam Mensam dicendo: Hoc nomine Talis veniens voluntate in adorationem Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Ubi dicit rubrica. Si in Ecclesia sint tria Altaria, semel adorabit medium, & semel dextrum, & semel sinistrum. Si autem sit unicum tantum Altare, tunc semel osculabitur mediam partem illius, & semel dextram partem, & semel sinistram partem. Dicit quoque. Tot, & talis est adoratio, & non aliter, & alibi. De quo sciendum est, Armenos non ad aliam partem mundi, sed versus Orientem orare, ut superius dixi (vid. lib. 2. pag 209.) Ecclesiæ, & Altaria versus Orientem sunt. Unicum tantum Altare, vel ad plus tria in Ecclesiis habent; & ubique reperiuntur; ad Orientalem partem se vertunt ad orationem, & officium, & missam, & alias functiones faciendum. Hinc derident latinos orantes quoque versum. Ideo in Rubrica illa dicitur, alibi non esse orandum.

redimat nos a peccatis, & salvet gratia misericordiæ suæ.
Omnipotens Deus Domine noster salva, & miserere.

Sacerdos dicit.

Custodi nos Christe Deus noster sub umbra sanctæ,
& honorabilis Crucis tuæ in pace, & redime a visibili, &
invisibili inimico hunc, & dignare nos cum gratiarum
actione glorificare te, cum Patre, & Spiritu Sancto nunc,
& semper, & in sæcula sæculorum, Amen: & Pater noster.

*Et absolvuntur, & communicantur Sancto Corpore (1),
& Sanguine Domini, & ibunt in domum dicentes hymnum.*

Lumen de lumine missus est a Patre, & incarnatus
a Sancta Virgine, quia sursum innovasti Adamum corru-
ptum: Tu Deus in terra apparuisti, & cum omnibus
conversatus es, & redemisti orbem a maledictionibus Ada-
mi

1 Anonymus ita Rubricam hanc dilucidat: Igitur in eadem die, hora,
& loco statim post Baptismum, & Uctiones, & adorationes, illum Infan-
tulum paucorum dierum, etiamsi sit in eadem die natus, communicant per
Eucharistiam hoc modo. Sacerdos intingit digitum suum in sanguine Calicis,
& eodem madefacto digito accipit fragmentulum de Corpore, & ponit in
ore parvuli illius recentem baptizati: Sic quoque continuo faciunt aliis om-
nibus parvulis. Deinde post quasdam orationes ille Sacerdos conducit Bap-
tizatum usque ad portam Ecclesiæ. Ubi dicit Rubrica: eant domum, & per
octo dies maneat in vestibulis albis, & tegant caput velo albo; Parentes
vero attendant orationi, & frequentent Ecclesiam quotidie communicando
Corpori, & Sanguini Christi; & post octo dies it Sacerdos in domum illius
baptizati, & postquam recitat quasdam orationes supra illum, tunc aufert
a collo illius illam supradictam coronam ex funiculo factam. Et finitur sic Ba-
ptismi, & Confirmationis cœremonia. Observandum est, quod in oratione, quam
in ablatione supradictæ coronæ, inter alia manum suam ponendo supra ba-
ptizatum dicit Sacerdos. Rogamus te Domine Deus, qui sicut dignum
fecisti hunc tuum servum beandæ luci, & manifestationi gloriæ tuæ per
generationem aquæ, & spiritus, sic per hanc impositionem manus conce-
de huic eventum, & dona, & Communionem Spiritus tui Sancti, par-
ticipationem veri luminis, & adnumera hunc Congregationi Sanctorum
tuorum, qui in Cœlis &c. Hæc Anonymus. Quæ desunt cœremoniæ in
hoc officio, expresse leguntur in antecedenti; oratio vero ablationis co-
ronæ, quam Anonymus refert, desideratur in utroque. Quare conjicio
varias esse, ac plures Liturgias apud Armenos, sicut & apud Syros.

mi . Tibi vox Patris de Cælo testificans dicit . A te est Filius meus , & Spiritus Sanctus revelavit te forma columbina apparitione . Te , qui spiritu , & igne mundasti sordes humanas , tamquam Deum , & Redemptorem , apparuit , nos benedicimus . Redemptor apparuit , & mundum vivificavit a fraude inimici , concedens adoptionem per Baptismum . Igne exure peccata nostra hodie apparens , vivificans , & refrigerans aqua divina mundum hunc : caput draconis Salvator confregit in Jordane flumine , & autoritate sua omnes vivificavit , verum hominem renovans Redemptor venit in Baptismum hodie , ut corruptam naturam rursus renovet , & incorruptibilem vestem pro ea dedit nobis . Gloria Patris baptizatur Christus , & mundantur omnes facturæ , & dat nobis remissionem peccatorum aqua , & Spiritu remundans nos .

Diaconus dicit .

Sancta Cruce deprecabimur Dominum , ut per istam redimat nos a peccatis , & salvet gratia misericordiæ suæ : Omnipotens Deus Domine noster salva , & miserere .

Episcopus dicit .

Custodi nos Christe Deus noster sub umbra sanctæ honorabilis Crucis tuæ in pace , & redime a visibili , & invisibili inimico hunc , & dignare nos gratiarum actione glorificare te cum Patre , & Spiritu Sancto nunc & semper , & in sæcula sæculorum Amen (1) . Pater noster .

Lib. III.

R 2

Et

¹ Explicit Ordo confirmationis . Porro Anonymus de Sacerdote Baptismum , & Confirmationem administrante hæc adnotat . II. Sacerdos cum Baptismum , Confirmationem , & Communionem simul eodem tempore , & continuo eidem Personæ administret , induit se vestibus sacris eodem modo , quo cum Missam celebrat .

III. Quasi in nullo alio tempore administrant illa Sacramenta , nisi in eo tempore , in quo alius Sacerdos Missam celebrat , qui in eadem die neque ante

Et cum fuerint dies 40. (1) afferunt Infantem ad januam Ecclesiae, & Sacerdos confitetur (2) matrem Infantis, & quadragies illa genuflectit. Deinde Sacerdos dicit Orationem.

Domine Deus noster, qui venisti ad redimendum genus humanum, respice in Ancillam tuam hanc, & fac, ut confidenter accedat ad Ecclesiam Cattolicam, & Apostolicam, & dignifica hanc ingredi in eam, & recipere pretiosum Corpus, & Sanguinem tuum. Christe lava inquinamentum corporis, & maculam animæ istius in consumatione quadraginta dierum, & munda istam per pretiosam votum Sacerdotum horam, & dignifica ingredi in sanctam gloriam tuam, & frui bonis inconsumptibilibus, quæ a te procedunt, quia te decet gloria, Principatus, & honor Patrem, & Spiritum Sanctum, nunc, & semper, & in sæcula &c.

Pax omnibus, Deum adoremus.

Nova novitas es inveteratorum, & vita generis hominum mortalium, tu es refugium, & auxilium confidentium in te: firmetur gratia tuæ misericordiæ supra Infantem hunc, qui veniens stat quadraginta dierum ordinandus in Christianitate, ut fiat potens, & sine timore in actione inimici

Missam, neque post administrat alia Sacramenta. Sic quoque qui baptizat, in eadem die non celebrat Missam.

IV. Nullus alius præter Sacerdotem potest baptizare, etiam in casu necessitatis; ideo multi Infantes moriuntur sine baptismo, quod Sacramentum in Ecclesia tantum faciunt etiam in periculo mortis.

VII. Non habent usum registrandi nomina baptizatorum, & Confirmatorum, neque dant literas baptismales, quibus possint cognosci, an sint baptizati, sed sic in bona fide unusquisque cognoscitur baptizatus, cum statim post paucos dies curant Parentes, ut natus Infans baptizetur: cognoscuntur etiam esse baptizatos a Compatribus, & a Sacerdote baptizante, quibus portant illi baptizati, cum sint grandes in ætate magnum respectum. Hæc ille. Cujus Adnotationes 1. 5. & 6. supra retulimus.

1 Est Ordo præsentandi Puerum in Templum post 40. dies.

2 Scilicet Confessionem ejus excipit.

mici per custodiam dexteræ tuæ sanctæ, quia tu es proximus ad omnes, & benefactor omnium, serva hos, & munda in veritate tua, & dignifica hunc recipere lectionem sanctitatis, & pignus Spiritus Sancti tui. Deprecamur te Domine, ut veniat in istum Spiritus Sanctus, Spiritus mansuetudinis, Spiritus veritatis, Spiritus adoptionis, ut fiat immaculata, & intemerata, coronatus Cruce tua ad dexteram tuam, & cohæres diligentibus te in Regno Cælesti in Christo Jesu Domino nostro, quem decet gloria, principatus, & honor nunc &c.

Et ingrediuntur Ecclesiam dicentes Psalmum. Judica me Deus &c.

Diaconus dicit.

Per sanctam Crucem deprecabimur Dominum, ut per istam redimat nos a peccatis, & salvet gratia misericordiæ suæ: Omnipotens Deus Domine noster salva, & miserere.

Sacerdos.

Custodi nos Christe Deus noster sub umbra sanctæ, & honorabilis Crucis tuæ in pace, & redime a visibili, & invisibili inimico hunc, & dignare nos gratiarum actione glorificare te cum Patre, & Spiritu Sancto, nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen.

Diaconus dicit.

Per hanc Sanctam Ecclesiam rogamus Domine, & per istam salvet, & liberet nos a peccatis, & salvet gratia misericordiæ suæ Omnipotens.

Domine Deus.

In hoc Templum, & coram Deo acceptis, & clarificatis sanctis reliquiis humiliati nos cum timore adoramus, benedicimus, & glorificamus sanctam, mirificam, & victtricem Dominationem tuam, & tibi offerimus cum cælestibus

tribus virtutibus benedictionem, & gloriam cum Patre, & Filio, & Spiritu Sancto, nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen.

Et dicunt hymnum.

Incarnatum tu ex Virgine Verbum primæternum, hodie venisti in Templum ad consumandam Legem propter Redemptionem gentium. Qui sedes super Chatedra in arte factam, tu benedictus ab Angelis hodie accedens in ulnas Simeonis affers nos vitæ æternæ. Qui es Salvator victorum, & donum donator omnibus, hodie supplicatione senis Simeonis, solve me valde peccatorem a mortis vinculo, & perduc in vitam.

Dicitur hæc usque ad Tabernaculum,

Et dicit Orationem.

Domine Deus noster, qui in quadraginta diebus secundum legem venisti in Templum, præsentasti cum Maria Matre tua, & ulnas Simeonis illectus es.

Deprecor te Domine, ut servum istum (*hoc nomine*) custodias, & facias eum adaugere gratia nominis tui, & virtute tua, & dignifices eum, ut in tempore opportuno per novam regenerationem incorruptam perveniat ad portam hæreditatis electorum tuorum, & frui communionem pretiosi Corporis, & Sanguinis tui, & custodiri gratia indivisibilis Trinitatis Sanctæ, quia te decet &c.

Et ponunt Infantem super Altare, Et dicunt hymnum.

Divina, & cælestis gratia, voce divina annunciabat Angelus lætare alacris Dominus tecum. Qui inflammatis Seraphim circumdatus conservabatur hodie inter homines in ulna hominis ab humo facti revelatus est, lætare: In Cherubim sedens incorruptibiliter cum Patre dignatus est habitare in utero tuo, lætare.

Deinde Sacerdos accipit Infan-tem, & ter adorat Al-tare dicens.

Hoc nomine servus Jesus Christi veniens a Chate-cumeno in Baptismum, a Baptismo in adorationem, ado-rat sanctum Altare hoc, & adorat hoc Baptisterium, ado-rat ad ostium Templi hujus, quia exiit se iniquitate, & induit lumine scientiæ Dei: *ter repetit.*

Et deinde dicit Diaconus: Sancta Cruce deprecabimur Dominum, ut per istam redimat nos a peccatis, & salvet gratia misericordiæ suæ. Omnipotens Deus Domine noster salva, & miserere.

Sacerdos dicit.

Custodi nos Christe Deus noster sub umbra sanctæ, & honorabilis Crucis tuæ in pace, & redime a visibili, & invisibili inimico hunc, & dignare nos gratiarum actio-ne glorificare te cum Patre, & Spiritu Sancto nunc, & sem-per, & in sæcula sæculorum, Amen. Pater noster.

CAPUT V.

Ordo Ecclesie Chaldaeorum, Nestorianorum, ac Malabarum, nunc primum e Vaticanis Codd. evulgatur (1).

ܡܕ ܬܩܬܐ ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ
ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ
ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ
ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ
ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ
ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ ܕܡܪܝܢ

DEinde egreditur Sacerdos ex porta Cancellorum, (2) habens secum Crucem, Evangelium, Thuribulum, Lampades, & Cornu Chrismatis (3), & dicit Diaconus.

Ore-

1 Sacramentum confirmationis Nestorianos, ac Malabares ignorare Auctores nonnulli cum Crozio in histor. Christianor. Indorum lib. 3. pag. 176. existimant. At ut optime advertit Assemanus patruus meus tom. 3. Bibliot. part. 2. cap. 7. §. 10. falsitatis facile convincuntur vel ex Ritualibus Nestorianorum libris. Quid enim aliud Ritualis Nestorianorum liber, quem vulgamus, exhibet nisi hujus Sacramenti administrationem? Illud tamen jure reprehenditur in Nestorianis, quod Oleum Chrismatis minime consecrant Episcopi, sed solum simplices Sacerdotes & quidem tunc cum baptizant. Consecratio enim Chrismatis sive de jure divino ut multi Theologi existimant, sive de jure Ecclesiastico ut Juvenin. censet differt. 3. q. 2. cap. 5. art. 3. propria est Episcoporum, adeo ut dubia omnino sit confirmatio collata cum chrismate consecrato a simplici Præbytero, quæ (nisi aliud Ecclesia definiat) repetenda est sub conditione, ut docte observat Catalanus in Commentario pag. 17. post Natal ab Alexandro in Theolog. dogmat. & moralilib. 2. cap. 1. art. 2. proposit III.

2 Ad quam baptizati vestimentis amicti consistunt ex iis, quæ libro 2. retulimus.

3 Chrisma ex solo Oleo Olivæ componunt Nestoriani, balsamum, aut alias aromatum species nequaquam admittunt, ut adparet ex Ebedjesu Sobensi in libro Margaritæ Part. 4. cap. 4. Timotheo II. Dilucidationis Mysteriorum cap. 3. sect. 12. & Joanne Zugbi in Carmine de Baptismo, & fermento ubi: *In oleo olivæ tradiderunt nobis Apostoli cornu baptismi non in Myro, seu Unguento optimo, ut in Ecclesia Occiden*

Oremus , pax nobiscum .

Sacerdos orat .

Gloria tibi , Altissime ,
qui descendisti , & corpus
humilitatis nostræ induisti ,
ipsumque in omnibus , quæ
Divinitatis tuæ sunt , tuum
effecisti , & per ipsum pro-
misisti , te universos nos glo-
riæ tuæ hæredes , tuique ho-
noris participes effecturum ,
Domine universorum .

Lib. III.

Et

וְעַתָּה

S

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה

וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה

tis . (Syros designat , & Græcos) Quatuor ob causas in oleo olivæ illud tra-
diderunt nobis . Prima est : ut sibi consentiant duo Testamenta : Moyses enim
cum jussus esset oleum facere pro unctis , præcepit , ut oleum conficerent , quo
Sacerdotes , Regesque ungeret . Item Apostoli in oleo olivæ tradiderunt cor-
nu baptismi , jusseruntque ungi in baptismo Reges futuri sæculi . Altera causa
est , cur illud in oleo olivæ tradiderunt , ut scilicet , & pauperibus , & di-
vitibus inventu facile esset . At vero oleum optimum myri non est omnibus
facile inventu : & fortasse pauperes , quum illud habere nequeant , detrimen-
tum paterentur . Pergit duas alias causas referre , quod nimirum oleo oli-
væ per Columbam pax Noëmo annunciata est , & quod olivæ , ex qua
oleum exprimitur , folia semper virentia sint : quæ ad baptismi effectus
referuntur . Mox in orthodoxos invehitur subjungens : Quod si dicant Hæ-
retici , in myro , hoc est oleo pretioso oportet baptizare in Ecclesia , non in
oleo olivæ : noverint , non in rebus optimis , & pretiosis Deum solere vir-
tutem suam hominibus ostendere : nam in cinere Vaccæ mundabat immundi-
tiam Israelitarum , & vilis sanguis remittebat eorum debita , atque peccata .
In summa , in oleo olivæ tradiderunt nobis Apostoli cornu , & quisquis eo non
baptizatur , non accipit Spiritum Sanctum . Myron vero hæreticorum diu
postea traditum est , posteaquam scilicet Angelus Cornu , & consignatio-
nem ex eorum Ecclesia abstulit . Apostolos , eorumque Successores perse-
cutionum tempore oleo simplici Neophytos unxisse post baptismum pro-
babile censet Juvenin cit cap. 4. art. 2. ubi & admixtionem balsami , sive
aliorum aromatum non esse nec de necessitate Sacramenti , nec de præ-
cepto Divino edocet , cui non infimæ notæ Theologi assentiuntur . At
Catalano cl. observante dubia est confirmatio collata cum unctione sim-
plicis olei . Quidquid sit tamen de hac quæstione , ad Nestorianos redeo ,
illudque observo , quod oleum hoc Chrisinatis ab Apostolis ad ipsos tra-

Lib. III.

S 2

suo dextero ab imo sursum,
& a dextera ad sinistram,
dicens.

Baptizatus est, & perfe-
ctus est N. in nomine Pa-
tris &c. (1)

Si

ܡܠܝܚܐ ܡܠܝܚܐ ܡܠܝܚܐ
ܠܠܐ ܠܠܐ ܠܠܐ ܠܠܐ
ܠܠܐ ܠܠܐ ܠܠܐ ܠܠܐ
ܠܠܐ ܠܠܐ ܠܠܐ ܠܠܐ
ܠܠܐ ܠܠܐ ܠܠܐ ܠܠܐ
ܠܠܐ ܠܠܐ ܠܠܐ ܠܠܐ

eorum expositoribus, quorum textus latine tantum (siquidem alibi Deo dante integras expositiones Caldaice & Latine dabimus ut promisi in Præfatione primi libri) referam, & quidem Ælias Ambarensis centuria 4. cap. 3. *Quod baptizati ex aqua per Sacerdotem baptizantem eleventur, significat defunctos e sepulchris resurrekturos: & primi quidem per Principem Sacerdotum (idest suscitantur mortui per peccatū per Sacerdotem) postremi vero (defuncti e tumulis in die novissima) per Principem Angelorum. Hic horum scopus, hic finis. Quod verum Sacerdotes cum processione baptizatos ad Sanctuarium adducunt, mystice designat Angelos, qui iustos in Thalamum beatitudinis introducunt. Oleum autem, quo Sacerdos baptizatos in fronte ungit, Symbolum est fiducie, quam ibi Sancti accipient: Præterea idipsum eruitur ex Ordine Absolutionis Apostatarum & receptionis hæreticorum, quem in libro de pœnitentia referam. Hunc ordinem Timotheus cap. 7. sect. 6. ita illustrat, ut palam fiat consignationem cum Chrismate fieri.*

1 Diamperitani Patres hanc baptisimi formam apud Malabares falso credidere. Assemanus loc. citato hanc apud Nestorianos formam confirmationis videtur supponere, quamvis illam invalidam esse subiciat & recte quidem, quandoquidem proclamatio est similis Græcanicæ *baptizatus es, illuminatus es &c.* pag. 55 & accedit ad edictum, seu proclamationem: *Ordinatus est in Ecclesia Sancta talis Diaconus, aut Presbyter &c. in nomine Patris &c.* Quam Pontifices Syri solent dicere super Ordinatos, & illi Nestorianorum formulæ respondet: *Separatus est, perfectus est, consecratus est talis &c.* nisi illam in significatione de præsentī intelligant Nestoriani. Quod si enim in hac temporis differentia sumatur, tunc procul dubio, non erit proclamatio, sed formula unctionis: in qua significatione videntur nonnulli Authores illorum eam intelligere, dum scribunt consignationem illi ad nexam perfectionem esse & complementum, consummatamque perfectionem in Spiritu Sancto, quemadmodum Christo contigit in baptismo. Sed quidquid sit de Nestorianorum mente, certum mihi videtur, olim apud ipsos consuetam Orientalium formulam viguisse, quemadmodum, & viget dum Apostatam absolvunt super illum confirmationis ritum perficientes, ut in libro de pœnitentia.

& attollas gloriam, gratiarumque actionem Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, nunc.

Respondent, Amen.

Et ingrediuntur Baptisterium cum Processione: & incipiunt,

Benedicam Dominum.

Sanctum, & terribile.

Benedictus Christus, qui Baptismo suo nos sanctificavit, deditque nobis typum vitæ æternæ.

Lux orta est. Christe, qui baptizatus es, & apparuisti, universumque illuminaſti: inhabitare fac pacem tuam in populo, quem elegisti.

Et benedictum nomen.

Benedictus, qui Baptismo suo in redemptionem nostram sanctificavit propitiatorium sinum mysterio gloriæ suæ.

Gloria. Pater noster, qui es in Cælis; sanctificetur nomen tuum, adveniat regnum tuum, fiat voluntas tua.

ܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
ܠܒܪܐ ܠܒܪܐ ܠܒܪܐ ܡܠܟܐ
ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ
ܡܠܟܐ ܠܒܪܐ ܠܒܪܐ ܠܒܪܐ
ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ

ܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
ܡܠܟܐ ܠܒܪܐ ܠܒܪܐ ܠܒܪܐ
ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ

ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ

ܠܡܬܐ . ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ

ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ
ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ ܠܡܬܐ

ܠܡܬܐ

Ase.

250 250

[illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
 श्रीकृष्णाय नमः ।
 श्रीगुरुभ्यो नमः ।
 श्रीगणेशाय नमः ।

CAPUT VI.

Ordines Confirmationis Ecclesie Antiochenæ nec non Hierosolymitanæ Syrorum e Vaticanis, aliisque MSS. nunc primum evulgantur.

ORDO PRIMUS.

Ex Rituali Syrorum, quod ms. servatur in Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide (1).

ܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ
ܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ
ܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ
ܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ ܕܡܕܪܐ

*Et orat Sacerdos extensus
super signaculo Chris-
matis (2).*

Hoc quoque signacu-
lum in nomine tuo
reci-

1 Jacobitas Sacramentum Confirmationis non agnoscere scribit Thomas a Jesu lib. 7. de conversione omnium gentium procuranda part. 1. cap. 23. Sed omnino errat, siquidem exstat hujus Sacramenti ritus in omnibus Jacobitarum Ritualibus libris, quem ritum Commentariis illustrarunt Jacobitæ Scriptores Johannes Darenis, Jacobus Tagritensis, Gregorius Bar-æbreus, alique apud Assemanum tom. 2. Biblioth. Oriental. Forte in hunc impegit errorem Thomas, quod Jacobitæ pro Orientalium more ex Antiqua Ecclesiæ disciplina servato, conjungant hoc cum baptismi Sacramento, illudque a simplici Presbytero conferri soleat.

2 Signaculum Chrismatis Syri vocant hoc Sacramentum quia per Chrismatis unctionem in Crucis formam factam, baptizatus caractere quodam insignitur, de quo hæc S. Ephrem Syrus Hymno 7. de Virginitate: Charissimum Spiritui Sancto oleum, quod eidem ministrat, ejusque lateri hæret, quasi ipsius disciplinæ Alumnus. Oleo Spiritus Sanctus Sacerdotes, & Christos consignavit: oleo quoque idem Spiritus ovibus suis signum suum imprimit. Sicut ceræ suam anulus notam, sic occultum spiritus signum

recipiant famuli tui isti, qui
per fidem Baptismatis cum
militibus tuis cooptati sunt:
ut per Chrisma istud omni
spiritualis suavitatis odore
repleti ab adversis virtuti-
bus non comprehendantur,
nihil timentes a Principa-
tibus, & Potestatibus tene-
brarum: sed in lumine am-
bulantes, filii lucis sint:
atque ita per te gradian-
tur, & ad te perveniant.
Tu enim vera lux es, &
in lumine tuo videmus lu-
men, & tua est gloria nunc.

Tunc convertitur ad Ba-
ptizatos, & signat eos sacro
Lib. III. Chris-

[illegible]

١٩٨٥ لیلۃ القدر ١٠٧٢ ھجری قمریہ ١٣٠٦

T 2

*per oleum corporibus imprimitur, quando hæc in baptismo liniuntur, sed & eodem baptismo signantur: quo signo baptizati ab invasionibus inimici liberantur. Hinc Basiliius homilia 13. quæ est exhortatio ad baptismum: Tes-
seram, inquit, Duces sub se militantibus dant, ut amici facilius invicem se-
noscentes exhortentur, & si cum hostibus commisceantur, eo facilius discerni
ac separari possint. Nemo te, quarum, nostrarum, an adversarii partium
sis, noverit, nisi mysticis signis familiaritatem præteferas. Nisi characterem
in te agnoscat Angelus, quonam modo pro te pugnabit, aut ab inimicis vin-
dicabit? An ignoras, quemadmodum signatas domos in Ægypto extermina-
tor præterit, in non signatis vero primogenita peremit? Thesaurus non ob-
signatus, furibus facile patebit. Ovis item absque nota, insidiis protinus est
obnoxia.*

[illegible][illegible]

Populus.

Sa-

jus difficilis est exitus , &
 ab omni operatione , & in-
 cursu dæmoniorum , per
 Christum Jesum Dominum
 nostrum , cum quo tibi
 convenit gloria , & honor
 cum Spiritu tuo Sancto .

Populus.

Amen.

Sacerdos.

Рах.

Diaconus

Domino capita nostra.

Sacerdos.

Coram te nos omnes ,
& famuli tui isti , qui ba-
ptizati sunt & inclinarunt
colla animarum , & cor-
porum suorum . Obsecra-
mus te Domine , respice in
nos , & in hanc hæredita-
tem tuam ; atque ad per-
fectam salutem , & ad fu-
turam , æternamque vitam
nos dirige , removens a no-
bis invidiam , & nocumen-
ta Adversarii . Et ut parti-
cipes simus horum cœle-
stium , ac vivificantium Sa-
cramentorum in conscientia
pura , dignos nos effice per
gra-

אלהינו ואלהינו
 ואלהינו ואלהינו
 ואלהינו ואלהינו
 ואלהינו ואלהינו
 ואלהינו ואלהינו
 ואלהינו ואלהינו

۱۵۷۰

107. 108.

[illegible]

כחן. חכמן. חכמן. חכמן.

مَدَنِيَّةٌ وَدَارُ الْمَدِينَةِ وَدَارُ الْمَدِينَةِ

١٥٠ / ١٥١ و ١٥٢ / ١٥٣

والموت. خذ من مدي مدي مدي

في سنة ١٢٥٤ هـ و ١٢٥٥ هـ

١٥٠ و ١٥١ - ممد

وَلَا تَقْرَأُ الْكِتَابَ

منه من

و اما در این کتاب

[Faint handwritten text at the bottom of the page]

In der Mitte

129/2

150-280 150-280 150-280

Am. 150

ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ

ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ

gratiam, & misericordiam,
& in homines amorem Chri-
sti Unigeniti Filii tui, cum
quo benedictus es cum Spi-
ritu tuo vivificante, & con-
substantiali tibi, nunc.

Populus.

Amen.

Sacerdos.

Deus magne, & fortis,
da intellectum famulis tuis
in timore tuo: quumque
ad mensuram ætatis eos ad-
duxeris, concede eis agni-
tionem veritatis, custo-
diens eos in illibata fide,
per gratiam, & misericor-
diam, & erga homines amo-
rem Christi tui, cum quo
benedictus es cum Spiritu
Sancto, nunc.

ORDO II.

Ecclesiæ Hierosolymitanae & Vaticanis MSS.

ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ
ܡܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ

*Accipit in manum Sacer-
dos Cornu Chrismatis, &
dicit*

الارلاق في الحافن

[illegible]

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
 ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
 ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

وَمِنْ مَعْنَاهُ مَا لَا يَكُونُ إِلَّا فِي الْمَوَدَّةِ الْمُبِينَةِ .

ملفوظات حضرت مولانا ابوالکلام آزاد

[illegible]

Et

removens a nobis invidiam
& nocumenta adversarii ,
dignosque nos efficiens , ut
pura conscientia sumamus
cœlestia tua & vivificantia
Sacramenta per gratiam ,
& misericordiam , & erga
homines amorem Unigeni-
ti Filii tui , cum quo tibi
convenit gloria , & honor ,
atque potestas , cum Spi-
ritu .

*Et introducit Sacerdos
baptizatum ad Altare , &
imponit coronam in capite
ejus , & zona lumbos ejus
præcingit , dicens .*

Corona Domine hunc
fervum tuum decore &
gloria : sitque ejus vita in
beneplacitum tuum , & in
laudem nominis tui , Pa-
ter , & Fili , & Spiritus
Sancte , nunc , & semper in
sæculum sæculorum, Amen .

*Deinde participem eum
facit Divinorum Sacramen-
torum .*

*Et Diaconi dicunt hunc
Hymnum , Tono ,*

Ex-

مَدَحًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ

وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ

وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ
وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ

وَمُجَدِّدًا لِّكَ يَا رَبِّ

quæ tuus custos est.

Et osculatur Crucem & Evangelium, atque ex Ecclesia in domum suam cum gaudio procedit.

Complementum.

Deus Pater sit tecum. Filius adorandus custodiat te. Spiritus Sanctus, quem induisti, perficiat te, atque a noxis eripiat te. Baptismus, quo baptizatus es, maneat in te in sæculum sæculorum, Amen.

Diaconus dicit.

Vade in pace.

Sacerdos dicit.

Commendamus te gratiæ Sanctæ Trinitatis cum optimo viatico, quod de Baptismo, deque propitiatorio Christi Dei nostri Altari percepisti in sæculum sæculorum, Amen.

Ordo consignanda Puella accomodatus ex eod. Cod.

Accipit in manum Sacerdos vas Chrismatis, & dicit hanc secretam.

Hoc quoque signaculum
in

الحرم. وسمه مني. حر.
سمه. دار مني. الحرم.
اللي. سمه. مني. دار. مني.
من. الحمة. الك. حمة.

سمه. امر. الله. امر. سمه.
حمة. حمة. مني. سمه. مني.
سمه. مني. و. حمة. مني. مني.
سمه. مني. سمه. مني. سمه. مني.
و. حمة. مني. حمة. مني. حمة. مني.
حمة. مني. حمة. مني.

سمه. مني. سمه. مني. سمه. مني.
حمة. مني. حمة. مني. حمة. مني.
حمة. مني. حمة. مني. حمة. مني.
حمة. مني. حمة. مني. حمة. مني.
حمة. مني. حمة. مني. حمة. مني.
حمة. مني. حمة. مني. حمة. مني.

سمه. مني. سمه. مني. سمه. مني.
حمة. مني. حمة. مني. حمة. مني.
سمه. مني. سمه. مني. سمه. مني.
حمة. مني. حمة. مني. حمة. مني.

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ
ܐܡܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ ܘܥܠܝܢ

in nomine tuo recipiat ancilla tua ista, quæ cum militibus tuis per fidem baptismatis connumerata est &c.

Et effundit Chrisma super digitum suum, inquiens.

Chrismate Sancto &c. signatur talis in nomine Patris &c.

Et effundit Chrisma in volam suam, ungitque eam fronte, & descendit usque ad pedes. Similiter retro ex opposita parte, & descendit ad aurem ejus dextram, & ad humerum, latusque dextrum & sinistrum: & inter digitos ejus: nec ullum relinquit in ea locum, quem non ungit.

Tum induit eam vestimentis albis: & Sacerdos dicit hanc secretam.

Benedictus es Domine Deus omnipotens, fons bonorum omnium &c.

Exclamatio.

Serva eam in agnitione tua: confirma eam in fide, quæ in te est &c.

Sa-

Sacerdos . Pax .

Populus . Et cum .

Diaconus . Domino capita nostra inclinemus .

Sacerdos extensis manibus dicit .

Coram te nos , & ancilla tua , quæ modo baptizata est , inclinavimus &c.

Et coronat eam Sacerdos extra portam cancellorum , dicens (1) ,

Corona Domine hanc tuam ancillam decore & gloria : sitque ejus vita in beneplacitum tuum , & in laudem nominis tui , Pater & Fili .

Item participem eam facit Sanctorum Sacramentorum ad portam Chori .

Et Diaconi dicunt hunc Hymnum , Tono .

Expergiscimini vigilantes & canite .

Soror nostra cane gloriam
Lib. III.

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

וְהָיָה לָנוּ . לְמַעַן . לְמַעַן .

1 Fœminis vetitum est portam cancellorum ingredi , neque possunt in Sanctuarium ullatenus introire , hinc extra portam cancellorum coronantur . Masculi vero ad Altare coronantur .

אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.

riam Filio Domini univer-
forum &c.

Illustra vestimentum tuum,
soror nostra, instar nivis
&c.

Instar Angelorum &c.

Intransitorium thalamum,
soror nostra, accepisti &c.

Speciosa sunt vestimen-
ta tua, & decoræ tuæ &c.

Fructus, quem non gu-
stavit &c.

Vade in pace &c.

Complementum.

Deus Pater sit tecum &c.

Diaconus.

Vade in pace.

Sacerdos dicit.

Commendamus te gra-
tiæ &c.

*Idem Ordo pluribus Pueris, vel Puellis aptatus
ex eodem Cod. Vatic.*

אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 אֲדָרְכֶּנּוּ וְיִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ.

*Accipit in manum cornu
Chrismatis, & dicit hanc
orationem secreto.*

Hoc quoque signaculum in
nomine tuo sancto recipiant
fa-

famuli tui isti &c. *vel* an-
cillæ tuæ istæ &c.

Et effundit ex Chrismate
in digitum suum, & signat
Puerum in fronte tribus
Crucibus, dicens.

Chrismate sancto &c. si-
gnatur talis &c. *vel*, si-
gnatur talis foemina &c.

Et fundit Chrisma in vo-
lam suam, ungitque eum in
fronte, & descendit ad au-
rem dexteram, & manum,
& humerum ejus, totum-
que latus dexterum: & in-
ter digitos manuum pedum-
que, & lumbos ipsius. De-
inde ungit sinistrum ipsius
latus, & humerum, & au-
rem; reditque ad frontem,
unde inceperat, & antero-
rem posterioremque partem,
nec ullum relinquit locum
absque unctiōe.

Tum Diaconi, & spon-
sor induunt eos vestimentis
albis.

*Sacerdos vero dicit hanc
orationem secreto.*

Benedictus es Domine
Deus &c.

Lib. III.

Elc.

[illegible]

Illustrata sunt vestimen-
ta vestra fratres mei instar
foliis, & splenduerunt spe-
cies vestræ instar Angelo-
rum.

Instar Angelorum ascen-
distis charissimi e bapti-
sterio per virtutem Spiri-
tus Sancti.

Intransitorium thalamum
fratres mei accepistis , &
gloriam Adæ hodie indui-
stis .

Judicium e fructu Adam
promeruit , hodie vero
vobis victoria conlata.

Speciosa sunt vestimen-
ta vestra, & pulchræ co-
ronæ vestræ, quas vobis
hodie per Sacerdotem pri-
mogenitus nexuit.

Væ in Paradiso Adam
suscepit , & vobis hodie
victoria concessa est .

Arma justitiæ induistis
hodie in Jordane flumine
per virtutem Spiritus San-
cti.

Gaudent superi, & exultant inferi in vestro convivio fratres mei, in quo nullæ sunt fordes. Cœ-

افقہ لحدہ مدہ . اتم امر
مدہ . مدہ مدہ . مدہ
مدہ .

د. محمد ملاذ. ملاذ. ملاذ.
 ملاذ. ملاذ. ملاذ. ملاذ.
 ملاذ. ملاذ. ملاذ. ملاذ.

١٠٠٠ و لا خذ . ١٠٠٠
 ١٠٠٠ . ١٠٠٠ و لا خذ . ١٠٠٠
 ١٠٠٠ و لا خذ . ١٠٠٠

[illegible]

امداد و دارمدا . احكام و احكام .
 احكام و احكام . احكام و احكام .
 احكام و احكام . احكام و احكام .

نبوة خلتا . وقوله اسما .
 حلالا . وقوله .
 حلالا .

Adam quia peccavit.

Certamen instituit malignus, & Adæ filios debellavit, in vestra autem pugna fratres mei, ille hodie devictus est.

Magna est victoria, quam hodie retulistis, si non deficiatis, numquam peribitis fratres mei.

Gloria illi, qui filios Adæ gloriam induit, ut hujus proles lætetur, & benedicatur.

Regni participes fac per miserationes tuas universorum Domine adoratores tuos cum iis, qui dilexerunt te.

Ite in pace filii baptismi, adorete Crucem, quæ vos custodiat.

Complementum.

Deus Pater sit vobiscum &c.

Diaconus dicit.

Ite in pace.

Sa-

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא

Sacerdos.

ܠܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ

Commendamus vos &c.

*Et illos circumducunt,
 atque a Cruce, & Evange-
 lio benedictione accepta eunt
 leti ad suas habitationes.*

O R D O I I I.

Ex Codice Syriaco Vaticano 31. (1)

Sacerdos orat inclinatus.

ܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ
 ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ ܕܡܢ ܕܠܬܐܢܐ

HOc quoque signacu-
 lum in nomine tuo
 accipiat servus tuus iste,
 qui cum militibus tuis per
 fidem connumeratus est:
 ut per Chrisma istud omni
 odoris suavitate suaviter
 repletus ab adversis virtu-
 tibus comprehendi ne-
 queat, non amplius timens
 malos Principatus, neque
 Potestates tenebrarum: sed
 in lumine ambulans, filius
 lucis sit: atque ita per te
 gradiatur, & ad te per-
 veniat.

Et

: אֲחֶיךָ אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .

אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .

אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .
 אֲדָמָה . וְאַחֶיךָ אֲדָמָה .

Et inter femora , Et in la-
 tere sinistro , Et revertitur
 ad frontem , sicut in prin-
 cipio : Et cor ejus , opposi-
 tamque partem , Et nares ,
 Et os , Et manus , Et pedes ,
 totumque corpus .

Tunc induunt baptizatum
 vestimentis albis (1) .

Et orat Sacerdos inclina-
 tus .

Benedictus es Domine
 Deus Omnipotens , fons
 vitæ & bonorum ; qui per
 ortum Unigeniti Filii tui
 &c.

Et elevat vocem suam .

Serva eum in agnitione
 tua : confirma eum in fide
 tua : custodi eum in timore
 tuo : firma gressus ejus in
 veritate tua : filium lucis
 ostende eum : & ut irre-
 prehensibiliter vivat sub
 regno Christi tui , dignum
 eum effice . Quoniam tu es
 &c.

Ora-

2 De Albis vestimentis sæpe loqui sumus, hancque consuetudinem
 universam Ecclesiam conservasse ex Codice nostro luculenter adparet .

Oratio ad Pater noster,
qui es in Cœlis.

Deus & Pater, genitor
lucis, & principium vitæ:
largitor scientiæ: factor
gratiæ: auxiliator anima-
rum: thesaurus sapientiæ:
Doctor sanctitatis: funda-
mentum sæculorum: susce-
ptor purarum orationum:
qui dedisti nobis de morte
vitam: qui largitus es no-
bis de servitute libertatem:
qui tenebras erroris, quæ
in nobis erant, per adven-
tum Unigeniti Filii tui il-
luminasti. Nunc etiam Do-
mine illumina oculos men-
tium nostrarum, nosque
anima & corpore sanctifi-
ca. Ut mundo corde pu-
risque labiis vultuque mi-
nime confuso audeamus in-
vocare te, Deus cœlestis,
omnipotens, sancte; & ore-
mus dicentes. Pater noster
qui es in Cœlis.

Extensus.

Domine Deus omnipotens, qui redemptionem per Christum dedisti nobis, &

Lib. III.

re-

١٥٨ / و ا د م و ج ع م د ل -

לא יאמר כלל וכלל וכלל

ዕለታትና ዓመታት ለጸሐፊው ምስክር ወረዳ

خجسته و بومد-هه . مدد-هه

ورقہ ۱۸۰۰ ۱۸۰۰ ۱۸۰۰

15-16/17. 18-19, 20-21

تلاوه، ممدول، تله،

وقته. و من بعد که مدتی

تأليفه و تصحيحه و تدقيقه

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

12-23 12-23 1-23

و لا حرج في ذلك

لحمه: الحار الذي هو عسله. ١١٠٠

ولا مبرها مني لا مني لا مني. / د-م

... ..

[illegible]

۱۵۹. و فوفو مـ ا دد مـ ا

Y 2

والله اعلم
بما في صدورهم من
الأسرار

[illegible][illegible]

اسی امین ہے۔ احسن و احسن
و احسن و احسن و احسن
و احسن و احسن و احسن

۱۱۷۰

ORDO IV.

Compositus a Severo Antiocheno Patriarcha.

Et orat extensus (1).

Hoc quoque signaculum in tuo sancto nomine recipiant famuli tui isti, qui cum militibus tuis per fidem Baptismatis cooptati sunt (2): ut per Chrisma istud omni odoris suavitate spiritualiter repleti, ab adversis virtutibus comprehendi nequeant, non amplius timentes Principatus & Potestates tenebrarum: sed in lumine mandatorum tuorum ambulantes, filii lucis sint. Tu enim lux vera es, & tibi gloria, attollimus Pater, & Fili, & Spiritus Sancte in sæcula.

Et signat omnia eorum membra, eorumque frontem tribus vicibus, dicens.

Chris-

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܠܟܐ

¹ Antececentia hujus Ordinis, quæ ad baptismum attinent, retuli in lib. 2. cap. 6. ord. 3. adnotat. ubi & errores Fabricii Boderiani correxi, qui hanc rubricam ita vertit: *Tum erectus.*

² Boderianus minus recte ita vertit: *Ut per baptismi fidem cum cultoribus tuis annumerentur.*

& divinam sanctificationem in sacra Unctione, & unionem cum Christo tuo per Spiritum tuum Sanctum & vivificantem: qui etiam nunc voluisti per ministerium nostrum famulos tuos hosce per aquam regenerare in spem vitæ æternæ, eisque remissionem peccatorum suorum priorum, tam voluntariorum, quam involuntariorum, concessisti. Transfer eos ad tuam dominationem. Emitte super eos gratiam Spiritus tui vivificantis, ejusdemque sanctificatione reple eos.

Et extollit vocem.

Serva eos in agnitione
tua, confirma in ea, quæ
in te est, fide: roborâ eos
in timore tuo: funda gres-
sus eorum in semitas man-
datorum tuorum: ostende
eos lucis filios, fac eos di-
gnos, ut inculpate vivant
sub Regno Christi tui.
Quoniam tu es Deus re-
demptionis nostræ, & tibi
Lib. III. glo-

[illegible]

50. לא מלך. 51. לא מלך. 52. לא מלך. 53. לא מלך. 54. לא מלך. 55. לא מלך. 56. לא מלך. 57. לא מלך. 58. לא מלך. 59. לא מלך. 60. לא מלך. 61. לא מלך. 62. לא מלך. 63. לא מלך. 64. לא מלך. 65. לא מלך. 66. לא מלך. 67. לא מלך. 68. לא מלך. 69. לא מלך. 70. לא מלך. 71. לא מלך. 72. לא מלך. 73. לא מלך. 74. לא מלך. 75. לא מלך. 76. לא מלך. 77. לא מלך. 78. לא מלך. 79. לא מלך. 80. לא מלך. 81. לא מלך. 82. לא מלך. 83. לא מלך. 84. לא מלך. 85. לא מלך. 86. לא מלך. 87. לא מלך. 88. לא מלך. 89. לא מלך. 90. לא מלך. 91. לא מלך. 92. לא מלך. 93. לא מלך. 94. לא מלך. 95. לא מלך. 96. לא מלך. 97. לא מלך. 98. לא מלך. 99. לא מלך. 100. לא מלך.

ܕܢܐܘܠܬܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .
ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ . ܕܡܪܝܡ . ܕܡܪܝܡ .
ܕܡܪܝܡ . ܕܡܪܝܡ . ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ .

gloriam attollimus, & Uni-
genito Filio tuo, ac Spi-
ritui tuo Sancto, nunc.

Populus. Amen.

Sacerdos. Pax.

Populus.

Et cum spiritu.

Sacerdos extensus.

Domine Deus omnipo-
tens, qui redemptionem per
Christum dedisti nobis, &
famulis tuis hifce regene-
rationem per aquam & Spi-
ritum Sanctum largitus es.
Tu Domine hominum a-
mator adiuva eos, & in
sanctitate conserva eos: &
lumine agnitionis tuæ ful-
gentes, & coram sacra-
menta tua adstantes, di-
gnos redde beatitudine tua
cœlesti per misericordiam
Unigeniti Filii tui. Ut nos,
& ipsi uno consensu au-
deamus invocare te, Deus
cœlestis, Pater omnipotens
sancte, & oremus dicen-
tes. Pater noster, qui es
in Cœlis.

Populus.

Sanctificetur.

Sa-

Sacerdos inclinatus.

Eja Domine Deus, cu-
jus per magnum & ineffa-
bile donum, Spiritus San-
cti adventu, istæ sanctifi-
catæ sunt aquæ, ut essent
spiritalis uterus hominem
novum e vetere generans:
qui hosce fervos tuos la-
vacro, quod per aquam &
spiritum fit, dignos effeci-
sti. Tu igitur Domine pro-
pter multas miserationes
tuas cœlesti regno tuo di-
gnos eos redde: ut nos,
& ipsi laudem tibi & gra-
tiarum actionem extolla-
mus, & Unigenito Filio
tuo, & Spiritui tuo San-
cto, nunc.

Populus. Amen.

Sacerdos. Pax.

Populus. Et cum Spiritu.

Diaconus.

Domino capita nostra.

Populus. Coram te.

Sacerdos extensus.

Coram te nos omnes,
& famuli tui isti, qui nunc
baptizati sunt, inclinavi-
mus colla animarum, &

Lib. III.

cor-

domine deus
eja domine deus
cujus per magnum & ineffabile
donum spiritus sancti adventu
istæ sanctificatæ sunt aquæ
ut essent spiritalis uterus
hominem novum e vetere
generans qui hosce fervos
tuos lavacro quod per aquam
& spiritum fit dignos effeci-
sti tu igitur domine propter
multas miserationes tuas
cœlesti regno tuo dignos
eos redde ut nos & ipsi
laudem tibi & gratiarum
actionem extollamus & unigenito
filio tuo & spiritui tuo sancto
nunc
populus amen
sacerdos pax
populus et cum spiritu
diaconus
domino capita nostra
populus coram te
sacerdos extensus
coram te nos omnes & famuli
tui isti qui nunc baptizati sunt
inclinavimus colla animarum &

Et

٢٠٥٠

الم حلالا . حاتم
محمدا . م . م

[illegible]

מחבר דף ל"א: 15-10

1-2. 10-11. 12-13. 14-15. 16-17. 18-19. 20-21. 22-23. 24-25. 26-27. 28-29. 30-31. 32-33. 34-35. 36-37. 38-39. 40-41. 42-43. 44-45. 46-47. 48-49. 50-51. 52-53. 54-55. 56-57. 58-59. 60-61. 62-63. 64-65. 66-67. 68-69. 70-71. 72-73. 74-75. 76-77. 78-79. 80-81. 82-83. 84-85. 86-87. 88-89. 90-91. 92-93. 94-95. 96-97. 98-99. 100-101. 102-103. 104-105. 106-107. 108-109. 110-111. 112-113. 114-115. 116-117. 118-119. 120-121. 122-123. 124-125. 126-127. 128-129. 130-131. 132-133. 134-135. 136-137. 138-139. 140-141. 142-143. 144-145. 146-147. 148-149. 150-151. 152-153. 154-155. 156-157. 158-159. 160-161. 162-163. 164-165. 166-167. 168-169. 170-171. 172-173. 174-175. 176-177. 178-179. 180-181. 182-183. 184-185. 186-187. 188-189. 190-191. 192-193. 194-195. 196-197. 198-199. 200-201. 202-203. 204-205. 206-207. 208-209. 210-211. 212-213. 214-215. 216-217. 218-219. 220-221. 222-223. 224-225. 226-227. 228-229. 230-231. 232-233. 234-235. 236-237. 238-239. 240-241. 242-243. 244-245. 246-247. 248-249. 250-251. 252-253. 254-255. 256-257. 258-259. 260-261. 262-263. 264-265. 266-267. 268-269. 270-271. 272-273. 274-275. 276-277. 278-279. 280-281. 282-283. 284-285. 286-287. 288-289. 290-291. 292-293. 294-295. 296-297. 298-299. 300-301. 302-303. 304-305. 306-307. 308-309. 310-311. 312-313. 314-315. 316-317. 318-319. 320-321. 322-323. 324-325. 326-327. 328-329. 330-331. 332-333. 334-335. 336-337. 338-339. 340-341. 342-343. 344-345. 346-347. 348-349. 350-351. 352-353. 354-355. 356-357. 358-359. 360-361. 362-363. 364-365. 366-367. 368-369. 370-371. 372-373. 374-375. 376-377. 378-379. 380-381. 382-383. 384-385. 386-387. 388-389. 390-391. 392-393. 394-395. 396-397. 398-399. 400-401. 402-403. 404-405. 406-407. 408-409. 410-411. 412-413. 414-415. 416-417. 418-419. 420-421. 422-423. 424-425. 426-427. 428-429. 430-431. 432-433. 434-435. 436-437. 438-439. 440-441. 442-443. 444-445. 446-447. 448-449. 450-451. 452-453. 454-455. 456-457. 458-459. 460-461. 462-463. 464-465. 466-467. 468-469. 470-471. 472-473. 474-475. 476-477. 478-479. 480-481. 482-483. 484-485. 486-487. 488-489. 490-491. 492-493. 494-495. 496-497. 498-499. 500-501. 502-503. 504-505. 506-507. 508-509. 510-511. 512-513. 514-515. 516-517. 518-519. 520-521. 522-523. 524-525. 526-527. 528-529. 530-531. 532-533. 534-535. 536-537. 538-539. 540-541. 542-543. 544-545. 546-547. 548-549. 550-551. 552-553. 554-555. 556-557. 558-559. 560-561. 562-563. 564-565. 566-567. 568-569. 570-571. 572-573. 574-575. 576-577. 578-579. 580-581. 582-583. 584-585. 586-587. 588-589. 590-591. 592-593. 594-595. 596-597. 598-599. 600-601. 602-603. 604-605. 606-607. 608-609. 610-611. 612-613. 614-615. 616-617. 618-619. 620-621. 622-623. 624-625. 626-627. 628-629. 630-631. 632-633. 634-635. 636-637. 638-639. 640-641. 642-643. 644-645. 646-647. 648-649. 650-651. 652-653. 654-655. 656-657. 658-659. 660-661. 662-663. 664-665. 666-667. 668-669. 670-671. 672-673. 674-675. 676-677. 678-679. 680-681. 682-683. 684-685. 686-687. 688-689. 690-691. 692-693. 694-695. 696-697. 698-699. 700-701. 702-703. 704-705. 706-707. 708-709. 710-711. 712-713. 714-715. 716-717. 718-719. 720-721. 722-723. 724-725. 726-727. 728-729. 730-731. 732-733. 734-735. 736-737. 738-739. 740-741. 742-743. 744-745. 746-747. 748-749. 750-751. 752-753. 754-755. 756-757. 758-759. 760-761. 762-763. 764-765. 766-767. 768-769. 770-771. 772-773. 774-775. 776-777. 778-779. 780-781. 782-783. 784-785. 786-787. 788-789. 790-791. 792-793. 794-795. 796-797. 798-799. 800-801. 802-803. 804-805. 806-807. 808-809. 810-811. 812-813. 814-815. 816-817. 818-819. 820-821. 822-823. 824-825. 826-827. 828-829. 830-831. 832-833. 834-835. 836-837. 838-839. 840-841. 842-843. 844-845. 846-847. 848-849. 850-851. 852-853. 854-855. 856-857. 858-859. 860-861. 862-863. 864-865. 866-867. 868-869. 870-871. 872-873. 874-875. 876-877. 878-879. 880-881. 882-883. 884-885. 886-887. 888-889. 890-891. 892-893. 894-895. 896-897. 898-899. 900-901. 902-903. 904-905. 906-907. 908-909. 910-911. 912-913. 914-915. 916-917. 918-919. 920-921. 922-923. 924-925. 926-927. 928-929. 930-931. 932-933. 934-935. 936-937. 938

[illegible]

ממנו. ואלו חלמה.

١٥٤١. سنة ١٠٩٠ هـ.

٥٨٠٠٠ مائة الف وثمانون

tum Spiritus Sancti ut es-
sent uterus spiritualis ho-
minem novum e vetere ge-
nerans ; & famulum tuum
hunc lavacro , quod per
aquam & spiritum fit , di-
gnum effecisti . Tu Domi-
ne propter multas misera-
tiones tuas dignum illum
redde , qui cœleste tuum
regnum penetret , ut nos ,
& ipse una attollamus glo-
riam , honorem & adora-
tionem tibi Pater vive , &
Christo Filio tuo unico ,
ac Spiritui tuo Sancto .
Nunc .

Et lumbos ejus præcingit
(1) & dicunt Tono.

Qui peccatorum misere-
ris .

Fratres mei gloriam canite Filio Domini universorum, qui fratri nostro carissimo coronam nexuit.

Illustratū est vestimentum
tuum frater noster instar so-

Lib. III.

lis,

١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠
 ٢٠١
 ٢٠٢
 ٢٠٣
 ٢٠٤
 ٢٠٥
 ٢٠٦
 ٢٠٧
 ٢٠٨
 ٢٠٩
 ٢١٠
 ٢١١
 ٢١٢
 ٢١٣
 ٢١٤
 ٢١٥
 ٢١٦
 ٢١٧
 ٢١٨
 ٢١٩
 ٢٢٠
 ٢٢١
 ٢٢٢
 ٢٢٣
 ٢٢٤
 ٢٢٥
 ٢٢٦
 ٢٢٧
 ٢٢٨
 ٢٢٩
 ٢٣٠
 ٢٣١
 ٢٣٢
 ٢٣٣
 ٢٣٤
 ٢٣٥
 ٢٣٦
 ٢٣٧
 ٢٣٨
 ٢٣٩
 ٢٤٠
 ٢٤١
 ٢٤٢
 ٢٤٣
 ٢٤٤
 ٢٤٥
 ٢٤٦
 ٢٤٧
 ٢٤٨
 ٢٤٩
 ٢٥٠
 ٢٥١
 ٢٥٢
 ٢٥٣
 ٢٥٤
 ٢٥٥
 ٢٥٦
 ٢٥٧
 ٢٥٨
 ٢٥٩
 ٢٦٠
 ٢٦١
 ٢٦٢
 ٢٦٣
 ٢٦٤
 ٢٦٥
 ٢٦٦
 ٢٦٧
 ٢٦٨
 ٢٦٩
 ٢٧٠
 ٢٧١
 ٢٧٢
 ٢٧٣
 ٢٧٤
 ٢٧٥
 ٢٧٦
 ٢٧٧
 ٢٧٨
 ٢٧٩
 ٢٨٠
 ٢٨١
 ٢٨٢
 ٢٨٣
 ٢٨٤
 ٢٨٥
 ٢٨٦
 ٢٨٧
 ٢٨٨
 ٢٨٩
 ٢٩٠
 ٢٩١
 ٢٩٢
 ٢٩٣
 ٢٩٤
 ٢٩٥
 ٢٩٦
 ٢٩٧
 ٢٩٨
 ٢٩٩
 ٣٠٠
 ٣٠١
 ٣٠٢
 ٣٠٣
 ٣٠٤
 ٣٠٥
 ٣٠٦
 ٣٠٧
 ٣٠٨
 ٣٠٩
 ٣١٠
 ٣١١
 ٣١٢
 ٣١٣
 ٣١٤
 ٣١٥
 ٣١٦
 ٣١٧
 ٣١٨
 ٣١٩
 ٣٢٠
 ٣٢١
 ٣٢٢
 ٣٢٣
 ٣٢٤
 ٣٢٥
 ٣٢٦
 ٣٢٧
 ٣٢٨
 ٣٢٩
 ٣٣٠
 ٣٣١
 ٣٣٢
 ٣٣٣
 ٣٣٤
 ٣٣٥
 ٣٣٦
 ٣٣٧
 ٣٣٨
 ٣٣٩
 ٣٤٠
 ٣٤١
 ٣٤٢
 ٣٤٣
 ٣٤٤
 ٣٤٥
 ٣٤٦
 ٣٤٧
 ٣٤٨
 ٣٤٩
 ٣٥٠
 ٣٥١
 ٣٥٢
 ٣٥٣
 ٣٥٤
 ٣٥٥
 ٣٥٦
 ٣٥٧
 ٣٥٨
 ٣٥٩
 ٣٦٠
 ٣٦١
 ٣٦٢
 ٣٦٣
 ٣٦٤
 ٣٦٥
 ٣٦٦
 ٣٦٧
 ٣٦٨
 ٣٦٩
 ٣٧٠
 ٣٧١
 ٣٧٢
 ٣٧٣
 ٣٧٤
 ٣٧٥
 ٣٧٦
 ٣٧٧
 ٣٧٨
 ٣٧٩
 ٣٨٠
 ٣٨١
 ٣٨٢
 ٣٨٣
 ٣٨٤
 ٣٨٥
 ٣٨٦
 ٣٨٧
 ٣٨٨
 ٣٨٩
 ٣٩٠
 ٣٩١
 ٣٩٢
 ٣٩٣
 ٣٩٤
 ٣٩٥
 ٣٩٦
 ٣٩٧
 ٣٩٨
 ٣٩٩
 ٤٠٠
 ٤٠١
 ٤٠٢
 ٤٠٣
 ٤٠٤
 ٤٠٥
 ٤٠٦
 ٤٠٧
 ٤٠٨
 ٤٠٩
 ٤١٠
 ٤١١
 ٤١٢
 ٤١٣
 ٤١٤
 ٤١٥
 ٤١٦
 ٤١٧
 ٤١٨
 ٤١٩
 ٤٢٠
 ٤٢١
 ٤٢٢
 ٤٢٣
 ٤٢٤
 ٤٢٥
 ٤٢٦
 ٤٢٧
 ٤٢٨
 ٤٢٩
 ٤٣٠
 ٤٣١
 ٤٣٢
 ٤٣٣
 ٤٣٤
 ٤٣٥
 ٤٣٦
 ٤٣٧
 ٤٣٨
 ٤٣٩
 ٤٤٠
 ٤٤١
 ٤٤٢
 ٤٤٣
 ٤٤٤
 ٤٤٥
 ٤٤٦
 ٤٤٧
 ٤٤٨
 ٤٤٩
 ٤٥٠
 ٤٥١
 ٤٥٢
 ٤٥٣
 ٤٥٤
 ٤٥٥
 ٤٥٦
 ٤٥٧
 ٤٥٨
 ٤٥٩
 ٤٦٠
 ٤٦١
 ٤٦٢
 ٤٦٣
 ٤٦٤
 ٤٦٥
 ٤٦٦
 ٤٦٧
 ٤٦٨
 ٤٦٩
 ٤٧٠
 ٤٧١
 ٤٧٢
 ٤٧٣
 ٤٧٤
 ٤٧٥
 ٤٧٦
 ٤٧٧
 ٤٧٨
 ٤٧٩
 ٤٨٠
 ٤٨١
 ٤٨٢
 ٤٨٣
 ٤٨٤
 ٤٨٥
 ٤٨٦
 ٤٨٧
 ٤٨٨
 ٤٨٩
 ٤٩٠
 ٤٩١
 ٤٩٢
 ٤٩٣
 ٤٩٤
 ٤٩٥
 ٤٩٦
 ٤٩٧
 ٤٩٨
 ٤٩٩
 ٥٠٠
 ٥٠١
 ٥٠٢
 ٥٠٣
 ٥٠٤
 ٥٠٥
 ٥٠٦
 ٥٠٧
 ٥٠٨
 ٥٠٩
 ٥١٠
 ٥١١
 ٥١٢
 ٥١٣
 ٥١٤
 ٥١٥
 ٥١٦
 ٥١٧
 ٥١٨
 ٥١٩
 ٥٢٠
 ٥٢١

i Desideratur in hoc Ordine coronæ impositio, at ex sequenti Hymno illa imposita collucet.

אמר ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

ויהי כבוד ה' אלהי ישראל. ויהי כבוד ה' אלהי ישראל.

lis, & decor tuus splenduit
præ fluvio Jordane.

Instar Angeli ascendisti
frater noster e fluentis Jor-
danis per virtutem Spiri-
tus Sancti.

Speciosum est vestimen-
tum tuum fili mi, & pul-
chra est corona tua, quam
per manus meas hodie tibi
Sacerdos nexuit.

*Et participem illum fa-
cit SS. Mysteriorum di-
cens.*

Esto Domine custos hu-
jus agni, qui factus est de
grege tuo, & baptismo tuo
tinctus est, ac in Mysterio
Sanctæ Trinitatis obfigna-
tus, ut educetur, & ado-
lescat in vera tui fide, &
charitatis tuæ particeps fiat,
fitque vas utile honori tuo,
& gloriæ magnitudinis tuæ.
Pater, & Fili, & Spiritus
Sancte tibi gloria in sæcu-
la amen.

*Et dimittit populum, ac
dicit.*

Complementum.

Ite

Ite in pace, commenda-
mus vos miserationibus, &
gratiæ Trinitatis Altissimæ,
& ipsa custodiat vitam ve-
stram a corruptione pecca-
ti, & nos vobis cum amen.

ܐܡܝܢ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ

*Idem Ordo a Stephano Aldoensi Maronitarum Patriarcha
recensitus.*

Deinde (1) Sacerdos in-
tincto pollice dextro sacro
Chrismate signat baptiza-
tum in vertice capitis (2) in
modum crucis.

ܐܡܝܢ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ

Quodsi baptizans est Epi-
scopus, signat baptizatum in
fronte: dicens.

ܐܡܝܢ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ

Chrismate Christi Dei, (3)
Lib. III. sua-

ܐܡܝܢ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ
ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ ܕܥܡܠܐ

A a 2

1 Post Baptismi formulam, de qua lib. 2. pag. ultima.

2 Verticalem unctionem loco confirmatoriæ, seu frontalis Maronitæ induxerunt, cum simplici Presbytero conferendi Chrismatis Sacramenti facultatem sustulerunt, unde & baptizati a simplici Presbytero parvuli confirmantur cum ad annos discretionis perveniunt pro more Ecclesiæ Romanæ, idque in novissima Libanensi Synodo part. 2. cap. 3. can. 2. 4. 6. & 7. de Confirmatione Sanctum fuit. In cujus Canone 5. anathema dicitur asserentibus Personam Spiritus Sancti in Chrismate adesse.

3 In cit. Synodo can. 4. Uctionis formula Latine Ecclesiæ præcipitur, at cum talis Ritualis nondum lucem viderit, Syri Maronitæ antiquam adhibent formulam, hanc scilicet, quam Ritualis liber iste præscribit.

*Deinde præcingit lumbos
ejus, dicens. tono.*

*Qui peccatorum misere-
ris.*

*Fratres gloriam canite
&c.*

*Nitidum factum est ve-
stimentum tuum &c.*

Instar Angeli &c.

*Splendidum est vesti-
mentum tuum fili mi &c.*

*Et tradit baptizato can-
delam accensam (1) ante Al-
tare, dicens.*

*Accipe lucernam Domi-
ni tui, & expecta corpus
ejus in vitam sempiternam.*

Populus. Amen.

*Complementum (2) super
Populum.*

*Ite in pace, Fratres,
quos commendamus mise-
ricordiæ &c.*

*Postremo Sacerdos manus
suas abstergit a Chrismate
in ipso Baptisterii cratere,
dicens.*

Ita

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܐ ܐܝܬܝܢ ܡܠܐ.

ܐܡܝܢ

¹ Candela accensa traditur etiam in Ordine Jacobi Edesseni, in quo post Unctionem Chrismalem, & Capitis, lumborumque præinctionem candela tradenda præscribitur.

² Olim Maronitæ Eucharistiam porrigebant Confirmatis, & baptizatis ad cæterorum instar. Verum hunc morem multis ab hinc annis sustulerunt, ut Ecclesiæ Romanæ ritibus sese accommodarent.

[illegible][illegible]

1430

والله اعلم بالصواب

bile, sed tu sis illi vestis invisibilis, & incorruptibilis, ut terribilis sit concupiscentiis erroris, & a spiritibus adversis inexspugnabilis. Tibi namque convenit misereri, salvare, & liberare omnes ad te redeuntés Pater.

Et dimittit eum, & dicant; Pater noster qui es in Cœlis, & Ave Maria.

ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

Idem in Syrorum Jacobitarum Rituali, quod asservatur in Collegio de Propaganda Fide ita legitur.

Et post septem dies (1) fit solutio Coronæ & adducunt baptizatos in Ecclesiam, ac Sacerdos orat super eos hanc orationem, atque Coronas, & Zonas illorum solvit (2).

Dirige Domine per intelligentiam tuam vivificam ad Evangelicos mores hunc famulum tuum, quem e spirituali matre (bapti-
Lib. III. fmo)

ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܕܢܚܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

B b

1 A baptismo, cui subneſtitur.
2 Hæc cœremonia variis nominibus adpellatur a Syris, ut & a Græcis, de quibus in hoc lib. supra.

אלהינו ואלהינו
 ואלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו

smo) adoptionis filiorum
 tuorum , Fratrem Unige-
 niti Filii tui perfecisti ; &
 in laudabili adolescentia
 promoveatur , ac in regno
 tuo cœlesti hanc coronam
 recipiat , & quod servatum
 est illis , qui recte præcin-
 cti fuere , neque cum ab-
 latione hujus coronæ , ad-
 jutorio dexteræ tuæ prive-
 tur , sed illo protegatur ,
 corroboretur , & adolescat ,
 ac supernæ vocationis co-
 ronam accipiat , teque glo-
 rificet , & Unigenitum Fi-
 lium tuum , ac Spiritum
 tuum Sanctum , nunc (1) .

OR-

1 In Vatican. Cod. 22. eadem Oratio præscribitur recitanda super Pue-
 rum cum hac rubrica prævia, Oratio solutionis Coronæ, quæ post dies se-
 ptem fit ; Veniat baptizatus ad Ecclesiam, & super ipsum hæc oratio com-
 pleatur :

אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו
 אלהינו ואלהינו

Eadem oratio adcommodata legitur in hoc Vaticano Cod. pro solutione
 Coronæ Puerorum , & Puellarum , pro Puella vero oratio exstat , *Domine Deus magnus &c.*

O R D O V I I.

Tonsura Puerorum ex Sacerdotali Maronitarum.
quod MS. asservatur in Bibliotheca Collegii
Maronitarum.

Ordo pro detonatione Capillorum Pueri (1),

Sacerdos.

Gloria .

Diaconus.

Pro

Oratio.

Domine Deus noster ,
qui imagine tua hominem
decorasti , & spiritu ratio-
nali, atque convenienti cor-
pore illum condidisti , ita-
ut corpus animæ rationali
deserviret , & caput in ver-
tice corporis posuisti , ubi
plures sensus confirma-
sti . Capillis autem caput
obtegisti ne læderetur ab
aeris varietate , & omnia
Lib. III. mem-

Alisa

[illegible]

B b 2

1 Consonat Græco Ritui de quo supra.

vitam æternam amen.

Sacerdos. Pax.

Populus. Et cum.

Diaconus. Inclinate capita vestra.

Sacerdos manum imponit super caput ejus, ac dicit.

Te deprecamur Domine Salvator noster, qui per Sancti Crateris perfectionem multitudine gratiæ tuæ benedixisti huic puero, etiam nunc emitte super eum Spiritum Sanctum per primam capillorum ejus detonsionem, & da illi, ut crescat, & confirmetur in corpore perfecto, ut veniat ad honorandam senectutem, ut videat bona Jerusalem omnibus diebus vitæ suæ, & bonis moribus tibi placeat cum illis, qui voluntati tuæ placuerunt: quoniam tibi convenit gloria, honor, & magnificentia Pater, & Fili, & Spiritus Sancte, nunc.

Et illum cruce obsignat, & dicit.

Deus,

אלהים

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

אשר ואלהים אלהים.

Annam, & concepit ac peperit Samuelem. Dominus, qui benedixit Elisabet, & concepit ac genuit Johannem. Deus, qui illapsus habitavit in utero Benedictæ, & corpus induit ejus ventre, eamque fecit templum majestati suæ. Ipse ✠ in te demittat benedictiones suas, & producas ex ventre tuo fructus, qui placeant Deitati suæ; & habitet in te longitudine dierum per opera justitiæ; orationibus Deiparæ Mariæ, & omnium Sanctorum, qui eum dilexerunt, ejusque voluntatem fecerunt, nunc.

[illegible]

Alto. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199. 2200. 2201. 2202. 2203. 2204. 2205. 2206. 2207. 2208. 2209. 2210. 2211. 2212. 2213. 2214. 2215. 2216. 2217. 2218. 2219. 2220. 2221. 2222. 2223. 2224. 2225. 2226. 2227. 2228. 2229. 2230. 2231. 2232. 2233. 2234. 2235. 2236. 2237. 2238. 2239. 2240. 2241. 2242. 2243. 2244. 2245. 2246. 2247. 2248. 2249. 2250. 2251. 2252. 2253. 2254. 2255. 2256. 2257. 2258. 2259. 2260. 2261. 2262. 2263. 2264. 2265. 2266. 2267. 2268. 2269. 2270. 2271. 2272. 2273. 2274. 2275. 2276. 2277. 2278. 2279. 2280. 2281. 2282. 2283. 2284. 2285. 2286. 2287. 2288. 2289. 2290. 2291. 2292. 2293. 2294. 2295. 2296. 2297. 2298. 2299. 2300. 2301. 2302. 2303. 2304. 2305. 2306. 2307. 2308. 2309. 2310. 2311. 2312. 2313. 2314. 2315. 2316. 2317. 2318. 2319. 2320. 2321. 2322. 2323. 2324. 2325. 2326. 2327. 2328. 2329. 2330. 2331. 2332. 2333. 2334. 2335. 2336. 2337. 2338. 2339. 2340. 2341. 2342. 2343. 2344. 2345. 2346. 2347. 2348. 2349. 2350. 2351. 2352. 2353. 2354. 2355. 2356. 2357. 2358. 2359. 2360. 2361. 2362. 2363. 2364. 2365. 2366. 2367. 2368. 2369. 2370. 2371. 2372. 2373. 2374. 2375. 2376. 2377. 2378. 2379. 2380. 2381. 2382. 2383. 2384. 2385. 2386. 2387. 2388. 2389. 2390. 2391. 2392. 2393. 2394. 2395. 2396. 2397. 2398. 2399. 2400. 2401. 2402. 2403. 2404. 2405. 2406. 2407. 2408. 2409. 2410. 2411. 2412. 2413. 2414. 2415. 2416. 2417. 2418. 2419. 2420. 2421. 2422. 2423. 2424. 2425. 2426. 2427. 2428. 2429. 2430. 2431. 2432. 2433. 2434. 2435. 2436. 2437. 2438. 2439. 2440. 2441. 2442. 2443. 2444. 2445. 2446. 2447. 2448. 2449. 2450. 2451. 2452. 2453. 2454. 2455. 2456. 2457. 2458. 2459. 2460. 2461. 2462. 2463. 2464. 2465. 2466. 2467. 2468. 2469. 2470. 2471. 2472. 2473. 2474. 2475. 2476. 2477. 2478. 2479. 2480. 2481. 2482. 2483. 2484. 2485. 2486. 2487. 2488. 2489. 2490. 2491. 2492. 2493. 2494. 2495. 2496. 2497. 2498. 2499. 2500. 2501. 2502. 2503. 2504. 2505. 2506. 2507. 2508. 2509. 2510. 2511

*Item scribimus Orationes
Baptismi S. Basilii Magni
Episcopi (1).*

*Primo baptizandos exuant
omni vestitu ac ornatu ex
metallo, auro, aliove, & solis
lintheis illos induant.*

*Diaconus thus adolet, &
dicit: Dominum precemur,*

*Et ponunt aquas frigidas
in craterem: Sacerdos dicit
orationem thuris.*

Gratias tibi agimus Do-

Lib. III.

mine

ⲙⲉⲛ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ
ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ

ⲙⲉⲛ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ
ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ
ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ

ⲙⲉⲛ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ
ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ
ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ

ⲙⲉⲛ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ
ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ
ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ

ⲙⲉⲛ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ
ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ
ⲉⲃⲣⲁⲛⲁⲓ

C c

1 Hunc ordinem ex Cod. Vaticano evulgamus, & quidem, ut amicorum votis satis facerem, qui ritum baptismi, & confirmationis in Ecclesia Orientali consuetum conjunctim exhibendum exoptarunt. Quamvis igitur promiserim in altero libro, & ad supplementum hunc ordinem conjecerim, heic tamen exhibeo: exstat in eadem Vaticana Bibliot. alter Ordo Baptismi tributus S. Basilio, qui dicitur e Græca in Linguam Syriacam conversus, at ille consonat Græco baptismi Officio, cujus primam partem retuli in libro primo Codicis a pag. 130. quæ scilicet pertinet ad Catechumenum faciendum; alteram vero partem libro 2 a pag. 19 usque ad pag. 146. Ea vero, quæ pertinent ad confirmationem adnotabo infra, atque variantis lectionis loco subjiciam huic ordini, qui & ipse ex Græcis exemplaribus antiquis conversus & expressus est, & multæ Græcæ formulæ Syriacis literis in eo expressæ, ac retentæ sunt, ut legenti apparebit. Illud autem monitum te velim Lector benevole hunc ad Melchitas pertinere, minime ad Syros, quorum tamen quidam, etiam hoc ordine utuntur pro libito suo, habent quidem Syrorum Rituales Ordinem Baptismi S. Basilii, at is brevissimus est, & in casu necessitatis adhibendus, eum in supplemento cum ceteris Syrorum Maronitarum referam.

dispositionem beatitudinis
Cœlestium ministerium ter-
renum adjunxisti, & inno-
vastis nobis viam salutis
per aquam, & Spiritum
Sanctum, & per caritatem
Christi tui ad hanc vitam
pridem nos adduxisti, nos-
que humiles, ac peccato-
res servos tuos in ministe-
rio clementiæ tuæ consti-
tuisti. Tu etiam nunc o
Domine da remissionem
transgressionis humilitatis
nostræ, reple nos virtute
Spiritus tui Sancti, & gra-
tia Unigeniti Filii tui Do-
mini Nostri Jesu Christi,
& aptos nos redde mini-
stros Novi Testamenti tui,
ut cum scientia, & animæ
pœnitentia mereamur fa-
mulari etiam modo nomi-
ni tuo gloriosissimo juxta
donum Christi tui cum
quo benedictus es cum spi-
ritu tuo sanctissimo, bono,
adorando, & vivificante
nunc.

Diaconus dicit : Item Do-
minum precemur .

Lib. III.

Sa-

[illegible]

מחמדיה / ידו . חב / חב חב חב

Signatur talis, ut sit agnus novus in grege Christi in nomine Patris Amen. In nomine Filii Amen. In nomine Spiritus Sancti in vitam æternam Amen.

Etiam atque etiam Do-
minum .

Invocamus te Domine
Deus Creator omnium vi-
sibilium , & invisibilium
manum imponentes super
figmentum tuum istud &
opus manuum tuarum , &
illud obfirmamus in nomine
tuo Pater , & Fili , & Spi-
ritus Sancte , ac impera-
mus omnibus diabolis &
spiritibus nequam , & im-
mundis , ut recedant & fu-
giant ab isto tuo plasma-
te , & manuum tuarum o-
pere . Exaudi nos Domi-
ne ,

۱۰۵۷
 ۱۰۵۸
 ۱۰۵۹
 ۱۰۶۰

[illegible][illegible]

Զառ զսոցո Լիսա զի՛ յձ
 Լեզ. Ես

[illegible][illegible]

ܠܥܝܢܝܢ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
 ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
 ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
 ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

fernorum & omnis lingua
confitetur quia Dominus
est Jesus Christus in glo-
ria Dei Patris cum vivo,
& Sancto Spiritu in sæcu-
lum sæculorum Amen.

Diaconus, Etiam Domi-
num.

Sacerdos orat.

Domine Domine, qui
solus es verus Deus, &
condidisti hominem in ima-
gine & similitudine tua,
eique potestatem vitæ æter-
næ dedisti, & ubi is ce-
cidit per peccatum, illum
non deseruisti, sed per In-
carnationem Christi tui sa-
lutem universo mundo di-
sposuisti. Tu etiam modo
salvans hoc tuum plasma
a servitute adversarii, ipsum
suscipe in regno tuo: ape-
ri oculos mentis ejus, ut
illustretur lumine Evange-
lii Regni tui, vitæ ejus So-
cium Angelum Lucis con-
cede, qui ipsum liberet ab
omni-

Lib. III.

ran.

[illegible]

מחנה מלחמה מלחמה מלחמה מלחמה מלחמה

1-500

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

rando & vivificante nunc.

Sacerdos, & baptizandi convertuntur ad Occidentem, illisque præcipit abrenunciare Satanæ, ipse ante eos dicens, & illi respondeant post eum. Præpara calidas (1).

Abrenunciamus tibi Satana, & omnibus Angelis tuis, & omnibus operibus tuis, & omni cultui tuo, & omni pompæ tuæ, & omni errori tuo in hoc mundo.

Ita ter. Postea dicit illis. Abrenunciatis Satanæ.

Illi respondent. Abrenunciavimus Satanæ.

Ter. Deinde convertuntur ad Orientem, & Sacerdos dicit illis subsequentibus.

Confitemur Christum, & credimus, & baptizamur, ac recipimus vitam æternam. Ita ter.

Po-

וְהַכֹּהֵן יֹאמַר וְהַבָּתִּישִׁים יִשְׁמְעוּ

x Scilicet aquas, quibus frigida temperentur, ne puero noceant.

Postea dicit illis.

Adorate illum cum timore, & recitate doctrinam fidei.

Ac dicunt.

Credimus in unum Deum.

Ter.

Illis dicentibus, Sacerdos aquas calidas immittit in craterem, ac recitata fide, dicit illis.

Conjuncti estis Christo.

Respondent.

Conjuncti sumus Christo. *Ita ter.*

Diaconus.

Etiam Dominum.

Sacerdos orat.

Domine Deus salutis nostræ, qui gratiam baptismi, & regenerationem perditis per peccatum concessisti, & miram nativitatem generi humano mercatus fuisti; concede his servis tuis scientiam veritatis, illucescere fac in eorum mente lumen scientiæ Christi tui,

Lib. III.

ut

etiam Dominum. *Ita ter.*

etiam Dominum.

gratia tui sancti baptismi ,
ut Sancto tuo Spiritu re-
pleti , dent fructus regno
tuo pro uno 30. 60. &
100. quia tu es Deus , qui
solus mirabilia facis , tibi-
que convenit gloria , ho-
nor , laus , & exaltatio cum
Patre tuo benedicto , & Spi-
ritu tuo vivo , & Sancto ,
nunc .

Et accipit oleum in manu sua, ac orat super illud hanc orationem. Et insufflat in ipsum ter.

Domine omnitenens , &
Deus virtutum , invoca-
mus nomen tuum magnum ,
terribile , & Sanctissimum
te deprecantes , ut super
hoc oleum demittas spiri-
tum tuum timendum , il-
ludque perficias , ut sit ter-
ribilis munitio contra om-
nem calumniatoris opera-
tionem , ad expulsiōem om-
nium virtutum adversaria-
rum , ac flagellationis ,
incendii , & dissipatio-
nem omnium spirituum ne-
quā . Ad exclusionem om-
nium

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠

Diaconus. Etiam Domi-
num precemur, Kyrie ele-
ison.

*Sacerdos orat aromata po-
mens.*

Deus verbum, qui vere es virtus, brachium & dextera Patris, qui nos regeneras per aquas, & baptizas nos in Spiritu Sancto, & vestes nostras odibiles dealbas mare tuæ pietatis; qui novum statuisti Testamentum redemptionem æternam, qui sanctis sortem distribuisti, & corripis correctione, ac sanas in veritate. Inclinare ad supplicationes nostras, quas licet peccatores absconditæ tuæ magnitudini offerre audeamus per hunc aromatum suffitum, eo quod confisum super benignitate tua, & rogamus te, tibi que supplicamus. Suscipe incensum istud, quod offertur tibi a nostra vilitate in sacrificium acceptabile pro tuis adiutoriis impetrandis: & omnes, qui ad hanc

un-

معمد علی / ملاح . ۵۵۵ ک لمد .

[illegible]

دو کلمه در میان دو نقطه.

الله / ملا / ٥٥ / ٥٥ / ٥٥

ጳጳሱ ለጳጳሱ ለጳጳሱ ለጳጳሱ

וְזָכַר . וְזָכַר . וְזָכַר . וְזָכַר . וְזָכַר .

مذہب و فاعل مذہب . مذہب . مذہب / ۸۱

الح دونه وده . دونه لا / ۸۱

استقامت في هذا العمل وبنصر

14. — — — — — 4. 9. 5. — — — — —

الفهم والادراك

۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰ ۱۰۰۱ ۱۰۰۲ ۱۰۰۳ ۱۰۰۴ ۱۰۰۵ ۱۰۰۶ ۱۰۰۷ ۱۰۰۸ ۱۰۰۹ ۱۰۱۰ ۱۰۱۱ ۱۰۱۲ ۱۰۱۳ ۱۰۱۴ ۱۰۱۵ ۱۰۱۶ ۱۰۱۷ ۱۰۱۸ ۱۰۱۹ ۱۰۲۰ ۱۰۲۱ ۱۰۲۲ ۱۰۲۳ ۱۰۲۴ ۱۰۲۵ ۱۰۲۶ ۱۰۲۷ ۱۰۲۸ ۱۰۲۹ ۱۰۳۰ ۱۰۳۱ ۱۰۳۲ ۱۰۳۳ ۱۰۳۴ ۱۰۳۵ ۱۰۳۶ ۱۰۳۷ ۱۰۳۸ ۱۰۳۹ ۱۰۴۰ ۱۰۴۱ ۱۰۴۲ ۱۰۴۳ ۱۰۴۴ ۱۰۴۵ ۱۰۴۶ ۱۰۴۷ ۱۰۴۸ ۱۰۴۹ ۱۰۵۰ ۱۰۵۱ ۱۰۵۲ ۱۰۵۳ ۱۰۵۴ ۱۰۵۵ ۱۰۵۶ ۱۰۵۷ ۱۰۵۸ ۱۰۵۹ ۱۰۶۰ ۱۰۶۱ ۱۰۶۲ ۱۰۶۳ ۱۰۶۴ ۱۰۶۵ ۱۰۶۶ ۱۰۶۷ ۱۰۶۸ ۱۰۶۹ ۱۰۷۰ ۱۰۷۱ ۱۰۷۲ ۱۰۷۳ ۱۰۷۴ ۱۰۷۵ ۱۰۷۶ ۱۰۷۷ ۱۰۷۸ ۱۰۷۹ ۱۰۸۰ ۱۰۸۱ ۱۰۸۲ ۱۰۸۳ ۱۰۸۴ ۱۰۸۵ ۱۰۸۶ ۱۰۸۷ ۱۰۸۸ ۱۰۸۹ ۱۰۹۰ ۱۰۹۱ ۱۰۹۲ ۱۰۹۳ ۱۰۹۴ ۱۰۹۵ ۱۰۹۶ ۱۰۹۷ ۱۰۹۸ ۱۰۹۹ ۱۱۰۰ ۱۱۰۱ ۱۱۰۲ ۱۱۰۳ ۱۱۰۴ ۱۱۰۵ ۱۱۰۶ ۱۱۰۷ ۱۱۰۸ ۱۱۰۹ ۱۱۱۰ ۱۱۱۱ ۱۱۱۲ ۱۱۱۳ ۱۱۱۴ ۱۱۱۵ ۱۱۱۶ ۱۱۱۷ ۱۱۱۸ ۱۱۱۹ ۱۱۲۰ ۱۱۲۱ ۱۱۲۲ ۱۱۲۳ ۱۱۲۴ ۱۱۲۵ ۱۱۲۶ ۱۱۲۷ ۱۱۲۸ ۱۱۲۹ ۱۱۳۰ ۱۱۳۱ ۱۱۳۲ ۱۱۳۳ ۱۱۳۴ ۱۱۳۵ ۱۱۳۶ ۱۱۳۷ ۱۱۳۸ ۱۱۳۹ ۱۱۴۰ ۱۱۴۱ ۱۱۴۲ ۱۱۴۳ ۱۱۴۴ ۱۱۴۵ ۱۱۴۶ ۱۱۴۷ ۱۱۴۸ ۱۱۴۹ ۱۱۵۰ ۱۱۵۱ ۱۱۵۲ ۱۱۵۳ ۱۱۵۴ ۱۱۵۵ ۱۱۵۶ ۱۱۵۷ ۱۱۵۸ ۱۱۵۹ ۱۱۶۰ ۱۱۶۱ ۱۱۶۲ ۱۱۶۳ ۱۱۶۴ ۱۱۶۵ ۱۱۶۶ ۱۱۶۷ ۱۱۶۸ ۱۱۶۹ ۱۱۷۰ ۱۱۷۱ ۱۱۷۲ ۱۱۷۳ ۱۱۷۴ ۱۱۷۵ ۱۱۷۶ ۱۱۷۷ ۱۱۷۸ ۱۱۷۹ ۱۱۸۰ ۱۱۸۱ ۱۱۸۲ ۱۱۸۳ ۱۱۸۴ ۱۱۸۵ ۱۱۸۶ ۱۱۸۷ ۱۱۸۸ ۱۱۸۹ ۱۱۹۰ ۱۱۹۱ ۱۱۹۲ ۱۱۹۳ ۱۱۹۴ ۱۱۹۵ ۱۱۹۶ ۱۱۹۷ ۱۱۹۸ ۱۱۹۹ ۱۲۰۰ ۱۲۰۱ ۱۲۰۲ ۱۲۰۳ ۱۲۰۴ ۱۲۰۵ ۱۲۰۶ ۱۲۰۷ ۱۲۰۸ ۱۲۰۹ ۱۲۱۰ ۱۲۱۱ ۱۲۱۲ ۱۲۱۳ ۱۲۱۴ ۱۲۱۵ ۱۲۱۶ ۱۲۱۷ ۱۲۱۸ ۱۲۱۹ ۱۲۲۰ ۱۲۲۱ ۱۲۲۲ ۱۲۲۳ ۱۲۲۴ ۱۲۲۵ ۱۲۲۶ ۱۲۲۷ ۱۲۲۸ ۱۲۲۹ ۱۲۳۰ ۱۲۳۱ ۱۲۳۲ ۱۲۳۳ ۱۲۳۴ ۱۲۳۵ ۱۲۳۶ ۱۲۳۷ ۱۲۳۸ ۱۲۳۹ ۱۲۴۰ ۱۲۴۱ ۱۲۴۲ ۱۲۴۳ ۱۲۴۴ ۱۲۴۵ ۱۲۴۶ ۱۲۴۷ ۱۲۴۸ ۱۲۴۹ ۱۲۵۰ ۱۲۵۱ ۱۲۵۲ ۱۲۵۳ ۱۲۵۴ ۱۲۵۵ ۱۲۵۶ ۱۲۵۷ ۱۲۵۸ ۱۲۵۹ ۱۲۶۰ ۱۲۶۱ ۱۲۶۲ ۱۲۶۳ ۱۲۶۴ ۱۲۶۵ ۱۲۶۶ ۱۲۶۷ ۱۲۶۸ ۱۲۶۹ ۱۲۷۰ ۱۲۷۱ ۱۲۷۲ ۱۲۷۳ ۱۲۷۴ ۱۲۷۵ ۱۲۷۶ ۱۲۷۷ ۱۲۷۸ ۱۲۷۹ ۱۲۸۰ ۱۲۸۱ ۱۲۸۲ ۱۲۸۳ ۱۲۸۴ ۱۲۸۵ ۱۲۸۶ ۱۲۸۷ ۱۲۸۸ ۱۲۸۹ ۱۲۹۰ ۱۲۹۱ ۱۲۹۲ ۱۲۹۳ ۱۲۹۴ ۱۲۹۵ ۱۲۹۶ ۱۲۹۷ ۱۲۹۸ ۱۲۹۹ ۱۳۰۰ ۱۳۰۱ ۱۳۰۲ ۱۳۰۳ ۱۳۰۴ ۱۳۰۵ ۱۳۰۶ ۱۳۰۷ ۱۳۰۸ ۱۳۰۹ ۱۳۱۰ ۱۳۱۱ ۱۳۱۲ ۱۳۱۳

د. محمد باقر / د. محمد باقر / د. محمد باقر

لاؤى ربح لافقه اوله سقا

٥٠٨ و م د ن س ل ا م ح ه

الحمد لله الذي هدانا لهذا

١٥٠ و دققمدا . حب و ادمدا مے اللہ

150-151

مقدمه و در: مدلا هـ

هو و من بعد ذلك

الحسين / مني محمد / سلام

1999

ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.

ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.

ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.

ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.

ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.
 ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ. ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.

unctionem accedunt, dignos fac, ut electis tuis annumerentur, in regno tuo latentur, & sanctis tuis commisceantur nunc & semper.

Diaconus predicat.

Etiam atque etiam pro hoc Baptismate, quod commixtum, & sanctificatum est, & pro illis, propter quos sanctificatum est, Dominum precemur.

Patrem supernum adoramus, & Filium vivum glorificamus, ac Spiritum Sanctum suppliciter exoramus, ut sanctificet nostrum Baptisma.

Oremus, obsecremus, & deprecemur Dominum Patrem misericordem, ut vivo, ac Sancto suo Spiritu sanctificet has aquas.

Ut suscipiant donum gratiae Spiritus Sancti, & benedictionem fluminis Jordanis Unigenitum deprecemur.

Ore-

ܕܥܘܢܐ ܕܡܕܝܪ.

Oremus , obsecremus ,
& deprecemur Deum Pa-
trem Omnitinentem , ut
Fratrem hunc nostrum su-
scipiat , & stola gloriæ in-
duat .

Oremus , & deprecemur
Deum Patrem , ut eum sus-
cipiat per Filium suum
dilectum , & illi tribuat
Donum Spiritus sui vivi,
ac Sancti.

Oremus, ac petamus a Domino nostro, ut per multas suas miserationes scribat nomen ejus in libro vitæ una cum Primogenitis descriptis in Cælo.

Glóriam , & adoratio-
nem attollamus Patri , &
Filio , & Spiritui Sancto
amodo , & usque in fi-
nem Dominum Univerfo-
rum Dominum oremus .

Kyrie eleison, *ter.*

Sacerdos orat.

Voca Domine fervum
tuum ad Sancti Baptismi
tui illuminationem, illum-
que dignum effice hac ma-
gna, & celesti gratia, &
Lib. III. aufer,

[illegible]

۱. لا یسجد للاله الا وحده
 ۲. و یسجد له من عباده من
 ۳. من لا یسجد له من عباده من
 ۴. من لا یسجد له من عباده من

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

مەدەنىيەت مەدەنىيەت . لاج
 مەدەنىيەت مەدەنىيەت . مەدەنىيەت
 مەدەنىيەت مەدەنىيەت . مەدەنىيەت
 مەدەنىيەت مەدەنىيەت .

[illegible]

۱۰۷۵

gnum tuum semper ma-
nent Pater, Fili, & Spiri-
tus Sancte, nunc.

Diaconus. Etiam Domi-
num precemur.

Sacerdos orat.

Domine Deus Pater om-
nitenens Creator omnis cre-
aturæ visibilis, & invisi-
bilis, qui fecisti Cœlum,
& terram, maria, & om-
nia, quæ sunt in eis, &
congregasti aquas, quæ sub
Cœlo sunt in congregatio-
nem unam, qui conclusisti
abyssum, eamque cohibu-
isti, qui separasti aquas,
quæ super Cœlos sunt. Tu
virtute tua confirmasti ma-
re. Tu terribilis es, &
quis poterit stare contra
faciem tuam? Tu conver-
tere in Creaturam hujus
aquæ, & da illi gratiam
salutis tuæ, benedictionem
Jordanis fluminis, sancti-
tatem Spiritus tui Sancti.

*Et inclinatus insufflat in
Lib. III. aquas*

[illegible]

محمدا. ١٥٢٦ ل. ١٢٤٦ هـ.

دعای مدبره - فیه الاموال

اسمہ والا۔ جزمہ و جزمہ جزمہ

.../A.../A.../A.../A.../A.../A.../A.../A.../A.../A...

وحدہ ہمدان / وفدا ممدقا

Δ-120. 1001-2 Δ-17, 120

Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἐκείνους ἠκούσαμεν

معدن . ۱۰۷۵ هـ . دافقه

ለፈገገው ሠላም ለፈገገው ገደማ፣

مقام اولاد مع محمد . ۵۱/ ۵۵

حسنه / حسنه / حسنه / حسنه / حسنه .

1500-1500

مدار و رسم لعمدلا ۹۰۹-۹۰۸

۵۱ / ۵۲ / ۵۳ / ۵۴ / ۵۵ / ۵۶ / ۵۷ / ۵۸ / ۵۹ / ۶۰

115-26 1001 1000. 1001

وہم و مہیر : دہ دہ ۱۵ و مہ و مہ

... :

مذہب حق دین حق دین حق دین حق دین حق دین

אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַח אֱלֹהֵינוּ בְּכָל
 אֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ וְלָכָל
 אֲמִתּוֹתֵינוּ.

אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַח אֱלֹהֵינוּ בְּכָל
 אֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ וְלָכָל
 אֲמִתּוֹתֵינוּ.

אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַח אֱלֹהֵינוּ בְּכָל
 אֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ וְלָכָל
 אֲמִתּוֹתֵינוּ.

אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַח אֱלֹהֵינוּ בְּכָל
 אֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ וְלָכָל
 אֲמִתּוֹתֵינוּ.

אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַח אֱלֹהֵינוּ בְּכָל
 אֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ וְלָכָל
 אֲמִתּוֹתֵינוּ.

אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְיִשְׁמַח אֱלֹהֵינוּ בְּכָל
 אֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ וְלָכָל
 אֲמִתּוֹתֵינוּ.

*aquas in Crucis formam ter
 eundem repetens sermonem.*

Procul recedant ab eis,
 & confundantur omnes,
 qui lœdunt figmentum hoc.
Ter.

Quoniam nomen tuum
 Domine invocavi super eas,
 magnum illud, & admi-
 rabile, & gloriosum, &
 terribile omnibus iis, qui
 adversantur. Pater, Fili, &
 Spiritus Sancte nunc.

*Et dextera sua typum
 Crucis signat in aquis ter
 eundem sermonem repetens.*

Conteratur caput draco-
 nis homicidæ sub signaculo
 typi Crucis Christi tui.
 Amen. *Ter.*

Et orat.

Transferantur, & dent
 locum omnes species Phan-
 tasmatum spirituum invisi-
 bilium, neque deliteſcat in
 aquis istis Demon tene-
 broſus quæſumus Domine
 Deus, neque descendat
 cum

cum his, qui baptizantur
in eis spiritus nequam re-
bellionis, qui cogitationes
excecat, & mentes con-
turbat. Sed tu Domine
Deus univerforum fac a-
quas istas, aquas quietis
✱ aquas spiritualis emun-
dationis, eluentes maculas
carnis, & spiritus: solutio-
nem vinculorum, remissio-
nem debitorum, & pecca-
torum, animarum, corpo-
rumque illuminationem.
Regenerationis lavacrum;
donum adoptionis filio-
rum; Vestimentum incor-
ruptibilitatis, innovatio-
nem in Spiritu Sancto. Tu
enim Domine dixisti: lava-
mini, mundi estote, &
auferte mala de animabus
vestris. Tu supernam re-
generationem nobis dedisti
per aquam, & Spiritum San-
ctum. Convertere Domine
super aquas istas, & da
illis, qui in eis baptizan-
tur, ut renoveantur, ac
deponant a se veterem ho-
minem, qui concupiscen-
tiis

✱ aquas spiritualis emun-
dationis, eluentes maculas
carnis, & spiritus: solutio-
nem vinculorum, remissio-
nem debitorum, & pecca-
torum, animarum, corpo-
rumque illuminationem.
Regenerationis lavacrum;
donum adoptionis filio-
rum; Vestimentum incor-
ruptibilitatis, innovatio-
nem in Spiritu Sancto. Tu
enim Domine dixisti: lava-
mini, mundi estote, &
auferte mala de animabus
vestris. Tu supernam re-
generationem nobis dedisti
per aquam, & Spiritum San-
ctum. Convertere Domine
super aquas istas, & da
illis, qui in eis baptizan-
tur, ut renoveantur, ac
deponant a se veterem ho-
minem, qui concupiscen-
tiis

Alia.

Dominus dabit virtutem
Populo suo Alleluja. Do-
minus, *usque* in pace alle-
luja.

*Et dicit Sacerdos, & ef-
fundit tertiam Crucem for-
mans.*

Diaconus dicit.

Etiam atque etiam.

Sacerdos orat.

Largitor omnis illumi-
nationis animarum, & cor-
porum, & Creator omnis
Creaturæ, qui illis, qui in
Arca Noe a Diluvio pro-
tecti erant, columbam mi-
fisti, quæ in ore suo ra-
mum olivæ ferebat symbo-
lum reconciliationis, & re-
parationis a diluvio, &
per eos, qui ibi erant my-
sterium gratiæ hujus ab-
sconditæ præsignasti nobis,
ac mysterium unctionis cor-
poris, & Sanguinis San-
ctissimi Unigeniti tui ab-
dite perfecisti, & invisibi-
lem emundationem ex aqua,
& Spiritu Sancto credenti-
bus in Te dedisti, ac flu-
enta

Alleluja. Dominus dabit virtutem
Populo suo Alleluja. Dominus, usque in pace alle-
luja. Et dicit Sacerdos, & effundit tertiam Crucem for-
mans. Diaconus dicit. Etiam atque etiam. Sacerdos orat.
Largitor omnis illuminationis animarum, & corporum, & Creator omnis
Creaturæ, qui illis, qui in Arca Noe a Diluvio protecti erant, columbam
mifisti, quæ in ore suo ramum olivæ ferebat symbolum reconciliationis,
& reparationis a diluvio, & per eos, qui ibi erant mysterium gratiæ
hujus absconditæ præsignasti nobis, ac mysterium unctionis corporis,
& Sanguinis Sanctissimi Unigeniti tui abdite perfecisti, & invisibilem
emundationem ex aqua, & Spiritu Sancto credentibus in Te dedisti, ac
fluenta

حسبنا / فذو . مددین و مالا

[illegible][illegible]

مدعی و مدعی علیه / مدعی / مدعی
مدعی و مدعی علیه / مدعی / مدعی
مدعی و مدعی علیه / مدعی / مدعی
حکم / حکم / حکم

۱۰۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰

מחצית . 1000 ו 1000000

12850

Ff

i Syriaca vox significat *Orationem* : at oleum hoc orationis est illud exultationis, seu lætitiæ, seu Catechumenorum, quo perunguntur baptizati in symbolum inaugurationis, ad eam lætitiā significandā, quā singulari baptismi excellentia, & dignitate supra cœteros efferuntur. Græcolas ex more antiquorum oleo se inungendi ante ablutionum ac balneorum usum, ne cutis nimia humiditate læderetur, hujus cœremoniæ originem repetit lib 2. comment. historici cap. de Conf. Certum videtur ex adnexa oratione hanc unctionem fieri, ut præparentur ad baptismum, & de hac loquitur Ordo Confirmationis Melchitarum Arabicus pag 67. relatus ubi illa expressio legitur : *ut quemadmodum acceperunt unctionem olei ad præparationem &c.*

ܡܕܢܚܐ ܕܐܝܬܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܐܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܕܡܕܢܚܐ

rint, unumquemque acceptum Sacerdos immergit ter in aquis dicens.

Baptizatur Dei Servus N. in nomine Patris amen. In nomine Filii amen. In nomine Spiritus Sancti in vitam aeternam amen.

Et tradit illum Patrino suo (1)

Cum autem ascenderint ex aquis, & abstersi fuerint orat.

Deus, cujus magna sunt dona. Po-

1 In altero Basilii Ordine post baptisma, & recitationem Psalmi Beati quorum remissae sunt iniquitates, hæc leguntur: Et postquam absterse-
runt baptizandos. Illos adducunt ad Sacerdotem. Diac. prædicat. Si autem noluerit prædicare, dicet, Dominum precemur. Concio. In pace Dominum precemur. Pro tranquillitate. Pro domo. Pro fratribus nostris istis, qui recens illuminati sunt per suam fidem, & regenerationem. Dominum. Ut sint filii lucis, & heredes Regni Cælorum. Dominum. Ut illis conservetur stola baptismi, & pignus Spiritus Sancti sine macula, ac reprehensione in magno die, ac tremendo Christi Dei nostri. Ut Dominus Deus exaudiat vocem petitionis nostræ, nobisque misereatur. Ut liberemur. Adiuva, salva. Sanctam & benedictam. Diacono hæc proclamante Sacerdos orat. Benedi-
ctus es &c. Et extollit vocem suam: quia tu es Deus misericordiæ, & salutis, tibi que gloriam, & Confessionem attollimus: Patri, & Filio. Popu-
lus, Amen.

ܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

Postea chrismate illum signat
Sacerdos in fronte, auribus,
manibus, pedibus, pectore,
humeris, naribus & palma
manuum, genibus, & cru-
ribus, ac dorso dicens (1).

Chrismate Sancto suavi
Lib. III. Chri-

חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ

חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
Ff 2

חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ
חַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ וְחַוְּחַ

1 In altero ordine postea Sacerdos & prae paratus perveniunt ad portam Alta-
ris. Ibi Sacerdos baptizatū cruciformiter sacro Chrismate obsignat in fronte, hume-
ris, naribus, ore, auribus, pectore, vola manuum, genibus, ac articulis dicens:
Signaculum doni Spiritus Sancti. Alia. Chrismate Sancto Christi Dei, sua-
vi odore, sigillo, complemento, & signaculo veræ fidei obsignatur N. ut in-
duatur, & communiatur contra omnem virtutem inimici: in nomine Patris.
amen: in nomine Filii amen: in nomine Spiritus Sancti in vitam sæculi sæ-
culorum amen. Obsignentur omnia membra tua in nomine Patris amen, in
nomine Filii. amen, in nomine Spiritus Sancti amen.

[illegible]

توفد و عمر / ١٥٠ / ح ١٥٠

میںاں . فقیہوں کے ہر مکتبہ حتماً
میںاں

منها مرقا دلا و قمر ۱۵۵

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

.. 11-20 01.10.1966

د. الحليم

Et

مذہب

I Desideratur hæc Oratio in altero Ordine, in quo hæc: Postea induunt illos. Primo ponit in capite ejus cucullum, postea coronam, & indusium, & cingulum, ac velum Crucem ducit super eum, & amictu illum cingit dicens: Patrem induis, Filio amiciris, & Spiritu Sancto communiris. Trinitas Sancta te custodiat amodo & usque in sæculum sæculorum amen. Postea dicunt Contores tono 5. Quotquot &c. Si autem illi communionem dat, eum Sacerdos in ulnis suis susceptum in Templo circumducit, & caput ejus circa mensam vitæ admovet. Sin autem; extollit vocem. Benedictus es Deus, qui illuminas omnem hominem venientem in mundum amodo, & usque in sæculum. Et addit. Pax omnibus. Popul. Et cum. Diac. Capita. Sacerdos obsignat, & dat puerum Patrino. Qui Christum Deum induerunt, & nobiscum capita sua inclinarunt, custodi eos Domine Athletas insuperabiles, ut invicti maneant contra eos, qui in vanum cum illis decertant, & usque in finem victores fac illos per coronam tuam incorruptibilem, quia tuum est Regnum, virtus, & gloria, Pater. Et in processione illationis mysteriorum procedunt baptizati ante mysteria, & si sint viri, aut pueri usum rationis habentes, ingrediuntur, & consistunt intra gradus Altaris usque ad finem sacrificii, & mysteriis communicant ante Populum.

حرف و ف ملاحه لایم . م پ م ه ام د ن ه ح و د ا ف

ᐱᓪᓴᓂᓄᑦ ᐱᓪᓴᓂᓄᑦ . ᐱᓪᓴᓂᓄᑦ . ᐱᓪᓴᓂᓄᑦ . ᐱᓪᓴᓂᓄᑦ

حمد لله الذي هدانا لهذا... اللهم صل على محمد وآل محمد

150. A. L. N' — 150. A. L. N' — 150. A. L. N'

مجموعه / این مجموعه شامل ۱۰ جلد است.

[illegible]

כח מהוה : קח לה דהא וזאת ממנה דהא

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠

Domine Deus omnite-
nens, qui super omnium
Sanctorum Sanctitatem, so-
lus Sanctus es, & in fan-
ctis habitaculum tuum, &
sanctos sanctificas, nos om-
nes benedic, sanctifica, cu-
stodi, protege sub pennis
dilecti Filii tui Domini Dei,
Lib. III. &

Gg

[illegible]

٥٤ لا مله . مغل و / د - ٥٥
 / د - ٥٦ م غل و / د - ٥٧
 ٥٨ م غل و / د - ٥٩
 ٦٠ م غل و / د - ٦١
 ٦٢ م غل و / د - ٦٣
 ٦٤ م غل و / د - ٦٥
 ٦٦ م غل و / د - ٦٧
 ٦٨ م غل و / د - ٦٩
 ٧٠ م غل و / د - ٧١

[illegible]

موت و حیات و لا قیامت

G g 2

۵۵۱-۵۵۲ / ۵۵۳-۵۵۴ / ۵۵۵-۵۵۶ / ۵۵۷-۵۵۸ / ۵۵۹-۵۶۰ / ۵۶۱-۵۶۲ / ۵۶۳-۵۶۴ / ۵۶۵-۵۶۶ / ۵۶۷-۵۶۸ / ۵۶۹-۵۷۰ / ۵۷۱-۵۷۲ / ۵۷۳-۵۷۴ / ۵۷۵-۵۷۶ / ۵۷۷-۵۷۸ / ۵۷۹-۵۸۰ / ۵۸۱-۵۸۲ / ۵۸۳-۵۸۴ / ۵۸۵-۵۸۶ / ۵۸۷-۵۸۸ / ۵۸۹-۵۹۰ / ۵۹۱-۵۹۲ / ۵۹۳-۵۹۴ / ۵۹۵-۵۹۶ / ۵۹۷-۵۹۸ / ۵۹۹-۶۰۰ / ۶۰۱-۶۰۲ / ۶۰۳-۶۰۴ / ۶۰۵-۶۰۶ / ۶۰۷-۶۰۸ / ۶۰۹-۶۱۰ / ۶۱۱-۶۱۲ / ۶۱۳-۶۱۴ / ۶۱۵-۶۱۶ / ۶۱۷-۶۱۸ / ۶۱۹-۶۲۰ / ۶۲۱-۶۲۲ / ۶۲۳-۶۲۴ / ۶۲۵-۶۲۶ / ۶۲۷-۶۲۸ / ۶۲۹-۶۳۰ / ۶۳۱-۶۳۲ / ۶۳۳-۶۳۴ / ۶۳۵-۶۳۶ / ۶۳۷-۶۳۸ / ۶۳۹-۶۴۰ / ۶۴۱-۶۴۲ / ۶۴۳-۶۴۴ / ۶۴۵-۶۴۶ / ۶۴۷-۶۴۸ / ۶۴۹-۶۵۰ / ۶۵۱-۶۵۲ / ۶۵۳-۶۵۴ / ۶۵۵-۶۵۶ / ۶۵۷-۶۵۸ / ۶۵۹-۶۶۰ / ۶۶۱-۶۶۲ / ۶۶۳-۶۶۴ / ۶۶۵-۶۶۶ / ۶۶۷-۶۶۸ / ۶۶۹-۶۷۰ / ۶۷۱-۶۷۲ / ۶۷۳-۶۷۴ / ۶۷۵-۶۷۶ / ۶۷۷-۶۷۸ / ۶۷۹-۶۸۰ / ۶۸۱-۶۸۲ / ۶۸۳-۶۸۴ / ۶۸۵-۶۸۶ / ۶۸۷-۶۸۸ / ۶۸۹-۶۹۰ / ۶۹۱-۶۹۲ / ۶۹۳-۶۹۴ / ۶۹۵-۶۹۶ / ۶۹۷-۶۹۸ / ۶۹۹-۷۰۰ / ۷۰۱-۷۰۲ / ۷۰۳-۷۰۴ / ۷۰۵-۷۰۶ / ۷۰۷-۷۰۸ / ۷۰۹-۷۱۰ / ۷۱۱-۷۱۲ / ۷۱۳-۷۱۴ / ۷۱۵-۷۱۶ / ۷۱۷-۷۱۸ / ۷۱۹-۷۲۰ / ۷۲۱-۷۲۲ / ۷۲۳-۷۲۴ / ۷۲۵-۷۲۶ / ۷۲۷-۷۲۸ / ۷۲۹-۷۳۰ / ۷۳۱-۷۳۲ / ۷۳۳-۷۳۴ / ۷۳۵-۷۳۶ / ۷۳۷-۷۳۸ / ۷۳۹-۷۴۰ / ۷۴۱-۷۴۲ / ۷۴۳-۷۴۴ / ۷۴۵-۷۴۶ / ۷۴۷-۷۴۸ / ۷۴۹-۷۵۰ / ۷۵۱-۷۵۲ / ۷۵۳-۷۵۴ / ۷۵۵-۷۵۶ / ۷۵۷-۷۵۸ / ۷۵۹-۷۶۰ / ۷۶۱-۷۶۲ / ۷۶۳-۷۶۴ / ۷۶۵-۷۶۶ / ۷۶۷-۷۶۸ / ۷۶۹-۷۷۰ / ۷۷۱-۷۷۲ / ۷۷۳-۷۷۴ / ۷۷۵-۷۷۶ / ۷۷۷-۷۷۸ / ۷۷۹-۷۸۰ / ۷۸۱-۷۸۲ / ۷۸۳-۷۸۴ / ۷۸۵-۷۸۶ / ۷۸۷-۷۸۸ / ۷۸۹-۷۹۰ / ۷۹۱-۷۹۲ / ۷۹۳-۷۹۴ / ۷۹۵-۷۹۶ / ۷۹۷-۷۹۸ / ۷۹۹-۸۰۰ / ۸۰۱-۸۰۲ / ۸۰۳-۸۰۴ / ۸۰۵-۸۰۶ / ۸۰۷-۸۰۸ / ۸۰۹-۸۱۰ / ۸۱۱-۸۱۲ / ۸۱۳-۸۱۴ / ۸۱۵-۸۱۶ / ۸۱۷-۸۱۸ / ۸۱۹-۸۲۰ / ۸۲۱-۸۲۲ / ۸۲۳-۸۲۴ / ۸۲۵-۸۲۶ / ۸۲۷-۸۲۸ / ۸۲۹-۸۳۰ / ۸۳۱-۸۳۲ / ۸۳۳-۸۳۴ / ۸۳۵-۸۳۶ / ۸۳۷-۸۳۸ / ۸۳۹-۸۴۰ / ۸۴۱-۸۴۲ / ۸۴۳-۸۴۴ / ۸۴۵-۸۴۶ / ۸۴۷-۸۴۸ / ۸۴۹-۸۵۰ / ۸۵۱-۸۵۲ / ۸۵۳-۸۵۴ / ۸۵۵-۸۵۶ / ۸۵۷-۸۵۸ / ۸۵۹-۸۶۰ / ۸۶۱-۸۶۲ / ۸۶۳-۸۶۴ / ۸۶۵-۸۶۶ / ۸۶۷-۸۶۸ / ۸۶۹-۸۷۰ / ۸۷۱-۸۷۲ / ۸۷۳-۸۷۴ / ۸۷۵-۸۷۶ / ۸۷۷-۸۷۸ / ۸۷۹-۸۸۰ / ۸۸۱-۸۸۲ / ۸۸۳-۸۸۴ / ۸۸۵-۸۸۶ / ۸۸۷-۸۸۸ / ۸۸۹-۸۹۰ / ۸۹۱-۸۹۲ / ۸۹۳-۸۹۴ / ۸۹۵-۸۹۶ / ۸۹۷-۸۹۸ / ۸۹۹-۹۰۰ / ۹۰۱-۹۰۲ / ۹۰۳-۹۰۴ / ۹۰۵-۹۰۶ / ۹۰۷-۹۰۸ / ۹۰۹-۹۱۰ / ۹۱۱-۹۱۲ / ۹۱۳-۹۱۴ / ۹۱۵-۹۱۶ / ۹۱۷-۹۱۸ / ۹۱۹-۹۲۰ / ۹۲۱-۹۲۲ / ۹۲۳-۹۲۴ / ۹۲۵-۹۲۶ / ۹۲۷-۹۲۸ / ۹۲۹-۹۳۰ / ۹۳۱-۹۳۲ / ۹۳۳-۹۳۴ / ۹۳۵-۹۳۶ / ۹۳۷-۹۳۸ / ۹۳۹-۹۴۰ / ۹۴۱-۹۴۲ / ۹۴۳-۹۴۴ / ۹۴۵-۹۴۶ / ۹۴۷-۹۴۸ / ۹۴۹-۹۵۰ / ۹۵۱-۹۵۲ / ۹۵۳-۹۵۴ / ۹۵۵-۹۵۶ / ۹۵۷-۹۵۸ / ۹۵۹-۹۶۰ / ۹۶۱-۹۶۲ / ۹۶۳-۹۶۴ / ۹۶۵-۹۶۶ / ۹۶۷-۹۶۸ / ۹۶۹-۹۷۰ / ۹۷۱-۹۷۲ / ۹۷۳-۹۷۴ / ۹۷۵-۹۷۶ / ۹۷۷-۹۷۸ / ۹۷۹-۹۸۰ / ۹۸۱-۹۸۲ / ۹۸۳-۹۸۴ / ۹۸۵-۹۸۶ / ۹۸۷-۹۸۸ / ۹۸۹-۹۹۰ / ۹۹۱-۹۹۲ / ۹۹۳-۹۹۴ / ۹۹۵-۹۹۶ / ۹۹۷-۹۹۸ / ۹۹۹-۱۰۰۰ / ۱۰۰۱-۱۰۰۲ / ۱۰۰۳-۱۰۰۴ / ۱۰۰۵-۱۰۰۶ / ۱۰۰۷-۱۰۰۸ / ۱۰۰۹-۱۰۱۰ / ۱۰۱۱-۱۰۱۲ / ۱۰۱۳-۱۰۱۴ / ۱۰۱۵-۱۰۱۶ / ۱۰۱۷-۱۰۱۸ / ۱۰۱۹-۱۰۲۰ / ۱۰۲۱-۱۰۲۲ / ۱۰۲۳-۱۰۲۴ / ۱۰۲۵-۱۰۲۶ / ۱۰۲۷-۱۰۲۸ / ۱۰۲۹-۱۰۳۰ / ۱۰۳۱-۱۰۳۲ / ۱۰۳۳-۱۰۳۴ / ۱۰۳۵-۱۰۳۶ / ۱۰۳۷-۱۰۳۸ / ۱۰۳۹-۱۰۴۰ / ۱۰۴۱-۱۰۴۲ / ۱۰۴۳-۱۰۴۴ / ۱۰۴۵-۱۰۴۶ / ۱۰۴۷-۱۰۴۸ / ۱۰۴۹-۱۰۵۰ / ۱۰۵۱-۱۰۵۲ / ۱۰۵۳-۱۰۵۴ / ۱۰۵۵-۱۰۵۶ / ۱۰۵۷-۱۰۵۸ / ۱۰۵۹-۱۰۶۰ / ۱۰۶۱-۱۰۶۲ / ۱۰۶۳-۱۰۶۴ / ۱۰۶۵-۱۰۶۶ / ۱۰۶۷-۱۰۶۸ / ۱۰۶۹-۱۰۷۰ / ۱۰۷۱-۱۰۷۲ / ۱۰۷۳-۱۰۷۴ / ۱۰۷۵-۱

Gg 2

I Consonat orationi relatæ pag 69.

٥٧ / ١٠٠٠ حتم عتقا :

१०००/०

1771. 12. 1. 1771. 12. 1.

104-118

1/150, 1/150, 1/150, 1/150

[illegible]

معاد و رتبه ها در عالم آخر.

سوره / اذکر قدامه و سوره

الماء المذوق الحامض. ٥٨٨. ١٠٠٠ و ١٠٠٠ و ١٠٠٠

وذكر الله

والاوص. ولاح. ولاح. ولاح.

... 5. ...

|| ||

1. *La maitre d'hotel*

بسم الله الرحمن الرحيم

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

1. In nomine domini Amen.

2. In nomine domini Amen.

3. In nomine domini Amen.

4. In nomine domini Amen.

5. In nomine domini Amen.

6. In nomine domini Amen.

7. In nomine domini Amen.

8. In nomine domini Amen.

9. In nomine domini Amen.

10. In nomine domini Amen.

11. In nomine domini Amen.

12. In nomine domini Amen.

13. In nomine domini Amen.

14. In nomine domini Amen.

Et si quis rationis ha-

berit, illis precipiet di-

cent.

Est instrumentum ex-

ius eximius, illud tam-

quod interius est, non ap-

parentibus vos, qui illuminati

estis: quod si hoc semper

inductis, huius ratio-

rum vos non apprehendet.

Videte, quae accipitis ver-

ba. Invenimini, quoniam a-

gnos accipitis. Caveretis

ne adverteatis vos spoli-

at Adamum & volue ex-

tores Coelorum Regni sa-

ciar fieri illum Paradisi.

Constatimini itaque vir-

tute Spiritus Sancti amo-

do, & usque in seculum

seculorum, amen.

